PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ

Raftul Denisei

J.M. COETZEE

Zilele de școală ale lui Isus

„Fascinant, adesea amuzant, plin de adâncimi neașteptate."
Observer

roman

J.M. COETZEE

ZILELE DE ŞCOALĂ ALE LUI ISUS

Colecţie coordonată de

DENISA COMĂNESCU

EDITURA HUMANITAS
2018

J.M. COETZEE
THE SCHOOLDAYS OF JESUS
Copyright © 2016

By arrangement with Peter Lampack Agency, Inc.
350 Fifth Avenue, Suite 5300
New York, NY 10118 USA
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2018, pentru prezenta versiune românească (ediția digitală)

ISBN: 978-606-779-386-4 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 BucureŤźti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021.311.23.30

Algunos dicen: Nunca segundas partes fueron buenas.[1]
Don Quijote II, 4

Capitolul 1

Se aşteptase ca Estrella să fie mai mare. Pe hartă, apare ca un punct de aceeaşi dimensiune ca Novilla. Dar Novilla era un adevărat oraş, câtă vreme Estrella nu e altceva decât un orăşel de provincie întins într-o regiune de dealuri, câmpuri şi livezi, străbătut de albia şerpuită a unui râu leneş.

Va fi posibilă o viaţă nouă în Estrella? În Novilla, putuse conta pe Centrul de Relocare să se ocupe de cazare. Aici vor reuşi, el, Inés şi băiatul, să-şi găsească o locuinţă? Centrul de Relocare este binevoitor, este întruchiparea ca atare a bunăvoinţei de tip impersonal; dar de bunăvoinţa aceasta au parte şi cei care fug de lege?

Juan, autostopistul care li s-a alăturat în drumul spre Estrella, le-a sugerat să-şi caute de lucru la una dintre ferme. Fermierii au mereu nevoie de mână de lucru, zice el.

---

[1] „Unii spun: Nici o a doua parte n-a fost vreodată bună.” Miguel de Cervantes, *Don Quijote de la Mancha*, traducere de Sorin Mărculescu, vol. II, 4. (N. tr.)

Fermele mai mari au chiar şi dormitoare pentru muncitorii sezonieri. Dacă nu-i sezonul portocalelor, e al merelor; dacă nu-i sezonul merelor, e al strugurilor. Estrella şi împrejurimile sunt un adevărat corn al abundenței. Dacă vor, poate să-i ducă el la o fermă la care au lucrat cândva nişte prieteni de-ai lui.

El face schimb de priviri cu Inés. Să urmeze sfatul lui Juan? Banii nu intră în discuție, are o grămadă de bani în buzunar, ar putea pur şi simplu să stea la hotel. Dar, dacă autoritățile din Novilla chiar îi urmăresc, atunci ar duce-o mai bine printre sezonierii anonimi.

— Da, zice Inés. Hai să mergem la ferma asta. Am stat destulă vreme înghesuiți în maşină. Bolívar are nevoie de spațiu.

— Şi eu cred la fel, spune el, Simón. Dar la fermă nu-i ca în tabără. Eşti pregătită, Inés, să stai în soare şi să culegi cât e ziua de lungă fructe?

— O să-mi fac norma, nici mai mult, nici mai puțin.

— O să pot şi eu să culeg fructe? vrea să ştie băiatul.

— Din păcate, nu, tu nu, spune Juan. Ar fi o încălcare a legii. Ar fi exploatare de minori.

— Nu mă deranjează să fiu exploatat, zice băiatul.

— Sunt sigur că fermierul te va lăsa să culegi fructe, spune el, Simón. Dar nu prea multe. Nu cât să fii exploatat.

Străbat Estrella cu maşina, înaintând pe strada principală. Juan le arată piața, clădirile administrative, muzeul modest şi galeria de artă. Trec peste un pod, lasă oraşul în urmă, urmează albia râului, până zăresc o casă impunătoare pe coasta unui deal.

— Asta-i ferma de care vorbeam, zice Juan. Aici au găsit de lucru prietenii mei. *Refugio* e-n spate. Arată cam prăpădit, dar de fapt e destul de confortabil.

Refugio este făcut din două şoproane lungi, din tablă zincată, legate printr-un gang acoperit; într-o parte e un

spălător. Simón parchează maşina. Nu îi întâmpină nimeni, doar un câine încărunțit, țeapăn de picioare, care, de la capătul lanțului său, mârâie spre ei, îşi dezveleşte colții galbeni.

Bolívar se descolăceşte şi se prelinge din maşină. Ținându-se la distanță, inspectează câinele străin, apoi decide să-l ignore.

Băiatul se repede în şoproane, reapare.

— Au priciuri duble, strigă el. Pot să dorm pe priciul de sus? Vă rog!

Acum, o femeie corpolentă, încinsă cu un şorț roşu peste o rochie de bumbac largă, îşi face apariția din spatele casei şi se apropie de ei cu mers clătinat.

— Bună ziua, bună ziua! strigă ea. Studiază maşina încărcată: Veniți de departe?

— Da, de departe. Ne întrebam dacă mai aveți nevoie de nişte mână de lucru.

— Întotdeauna avem nevoie de mână de lucru. Unde-s doi, puterea creşte – nu zice aşa la carte?

— N-o să fim decât doi, soția mea şi cu mine. Prietenul nostru aici de față are treburile lui. Acesta e băiatul nostru, îl cheamă Davíd. Iar el e Bolívar. Se va găsi un loc pentru Bolívar? Face parte din familie. Nu mergem nicăieri fără el.

— Bolívar e numele lui adevărat, spune băiatul. E alsacian.

— Bolívar. Un nume frumos, comentează femeia. Neobişnuit. Sunt sigură că se va găsi un loc pentru el, atâta vreme cât se poartă frumos şi se mulțumeşte să mănânce resturi, şi nu se ia la bătaie, şi nu zburătăceşte găinile. Muncitorii sunt în livezi la ora asta, dar eu o să vă arăt locurile de dormit. În stânga, domnii, în dreapta, doamnele. Mă tem că nu există camere pentru familişti.

— Eu o să fiu în partea domnilor, spune băiatul. Simón spune că pot dormi pe priciul de sus. Simón nu e tatăl meu.

— Fă cum vrei, tinere. Loc e destul. Ceilalți se întorc...

— Simón nu e tatăl meu adevărat şi Davíd nu e numele meu adevărat. Vrei să-mi ştii numele adevărat?

Femeia îi aruncă lui Inés o privire contrariată, pe care Inés se preface că n-o remarcă.

— Am jucat un joc în maşină, intervine el, Simón. Ca să ne treacă vremea. Încercam să ne dăm nume noi.

Femeia ridică din umeri.

— Ceilalți se întorc curând, pentru prânz, atunci o să puteți să-i cunoaşteți. Plata e douăzeci de *reales* pe zi, şi pentru bărbați, şi pentru femei. Ziua de muncă e zi-lumină, cu două ore de pauză la prânz. În a şaptea zi, odihnă. Asta-i ordinea firească, asta-i ordinea pe care-o urmăm. În ce priveşte masa, noi vă oferim produsele, voi vă gătiți. Sunteți mulțumiți cu aceste condiții? Credeți că vă descurcați? Ați mai fost la cules înainte? Nu? O să învățați iute, nu e mare filozofie. Aveți pălării? O să aveți nevoie de pălării, soarele arde rău uneori. Ce să vă mai spun? Mă găsiți oricând în casa mare. Mă numesc Roberta.

— Roberta, încântat de cunoştință. Eu sunt Simón, ea e Inés, el e Juan, călăuza noastră, pe care o să-l duc înapoi în oraş cu maşina.

— Bun venit la fermă! Sunt sigură că ne vom înțelege. E bine că aveți maşină.

— Ne-a dus drum lung. O maşină de nădejde. Mai mult decât să te poți bizui pe ea n-ai ce să-i ceri unei maşini.

Până să descarce ei bagajele, muncitorii au şi început să se întoarcă de la livezi. Se fac prezentări în dreapta şi-n stânga, li se serveşte prânzul, inclusiv lui Juan: pâine de casă, brânză, măsline, castroane mari cu fructe. Ceilalți sunt vreo douăzeci la număr, inclusiv o familie cu cinci copii, pe care Davíd îi urmăreşte circumspect de la locul lui de la masă.

Înainte să-l ducă înapoi pe Juan la Estrella, Simón are câteva clipe între patru ochi cu Inés.

— Ce crezi? murmură el. Să rămânem aici?

— Pare un loc bun. Sunt dispusă să rămân aici, şi-ntre timp căutăm şi altceva. Dar trebuie să ne facem un plan. Nu am bătut atâta drum ca să mă complac într-o viaţă de muncitor oarecare.

El şi Inés au mai discutat chestiunea asta înainte. Dacă autorităţile sunt pe urmele lor, atunci trebuie să fie prudenţi. Dar e cineva pe urmele lor? Au motiv să se teamă că sunt urmăriţi? Au forurile judiciare asemenea resurse încât să trimită funcţionari în cele mai îndepărtate colţuri ale ţării, ca să-l depisteze pe-un chiulangiu în vârstă de şase ani? Chiar reprezintă o problemă pentru autorităţile din Novilla dacă un copil merge sau nu la şcoală, atâta vreme cât nu ajunge analfabet? Simón se îndoieşte de asta. Pe de altă parte, dacă nu copilul chiulangiu este cel luat în vizor, ci cuplul care, în mod fals pretinzând că sunt părinţii lui, l-au ţinut departe de şcoală? Dacă el şi Inés sunt cei vânaţi, şi nu copilul, atunci n-ar trebui să se dea la fund până când cei care-i urmăresc obosesc şi se dau bătuţi?

— O săptămână, propune el. Să fim nişte muncitori oarecare timp de-o săptămână. Apoi mai vorbim.

Se întoarce cu maşina la Estrella, unde îl lasă pe Juan la nişte prieteni de-ai lui, patronii unei imprimerii. Revenit la fermă, li se alătură lui Inés şi băiatului şi explorează noile împrejurimi. Vizitează livezile, sunt iniţiaţi în tainele foarfecelor şi ale cosorului pentru curăţarea pomilor. Davíd se lasă ademenit şi dispare de lângă ei, cine ştie unde, împreună cu ceilalţi copii. Se întoarce la ora cinei, zgâriat pe braţe şi pe picioare. S-au căţărat în pomi, zice el. Inés vrea să-i badijoneze zgârieturile cu iod, dar el n-o lasă. Se retrag devreme, la fel ca toţi ceilalţi, Davíd pe priciul lui de sus.

Până la sosirea camioanelor, a doua zi dimineața, el şi Inés apucă să mănânce în grabă micul dejun. Davíd se freacă la ochi somnoros, nu li se alătură. Împreună cu noii lor prieteni, urcă în camioane şi sunt duşi în vie; urmând exemplul tovarăşilor lor, el şi Inés aburcă în spinare coşurile şi pornesc la treabă.

În timp ce ei muncesc, copiii sunt liberi să facă ce vor. Conduşi de cel mai mare din tribul de cinci, un băiat deşirat, slăbănog, pe nume Bengi, cu o claie de păr negru cârlionțat, urcă în fugă dealul până la iazul îndiguit cu pământ din care se irigă livezile. Rațele care înotau acolo îşi iau zborul speriate, toate în afară de o pereche cu boboci prea mici să zboare – în efortul de-a scăpa, perechea îşi îmboldeşte puii spre malul îndepărtat. Prea înceți: copiii chiuitori îi uşuiesc, îi obligă să se întoarcă în mijlocul apei. Bengi începe să arunce cu pietre; cei mici îl imită. Neînstare să zboare, păsările înoată în cerc, măcăind disperate. O piatră nimereşte masculul cel frumos colorat. Pasărea se înalță pe jumătate din apă, cade înapoi, loveşte cu o aripă, împroaşcă stropi, îşi trage aripa rănită. Bengi scoate un strigăt de triumf. Torentul de pietre şi bulgări de pământ se întețeşte.

El şi Inés ciulesc nesiguri urechile la hărmălaie; ceilalți culegători nu dau importanță.

— Ce crezi că se întâmplă? întreabă Inés. Crezi că Davíd e în siguranță?

El azvârle coşul cât colo, urcă dealul, ajunge la dig la timp să-l vadă pe Davíd îmbrâncindu-l pe băiatul mai mare cu atâta furie, încât acesta se dezechilibrează şi aproape cade.

— Opreşte-te! îl aude el pe Davíd strigând.

Băiatul se uită uluit la atacatorul său, apoi se răsuceşte şi azvârle încă o piatră în rațe.

Acum Davíd se năpusteşte în apă, încălțat şi îmbrăcat, şi începe să dea din mâini în direcția păsărilor.

— Davíd! strigă Simón.

Copilul îl ignoră.

Inés, aflată în via din vale, azvârle coşul şi o rupe la fugă. El, Simón, n-a mai văzut-o depunând un asemenea efort de-un an de zile, de când a urmărit-o jucând tenis. E greoaie; s-a îngrăşat.

Din senin, se iveşte câinele mare, goneşte pe lângă ea, drept ca o săgeată. În câteva clipe, s-a şi aruncat în lac şi a ajuns lângă Davíd. Apucându-i cămaşa în colți, îl trage la mal pe copilul care se zbate şi protestează.

Ajunge şi Inés. Câinele se lasă pe burtă, urechile îi stau ciulite, ochii o ațintesc pe femeie, aşteaptă un semn, în vreme ce Davíd, cu hainele şiroind, plânge şi-l loveşte cu pumnii.

— Te urăsc, Bolívar! țipă el. Băiatul ăla azvârlea cu pietre, Inés! Voia să omoare rățoiul!

El, Simón, îl ridică în brațe pe copilul care se zbate.

— Potoleşte-te, potoleşte-te, îi zice el. Rățoiul n-a murit – vezi? –, a fost doar lovit. O să se facă bine în curând. Acum cred că voi toți, copii, trebuie să plecați de-aici, să lăsați rațele să se liniştească şi să-şi vadă de viața lor. Iar tu nu trebuie să spui că-l urăşti pe Bolívar. Îl iubeşti pe Bolívar, toți ştim asta, iar Bolívar te iubeşte. A crezut că te îneci. Încerca să te salveze.

Supărat, Davíd se zvârcoleşte şi scapă din brațele lui Simón.

— Eu voiam să salvez rața, zice el. Nu l-am chemat pe Bolívar. Bolívar e prost. E un câine prost. Acum tu trebuie s-o salvezi, Simón. Du-te, salveaz-o!

El, Simón, îşi scoate pantofii şi cămaşa.

— Dacă insişti, o să încerc. Dar trebuie să-ți spun că felul în care înțelege rața să fie salvată poate să se deosebească

de felul în care înțelegi tu salvarea. S-ar putea să vrea să fie lăsată în pace.

Între timp, au sosit şi alți culegători de struguri.

— Stai – mă duc eu, se oferă un bărbat mai tânăr.

— Nu. Eşti amabil, dar asta e treaba fiului meu.

Îşi scoate pantalonii şi, în indispensabili, intră în apa maronie. Aproape fără să stropească, Bolívar apare lângă el.

— Marş, Bolívar, murmură el. N-am nevoie să fiu salvat.

Strânşi pe mal, culegătorii de struguri se uită la domnul între două vârste, care nu mai are condiția fizică de când era hamal, hotărât să împlinească voia copilului său.

Apa nu e adâncă. Abia dacă-i trece de piept. Dar abia îşi poate mişca picioarele în mâzga moale de pe fund. N-are nici o şansă să prindă rățoiul cu aripa frântă, care se agită, stropeşte pe suprafața apei, în cercuri zdrențuite, ca să nu mai vorbim de rața-mamă, care a ajuns în sfârşit pe malul îndepărtat şi s-a furişat în tufişuri, urmată de bobocii ei.

Bolívar este cel care face treaba în locul lui. Pluteşte pe lângă el ca o fantomă, doar capul îi apare deasupra apei, prinde din urmă pasărea rănită, îşi strânge fălcile ca o menghină pe aripa care atârnă şi o trage spre mal. La început, zbatere de împotrivire, bătăi de aripă, stropi; şi deodată, pasărea pare să se resemneze, să-şi accepte soarta. Până să iasă el, Simón, din apă, rățoiul a ajuns în brațele tânărului care se oferise să intre în apă în locul lui Simón; copiii cercetează curioşi pasărea. Deşi soarele e încă sus pe cer, Simón abia dacă îi simte căldura. Tremurând, se îmbracă la loc.

Bengi, cel care a aruncat piatra şi a pricinuit tot balamucul ăsta, mângâie pe cap pasărea complet pasivă.

— Spune-i că-ți pare rău de ce-ai făcut, zice tânărul.

— Îmi pare rău, murmură Bengi. Putem să-i vindecăm aripa? Să-i legăm o atelă?

Tânărul clatină din cap.

— E un animal sălbatic, explică el. Nu va accepta să poarte atelă. Atât i-a fost. E pregătit să moară. Şi-a accepta soarta. Uită-te la ochii lui. A şi murit.

— Poate sta pe priciul meu, spune Bengi. Îl hrănesc până se face bine.

— Întoarce-te cu spatele, zice tânărul.

Bengi nu înțelege.

— Întoarce-te cu spatele, repetă tânărul.

El, Simón, îi şopteşte lui Inés care, între timp, îl şterge bine pe Davíd:

— Nu-l lăsa să se uite.

Ea îi îngroapă băiatului fața în fusta ei. El se opune, dar ea îl ține strâns.

Tânărul prinde pasărea între genunchi. O mişcare rapidă, gata, s-a terminat. Capul atârnă nefiresc; o peliculă se lasă peste ochi. Îi dă trupul acoperit de pene lui Bengi.

— Du-te şi îngroap-o, îi porunceşte el. Hai, du-te.

Inés îi dă drumul băiatului.

— Du-te cu prietenul tău, îl îndeamnă Simón. Ajută-l să îngroape pasărea. Ai grijă s-o facă aşa cum trebuie.

Mai târziu, băiatul îi caută pe el şi pe Inés acolo unde muncesc, în vie.

— Ei, l-ați îngropat pe bietul rățoi? îl întreabă el, Simón.

Băiatul clatină din cap.

— Nu i-am putut săpa groapă. N-am avut hârleț. Bengi l-a ascuns în tufişuri.

— Asta nu-i frumos. Când îmi termin treaba azi, mă duc să-l îngrop. Să-mi arăți unde e.

— De ce-a făcut-o?

— De ce i-a curmat chinul tânărul acela? Ți-am spus. Pentru că rățoiul ar fi fost neputincios cu o aripă frântă. Ar fi refuzat să mănânce. S-ar fi prăpădit încet.

— Nu, eu întreb de ce-a făcut-o Bengi?

— Sunt sigur că n-a vrut să-i facă rău. Arunca pietre, atâta tot; s-a întâmplat.

— O să moară şi puii?

— Bineînțeles că nu. Au o mamă care are grijă de ei.

— Dar cine o să le dea lapte?

— Păsările nu sunt ca noi. Ele nu beau lapte. Oricum, mamele sunt cele care dau lapte, nu tații.

— O să găsească un *padrino*?

— Nu cred. Nu cred că există *padrinos* printre păsări, aşa cum nu există lapte. *Padrinos* formează o instituție de-a oamenilor.

— Nu-i pare rău. Lui Bengi. Zice că-i pare rău, dar nu-i pare rău.

— De ce crezi asta?

— Pentru că a vrut să omoare rățoiul.

— Nu sunt de acord, băiatul meu. Nu cred că-şi dădea seama ce face, nu de-adevăratelea. Azvârlea cu pietre, aşa cum fac băieții. În sufletul lui n-a vrut să omoare pe nimeni. Iar după aceea, când a văzut ce creatură frumoasă era pasărea, când a văzut ce lucru îngrozitor a făcut, s-a căit şi i-a părut rău.

— Nu i-a părut rău. El mi-a spus.

— Dacă nu-i pare rău acum, o să-i pară în curând. Conştiința lui n-o să-l lase să doarmă. Aşa suntem noi, oamenii. Dacă facem o faptă rea, gestul nu ne aduce nici o bucurie. Are grijă conştiința de asta.

— Dar el strălucea! Am văzut! Strălucea şi azvârlea cu pietre cât de tare putea! Voia să le omoare pe toate!

— Nu înțeleg ce vrei să zici, dar, dacă strălucea, chiar dacă azvârlea cu pietre, asta nu dovedeşte că în inima lui încerca să le omoare. Nu putem întotdeauna prevedea consecințele acțiunilor noastre – mai ales când suntem copii. Nu uita că el s-a oferit să îngrijească pasărea cu aripa frântă, s-o pună la adăpost în priciul lui. Ce să mai facă? Să

nu mai arunce piatra pe care a aruncat-o? Asta nu e posibil. Trecutul nu poate fi schimbat. Ce s-a întâmplat s-a întâmplat şi gata.

— Nu l-a îngropat. L-a aruncat doar în tufişuri.

— Îmi pare rău de asta, dar rățoiul e mort. Nu-l putem aduce înapoi. O să mergem noi doi să-l îngropăm după ce terminăm munca de azi.

— Am vrut să-l sărut, dar Bengi nu m-a lăsat. Zicea că e murdar. Dar oricum l-am sărutat. M-am dus în tufiş şi l-am sărutat.

— Asta-i bine, mă bucur s-o aud. Va însemna mult pentru rățoi să ştie că l-a iubit cineva şi l-a sărutat după ce-a murit. Va însemna mult pentru el şi să ştie că a fost îngropat aşa cum trebuie.

— N-ai decât să-l îngropi tu. Eu nu vreau să-l îngrop.

— Bine, aşa o să fac. Şi dacă ne întoarcem mâine-dimineață şi mormântul e gol, şi întreaga familie de rațe înoată în iaz, tata, mama şi bobocii, fără să lipsească vreunul, atunci vom şti că sărutul are efect, că sărutul poate învia din morți. Dar dacă nu-l vedem, dacă nu vedem familia rațelor...

— Nu vreau să se întoarcă familia rațelor. Dacă se întoarce, Bengi iar o să arunce cu pietre în ea. Nu-i pare rău. Se preface doar. *Ştiu* că se preface, dar tu nu mă crezi. Niciodată nu mă crezi.

Nu se găseşte nici un hârleț nicăieri, nici vreun târnăcop, aşa că ia un levier de pană din camion. Băiatul îl conduce la locul unde zace leşul printre tufişuri. Deja penele şi-au pierdut luciul, furnicile i-au atacat ochii. Cu levierul, el scobeşte o gaură în pământul tare ca piatra. Nu e destul de adâncă, nu poate pretinde că e un mormânt ca lumea, totuşi aruncă pasărea moartă înăuntru şi acoperă groapa. O labă palmată iese afară țeapănă. El strânge pietre şi le aşază pe mormânt.

— Gata, îi zice băiatului. E tot ce-am putut face.

Când vizitează locul a doua zi dimineața, pietrele sunt risipite şi rața a dispărut. Peste tot, pene. Caută amândoi, nu găsesc nimic, în afară de cap cu gâvanele goale şi o labă.

— Îmi pare rău, zice el şi porneşte cu pas greu spre echipa de zilieri.

Capitolul 2

Încă două zile, şi culesul strugurilor s-a încheiat; camionul a transportat ultimele coşuri pline cu ciorchini.

— Cine-o să mănânce toți strugurii ăia? vrea să ştie Davíd.

— N-o să fie mâncați. O să fie zdrobiți într-un teasc, iar sucul o să se transforme în vin.

— Nu-mi place vinul, zice Davíd. E acru.

— Gustul pentru vin se deprinde. Când suntem copii, nu ne place, dar când îmbătrânim, îi prindem gustul.

— N-o să-i prind gustul niciodată.

— Aşa zici acum. Hai să aşteptăm şi-om vedea.

După ce-au cules viile până la ultimul ciorchine, se mută la crângurile cu măslini, unde întind plase şi folosesc cârje lungi pentru a scutura măslinele. Munca e mai istovitoare decât culesul strugurilor. El aşteaptă cu nerăbdare pauza de prânz; vipia după-amiezilor lungi i se pare greu de suportat, se opreşte adesea ca să bea apă ori să-şi recapete puterile. Îi vine greu să creadă că numai cu câteva luni în urmă muncea la docuri, ca hamal, cărând greutăți, aproape fără

să transpire. Spinarea şi braţele lui şi-au pierdut forţa, inima îi bate cu efort, îl chinuie durerea de la coasta ruptă.

Din partea lui Inés, neobişnuită cu munca fizică, se aştepta la văicăreli şi crâcneli. Nici gând. Munceşte cot la cot cu el, cât e ziua de lungă, fără bucurie, dar fără murmur. Nu trebuie să i se amintească faptul că ea a fost cea care a hotărât să fugă din Novilla şi să ducă o viaţă de ţigan. Ei bine, acum a aflat cum trăiesc ţiganii: trudind pe câmpurile altor oameni, de la răsăritul la apusul soarelui, pentru pâinea cea de toate zilele şi pentru câţiva *reales* în buzunar.

Măcar băiatul se distrează, băiatul de dragul căruia au fugit ei din oraş. După o înstrăinare scurtă, plină de trufie, s-a alăturat din nou lui Bengi şi tribului acestuia – ba chiar, din cât se pare, a devenit şeful lor. Pentru că nu Bengi, ci el dă ordine acum, iar Bengi şi ceilalţi se supun umili.

Bengi are trei surori mai mici. Se îmbracă în cămăşi de stambă identice, părul şi-l poartă în coadă de cal identică, legată cu panglică roşie identică; participă la toate jocurile băieţilor. La şcoala din Novilla, Davíd refuzase să aibă de-a face cu fetele. „Tot timpul şuşotesc şi chicotesc, îi spusese el lui Inés. Sunt proaste.” Acum, pentru prima oară, se joacă împreună cu fetele, nu pare să le mai considere proaste. Există un joc pe care l-a născocit el, anume să se cţere pe acoperişul unei barăci din dosul crângului de măslini şi să sară pe mormanul de nisip de dedesubt. Uneori, el şi cea mai mică dintre surori sar împreună, ţinându-se de mână, rostogolindu-se într-un vălmăşag de braţe şi picioare, ridicându-se în picioare aproape sufocaţi de hohote de râs.

Fetiţa, al cărei nume e Florita, se ţine după Davíd ca o umbră, oriunde se duce el; el nu o descurajează în nici un fel.

În timpul pauzei de prânz, unul dintre culegători – o femeie – o tachinează.

— Văd că ai un *novio*, zice ea.

Florita o ațintește cu o privire gravă. Poate nu cunoaște cuvântul.

— Cum îl cheamă? Cum îl cheamă pe *novio* ăsta al tău?

Florita roșește, o rupe la fugă.

Când fetele sar de pe acoperiș, cămășile li se deschid ca niște petale, dezvelind pantalonași de culoare roz identici.

Au rămas o grămadă de struguri după cules, coșuri pline. Copiii își îndoapă gurile cu boabe, mâinile și fețele le sunt lipicioase din pricina sucului dulce. Toți fac asta, în afară de Davíd, care bagă în gură doar câte-o boabă odată, scuipă sâmburii, apoi se spală pe mâini cu meticulozitate.

— Zău că ceilalți ar putea să învețe de la el cum să se poarte, remarcă Inés.

Băiatul meu, vrea să adauge ea – și Simón ghicește asta –, *băiatul meu deștept, manierat. Nu ca haimanalele astealalte.*

— Crește repede, consimte el. Poate prea repede. Uneori, mi se pare prea – ezită asupra cuvântului – prea autoritar, prea dominator. Sau așa mi se pare mie.

— E băiat. Are un caracter puternic.

Viața de țigan nu i-o fi convenind lui Inés, iar lui câtuși de puțin, în schimb e pe placul băiatului. Nu l-a văzut niciodată atât de activ, de plin de energie. Se trezește dimineața, mănâncă hulpav, aleargă toată ziua împreună cu prietenii lui. Inés încearcă să-l convingă să poarte o șapcă, dar șapca e pierdută în scurtă vreme și pentru totdeauna. Dacă înainte era palid, Davíd e acum tuciuriu.

Nu de mica Florita este el cel mai apropiat, ci de Maite, sora ei. Maite are șapte ani, e mai mare decât el cu câteva luni. Este cea mai drăguță dintre cele trei surori și cea mai introvertită.

Într-o seară, băiatul îi mărturisește lui Inés:

— Maite mi-a cerut să-i arăt penisul.

— Și? face Inés.

— Zice că dacă-i arăt penisul, ea o să-mi arate chestia ei.

— Ar trebui să te joci mai mult cu Bengi, comentează Inés. N-ar trebui să te joci cu fetele tot timpul.

— Nu ne jucam, vorbeam. Zice că dacă-mi pun penisul în chestia ei, o să capete un bebeluş. Aşa e?

— Nu, nu e aşa, spune Inés. Cineva ar trebui s-o săpunească la gură pe fata aia.

— Zice că Roberto vine în camera femeilor când dorm şi îşi pune penisul în chestia mamei ei.

Inés îi aruncă lui Simón o privire neajutorată.

— Ce fac oamenii mari poate uneori să pară ciudat, intervine el. Când o să fii mai mare, o să înţelegi mai bine.

— Maite spune că mama ei îi cere lui Roberto să-şi pună un balon pe penis, ca să nu facă un bebeluş.

— Da, asta e corect, unii oameni aşa fac.

— Tu îţi pui un balon pe penis, Simón?

Inés se ridică şi pleacă.

— Eu? Balon? Nu, bineînţeles că nu.

— Şi-atunci, dacă n-o faci, Inés poate să facă un bebeluş?

— Băiatul meu, tu vorbeşti despre contactul sexual, iar contactul sexual este pentru persoanele căsătorite. Inés şi cu mine nu suntem căsătoriţi.

— Dar puteţi face contact sexual şi dacă nu sunteţi căsătoriţi.

— E adevărat, poţi avea contact sexual dacă nu eşti căsătorit. Dar să ai bebeluşi când nu eşti căsătorit nu e o idee bună. În general.

— De ce? Din pricină că bebeluşii sunt bebeluşi *huérfano*?

— Nu, un bebeluş născut dintr-o mamă necăsătorită nu e *huérfano*. Un *huérfano* e cu totul altceva. Unde ai auzit cuvântul ăsta?

— În Punta Arenas. O grămadă de băieţi din Punta Arenas sunt *huérfanos*. Eu sunt *huérfano*?

— Nu, bineînțeles că nu. Tu ai o mamă. Inés e mama ta. Un *huérfano* e un copil fără părinți.

— De unde vin *huérfanos* dacă n-au părinți?

— Un *huérfano* e un copil ai cărui părinți au murit şi l-au lăsat singur pe lume. Sau, uneori, mama nu are bani să cumpere mâncare şi îl dă în grija altor oameni. Aşa ajungi să fii *huérfano*. Tu nu eşti *huérfano*. O ai pe Inés. Mă ai pe mine.

— Dar tu şi Inés nu sunteți părinții mei adevărați, aşa că sunt *huérfano*.

— Davíd, tu ai ajuns cu un vapor, la fel ca mine, la fel ca oamenii din jurul nostru, cei care nu au avut norocul să se fi născut aici. E foarte posibil ca Bengi şi fratele şi surorile lui să fi ajuns şi ei cu vaporul. Când traversezi oceanul cu vaporul, toate amintirile tale se şterg şi începi o viață cu totul nouă. Asta e! Nu există nici un înainte. Nu există istorie. Vaporul acostează în port, noi coborâm pe pasarelă şi ne cufundăm în aici şi acum. Timpul începe. Ceasurile încep să bată. Tu nu eşti *huérfano*. Bengi nu e *huérfano*.

— Bengi s-a născut în Novilla. El mi-a spus. N-a fost niciodată pe-un vapor.

— Bun, dacă Bengi şi fratele şi surorile lui s-au născut aici, atunci istoria lor începe aici, şi nu sunt *huérfano*.

— Eu îmi amintesc de vremea de dinainte să fiu pe vapor.

— Mi-ai mai spus asta. Sunt mulți oameni care spun că-şi pot aminti viața pe care au avut-o înainte să treacă oceanul. Dar e o problemă cu asemenea amintiri, şi pentru că eşti deştept, cred că poți vedea care e problema. Problema e că nu avem cum spune dacă ce-şi amintesc aceşti oameni sunt amintiri adevărate, sau amintiri născocite. Pentru că, uneori, o amintire născocită poate să pară la fel de adevărată ca o amintire adevărată, mai ales când vrem ca amintirea să fie adevărată. Astfel, de exemplu, cineva ar putea să-şi dorească să fi fost rege sau lord înainte să fi

traversat oceanul şi poate că-şi doreşte atât de mult, încât se convinge pe sine că într-adevăr a fost rege sau lord. Dar probabil că amintirea nu-i una adevărată. De ce nu? Pentru că a fi rege e ceva rar, foarte rar. Numai o persoană dintr-un milion devine rege. Prin urmare, e foarte posibil ca acela care-şi aminteşte că a fost rege doar inventează şi apoi uită că a inventat. La fel şi în privinţa altor amintiri. Nu avem cum şti cu siguranţă dacă o amintire e adevărată sau falsă.

— Dar m-am născut din burtica lui Inés?

— Mă obligi să mă repet. Fie răspund: „Da, te-ai născut din burtica lui Inés", fie: „Nu, nu te-ai născut din burtica lui Inés". Dar nici unul din răspunsuri nu ne aduce mai aproape de adevăr. De ce nu? Pentru că, asemenea tuturor celor care au venit cu vaporul, tu nu-ţi poţi aminti, şi nici Inés nu poate. Nefiind în stare să ne amintim, tot ceea ce poţi face tu, ce poate face Inés, ce putem face cu toţii este să născocim poveşti. Aşa că, de exemplu, eu îţi pot zice că în ultima mea zi din cealaltă viaţă m-am găsit într-o mulţime foarte numeroasă care aştepta să se îmbarce, atât de numeroasă încât a trebuit să li se telefoneze piloţilor ieŁźiţi la pensie şi căpitanilor de vase să vină la docuri, să dea o mână de ajutor. Şi în mulţimea aceea, aş putea spune, v-am văzut pe tine şi pe mama ta – v-am văzut cu ochii mei. Mama ta te strângea de mână, arăta îngrijorată, nu era sigură încotro s-o apuce. Apoi, aş putea spune, v-am pierdut în mulţime. Când în sfârşit mi-a venit mie rândul să păşesc pe punte, pe cine am văzut? – pe tine, singur-singurel, încleştat de balustradă, strigând: „Mami, mami, unde eşti?" Aşa că m-am apropiat şi te-am luat de mână şi am spus: „Hai, micul meu prieten, te voi ajuta să-ţi găseşti mama". Şi uite-aşa ne-am întâlnit, tu şi cu mine.

Asta e povestea pe care aş putea-o spune despre prima mea imagine cu tine şi mama ta, aşa cum mi-o amintesc.

Dar este *adevărată*? Este o poveste *adevărată*?

E adevărată? Nu ştiu. Mie mi se *pare* adevărată. Cu cât mi-o spun mai des, cu atât mi se pare mai adevărată. Tu pari adevărat, te ţineai de balustradă cu atâta putere, încât a trebuit să-ţi descleştez degetele; mulţimea de la docuri îmi pare adevărată – sute de mii de oameni, toţi pierduţi, la fel ca tine, ca mine, cu mâinile goale, cu priviri îngrijorate. Autobuzul îmi pare adevărat – autobuzul care i-a adus pe piloţii ieşiţi la pensie şi pe căpitanii de vase la docuri, îmbrăcaţi în uniformele bleumarin pe care le-au scos din cuferele aflate în pod, încă mirosind a naftalină. Totul mi se pare adevărat de la început până la sfârşit. Dar poate că-mi pare atât de adevărat din pricină că mi-am spus-o de prea multe ori. Ţie ţi se pare adevărat? Îţi aminteşti cum ai fost despărţit de mama ta?

— Nu.

— Nu, bineînţeles că nu. Dar nu-ţi aminteşti din pricină că nu s-a întâmplat, sau pentru că ai uitat? Nu vom şti niciodată cu siguranţă. Aşa stă treaba. Trebuie să trăim cu asta.

— Eu cred că sunt *huérfano*.

— Şi eu cred că o spui deoarece ţi se pare ceva romantic să fii singur pe lume, fără părinţi. Ei bine, dă-mi voie să te informez că în Inés ai cea mai bună mamă din lume şi, dacă ai cea mai bună mamă din lume, cu siguranţă nu eşti *huérfano*.

— Dacă Inés o să aibă un bebeluş, o să fie fratele meu?

— Fratele sau sora ta. Dar Inés n-o să aibă nici un bebeluş, deoarece Inés şi cu mine nu suntem căsătoriţi.

— Dacă îmi pun penisul în chestia lui Maite şi ea are un bebeluş, va fi un *huérfano*?

— Nu. Maite n-o să aibă nici un fel de bebeluş. Voi doi sunteţi prea mici să faceţi copii, tot aşa cum voi doi sunteţi prea mici să înţelegeţi de ce oamenii mari se căsătoresc şi au contact sexual. Oamenii mari se căsătoresc deoarece au

sentimente pasionale unii față de ceilalți, de-un fel pe care tu şi Maite nu-l aveți. Voi doi nu puteți resimți pasiunea, pentru că sunteți încă prea mici. Acceptă acest lucru ca pe ceva dat şi nu-mi cere să-ți explic de ce. Pasiunea nu poate fi explicată, poate doar să fie trăită. Mai precis, poate fi trăită din interior, înainte să fie înțeleasă din afară. Ceea ce contează este că tu şi Maite nu trebuie să aveți contact sexual, deoarece contactul sexual fără pasiune nu are sens.

— Dar e oribil?

— Nu, nu e oribil, e doar neînțelept să faceți aşa ceva, neînțelept şi frivol. Mai ai vreo întrebare?

— Maite spune că vrea să ne căsătorim.

— Şi tu? Vrei să te căsătoreşti cu Maite?

— Nu. Nu vreau să mă căsătoresc niciodată.

— Ei bine, s-ar putea să-ți schimbi părerea când vei şti ce e pasiunea.

— Tu şi Inés o să vă căsătoriți?

El nu răspunde. Băiatul se îndreaptă cu paşi mici spre uşă.

— Inés! strigă el. Tu şi Simón o să vă căsătoriți?

— Şşşşt! se aude reacția mânioasă a lui Inés.

Ea intră înapoi în dormitor:

— Gata cu vorbăria. E timpul să te culci.

— Tu ai pasiuni, Inés? întreabă copilul.

— Nu e treaba ta, zice Inés.

— De ce nu vrei niciodată să vorbeşti cu mine? întreabă Davíd. Simón vorbeşte cu mine.

— Vorbesc cu tine, spune Inés. Dar nu chestiuni personale. Acum spală-te pe dinți.

— Eu n-o să am pasiuni, anunță băiatul.

— Aşa spui azi, zice el, Simón. Dar pe măsură ce-o să creşti o să descoperi că pasiunile au viața lor proprie. Acum iute, spală-te pe dinți şi poate mama îți va citi o poveste de noapte-bună.

Capitolul 3

Roberta, pe care în prima zi au crezut-o proprietara fermei, este de fapt o angajată ca şi ei, al cărei rol este acela de a-i supraveghea pe muncitori, de a le asigura raţiile de hrană şi de a le plăti salariile. E o persoană prietenoasă, îndrăgită de toată lumea. Se interesează de vieţile personale ale muncitorilor şi le aduce copiilor mici trataţii: bomboane, biscuiţi, limonadă. Ferma este deţinută – află ei – de trei surori cunoscute peste tot drept Cele Trei Surori, acum în vârstă, fără copii, care îşi împart timpul între fermă şi reşedinţa lor din Estrella.

Roberta are o discuţie lungă cu Inés.

— Ce-aveţi de gând în privinţa educaţiei fiului vostru? întreabă ea. Văd că-i un băiat inteligent. Ar fi păcat dacă ar ajunge ca Bengi, care n-a fost niciodată la o şcoală adevărată. Ceea ce nu înseamnă că e vreo problemă cu Bengi. E un băiat simpatic, dar n-are nici un viitor. O s-ajungă muncitor agricol, la fel ca părinţii lui, şi ce fel de viaţă-i asta?

— Davíd a mers la şcoală în Novilla, spune Inés. N-a fost o experienţă reuşită. N-a avut profesori buni. E un copil deştept de la natură. Ritmul clasei era prea lent. A trebuit să-l scoatem şi să-l educăm acasă. Mă tem că, dacă-l trimitem la o şcoală aici, experienţa va fi aceeaşi.

Modul în care a relatat Inés relaţiile lor cu sistemul şcolar din Novilla nu prea este conform cu realitatea. El şi Inés au convenit să nu sufle o vorbă despre necazurile lor cu autorităţile din Novilla; dar, evident, Inés e liberă să i se confeseze femeii mai în vârstă, iar el nu intervine.

— Vrea să meargă la şcoală? întreabă Roberta.

— Nu, nu vrea, în nici un caz după experiența din Novilla. E cum nu se poate mai fericit aici, la fermă. Îi place libertatea.

— Pentru un copil, e o viață minunată, însă culesul se apropie de sfârşit, să ştiți. Şi să alergi cât e ferma de mare, ca o sălbăticiune, nu te pregăteşte pentru viitor. V-ați gândit la un profesor particular? Sau la o academie? Academia nu e o şcoală normală. Poate că o academie ar fi potrivită pentru un copil ca el.

Inés tace. El, Simón, vorbeşte pentru prima oară:

— Nu ne putem permite un profesor particular. Cât despre academii, nu există aşa ceva în Novilla. Cel puțin n-am auzit pe nimeni vorbind despre aşa ceva. Ce înseamnă, de fapt, o academie? Pentru că, dacă este doar o denumire simandicoasă pentru o şcoală pentru copii-problemă, copii cu propriul fel de a gândi, atunci nu ne interesează – nu-i aşa, Inés?

Inés dă din cap a confirmare.

— Există două academii în Estrella, spune Roberta. Nu sunt nicidecum pentru copii-problemă. Una este Academia de Canto, cealaltă, Academia de Dans. Mai există Şcoala Atomică; dar aceea e pentru copii mai mari.

— Lui Davíd îi place să cânte. Are voce bună. Dar ce se întâmplă în academiile astea, în afară de cântat şi dans? Țin şi cursuri propriu-zise? Şi primesc copii atât de mici?

— Nu sunt expertă în educație, Inés. Toate familiile pe care le cunosc în Estrella îşi trimit copiii la şcoli normale. Dar sunt sigură că în academii se predau noțiunile de bază – adică cititul, scrisul şi altele. Pot să le întreb pe surori, dacă vreți.

— Ce e cu Şcoala Atomică? întreabă el. Acolo ce se predă?

— Despre atomi. Urmăresc atomii prin microscop, îi văd făcând ce-or fi făcând atomii. Asta-i tot ce ştiu.

El şi Inés au un schimb de priviri.

— Ne vom gândi la academii, zice el. Deocamdată, suntem fericiți cu viața pe care-o ducem aici, la fermă. Ce crezi, putem rămâne şi după ce se termină culesul, dacă plătim surorilor o chirie modică? Altfel, va trebui să trecem prin toată tevatura înregistrării la Asistencia, şi căutării unei slujbe, şi găsirii unui loc unde să locuim, şi zău că nu suntem pregătiți pentru aşa ceva, nu încă – nu-i aşa, Inés?

Inés îi întăreşte spusele dând din cap.

— O să vorbesc cu surorile, spune Roberta. O să vorbesc cu señora Consuelo. Ea este cea mai practică. Dacă ea spune că puteți sta la fermă, atunci poate că o să-l puteți contacta pe señor Robles. Predă lecții particulare şi nu cere mult. O face de drag.

— Cine e señor Robles?

— Este inginerul hidrotehnist al districtului. Locuieşte mai sus pe vale, la câțiva kilometri depărtare.

— Dar cum se face că un inginer hidrotehnist dă lecții particulare?

— Se ocupă de tot felul de lucruri pe lângă inginerie. Are multe talente. Acum scrie o istorie despre aşezămintele din vale.

— O istorie. Habar n-aveam că un loc ca Estrella are o istorie. Dacă ne dai un număr de telefon, o să-l contactez pe señor Robles. Iar tu o să vorbeşti cu señora Consuelo?

— O să vorbesc. Sunt sigură că nu va avea nimic împotrivă, până vă veți găsi ceva mai stabil. Cu siguranță că vreți să vă mutați la casa voastră.

— Nu chiar. Ne convine situația de-acum. Pentru noi, să trăim ca țiganii e încă o aventură – nu-i aşa, Inés?

Inés dă din cap.

— Copilul e şi el fericit. Află multe despre viață, chiar dacă nu merge la şcoală. Sunt treburi la fermă de care aş putea să mă ocup pentru a vă răsplăti bunătatea?

— Bineînțeles. Întotdeauna e de făcut una-alta. (Roberta tace gânditoare.) Mai e ceva. După cum probabil ştiți, acesta e anul recensământului. Persoanele care se ocupă de recensământ sunt foarte meticuloase. Trec pe la toate fermele, oricât de îndepărtate. Prin urmare, dacă încercați să fentați recensământul, n-o să reuşiți rămânând aici.

— Nu încercăm să fentăm nimic, spune el, Simón. Nu suntem fugari. Pur şi simplu vrem ce-i mai bun pentru copilul nostru.

A doua zi, târziu după-masa, un camion opreşte la fermă şi din el coboară un bărbat corpolent, rumen la față. E salutat de Roberta, care-l conduce în dormitor.

— Señor Simón, señora Inés, acesta e señor Robles. Vă las să discutați ce-aveți de discutat.

Discuția lor e scurtă. Señor Robles îi informează că iubeşte copiii, se înțelege bine cu ei. Va fi încântat să-l deprindă pe tânărul Davíd, despre care a auzit numai cuvinte de laudă de la señora Roberta, cu bazele matematicii. Dacă ei sunt de acord, el se poate opri de două ori pe săptămână la fermă, ca să-i predea băiatului câte o lecție. Nu va accepta plată. Sub nici o formă. Va fi răsplătit suficient de contactul pe care-l va avea cu o minte tânără atât de inteligentă. Din păcate, el unul n-are copii. Soția lui a murit, el e singur pe lume. Dacă printre copiii celorlalți culegători sunt vreunii care ar dori să i se alăture lui Davíd la ore, vor fi bine-veniți. Părinții, señora Inés şi señor Simón, pot să ia şi ei parte, nu încape discuție.

— Nu vă plictiseşte să predați aritmetică elementară? întreabă el, señor Simón, părintele.

— Bineînțeles că nu, zice señor Robles. Pentru un adevărat matematician, bazele ştiinței reprezintă cea mai importantă parte a ei, iar inculcarea elementelor

fundamentale într-o minte tânără, cea mai grea sarcină – grea şi plină de satisfacţii.

El şi Inés le transmit celor câţiva culegători rămaşi la fermă oferta lui señor Robles, dar când vine momentul primei lecţii, Davíd este singurul elev, iar el, Simón, singurul părinte care asistă.

— Ştim ce este unu, zice señor Robles drept început al lecţiei, dar ce este doi? Aceasta e întrebarea la care trebuie să răspundem azi.

E o zi caldă, fără vânt. Stau aşezaţi sub un copac umbros, în faţa dormitorului, señor Robles şi băiatul de o parte şi de alta a unei mese, el, discret, la un capăt al ei, cu Bolívar la picioare.

Din buzunarul de la piept, señor Robles scoate două pixuri şi le pune unul lângă altul pe masă. Dintr-un alt buzunar, scoate un borcănaş de sticlă, răstoarnă din el două pastile albe şi le pune lângă pixuri.

— Tinere, ce au în comun acestea – îşi trece mâna peste pixuri – şi acestea? – îşi trece mâna peste pastile.

Băiatul tace.

— Făcând abstracţie de întrebuinţarea lor ca instrumente de scris ori ca medicamente, privindu-le doar ca obiecte, există vreo caracteristică pe care acestea – mută uşor pixurile în dreapta – şi acestea – mută uşor pastilele în stânga – o au în comun, tinere? O caracteristică, oricare, ce le face să semene?

— Sunt două pixuri şi două pastile, spune băiatul.

— Bine! exclamă señor Robles.

— Cele două pastile sunt la fel, dar cele două pixuri nu sunt la fel, pentru că unul este albastru şi unul este roşu.

— Dar tot două sunt, nu-i aşa? Prin urmare, care este caracteristica pe care pastilele şi pixurile o au în comun?

— Doi. Doi pentru pixuri, doi pentru pastile. Dar nu este acelaşi doi.

Señor Robles îi aruncă lui Simón o privire iritată. Din buzunare scoate încă un pix, încă o pastilă. Acum sunt trei pixuri pe masă, şi trei pastile.

— Ce au în comun acestea – ține mâna deasupra pixurilor – şi acestea? – ține mâna deasupra pastilelor.

— Trei, spune băiatul. Dar nu este acelaşi trei, pentru că pixurile sunt diferite.

Señor Robles ignoră comentariul.

— Şi nu trebuie să fie pixuri sau pastile, nu-i aşa? Aş putea la fel de bine să înlocuiesc pixurile cu portocale, iar pastilele cu mere, răspunsul ar fi acelaşi: trei. Trei este ceea ce obiectele din stânga, portocalele, au în comun cu merele din dreapta. În fiecare grup sunt trei. Prin urmare, ce am învățat?

Şi înainte ca băiatul să apuce să răspundă, el îl informează ce au învățat:

— Am învățat că trei nu depinde de ceea ce este în set – fie mere, fie portocale, pixuri, pastile. Trei este numele caracteristicii pe care o au în comun aceste seturi. Şi – ia, cu un gest scurt, un pix şi o pastilă – trei nu este totuna cu doi, deoarece – deschide mâna, acolo sunt pastila lipsă, pixul lipsă – am scos un obiect, un singur obiect, din fiecare set. Prin urmare, ce-am învățat? Am învățat despre doi şi despre trei, şi exact în acelaşi fel putem învăța despre patru şi cinci, şi tot aşa, până la o sută, până la o mie, până la un milion. Am învățat ceva despre număr, anume că fiecare număr este denumirea unei caracteristici comune unor seturi de obiecte din această lume.

— Până la un milion de milioane, spune băiatul.

— Până la un milion de milioane, şi încă şi mai mult, consimte señor Robles.

— Până la stele, zice băiatul.

— Până la numărul stelelor, e de acord señor Robles, ceea ce poate foarte bine să însemne infinitul, nu ştim sigur. Prin

urmare, ce am realizat până acum în prima lecție? Am aflat ce este un număr şi am descoperit un mod de a număra – unu, doi, trei şi aşa mai departe –, un mod de a ajunge de la un număr la altul într-o ordine definită. Prin urmare, să recapitulăm. Spune-mi, Davíd, ce este doi?

— Doi este dacă ai două pixuri pe masă, ori două pastile, ori două mere, ori două portocale.

— Da, bine, aproape corect, dar nu chiar. Doi este ceea ce au în comun merele, portocalele sau oricare alte obiecte.

— Dar trebuie să fie tari, nu moi, spune băiatul.

— Obiectul poate fi tare sau moale. Oricare obiecte din lume, fără restricție, atâta vreme cât sunt mai multe decât unu. Acesta este un aspect important. Fiecare obiect din lume se supune aritmeticii. De fapt, fiecare obiect din univers.

— Dar nu şi apa. Sau voma.

— Apa nu e obiect. Un pahar de apă este obiect, dar apa în sine nu e obiect. Cu alte cuvinte, apa nu poate fi numărată. La fel ca aerul sau pământul. Aerul şi pământul nu se pot, nici ele, număra. Dar putem număra găleți pline cu pământ sau butelii cu aer.

— E bun aerul ăla? vrea să ştie băiatul.

Señor Robles pune pixurile în buzunar, introduce pastilele înapoi în recipient, se răsuceşte spre el, Simón.

— O să vin din nou joi, spune el. Apoi putem trece la adunări şi scăderi – cum combinăm două seturi ca să obținem o sumă, sau scoatem elemente dintr-un set, ca să obținem o diferență. Între timp, fiul dumneavoastră poate face exerciții de numărare.

— Ştiu deja să număr, zice băiatul. Pot să număr până la un milion. Am învățat de unul singur.

Señor Robles se ridică.

— Oricine poate număra până la un milion, zice el. Important e să capeți o noțiune despre ce sunt numerele cu adevărat. Pentru a avea o temelie solidă.

— Sunteți sigur că nu mai rămâneți? întreabă el, Simón. Inés pregăteşte ceaiul.

— Din păcate, nu am timp, spune señor Robles şi demarează într-o trombă de praf.

Inés apare cu tava de ceai.

— A şi plecat? se miră ea. Credeam că rămâne la ceai. Asta da lecție scurtă. Cum a mers?

— Vine din nou joi, răspunde băiatul. O să-l facem pe patru. Azi am făcut doi şi trei.

— N-o să dureze o veşnicie dacă faci doar câte un număr odată? întreabă Inés. Nu există o cale mai scurtă?

— Señor Robles vrea să se asigure că temelia e sigură, răspunde el, Simón. Odată temelia bine aşezată, vom fi pregătiți să înălțăm pe ea edificiul nostru matematic.

— Ce înseamnă edificiu? nu pricepe băiatul.

— Edificiul e o clădire. Edificiul acesta anume va fi un turn, presupun. Care se va înălța mult în văzduh. Construcția turnurilor ia mult timp. Trebuie să avem răbdare.

— N-are nevoie decât să ştie să facă socoteli, ca să nu fie dezavantajat în viață, zice Inés. De ce e nevoie să devină matematician?

Tăcere.

— Tu ce crezi, Davíd? întreabă el, Simón. Ai vrea să continui cu lecțiile astea? Înveți ceva?

— Ştiu deja numărul patru, răspunde băiatul. Ştiu toate numerele. Ți-am spus, dar n-ai vrut să mă asculți.

— Cred că trebuie să renunțăm, zice Inés. Pierdere de vreme. O să găsim noi pe altcineva care să-l învețe, cineva pregătit să-l învețe cum se socoteşte.

El îi dă vestea Robertei („Ce păcat! zice ea. Dar voi sunteți părinții, voi ştiți mai bine.”) şi îi telefonează lui señor Robles.

— Vă suntem cum nu se poate mai recunoscători pentru generozitatea şi răbdarea dumneavoastră, dar Inés şi cu mine suntem de părere că băiatul are nevoie de ceva mai simplu, ceva mai practic.

— Matematica nu e simplă, zice señor Robles.

— Matematica nu e simplă, de acord, însă planul nostru nu era să facem vreodată din Davíd un matematician. Nu vrem decât să nu aibă de suferit din cauză că nu merge la şcoală. Vrem să fie sigur de sine când are de-a face cu numerele.

— Señor Simón, l-am întâlnit pe fiul dumneavoastră o singură dată, nu sunt psiholog, de formație sunt inginer, dar trebuie să vă spun ceva. Mă tem că Davíd suferă de ceea ce se numeşte deficit cognitiv. Adică are o deficiență a unei anumite capacități mentale de bază, în acest caz, capacitatea de a clasifica obiectele în funcție de similitudine. E o capacitate firească pentru noi, ființele umane, aşa că aproape că nu suntem conştienți de ea. Tocmai abilitatea de a privi obiectele ca făcând parte din clase face limbajul posibil. Nu trebuie să privim fiecare copac drept o entitate individuală, aşa cum fac animalele, ci putem să-l privim ca pe-un exemplu al clasei *copac*. Astfel este posibilă şi matematica. De ce abordez subiectul clasificării? O fac pentru că, în anumite cazuri rare, facultatea aceasta este slabă sau lipseşte cu desăvârşire. Asemenea oameni vor avea întotdeauna dificultăți cu matematica şi în general cu limbajul abstract. Înclin să cred că fiul dumneavoastră este o asemenea persoană.

— De ce-mi spuneți asta, señor Robles?

— Pentru că am convingerea că aveți față de fiul dumneavoastră datoria să investigați problema şi apoi, poate, să găsiți forma potrivită pentru educația lui viitoare.

V-aş sfătui să faceţi o programare la un psiholog, preferabil unul specializat în tulburări cognitive. Ministerul Educaţiei vă poate da câteva nume.

— Forma potrivită pentru educaţia lui: ce vreţi să spuneţi?

— În termenii cei mai simpli, vreau să spun că, dacă se va lupta mereu cu numerele şi conceptele abstracte, atunci cel mai bine ar fi să se ducă, de exemplu, la o şcoală de meserii, unde poate deprinde o meserie utilă, practică, cea de instalator sau de tâmplar. Asta-i tot. Am luat notă că aţi hotărât să renunţaţi la lecţiile noastre de matematică, sunt de acord cu decizia dumneavoastră. O socotesc înţeleaptă. Vă doresc dumneavoastră, soţiei şi fiului un viitor fericit. Noapte bună.

— Am vorbit cu señor Robles, îi spune el lui Inés. Am anulat lecţiile. E de părere că Davíd ar trebui să meargă la o şcoală de meserii, să se facă instalator.

— Ce-aş vrea să fie señor Robles aici, să-i trag o palmă! zice Inés. Nu mi-a plăcut insul nici o clipă.

A doua zi, el se duce cu maşina până la casa lui señor Robles şi îi lasă la uşa din spate un litru din uleiul de măsline produs la fermă, cu un bilet: „Mulţumiri din partea lui Davíd şi a părinţilor lui”.

Urmează o conversaţie foarte serioasă cu băiatul:

— Dacă îţi găsim alt profesor, cineva care să te înveţe socotelile cele mai simple, nu matematica, vei asculta? Vei face cum ţi se spune?

— L-am ascultat pe señor Robles.

— Ştii foarte bine că nu l-ai ascultat pe señor Robles. L-ai subminat. L-ai luat peste picior. Ai îndrugat bazaconii cu bună ştiinţă. Señor Robles este un om deştept. Are diplomă de inginer, primită de la o universitate. Ai fi putut învăţa de la el, dar aşa ai vrut tu, să faci pe prostul.

— Nu sunt prost, señor Robles e prost. Ştiu să fac socoteli. Şapte cu nouă fac şaisprezece. Şapte cu şaisprezece fac douăzeci şi trei.

— De ce nu i-ai arătat că ştii să socoteşti atunci când a fost aici?

— Pentru că, după el, întâi trebuie să te faci mic. Trebuie să te faci mic cât un bob de mazăre, apoi mic cât un bob de mazăre într-un bob de mazăre, apoi cât un bob de mazăre într-un bob de mazăre într-un bob de mazăre. Abia atunci poți să lucrezi cu numerele lui, când eşti mic, mic, mic, mic, mic.

— Şi de ce trebuie să fii atât de mic ca să lucrezi cu numerele după cum vrea el?

— Pentru că numerele lui nu sunt numere reale.

— Ei bine, aş vrea să-i fi explicat lucrurile astea, în loc să faci pe prostul şi să-l iriți şi să-l alungi.

Capitolul 4

Zilele trec, vânturile iernii încep să sufle. Bengi şi ai lui sunt gata de plecare. Roberta s-a oferit să-i ducă până la stația de autobuz cu maşina ei – acolo pot lua autobuzul spre nord, să caute de lucru la una dintre fermele de la câmpie. Maite şi cele două surori ale ei, toate îmbrăcate la fel, vin să-şi ia rămas-bun. Maite are un cadou pentru Davíd: o cutiuță făcută chiar de ea, din carton, pe care a pictat-o delicat cu un model de flori şi vițe agățătoare.

— E pentru tine, spune ea.

Davíd primeşte cadoul cu un gest brusc şi fără nici un cuvânt de mulţumire. Maite îşi întinde obrazul pentru un sărut. El se face că nu vede. Copleşită de ruşine, Maite face stânga-mprejur şi-o rupe la fugă. Până şi lui Inés, căreia nu-i place de fată, i se strânge inima din pricina suferinţei ei.

— De ce eşti atât de crud cu Maite? îl întreabă el, Simón. Dacă n-o s-o mai vezi niciodată? De ce s-o laşi să aibă o amintire atât de rea despre tine pentru tot restul vieţii ei?

— Eu n-am voie să te întreb pe tine, prin urmare tu n-ai voie să mă întrebi pe mine, spune băiatul.

— Anume ce să te întreb?

— Să mă întrebi de ce.

El, Simón, clatină din cap nedumerit.

În acea seară, Inés găseşte cutia pictată aruncată la gunoi.

Amândoi aşteaptă să audă veşti despre academii, Academia de Canto şi Academia de Dans, dar Roberta s-ar zice că a uitat. Cât despre băiat, el pare foarte fericit să fie singur, aleargă de colo-colo prin fermă numai el ştie de ce, sau şade pe prici cufundat în cartea lui. Dar Bolívar, care la început l-a însoţit în toate activităţile lui, preferă acum să stea acasă şi să doarmă.

Băiatul se plânge de Bolívar.

— Bolívar nu mă mai iubeşte, zice el.

— Te iubeşte la fel de mult ca întotdeauna, spune Inés. Dar nu mai e la fel de tânăr ca înainte. Nu-l amuză să alerge toată ziua, bună ziua, cum faci tu. Oboseşte.

– Un an pentru un câine e cât şapte pentru noi, adaugă el, Simón. Bolívar e trecut de-a doua tinereţe.

— Când o să moară?

— Nu foarte curând. Încă mai are ani de trăit.

— Dar o să moară?

— Da, o să moară. Câinii mor. Sunt muritori ca şi noi. Dacă vrei să ai un animal de companie care să trăiască mai mult decât tine, va trebui să-ți iei un elefant sau o balenă.

Mai târziu în aceeaşi zi, în timp ce el taie cu ferăstrăul lemne de foc – una dintre sarcinile pe care şi le-a asumat –, băiatul vine la el cu o idee nouă.

— Simón, ştii maşinăria aia mare din şopron? Putem să punem măsline înăuntru şi să facem ulei de măsline?

— Nu cred c-o să meargă, băiatul meu. Tu şi cu mine nu suntem destul de voinici să învârtim roțile. În alte vremuri, foloseau un bou. Înjugau boul la ax, el mergea în cerc şi învârtea roțile.

— Şi apoi îi dădeau ulei de măsline să bea?

— Dacă boul dorea ulei de măsline, îi dădeau ulei de măsline. Dar de obicei boii nu beau ulei de măsline. Nu le place.

— Şi el le dădea lapte?

— Nu, vaca este cea care dă lapte, nu boul. Boul n-are nimic de dat în afară de munca lui. El învârte presa de măsline sau trage plugul. În schimb, noi îi oferim protecție. Îl apărăm de duşmanii lui, de leii şi tigrii care vor să-l omoare.

— Şi cine-i apără pe lei şi pe tigri?

— Nimeni. Leii şi tigrii refuză să muncească pentru noi, prin urmare nu-i protejăm. Ei trebuie să se apere singuri.

— Sunt lei şi tigri aici?

— Nu. Epoca lor s-a sfârşit. Leii şi tigrii au dispărut. Au dispărut în trecut. Dacă vrei să găseşti lei şi tigri, va trebui să te uiți în cărți. Şi pentru boi la fel. S-a cam dus vremea boului. În ziua de azi, avem maşini care muncesc în locul nostru.

— Ar trebui să se inventeze o maşină care să culeagă măsline. Atunci tu şi Inés n-ar mai trebui să munciți.

— E adevărat. Dar, dacă s-ar inventa o maşină de cules măsline, atunci culegătorii de măsline ca noi n-ar avea ce munci şi prin urmare nici bani n-ar avea. Discuția e veche. Unii sunt de partea maşinilor, alții de partea culegătorilor de măsline.

— Mie nu-mi place munca. Munca e plicticoasă.

— În cazul ăsta, eşti norocos că ai părinți pe care nu-i deranjează să muncească. Pentru că, fără noi, ai flămânzi, ceea ce nu ți-ar plăcea.

— N-aş flămânzi. Mi-ar da Roberta să mănânc.

— Da, fără îndoială – ea e bună la suflet, sigur ți-ar da să mănânci. Dar chiar ai vrea să trăieşti astfel: din milostenia altora?

— Ce înseamnă milostenie?

— Milostenia este bunătatea altora, bunăvoința lor.

Băiatul îi aruncă o privire ciudată.

— Nu te poți bizui la nesfârşit pe bunătatea altora, continuă el. Trebuie să şi dai, nu doar să iei, altfel nu există egalitate, nu există dreptate. Ce persoană vrei să fii: genul care dă, sau genul care ia? Care e mai bun?

— Genul care ia.

— Serios? Chiar crezi asta? Nu-i mai bine să dai decât să iei?

— Leii nu dau. Tigrii nu dau.

— Şi tu vrei să fii tigru?

— Eu nu vreau să *fiu* tigru. Îți spun doar. Tigrii nu sunt răi.

— Tigrii nu sunt nici buni. Nu sunt ființe omeneşti, prin urmare sunt în afara a ceea ce e bun şi rău.

— Atunci nici eu nu vreau să fiu ființă omenească.

Nici eu nu vreau să fiu ființă omenească. Îi relatează lui Inés conversația avută.

— Mă neliniştește când vorbeşte aşa, îi spune el. Oare am făcut o greşeală mare când l-am scos de la şcoală, l-am

izolat de lume şi l-am lăsat să alerge de capul lui cu alți copii?

— Îi plac animalele, zice Inés. Nu vrea să fie ca noi, să stea şi să-şi facă probleme în privința viitorului. Vrea să fie liber.

— Nu cred că asta înțelege el când zice că nu vrea să fie ființă omenească.

Dar Inés e indiferentă.

Roberta vine cu un mesaj: surorile i-au invitat la ceai, la ora patru, în casa mare. Davíd trebuie să vină şi el.

Din valiză, Inés scoate rochia cea mai bună şi pantofii asortați. Se agită din pricina stării în care se află părul ei.

— N-am mai fost la coafor de când am plecat din Novilla, zice ea. Arăt ca o nebună.

Îl pune pe băiat să-şi îmbrace cămaşa cu jabou şi pantofii cu butoni, deşi el se plânge că i-au rămas mici, îl strâng. Ea îi udă părul şi-l piaptănă drept.

Fix la ora patru, se prezintă la intrare. Roberta îi conduce de-a lungul unui coridor lung, până în spatele casei, într-o încăpere plină ochi de măsuțe, taburete şi bibelouri.

— Acesta e salonul de iarnă, spune Roberta. E luminat de soare după-amiaza. Faceți-vă comozi. Surorile trebuie să apară din clipă în clipă. Şi vă rog, nu pomeniți de rațe – vă amintiți? –, rațele omorâte de celălalt băiat.

— De ce? vrea să ştie băiatul.

— Pentru că o să le indispună. Sunt slabe de înger. Sunt bune la suflet. Vor ca ferma să fie un refugiu pentru animalele sălbatice.

În timp ce aşteaptă, el cercetează tablourile de pe pereți: acuarele, peisaje (recunoaşte iazul pe care înotaseră rațele ghinioniste) lucrate cu dibăcie, dar amatoristic.

Intră două femei, urmate de Roberta, care aduce o tavă cu ceai.

— Iată-i, spune Roberta şi îi înşiră: señora Inés şi soţul ei, señor Simón, şi fiul lor, Davíd. Señora Valentina şi señora Consuelo.

Femeile, vădit surori, sunt trecute de şaizeci de ani – din cât îşi dă el seama –, încărunţite, îmbrăcate sobru.

— Onorat să vă cunosc, señora Valentina, señora Consuelo, se înclină el uşor. Permiteţi-mi să vă mulţumesc pentru că ne-aţi dat un loc unde să putem sta pe frumosul dumneavoastră domeniu.

— Eu nu sunt fiul lor, zice Davíd cu voce calmă, uniformă.

— O! exclamă una din surori, mimând surprinderea – Valentina sau Consuelo, el nu ştie care e care. Atunci al cui fiu eşti?

— Al nimănui, zice Davíd cu fermitate.

— Prin urmare, nu eşti fiul nimănui, tinere, conchide Valentina sau Consuelo. Ce interesant! O situaţie interesantă. Câţi ani ai?

— Şase.

— Şase. Şi nu mergi la şcoală, din câte înţeleg. Nu ţi-ar plăcea să mergi la şcoală?

— Am fost la şcoală.

— Şi?

Inés intervine:

— L-am trimis la şcoală în ultimul loc unde am locuit, dar avea profesori slabi acolo, aşa că am hotărât să-l instruim acasă. Deocamdată.

— Le dădeau copiilor teste, adaugă el, Simón, teste lunare, să le evalueze progresul. Lui Davíd nu-i plăcea să fie evaluat, astfel că scria aiureli la teste, şi a dat de necaz. Pe toţi ne-a băgat în belea.

Surorile îl ignoră.

— N-ai vrea să mergi la şcoală, Davíd, să cunoşti alţi copii?

— Prefer să învăț acasă, zice Davíd cu un aer afectat.

Între timp, cealaltă soră a turnat ceaiul.

— Zahăr, Inés? întreabă ea.

Inés clatină din cap.

— Dumneata, Simón?

— E ceai? întreabă băiatul. Nu-mi place ceaiul.

— Atunci tu nu bei, zice sora.

— O să vă întrebați, Inés, Simón, spune prima soră, de ce-ați fost invitați aici. Ei bine, Roberta ne tot povestește despre fiul vostru, cât e de deștept, deștept și bun de gură, și cum își pierde vremea în compania copiilor celorlalți culegători de fructe, când, de fapt, ar trebui să se instruiască. Am discutat problema împreună cu surorile mele și ne-am gândit să vă facem o propunere. Și dacă vă întrebați, că veni vorba, unde e a treia soră, deoarece am cunoștință de faptul că suntem știute în tot ținutul drept Cele Trei Surori, vă voi spune că señora Alma este, din păcate, indispusă. Suferă de melancolie și azi e una din acele zile când melancolia a pus stăpânire pe ea. Una dintre zilele ei negre, cum zice ea. Dar e pe deplin de acord cu propunerea noastră.

Și anume: să vă înscrieți fiul la una din academiile din Estrella. Din câte știu, Roberta v-a spus câte ceva despre academii: Academia de Canto și Academia de Dans. Noi am recomanda Academia de Dans. Îi cunoaștem pe director, señor Arroyo, și pe soția lui, garantăm pentru ei. În afară de cursurile de dans, oferă și o excelentă educație generală. Noi, surorile mele și cu mine, vom acoperi taxele fiului vostru atâta vreme cât studiază acolo.

— Nu-mi place să dansez, spune Davíd. Îmi place să cânt.

Surorile se uită una la alta.

— Nu am avut nici un contact personal cu Academia de Canto, spune Valentina sau Consuelo, dar cred că nu greșesc dacă spun că nu oferă educație generală. Sarcina lor

este să formeze cântăreți profesioniști. Vrei să devii un cântăreț profesionist, Davíd, când vei fi mare?

— Nu știu. Încă nu știu ce vreau să devin.

— Nu vrei să fii pompier sau mecanic de locomotivă, ca alți băieți?

— Nu. Am vrut să devin salvator, dar n-am fost lăsat.

— Cine nu te-a lăsat?

— Simón.

— Și de ce se opune Simón ideii să devii cineva care salvează vieți?

Intervine el, Simón:

— Nu mă opun să salveze vieți. Nu mă opun nici unuia dintre planurile sau visurile lui. În ceea ce mă privește – poate că mama lui are alte păreri –, poate să se facă salvator de vieți omenești, pompier, cântăreț, omul din lună, ce vrea el. Nu-i conduc viața, nici măcar nu mai pretind că i-aș da sfaturi. Adevărul e că ne-a epuizat cu îndărătnicia lui, pe mama lui și pe mine. E ca un buldozer. Ne-a făcut una cu pământul. Nu-i mai putem ține piept.

Inés se uită la el cu gura căscată. Davíd zâmbește pentru sine.

— Ce izbucnire ciudată! face Valentina. N-am mai asistat de nu știu când la o asemenea izbucnire. Tu, Consuelo?

— De ani de zile, spune Consuelo. Dramatic, de-a dreptul! Mulțumesc, Simón! Acum, ce spuneți de propunerea noastră ca tânărul Davíd să fie înscris la Academia de Dans?

— Unde e academia asta? vrea să știe Inés.

— În oraș, în mijlocul orașului, în aceeași clădire cu muzeul de artă. Din păcate, n-o să puteți sta aici, la fermă. Va trebui să vă găsiți o locuință în oraș. Dar probabil că oricum n-o să vreți să rămâneți la fermă, acum că s-a încheiat culesul. Vi s-ar părea prea mare singurătatea și prea plictisitor.

— Nouă nu ni se pare deloc plictisitor, spune el, Simón. Dimpotrivă, înflorim. Ne bucurăm de fiecare clipă din timpul petrecut aici. De fapt, am ajuns la o înțelegere cu Roberta, să dau o mână de ajutor la diferite treburi cât vom continua să stăm în barăci. Întotdeauna se găseşte ceva de făcut, chiar şi în afara sezonului. Tăierea crengilor uscate, bunăoară. Curățenia.

Se uită la Roberta, aşteptând o încuviințare. Ea însă stă cu privirile ațintite în depărtare.

— Prin baracă înțelegi dormitoarele, spune Valentina. Dormitoarele vor fi închise în timpul iernii, prin urmare nu puteți rămâne aici. Dar Roberta vă poate sfătui unde anume să căutați o locuință. Şi dacă nu reuşiți în nici un fel, este şi Asistencia.

Inés se ridică. El o urmează.

— Nu ne-ați răspuns, spune Consuelo. Vă trebuie un răgaz să discutați problema? Ce părere ai, tinere? Nu ai vrea să mergi la Academia de Dans? Ai cunoaşte alți copii acolo.

— Eu vreau să rămân aici, spune băiatul. Nu-mi place să dansez.

— Din păcate, spune señora Valentina, aici nu puteți rămâne. Mai mult, deoarece eşti foarte tânăr şi n-ai habar de lume, ai doar idei preconcepute, nu eşti în poziția de a lua hotărâri în privința viitorului. Sugestia mea – Valentina întinde o mână, îşi pune un deget îndoit sub bărbia băiatului, îi înalță capul, pentru ca el să i se uite drept în ochi –, sugestia mea e ca să le permiți părinților tăi, Inés şi Simón, să discute oferta noastră şi apoi să respecți decizia luată de ei, oricare ar fi aceasta, în spiritul obedienței filiale. Înțeles?

Davíd îi înfruntă privirea fără să clipească.

— Ce-i aia obediența filială? întreabă el.

Capitolul 5

Cu o faţadă lungă de colonade de gresie, muzeul de artă se găseşte în latura nordică a pieţei principale din Estrella. Urmând indicaţiile primite, ei trec de intrarea principală şi se îndreaptă spre o uşă îngustă, pe o stradă laterală, deasupra căreia este o pancartă cu litere aurii, baroce – *Academia de la Danza* – şi o săgeată spre o scară. Urcă la etajul doi, trec prin nişte uşi batante şi se pomenesc într-un studiou spaţios, bine luminat, gol, doar cu un pian într-un colţ.

Intră o femeie – înaltă, suplă, îmbrăcată în negru din cap până-n picioare.

— Pot să vă ajut cu ceva? întreabă ea.

— Aş dori să vorbesc cu cineva despre înscrierea fiului meu, spune Inés.

— Înscrierea fiului dumneavoastră la...?

— Înscrierea lui la academia dumneavoastră. Cred că señora Valentina a discutat cu directorul dumneavoastră despre asta. Numele fiului meu este Davíd. Ea ne-a încredinţat că academia le asigură o educaţie generală copiilor care se înscriu aici. Adică fac şi altceva pe lângă dans. (Rosteşte cuvântul *dans* cu oarece dispreţ.) Noi suntem interesaţi de educaţia generală, nu neapărat de dans.

— Într-adevăr, señora Valentina ne-a vorbit de fiul dumneavoastră. Dar i-am explicat clar, şi vă voi spune la fel de răspicat şi dumneavoastră, señora: aceasta nu este o şcoală obişnuită. Este o academie destinată educării sufletului prin muzică şi dans. Dacă doriţi o educaţie obişnuită pentru copilul dumneavoastră, vă sfătuiesc să vă adresaţi sistemului educaţional public.

Educarea sufletului. El o atinge pe Inés pe braț.

— Dacă îmi permiteți, se adresează el tinerei palide – atât de palidă încât pare să n-aibă sânge (lui îi vine în minte cuvântul alabastru), dar totuşi frumoasă, şocant de frumoasă, poate că asta a provocat ostilitatea lui Inés, frumusețea, ca a unei statui care a prins viață şi a venit aici din muzeu –, dacă îmi permiteți... Suntem străini în Estrella, nou-sosiți. Am muncit temporar la o fermă deținută de señora Valentina şi surorile dânsei, până ne facem un rost aici. Surorile au avut amabilitatea să manifeste interes față de Davíd şi i-au oferit sprijin financiar pentru a studia la academia dumneavoastră. Au o părere foarte bună despre academie. Ne-au spus că sunteți notorii pentru faptul că oferiți o educație generală, că directorul dumneavoastră, señor Arroyo, este un educator respectat. Putem să facem o programare pentru o întâlnire cu señor Arroyo?

— Señor Arroyo, soțul meu, nu este disponibil. În această săptămână nu ținem ore. Cursurile se reiau luni, la încheierea vacanței. Dar dacă doriți să discutați aspecte practice, puteți să le discutați cu mine. În primul rând, fiul dumneavoastră va veni la noi ca intern?

— Intern? Nu ni s-a spus că aveți şi internat.

— Avem un număr limitat de locuri la internat.

— Nu, Davíd va locui acasă, nu-i aşa, Inés?

Inés dă din cap că da.

— Foarte bine. Doi, încălțămintea. Fiul dumneavoastră are balerini? Nu? Va avea nevoie de balerini. Vă voi da adresa magazinului de unde îi puteți cumpăra. De asemenea, îmbrăcăminte mai uşoară, mai confortabilă. E important ca trupul să fie liber.

— Balerini. Ne vom ocupa de asta. Adineaori ați spus ceva despre suflet, educarea sufletului. În ce sens educați sufletul?

— În sensul binelui. Al respectării binelui. De ce întrebați?

— Doar așa. Și restul programei, pe lângă dans? Trebuie să cumpărăm anumite cărți?

Înfățișarea acestei femei are ceva deconcertant, ceva ce n-a putut identifica la început. Acum își dă seama despre ce e vorba. Femeia n-are sprâncene. Sprâncenele i-au fost smulse ori rase; ori n-au crescut niciodată. Mai jos de părul ei blond, rar, pieptănat strâns pe spate, fruntea pleșuvă e cât latul lui de palmă. Ochii, de un albastru mai închis decât albastrul cerului, îi susțin calm privirea, fără tresărire. *Mă citește dincolo de toată vorbăria asta*, își spune el. Nu-i chiar atât de tânără pe cât a crezut la început. Treizeci? Treizeci și cinci?

— Cărți? Face un semn de negare cu mâna: Cărțile vor veni mai târziu. Toate la timpul potrivit.

— Sălile de clasă, insistă Inés. Putem să le vedem?

— Aceasta e singura noastră sală de clasă. Privirea ei cuprinde studioul. Aici dansează copiii.

Ea se apropie, o ia pe Inés de mână.

— Señora, trebuie să înțelegeți, este o academie de dans. Pe primul loc e dansul. Restul este secundar. Restul vine mai târziu.

Când e atinsă, Inés se crispează vizibil. El știe prea bine cum evită, ba chiar respinge Ines atingerea celorlalți.

Señora Arroyo i se adresează băiatului:

— Davíd – acesta e numele tău?

El, Simón, se așteaptă la provocarea obișnuită, la negarea obișnuită („Nu e numele meu adevărat"). Dar nu: băiatul își înalță fața spre ea, ca o floare care se deschide.

— Bun venit, Davíd, la academia noastră. Sunt sigură că o să-ți placă aici. Eu sunt señora Arroyo și voi avea grijă de tine. Acum, ai auzit ce le-am spus părinților tăi despre

balerini şi despre faptul că nu trebuie să porţi haine strâmte?

— Da.

— Bun. Înseamnă că te voi aştepta luni dimineaţa la ora opt fix. Atunci începe noul trimestru. Vino aici! Pipăie podeaua! E minunată, nu-i aşa? A fost făcută anume pentru dans, din scânduri tăiate din cedri care cresc sus la munte, de către dulgheri, adevăraţi meseriaşi, care au netezit-o cât au putut mai bine. O ceruim în fiecare săptămână până luceşte, şi în fiecare zi este lustruită o dată în plus de tălpile elevilor. Atât de netedă, de caldă! Simţi căldura?

Băiatul dă din cap. El, Simón, nu l-a văzut niciodată atât de receptiv ca acum – receptiv, încrezător, ca un copil.

— La revedere acum, Davíd. Ne vedem luni, cu balerinii tăi noi. La revedere, señora. La revedere, señor.

Uşile batante se închid în urma lor.

— E înaltă señora Arroyo, nu-i aşa? i se adresează el băiatului. Înaltă şi graţioasă în acelaşi timp, ca o adevărată dansatoare. Îţi place de ea?

— Da.

— Prin urmare, aşa rămâne? Te duci la şcoala ei?

— Da.

— Şi le putem spune Robertei şi celor trei surori că am avut succes în căutarea noastră?

— Da.

— Tu ce spui, Inés: căutarea noastră a avut succes?

— O să-ţi spun ce cred după ce-o să văd ce-i învaţă acolo.

Un bărbat care stă cu spatele la ei le blochează ieşirea în stradă. Poartă o uniformă gri şifonată; şapca îi stă împinsă pe ceafă; fumează o ţigară.

— Pardon, zice Simón.

Bărbatul, vădit pierdut în visare, tresare, apoi îşi ia seama şi, cu o balansare extravagantă a braţului, le face semn să treacă:

— Señora y señores...

În dreptul lui, îi învăluie fum de țigară şi miros de haine nespălate.

Ajunşi în stradă, ezită, nu ştiu încotro s-o apuce, şi atunci bărbatul în gri zice:

— Señor, căutați muzeul?

El se răsuceşte către bărbat:

— Nu, noi am avut treabă la Academia de Dans.

— Aha, academia Anei Magdalena!

Voce adâncă, de bas adevărat. Aruncând țigara, bărbatul se apropie.

— Să ghicesc: te vei înscrie la academie, tinere, şi vei deveni un dansator celebru! Sper să-ți faci timp într-o bună zi şi să vii să dansezi pentru mine.

Îşi dezvăluie dinții îngălbeniți într-un zâmbet mare, atotcuprinzător.

— Bun venit! Dacă vei urma cursurile academiei, mă vei vedea foarte des, prin urmare, dă-mi voie să mă prezint. Sunt Dmitri. Lucrez la muzeu, unde sunt custode principal – asta mi-e funcția, sună măreț! Ce face un custode principal? Ei bine, îndatorirea custodelui principal e să păzească picturile şi sculpturile muzeului, să le protejeze de praf şi dăunători, să le închidă seara pentru siguranță şi să le elibereze dimineața. În calitate de custode principal, sunt aici în fiecare zi, cu excepția zilelor de sâmbătă, prin urmare e firesc să-i întâlnesc pe toți tinerii de la academie, pe ei şi pe părinții lor. Se întoarce către el, Simón: Ce părere v-a făcut onorabila Ana Magdalena? V-a impresionat?

El are un schimb de priviri cu Inés.

— Am vorbit cu señora Arroyo, dar încă nu am luat nici o decizie, răspunde el. Trebuie să cântărim toate opțiunile.

Dmitri, eliberatorul statuilor şi tablourilor, se încruntă:

— Nu-i nevoie. Nu-i nevoie să cântăriți nimic. Ar fi o prostie să refuzați academia. Ați regreta pentru tot restul

vieții. Señor Arroyo este un maestru, un adevărat maestru. Nu există alt cuvânt care să-l descrie. E o onoare pentru noi să-l avem printre noi în Estrella, care nu a fost nicicând o metropolă, şi să-i înveţe pe copiii noştri arta dansului. Dacă aş fi în locul fiului dumneavoastră, aş cere zi şi noapte să fiu lăsat la academie. Puteți da uitării celelalte opțiuni, indiferent care sunt acestea.

El, Simón, nu e sigur că-i place de acest Dmitri, cu hainele lui puturoase şi părul unsuros. Cu siguranță nu-i place să i se vorbească de sus în public (e mijlocul dimineții, străzile sunt pline de oameni).

— Ei bine, spune el, decizia va fi a noastră, nu-i aşa, Inés? Şi acum trebuie să ne vedem de drum. Bună ziua.

Îl ia pe băiat de mână; pleacă toți trei.

În maşină, băiatul vorbeşte pentru prima oară:

— De ce nu-ți place de el?

— De paznicul muzeului? Nu-i vorba dacă-l plac sau nu. E un străin. Nu ne cunoaşte, nu ştie în ce situație suntem. N-ar trebui să-şi bage nasul în treburile noastre.

— Nu-ți place din cauză că are barbă?

— Ce prostie!

— N-are barbă, zice Inés. E o diferență între a avea o barbă frumoasă, aranjată, şi a nu-ți păsa de felul în care arăți. Omul ăsta nu se rade, nu se spală, nu poartă haine curate. Nu e un exemplu bun pentru copii.

— Cine e un exemplu bun pentru copii? Simón e un exemplu bun?

Tăcere.

— Tu eşti un exemplu bun, Simón? insistă băiatul.

Deoarece Inés nu-i ține partea, el trebuie să-şi susțină singur cauza:

— Încerc. Încerc să fiu un exemplu bun. Dacă dau greş, nu e din pricină că nu încerc. Sper că, una peste alta, am

fost un exemplu bun. Dar tu trebuie să fii judecătorul în privința asta.

— Nu eşti tatăl meu.

— Nu, nu sunt. Dar asta nu mă descalifică – nu-i aşa? – să fiu un exemplu.

Băiatul nu răspunde. De fapt, nu-l mai ascultă, şi-a pierdut interesul, priveşte distrat pe fereastră (trec prin nişte cartiere înfiorătoare, cvartal după cvartal de căsuțe ca nişte cutii). Se lasă o tăcere lungă.

— Dmitri sună a satâr, zice băiatul dintr-odată. Care-ți retează capul. (Pauză.) Îmi place de el, chiar dacă vouă nu vă place. Vreau să merg la academie.

— Dmitri n-are nici o legătură cu academia, spune Inés. E doar un portar. Dacă vrei să mergi la Academia de Dans, dacă eşti hotărât, poți să te duci. Dar dacă vor începe să se plângă de faptul că eşti prea deştept pentru ei şi vor să te trimită la psihologi şi psihiatri, te scot de-acolo.

— Nu trebuie să fii deştept ca să dansezi, spune băiatul. Când mergem să-mi cumpărați balerini?

— O să-i cumpărăm acum. Simón o să ne ducă la magazinul de încălțăminte chiar acum, la adresa pe care ne-a dat-o doamna.

— Şi pe ea o urăşti? o întrebă băiatul.

E rândul lui Inés să se uite pe geam.

— Mie-mi place de ea, continuă băiatul. E frumoasă. E mai frumoasă decât tine.

— Ar trebui să înveți să-i judeci pe oameni după calitățile lor interioare, spune el, Simón. Nu numai dacă sunt drăguți sau nu. Sau dacă au barbă.

— Ce-s alea calități interioare?

— Calitățile interioare sunt calități precum bunătatea şi onestitatea, precum simțul dreptății. Cu siguranță ai citit despre ele în *Don Quijote*. Există multe calități interioare, cu mult mai multe decât pot eu să înşirui aşa, din cap, trebuie

să fii filozof ca să ştii toată lista, dar frumusețea nu-i o calitate interioară. Mama ta este la fel de drăguță ca señora Arroyo, doar că în alt fel.

— Señora Arroyo e bună.

— Da, de acord, pare bună. Dă impresia că te simpatizează.

— Prin urmare, are calități interioare.

— Da, Davíd, e bună şi e şi frumoasă. Dar frumusețea şi bunătatea nu au nici o legătură una cu alta. A fi drăguț e un accident, o chestie de noroc. Putem să ne naştem frumoşi sau putem să ne naştem urâți, nu depinde de noi. Câtă vreme a fi bun nu-i un accident. Nu ne naştem buni. Ne deprindem să fim buni. Devenim buni. Asta e deosebirea.

— Şi Dmitri are calități interioare.

— Tot ce se poate ca Dmitri să aibă calități interioare, poate că m-am pripit să-l judec, admit asta. Pur şi simplu nu am observat nici una dintre calitățile lui interioare, cel puțin nu azi. Nu s-au evidențiat.

– Dmitri e bun. Ce înseamnă *onorabila*? De ce a spus *onorabila Ana Magdalena*?

— Onorabil. Cu siguranță ai dat peste acest cuvânt în *Don Quijote*. A onora pe cineva înseamnă a respecta şi a stima pe cineva. Dar Dmitri a folosit acest cuvânt în sens ironic. A făcut o glumă, un fel de glumă. *Onorabil* este un cuvânt folosit de obicei pentru persoane mai în vârstă, şi nu pentru cineva de vârsta señorei Arroyo. De exemplu, dacă ți-aş spune *onorabilul tânăr Davíd* ar suna caraghios.

— *Onorabilul Simón bătrânul*. Sună la fel de caraghios.

— Să zicem.

Balerinii, după cum se dovedeşte, sunt doar în două culori: aurii şi argintii. Băiatul refuză ambele culori.

— Vă trebuie pentru academia lui señor Arroyo? întreabă vânzătorul.

— Da.

— Toți copiii de la academie poartă balerinii noştri, zice vânzătorul. Toți poartă fie aurii, fie argintii, fără excepție. Dacă te duci cu balerini negri sau albi, tinere, o să se uite la tine foarte ciudat.

Vânzătorul este un bărbat înalt. Adus de spate, cu o mustață atât de subțire încât pare desenată cu creionul pe buză.

— Davíd, auzi ce spune domnul? zice el, Simón. Ori aur, ori argint, ori dansezi în şosete. Ce alegi?

— Aur.

— Aur să fie, îi spune el vânzătorului. Cât costă?

— Patruzeci şi nouă de *reales*. Să încerce perechea asta, să vedem măsura.

El se uită la Inés. Inés clatină de cap.

— Patruzeci şi nouă de *reales* pentru balerini de copil, zice ea. Cum puteți cere atâta?

— Sunt făcuți din şevro. Nu sunt balerini obişnuiți. Sunt concepuți pentru dansatori. Au tălpică specială pentru boltă.

— Patruzeci de *reales*, negociază Inés.

Omul clatină din cap.

— În regulă, patruzeci şi nouă, acceptă el, Simón.

Vânzătorul îl aşază pe băiat, îi scoate încălțările, îi pune balerinii. Se potrivesc mănuşă. El plăteşte cei patruzeci şi nouă de *reales* ceruți. Vânzătorul împachetează balerinii în cutia lor, pe care i-o dă lui Inés. Părăsesc magazinul în tăcere.

— Pot să-i duc eu? zice băiatul. Au costat mult?

— Mult pentru o pereche de balerini, răspunde Inés.

— Dar înseamnă mulți bani?

El aşteaptă ca Inés să răspundă, însă ea tace.

— Nu există bani mulți ca atare, explică el. Patruzeci şi nouă de *reales* sunt mulți bani pentru o pereche de balerini. Pe de altă parte, patruzeci şi nouă de *reales* nu ar fi mulți

bani pentru o maşină sau o casă. Apa nu costă aproape nimic aici, în Estrella, dar dacă ai fi în deşert, murind de sete, ai da tot ce ai pentru o gură de apă.

— De ce? vrea să ştie băiatul.

— De ce? Pentru că a rămâne în viaţă este mai important decât orice altceva.

— De ce e mai important să rămâi în viaţă decât orice altceva?

El dă să răspundă, să rostească acele cuvinte corecte, răbdătoare, educative, când ceva se învolburează în el. Mânie? Nu. Iritare? Nu: e ceva mai mult decât atât. Disperare? Poate: disperare într-una dintre formele ei minore. De ce? Pentru că i-ar plăcea să creadă că îl îndrumă pe băiat prin labirintul vieţii morale atunci când răspunde corect, răbdător, nesfârşitelor lui *de ce*-uri. Dar există vreo dovadă că băiatul asimilează îndrumările lui sau că aude ce spune el?

Se opreşte pe trotuarul aglomerat. Inés şi băiatul se opresc şi ei, se uită la el nedumeriţi.

— Gândeşte-te la asta aşa, zice el. Abia ne târâm prin deşert, tu, Inés şi cu mine. Tu îmi spui că ţi-e sete, iar eu îţi ofer un pahar cu apă. În loc să bei apa, o verşi în nisip. Zici că eşti însetat după răspunsuri: *De ce asta? De ce aia?* Eu, pentru că am răbdare, pentru că te iubesc, îţi ofer câte un răspuns de fiecare dată, pe care tu îl verşi în nisip. Astăzi, în sfârşit, am obosit să-ţi mai ofer apă. De ce e important să rămâi în viaţă? Dacă ţie viaţa nu ţi se pare importantă, te priveşte.

Inés îşi duce mâna la gură a consternare. Cât despre băiat, chipul i se încruntă.

— Spui că mă iubeşti, dar nu mă iubeşti, spune el. Te prefaci doar.

— Eu îți ofer cele mai bune răspunsuri pe care le am şi tu le arunci ca un copil. Să nu te mire că-mi pierd răbdarea cu tine.

— Întotdeauna spui asta. Întotdeauna spui că sunt copil.

— Eşti copil, ba chiar un copil prostuț uneori.

O femeie de vârstă mijlocie, cu un coş de cumpărături atârnat de braț, s-a oprit să asculte. Îi şopteşte ceva lui Inés, ce lui îi scapă. Inés clatină iute din cap a negare.

— Hai, să mergem înainte să apară poliția să ne ridice, spune Inés.

— De ce să ne ridice poliția? nu pricepe băiatul.

— Pentru că Simón se poartă ca un nebun, în timp ce noi stăm aici şi-i ascultăm aiurelile. Pentru că el comite infracțiuni împotriva ordinii publice.

Capitolul 6

Soseşte ziua de luni, cade în sarcina lui să-l ducă pe băiat la noua şcoală. Ajung acolo mult înaintea orei opt. Uşile studioului sunt deschise, dar studioul ca atare este gol. El se aşază pe scaunul de la pian. Aşteaptă amândoi.

Se deschide o uşă în spate, prin care intră señora Arroyo, îmbrăcată ca înainte, în negru. Ignorându-l pe el, se îndreaptă maiestuoasă spre băiat, se opreşte în fața lui, îi ia mâinile într-ale sale.

— Bun-venit, Davíd, spune ea. Văd că ai adus o carte. Vrei să mi-o arăți?

Băiatul îi întinde cartea, *Don Quijote*. Ea o priveşte încruntată, o răsfoieşte, i-o dă înapoi.

— Şi ți-ai luat balerini?

Băiatul scoate balerinii din sacul lor de bumbac.

— Bine. Ştii cum spunem despre aur şi argint? Spunem că sunt metale nobile. Fierul, cuprul şi plumbul sunt numite metale sclave. Metalele nobile sunt sus, metalele sclave sunt dedesubt.

— Nu sunt de aur adevărat, spune băiatul. E doar o culoare.

— E doar o culoare, dar culorile au înțelesuri.

— Te las acum, spune el, Simón. Mă întorc să te iau după-amiază.

Îl sărută pe băiat pe creştet.

— La revedere, băiatul meu. La revedere, señora.

Ca să-şi omoare timpul, intră în muzeul de artă. Pe pereți sunt agățate relativ puține exponate. *Cheile Zafira la apus*. *Compoziție I*. *Compoziție II*. *Bețivul*. Numele artiştilor nu-i spun nimic.

— Bună dimineața, señor, spune o voce familiară. Am reuşit să vă impresionăm?

E Dmitri, *sans* şapcă, atât de ciufulit de parcă abia s-a dat jos din pat.

— Interesant, răspunde el. Nu sunt expert. Există o şcoală de pictură specifică oraşului Estrella, un stil Estrella?

Dmitri ignoră întrebarea.

— V-am urmărit când l-ați adus pe băiat. O zi mare pentru el, prima lui zi cu soții Arroyo.

— Da.

— Şi cu siguranță ați avut ocazia să stați de vorbă cu señora Arroyo, Ana Magdalena. Ce dansatoare! Câtă grație! Dar nu are copii, vai! Vrea să aibă şi ea copii, dar nu poate. O sursă de tulburare pentru ea, de suferință. Când o vezi, n-ai crede că suferă, nu-i aşa? Ai zice că-i un înger senin care

trăieşte cu nectar. O înghiţitură mică din când în când, nimic mai mult, mulţumesc. Dar uite că sunt copiii señorului Arroyo, din prima lui căsătorie, pe care ea îi creşte ca o mamă. Şi mai sunt internii. Atâta dragoste pe care o dăruieşte! L-aţi întâlnit pe señor Arroyo? Nu? Încă nu? Un om extraordinar, un adevărat idealist care trăieşte numai pentru muzica lui. O să vedeţi. Din nefericire, nu prea e cu picioarele pe pământ, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Cu capul în nori. Prin urmare, Ana Magdalena trebuie să tragă din greu – să-i înveţe pe copii să danseze, să-i hrănească pe interni, să ţină gospodăria, să se ocupe de treburile academiei. Şi face totul! Minunat! Fără să se plângă! Imperturbabilă! Cu seninătate! O femeie fără pereche. Toată lumea o admiră.

— Şi toate acestea se găsesc în acelaşi loc – Academia de Dans, internatul, gospodăria Arroyo?

— O, e destul spaţiu. Academia ocupă întreg etajul de sus. De unde veniţi, señor, dumneavoastră şi familia?

— Din Novilla. Am locuit în Novilla până deunăzi, când ne-am hotărât să ne mutăm în nord.

— Novilla. N-am fost niciodată acolo. Am venit direct la Estrella şi aici am rămas.

— Şi de atunci eşti angajat aici, în muzeu?

— Nu, nu, nu – am avut o grămadă de slujbe, nici nu mi le amintesc pe toate. Asta mi-e firea: fără astâmpăr. Am început ca hamal la piaţa de produse. Apoi mi s-a năzărit să muncesc la drumuri, dar nu mi-a plăcut. O vreme lungă am lucrat într-un spital. Îngrozitor. Ore îngrozitoare. Dar şi tulburătoare – ce ţi-e dat să vezi! Apoi a sosit ziua în care mi s-a schimbat viaţa. Fără exagerare. Schimbat în bine. Eram în scuar, aveam nu ştiu ce treabă acolo, când s-a ivit ea. Nu mi-am crezut ochilor. Am zis că am halucinaţii. Atât de frumoasă! Nepământeană. Am sărit în picioare, m-am luat după ea – ca un câine am urmat-o. Săptămâni întregi am

tăiat frunză la câini în preajma academiei, numai ca s-o văd o clipă. Bineînțeles că nici nu mă băga în seamă. De ce-ar fi făcut-o? Un individ urât ca mine! Apoi am văzut un anunț care oferea o slujbă la muzeu – om de serviciu, treapta cea mai de jos, şi ca să nu mai lungesc vorba, am început să muncesc aici, şi aici am rămas. Promovat mai întâi custode, iar anul trecut, custode principal. Datorită zelului şi punctualității mele.

— Nu sunt sigur că înțeleg. Te referi la señora Arroyo?

— La Ana Magdalena. Pe care o divinizez. Nu mă jenez s-o mărturisesc. N-ați face la fel dacă ați venera o femeie – n-ați urma-o până la capătul pământului?

— Muzeul cu greu poate fi considerat capătul pământului. Ce gândeşte señor Arroyo despre faptul că îi venerezi soția?

— Señor Arroyo este un idealist, aşa cum v-am spus. E cu mintea în altă parte, în sfera celestă, unde se învârt numerele.

S-a săturat de conversația asta. Nu i-a cerut omului ăstuia să i se confeseze.

— Trebuie să plec. Am treburi, spune el.

— Credeam că vreți să vedeți şcoala pictorilor din Estrella.

— Altă dată.

Mai sunt multe ore până se încheie ziua şcolară. Cumpără un ziar, se aşază la o cafenea, într-o piațetă, comandă o cafea. Pe prima pagină este fotografia unui cuplu mai în vârstă, cu o curcubetă uriaşă în grădina lor. Cântăreşte paisprezece kilograme, spune articolul, a doborât vechiul record cu aproape un kilogram. Pe pagina doi, un articol despre infracțiuni, relatând furtul unei maşini de tuns iarba dintr-o magazie (neîncuiată), un act de vandalism într-o toaletă publică (o chiuvetă spartă). Sunt prezentate pe larg deliberările consiliului municipal şi ale diferitelor sale

subcomitete: subcomitetul pentru locurile publice de recreere, subcomitetul pentru drumuri şi poduri, subcomitetul pentru finanțe, subcomitetul însărcinat cu organizarea viitorului festival de teatru. Urmează paginile de sport, care anticipează derbiul sezonului fotbalistic, anume înfruntarea dintre Aragonza şi Valea Nordică.

Trece în revistă rubrica Oferte de serviciu. Cărămidar. Zidar. Electrician. Contabil. Ce caută? O muncă uşoară, probabil. Grădinărit. Nici o ofertă pentru hamali, desigur.

Plăteşte cafeaua.

— Există un Centru de Relocare în oraş? o întreabă el pe chelneriță.

— Bineînțeles, răspunde ea şi îi spune cum să ajungă acolo.

Centrul de Relocare din Estrella nu este la fel de mare ca acela din Novilla – dimpotrivă, doar un oficiu mic, ticsit, pe o stradă laterală. La birou şade un tânăr palid, cu o expresie îndurerată şi o barbă săracă şi răvăşită.

— Bună ziua, spune el, Simón. Sunt nou-sosit aici, în Estrella. În ultima lună am fost angajat în vale, la munci sezoniere – în special la cules. Acum caut ceva permanent, de preferință în oraş.

Funcționarul ia o tavă cu cartele şi o pune pe birou.

— Par multe, dar majoritatea nu mai sunt de actualitate, mărturiseşte funcționarul. Problema e că nu ni se spune când s-a ocupat un post. Ce ziceți de asta: Curățătoria chimică Optima. Vă pricepeți la curățat chimic?

— Deloc. Dar dați-mi adresa. Aveți ceva mai fizic – poate o activitate în aer liber?

Funcționarul se face că nu aude.

— Magazioner, la un magazin de unelte. Vă interesează? Nu e nevoie de experiență, doar să țineți minte cifre. Țineți minte cifre?

— Nu sunt matematician, dar ştiu să număr.

— Cum am zis, nu garantez că slujba mai e valabilă. Vedeți cum s-a şters cerneala? Pune cartela în lumină. Asta spune cât de veche este cartolina. Dar asta? Dactilograf într-un birou de avocatură. Ştiți să bateți la maşină? Nu? Uite încă una: Om de serviciu la muzeul de artă.

— Un post ocupat deja. L-am cunoscut pe cel care-l ocupă.

— V-ați gândit la reconversie? Ar putea fi cea mai bună opțiune pentru dumneavoastră: să vă înscrieți la un curs care să vă reconvertească profesional. Pe durata cursului, continuați să primiți ajutorul de şomaj.

— O să mă gândesc, răspunde el.

Nu menționează că nu s-a înregistrat ca şomer.

Se apropie ora trei. El face cale întoarsă spre academie. La intrare stă Dmitri.

— Ați venit să vă luați fiul? întreabă Dmitri. Țin neapărat să fiu aici când ies tinerii. Liberi, în sfârşit! Surescitați, debordând de bucurie! Îmi doresc să mai pot simți o asemenea bucurie, măcar pentru un minut. Nu-mi amintesc nimic din copilăria mea, ştiți, nici măcar un minut. *Tabula rasa*. Deplâng pierderea. Copilăria îți oferă o temelie. Îți oferă rădăcini în lume. Sunt ca un copac dezrădăcinat de furtuna vieții. Ştiți ce vreau să spun? Băiatul dumneavoastră e norocos că are copilărie. Dar dumneavoastră? Ați avut copilărie?

El clatină din cap a negare.

— Nu, am sosit complet format. S-au uitat scurt la mine şi m-au clasat drept de-vârstă-mijlocie. Fără copilărie, fără tinerețe, fără amintiri. Cu creierul spălat.

— Mă rog, e inutil regretul. Măcar avem privilegiul să ne amestecăm cu tinerii. Poate că o părticică din praful lor îngeresc se va scutura pe noi. I-auzi! S-a încheiat dansul azi. Acum o să-şi exprime recunoştința. Întotdeauna ziua se încheie cu o rugăciune prin care îşi exprimă recunoştința.

Stau amândoi şi ascultă un mormăit monoton abia auzit, care se stinge în tăcere. Apoi uşile academiei se deschid brusc şi copiii coboară gălăgioşi scările, fete şi băieți, blonzi şi bruneți.

— Dmitri! Dmitri! strigă ei, şi-ntr-o clipă Dmitri este înconjurat.

El îşi vâră mâinile în buzunare şi le scoate pline cu dulciuri pe care le aruncă în sus. Copiii se îmbrâncesc să le prindă.

— Dmitri!

Ultimul care iese, de mână cu señora Arroyo, cu ochii în pământ, neobişnuit de supus, este Davíd, încălțat cu balerinii aurii.

— La revedere, Davíd, spune señora Arroyo. Ne vedem mâine-dimineață.

Băiatul nu răspunde. Când ajung la maşină, el urcă pe bancheta din spate. Într-un minut a şi adormit şi nu se mai trezeşte până la fermă.

Inés îi aşteaptă cu sandviciuri şi cacao. Băiatul mănâncă şi bea.

— Cum a fost azi? îl întreabă ea într-un târziu.

Nici un răspuns.

— Ai dansat?

El confirmă cu un gest absent din cap.

— O să ne arăți mai târziu cum ai dansat?

Fără să răspundă, băiatul se cațără pe priciul lui şi se face covrig.

— Ce s-a-ntâmplat? îl întreabă Inés în şoaptă pe el, Simón. S-a întâmplat ceva?

El încearcă s-o liniştească:

— E puțin amețit, atâta tot. A fost printre străini toată ziua.

După cină, băiatul e mai cooperant.

— Ana Magdalena ne-a învățat numerele, le spune el. Ni le-a arătat pe Doi şi pe Trei, iar tu te-ai înşelat, Simón, şi señor Robles s-a înşelat, amândoi v-ați înşelat, numerele *sunt* în cer. Acolo trăiesc, împreună cu stelele. Trebuie să le chemi ca să coboare.

— Asta v-a spus señora Arroyo?

— Da. Ne-a arătat cum să le chemăm în jos pe Doi şi pe Trei. Pe Unu nu-l poți chema. Unu trebuie să vină singur.

— Vrei să ne arăți cum chemi în jos aceste numere? îl roagă Inés.

Băiatul refuză clătinând din cap:

— Trebuie să dansezi. Trebuie să ai muzică.

— Şi dacă dau drumul la radio? sugerează el, Simón. Poate găsim muzică pe care se poate dansa.

— Nu, trebuie să fie o muzică specială.

— Şi ce s-a mai întâmplat azi?

— Ana Magdalena ne-a dat biscuiți şi lapte. Şi stafide.

— Dmitri mi-a spus că rostiți o rugăciune la încheierea zilei. La cine vă rugați?

— Nu e rugăciune. Ana Magdalena produce sunetul arcului şi noi trebuie să intrăm în armonie cu el.

— Ce-i arcul?

— Nu ştiu, Ana Magdalena nu ne lasă să-l vedem, zice că e secret.

— Cum nu se poate mai misterios. O s-o întreb data viitoare când o văd. Dar pare că ai avut o zi bună. Şi totul pentru că, fiind atât de bune la suflet, señora Alma, señora Consuelo şi señora Valentina se interesează de tine. O academie de dans unde înveți cum să chemi în jos numere din stele! Şi unde primiți biscuiți şi lapte din mâinile unei doamne drăguțe! Cât de norocoşi suntem că am ajuns aici, în Estrella! Nu eşti de acord? Nu te simți norocos? Nu te simți binecuvântat?

Băiatul dă din cap.

— Eu cu siguranță așa mă simt. Îmi vine să cred că suntem cu siguranță cea mai norocoasă familie din lume. Acum e vremea să te speli pe dinți, să te duci la culcare, să dormi bine în noaptea asta, pentru ca mâine-dimineață să fii gata să dansezi din nou.

Ziua capătă un tipar nou. La șase treizeci, el îl trezește pe băiat și-i dă micul dejun. La șapte sunt în mașină. În trafic sunt puține mașini; cu mult înainte de ora opt, îl lasă pe băiat la academie. Apoi parchează mașina în scuar și-și petrece următoarele șapte ore vânând fără tragere de inimă un loc de muncă, sau vizitând apartamente, sau – cel mai adesea – șezând pur și simplu într-o cafenea, citind ziarul, până sosește ora să-l ia pe băiat și să-l ducă acasă.

La întrebările lui și-ale lui Inés despre zilele lui de școală, băiatul răspunde scurt și cu reținere. Da, îi place de señor Arroyo. Da, învață cântece. Nu, nu au avut lecții de citire. Nu, nu fac aritmetică. Cât despre arcul misterios pe care señora Arroyo îl face să sune la sfârșitul zilei, nu le spune nimic.

— De ce mă întrebați mereu ce-am făcut azi? vrea el să știe. Eu nu vă întreb ce-ați făcut. Oricum nu pricepeți.

— Ce nu pricepem? întreabă Inés.

— Nu pricepeți nimic.

După asta, nu-i mai pun întrebări. O să povestească el când va vrea, își spun ei.

Într-o seară, el, Simón, intră fără vreo intenție anume în dormitorul femeilor. Inés, îngenuncheată pe podea, își ridică privirile iritată. Băiatul, îmbrăcat doar în chiloți și încălțat cu balerinii aurii, se oprește în mijlocul mișcării.

— Pleacă, Simón! exclamă băiatul. Tu nu ai voie să te uiți!

— De ce? La ce anume n-am voie să mă uit?

— Exersează ceva complicat, explică Inés. Are nevoie să se concentreze. Du-te! Închide ușa!

Surprins, nedumerit, el se retrage, apoi rămâne lângă uşă, trăgând cu urechea. Nu e nimic de auzit.

Mai târziu, când băiatul doarme, o întreabă pe Inés:

— Ce anume se întâmpla acolo atât de personal încât eu nu puteam să privesc?

— Îşi exersa paşii cei noi.

— Dar de ce e un secret?

— Crede că tu n-ai înțelege. Crede că ai râde de el.

— Dat fiind că-l trimitem la o academie de dans, de ce să râd de felul în care dansează?

— Zice că nu înțelegi numerele. Zice că eşti ostil. Ostil față de numere.

Îi arată o planşă pe care băiatul a adus-o acasă: triunghiuri care se intersectează, vârfurile fiind marcate cu cifre. El nu înțelege desenul.

— Zice că aşa învață ei numerele. Prin dans.

A doua zi dimineața, în drum spre academie, el deschide subiectul:

— Inés mi-a arătat planşa ta de dans. Ce reprezintă numerele acelea? Sunt pozițiile picioarelor tale?

— Sunt stelele, răspunde băiatul. Astrologie. Închizi ochii în timp ce dansezi şi vezi stelele în capul tău.

— Dar baterea măsurii? Señor Arroyo nu numără în timp ce dansați?

— Nu. Doar dansăm. Dansul e totuna cu număratul.

— Deci, señor Arroyo cântă la pian, nimic mai mult, şi voi dansați, nimic mai mult. Nu prea seamănă cu nici o lecție de dans de care am eu habar. O să-l întreb pe señor Arroyo dacă pot să asist la una dintre lecțiile sale.

— Nu poți. Nu ai voie. Señor Arroyo spune că nimeni n-are voie.

— Şi atunci, când o să vă văd dansând?

— Mă poți vedea acum.

Se uită la băiat. Băiatul stă nemişcat, cu ochii închişi, cu un surâs pe buze.

— Asta nu înseamnă că dansezi. Nu poți dansa în timp ce şezi în maşină.

— Ba pot. Uite. Dansez din nou.

El clatină din cap nedumerit. Ajung la academie. Din umbrele intrării se iveşte Dmitri. Zburleşte părul frumos pieptănat al băiatului.

— Gata pentru o nouă zi?

Capitolul 7

Lui Inés nu i-a plăcut niciodată să se trezească devreme. Dar, după trei săptămâni la fermă fără altceva de făcut în afară de a sta la taclale cu Roberta şi de a aştepta întoarcerea copilului, se trezeşte destul de devreme într-o luni dimineața, ca să li se alăture în drumul până în oraş. Prima destinație e un coafor. Apoi, simțindu-se mai în largul ei, se opreşte la un magazin de confecții pentru femei şi-şi cumpără o rochie. Schimbând câteva vorbe cu casierița, află că au nevoie de-o vânzătoare. Dintr-un impuls, se duce la patron şi e angajată pe loc.

Nevoia de a se muta de la fermă la oraş devine urgentă. Inés începe să umble ea să găsească o locuință şi, în câteva zile, a şi găsit un apartament. Apartamentul e oarecare, cartierul, mizer, dar se află la câțiva paşi de centrul oraşului şi are un parc în apropiere, unde Bolívar poate alerga.

Îşi fac bagajele. Pentru ultima oară, el, Simón, hoinăreşte pe câmp. E în amurg, ora magică. Păsările sporovăiesc în copaci, pregătindu-se pentru noapte. Din depărtare se aude clinchetul clopotelor de la gâtul oilor. Fac bine că părăsesc acest loc ca o grădină, care a fost atât de bun cu ei? se întreabă el.

Îşi iau rămas-bun.

— Sperăm să vă revedem la vremea culesului, spune Roberta.

— Cu siguranţă, o asigură el, Simón. Se adresează apoi señorei Consuelo (señora Valentina e ocupată, señora Alma se luptă cu demonii ei): N-am cuvinte să vă spun cât vă suntem de recunoscători, dumneavoastră şi surorilor dumneavoastră, pentru marea dumneavoastră generozitate.

La care señora Consuelo răspunde:

— E un fleac. În altă viaţă veţi face la fel pentru noi. Cu bine, tinere Davíd. Aşteptăm cu nerăbdare să te vedem în luminile rampei.

În prima noapte petrecută în noua locuinţă, sunt nevoiţi să doarmă pe podea, deoarece mobila pe care au comandat-o încă nu le-a fost livrată. Dimineaţa, cumpără câteva lucruri trebuincioase în bucătărie. Nu prea mai au bani.

El, Simón, îşi ia o slujbă plătită cu ora, distribuie locuitorilor material publicitar. Odată cu slujba, primeşte o bicicletă – un vehicul greu, scârţâitor, cu un coş mare fixat deasupra roţii din faţă. El e unul dintre cei patru distribuitori (rar i se întretaie drumul cu ceilalţi trei); zona ce i-a fost repartizată este cadranul nord-estic al oraşului. În timpul orelor de şcoală, străbate străzile sectorului său, îndesând broşuri în cutiile de scrisori: lecţii de pian, tratamente împotriva căderii părului, îngrijirea gardurilor vii, reparaţii electrice (la preţuri imbatabile). Într-o anumită măsură, e o muncă interesantă, bună pentru sănătate şi nu neplăcută (deşi trebuie să împingă bicicleta în sus pe

străzile în pantă). E o modalitate de a cunoaşte oraşul, dar şi de a cunoaşte oameni, de a stabili contacte noi. Cântatul unui cocoş îl conduce la curtea din spate a unui om care ține orătănii; omul se angajează să-i asigure un pui pe săptămână, la prețul de cinci *reales*, şi pentru încă un *real* omoară pasărea şi îi scoate măruntaiele.

Dar iarna bate la uşă. El se teme de zilele ploioase. Deşi e echipat cu o pelerină largă de muşama şi o şapcă marinărească din acelaşi material, ploaia tot îşi găseşte loc. Zgribulit şi ud până la piele, e uneori tentat să arunce naibii broşurile şi să ducă bicicleta la depou. E tentat, dar nu se dă bătut. De ce nu? Nu e sigur. Poate pentru că se simte oarecum obligat față de oraşul care le-a oferit o viață nouă, deşi nu-i este limpede cum un oraş care n-are senzații, n-are sentimente, poate beneficia de pe urma distribuirii printre cetățenii lui a unor reclame pentru seturi de douăzeci şi patru de tacâmuri prezentate în cutii aspectuoase şi oferite la prețuri de nimic.

Se gândeşte la cei doi Arroyo, soț şi soție, la a căror întreținere el contribuie într-o oarecare măsură prin faptul că pedalează prin ploaie. Deşi încă nu a avut ocazia să distribuie reclame despre academia lor, ceea ce oferă cuplul – dansul până la stele ca substitut pentru învățarea tablei înmulțirii – nu se deosebeşte ca natură de ceea ce se oferă prin loțiunea care în mod miraculos readuce la viață foliculii de păr sau prin centura care dizolvă miraculos grăsimea corporală, moleculă cu moleculă. Asemenea lui şi lui Inés, soții Arroyo trebuie să fi sosit în Estrella cu nimic altceva decât minimumul necesar; şi ei or fi petrecut o noapte dormind pe ziare sau pe ceva asemănător; şi ei trebuie să-şi fi încropit existența pas cu pas, până au pus academia pe picioare. Poate că, la fel ca el, señor Arroyo a trebuit să petreacă o vreme îndesând broşuri în cutii poştale; poate că Ana Magdalena cea cu pielea de alabastru a trebuit să stea

în genunchi şi să frece podele. Un oraş împânzit de potecile imigranților: dacă nu trăiesc cu toții cu speranță, dacă nu are fiecare o măsură de speranță pe care s-o adauge la total, ce s-ar alege de Estrella?

Davíd aduce acasă o înştiințare pentru părinți: urmează o seară deschisă la academie. Señor şi señora Arroyo se vor adresa părinților în legătură cu filozofia educațională pe care se bazează academia, elevii vor prezenta un spectacol, după care va fi o tratație. Părinții sunt încurajați să vină însoțiți de prieteni interesați. Evenimentul începe la ora şapte.

În seara cu pricina, publicul este dezamăgitor de mic, doar vreo douăzeci de persoane. Dintre scaunele pregătite, multe rămân goale. Ocupându-şi locurile în rândul din față, el şi Inés îi aud pe tinerii artişti şuşotind şi chicotind în spatele cortinei trase în dreptul capătului îndepărtat al studioului.

Îmbrăcată cu o rochie de seară închisă la culoare şi cu un şal peste umerii goi, señora Arroyo îşi face apariția. O vreme lungă, stă tăcută în fața lor. Şi de data asta, pe el îl şochează ținuta ei, frumusețea ei calmă.

Señora Arroyo spune:

— Bună seara, tuturor, vă mulțumesc că ați venit pe o vreme rece şi umedă. În seara asta, vă voi vorbi puțin despre academie şi despre ce sperăm, soțul meu şi cu mine, să realizăm pentru elevii noştri. Pentru aceasta, e necesar să vă prezint în linii mari filozofia pe care se bazează academia. Cei care sunteți familiarizați cu ea, vă rog să aveți răbdare.

După cum ştim cu toții, din ziua în care sosim în această viață, lăsăm în urmă fosta noastră existență. O uităm. Dar nu în totalitate. Din fosta noastră existență persistă reminiscențe: nu amintiri în sensul obişnuit al cuvântului, ci umbre ale amintirilor, ca să le numim aşa. Apoi, pe măsură ce ne obişnuim cu noua noastră viață, chiar şi aceste umbre pălesc, până ce ne uităm în totalitate originile

şi acceptăm că singura viaţă posibilă este ceea ce văd ochii noştri.

Copilul însă, copilul mic, încă mai poartă urme adânci ale unei vieţi anterioare, amintiri palide pe care nu le poate verbaliza, lipsindu-i cuvintele necesare.

Îi lipsesc cuvintele deoarece, dimpreună cu lumea pe care am pierdut-o, am pierdut şi limbajul potrivit s-o evoce. Tot ceea ce rămâne din acea limbă primordială sunt câteva cuvinte pe care eu le numesc transcendentale, printre care numele numerelor, *uno*, *dos*, *tres*, sunt pregnante.

Uno-dos-tres: e doar o psalmodiere pe care o învăţăm la şcoală, psalmodierea inconştientă pe care o numim *numărare*?; sau există un mod de a vedea prin psalmodiere ceea ce se găseşte în spatele ei şi dincolo de ea, anume tărâmul numerelor ca atare – numerele nobile şi auxiliarele lor, prea multe să poată fi numărate, la fel de multe ca stelele, numere născute din unirea numerelor nobile? Noi, soţul meu şi cu mine, precum şi cei care ne ajută credem că există un asemenea mod. Academia este dedicată călăuzirii sufletelor elevilor noştri spre acel tărâm, este dedicată aducerii lor în acord cu marea mişcare aflată la baza universului, sau, cum ne place nouă să spunem, dansul universului.

Pentru a aduce jos numerele de unde se află ele, pentru a le permite să se manifeste în mijlocul nostru, pentru a le da trup, ne bazăm pe dans. Da, aici, în academie, noi dansăm nu într-un fel lipsit de graţie, carnal sau dezordonat, ci cu trup şi suflet, pentru a reuşi să însufleţim numerele. Aşa cum muzica pătrunde în noi şi ne provoacă să dansăm, la fel numerele încetează să fie simple idei, simple fantome, şi devin reale. Muzica îşi evocă dansul, dansul îşi evocă muzica, nu există întâietate. De aceea ne numim o academie de muzică şi totodată o academie de dans.

Dacă vorbele mele din această seară par obscure, dragi părinți, dragi prieteni ai academiei, acest lucru nu face decât să arate cât sunt de neputincioase cuvintele. Cuvintele sunt neputincioase – de aceea dansăm. În dans chemăm numerele în jos de unde locuiesc printre stelele din înalt. Ne abandonăm lor în dans şi, în vreme ce dansăm, prin grația lor ele trăiesc printre noi.

Unii dintre dumneavoastră sunteți sceptici – îmi dau seama după privirile dumneavoastră. *Ce sunt numerele astea despre care zice ea că se află printre stele?* vă întrebați în şoaptă, între dumneavoastră. *Ce, nu folosesc numere în fiecare zi, când fac afaceri sau merg la cumpărături? Nu sunt numerele umilii noştri servitori?*

Eu răspund: Numerele pe care le aveți în minte, numerele pe care le folosim când cumpărăm sau vindem, nu sunt numere adevărate, ci simulacre. Sunt ceea ce eu numesc numere- furnici. După cum ştim, furnicile nu au memorie. Se ivesc din colb şi pier în colb. În seara asta, în a doua parte a spectacolului, îi veți vedea pe elevii noştri mai mici interpretând rolul furnicilor, executând operațiile-furnici, pe care noi le numim aritmetica inferioară, aritmetica folosită în socotelile de acasă şi aşa mai departe, spune Ana Magdalena.

Furnici. Aritmetică inferioară. El se întoarce către Inés.

— Înțelegi ceva din asta? o întreabă în şoaptă.

Dar Inés, cu buzele strânse, ochi mijiți, ațintiți asupra Anei Magdalena, refuză să răspundă.

Cu coada ochiului, el îl zăreşte pe Dmitri pe jumătate ascuns în umbra intrării. Ce-l poate interesa pe Dmitri dansul numerelor, pe Dmitri-ursul? Dar, desigur, pe Dmitri îl interesează persoana care vorbeşte.

— Furnicile sunt, prin natura lor, creaturi care se supun legilor, continuă Ana Magdalena. Legile cărora se supun ele sunt legile adunării şi scăderii. Este singurul lucru pe care-l

fac, zi după zi, de când se trezesc până când se culcă: pun în practică această lege mecanică şi cu două faţete.

În academia noastră, noi nu predăm legea furnicii. Ştiu că unii dintre dumneavoastră sunt îngrijoraţi de acest aspect – anume că nu-i învăţăm pe copiii dumneavoastră să joace jocuri de-ale furnicilor, adică să adune numere şi altele asemănătoare. Sper că înţelegeţi acum de ce. Nu vrem să vă transformăm copiii în furnici.

De ajuns. Vă mulţumesc pentru atenţia acordată. Vă rog, primiţi-i cu bucurie pe artişti.

Ea face un semn şi se retrage. Dmitri, purtând uniforma de la muzeu, care acum e încheiată la nasturi, păşeşte în faţă şi trage cortina, întâi aripa stângă, apoi aripa dreaptă. În aceeaşi clipă, de sus se aud sunetele înfundate ale unei orgi.

Pe scenă e o singură siluetă, a unui băiat de vreo unsprezece sau doisprezece ani, purtând balerini aurii şi o togă albă ce-i lasă un umăr dezvelit. Cu braţele ridicate deasupra capului, el are privirile aţintite în depărtare. În vreme ce organistul, care nu poate fi decât señor Arroyo, execută o serie de fiorituri, băiatul rămâne nemişcat. Apoi, în ritmul muzicii, el începe să se mişte. Dansul constă în alunecări de la un punct la altul al scenei, uneori încet, alteori rapid, aproape oprindu-se în fiecare punct, dar fără să se oprească de tot. Structura dansului, relaţia fiecărui punct cu următorul, este de neînţeles; mişcările băiatului sunt graţioase, însă fără varietate. El, Simón, îşi pierde curând interesul, închide ochii, se concentrează asupra muzicii.

Notele de sus ale orgii sunt firave, notele de jos n-au rezonanţă. Dar muzica în sine pune stăpânire pe el. Calmul îl cuprinde; simte că ceva în el – sufletul? – preia ritmul muzicii şi se mişcă odată cu ea. Simón cade într-o transă uşoară.

Muzica devine mult mai complexă, apoi din nou simplă. El deschide ochii. Un al doilea dansator a apărut pe scenă, într-atât de asemănător la înfăţişare cu primul, încât trebuie să fie fratele mai mic al acestuia. Şi el e preocupat de alunecarea de la un punct invizibil la altul. Uneori, traseele lor se întretaie, dar nu pare să existe pericolul ca băieţii să se ciocnească. Cu siguranţă au exersat de atâtea ori, încât îşi cunosc unul altuia mişcările pe de rost; şi totuşi pare să fie ceva mai mult decât atât, o logică ce le dictează deplasarea, o logică ce lui îi scapă, deşi simte că e aproape de înţelegerea ei.

Muzica se încheie. Cei doi dansatori ajung la punctele finale şi încremenesc în poziţiile statice. Dmitri lasă cortina, întâi aripa stângă, apoi aripa dreaptă. Aplauze sporadice din public, cărora el, Simón, le adaugă pe ale sale. Inés bate şi ea din palme.

Ana Magdalena revine în faţa lor. E înconjurată de o aură care – el e gata să creadă asta – vine din dans ori din muzică, ori din dans şi muzică împreună; ba chiar simte o anume strălucire în el însuşi.

— Tocmai aţi văzut Numărul Trei şi Numărul Doi, dansate de doi dintre elevii noştri mari. Pentru a încheia spectacolul din seara asta, elevii noştri mai mici vor executa dansul furnicilor, la care m-am referit anterior.

Dmitri trage cortina. În faţa lor sunt înşiraţi opt copii, fete şi băieţi, purtând flanele, şorturi şi tichii verzi cu antene mişcătoare, pentru a le marca natura de furnică. Davíd e în capul coloanei.

Señor Arroyo, la orgă, execută un marş, accentuând ritmul mecanic. Făcând paşi mari în dreapta şi în stânga, în spate şi în faţă, furnicile se regrupează dintr-o coloană de opt într-o schemă de patru rânduri în două coloane. Menţin poziţia preţ de patru măsuri, mărşăluind pe loc; apoi se reaşază într-o nouă schemă, de două rânduri în patru

coloane. Rămân în poziția respectivă, mărşăluind; apoi se transformă într-un singur rând de opt. Îşi păstrează pozițiile, mărşăluind; deodată rup rândurile şi, pe măsură ce muzica abandonează ritmul staccato şi devine doar un acord masiv, lipsit de armonie, după alt acord masiv, lipsit de armonie, fug pe scenă cu brațele ținute ca nişte aripi, aproape ciocnindu-se unii de alții (şi într-un caz, chiar ciocnindu-se şi căzând pe podea în chicoteli nestăpânite). Apoi ritmul constant al marşului este reluat şi iute furnicile se reasamblează în coloana inițială de opt.

Dmitri închide cortina şi rămâne pe loc, radiind. Asistența aplaudă zgomotos. Muzica nu se opreşte. Dmitri trage cortina, dezvăluind insectele încă mărşăluind în coloană. Aplauzele se întețesc.

— Ce crezi despre asta? o întreabă el pe Inés.

— Ce cred? Uite ce cred: atâta vreme cât el e fericit, asta e tot ce contează.

— Sunt de acord. Dar discursul, ce părere ți-a făcut? Ce crezi...

Davíd îl întrerupe, fuge spre ei îmbujorat, surescitat, antenele încă îi saltă pe cap.

— M-ați văzut? vrea el să ştie.

— Bineînțeles că te-am văzut, răspunde Inés. Am fost foarte mândri. Ai fost conducătorul furnicilor.

— Am fost, dar furnicile nu sunt bune, nu fac decât să mărşăluiască. Data viitoare, Ana Magdalena spune că pot dansa un dans adevărat. Dar trebuie să exersez foarte mult.

— Foarte bine. Când va fi data viitoare?

— La următorul spectacol. Pot să primesc prăjitură?

— Cât pofteşti. Nu trebuie să ceri. Prăjitura e pentru noi toți.

El se uită în jur, îl caută din priviri pe señor Arroyo. E curios să-l cunoască, să afle dacă şi acesta crede într-un tărâm mai înalt unde locuiesc numerele, sau doar cântă la

orgă şi lasă partea transcendentală în grija soției. Dar señor Arroyo nu se zăreşte nicăieri: cei câțiva bărbați din încăpere sunt în mod limpede părinți ca şi el.

Inés stă de vorbă cu una dintre mame. Îi face semn să se apropie.

— Simón, dânsa e señora Hernández. Fiul dânsei a fost şi el furnică. Señora, el e prietenul meu, Simón.

Amigo: prieten. Un cuvânt pe care Inés nu l-a mai folosit înainte. Asta e el, asta a ajuns?

— Isabella, spune señora Hernández. Te rog, spune-mi Isabella.

— Inés, spune Inés.

— O complimentam pe Inés pentru fiul vostru. E un dansator foarte sigur de sine.

— E un copil foarte sigur de sine, spune el, Simón. Întotdeauna a fost aşa. Cred că îți poți imagina că nu e uşor să-l educăm.

Isabella îl priveşte nedumerită.

— E sigur de sine, dar siguranța aceasta nu este întotdeauna întemeiată, continuă el ceva mai ezitant. El crede că are puteri pe care de fapt nu le are. E încă foarte mic.

— Davíd a învățat singur să citească, intervine Inés. Poate citi *Don Quijote.*

— Într-o versiune condensată, pentru copii, zice el, însă da, e adevărat, a învățat singur să citească, fără ajutorul nimănui.

— Cei de aici, de la academie, nu se preocupă de citit, zice Isabella. Ei spun că cititul vine mai târziu. Cât sunt mici, doar dans, muzică şi dans. Dar e persuasivă Ana Magdalena, nu-i aşa? Vorbeşte foarte bine. Nu vi s-a părut?

— Cum rămâne cu tărâmul mai înalt din care numerele coboară până la noi, sfântul Număr Doi şi sfântul Număr Trei – ai înțeles partea asta? o întreabă el.

Un băiețel, care cu siguranță e fiul Isabellei, se furișează timid lângă ei; buzele îi sunt mânjite de ciocolată. Mama găsește un șervețel și-i șterge gura, gest la care el se supune răbdător.

— Să scoatem urechile astea caraghioase și să i le dăm înapoi Anei Magdalena, spune ea. Nu poți merge acasă arătând ca o insectă.

Seara s-a încheiat. Ana Magdalena stă la ușă, luându-și la revedere de la părinți. El îi strânge mâna răcoroasă.

— Vă rog să-i transmiteți mulțumirile mele lui señor Arroyo, spune el. Regret că n-am avut șansa să-l întâlnim. E un muzician bun.

Ana Magdalena dă din cap. Preț de o clipă, ochii albaștri se ațintesc în ochii lui. *Vede drept prin mine*, se gândește el tresărind. *Vede prin mine și nu mă place.*

Îl doare. Nu e obișnuit cu așa ceva, să fie antipatizat, mai ales să fie antipatizat fără motiv. Dar probabil nu-i o antipatie personală. Poate că femeia îi antipatizează pe toți tații elevilor ei, considerându-i rivali la autoritatea ei. Ori poate că antipatizează bărbații în general, pe toți cu excepția invizibilului Arroyo.

Ei bine, dacă ea îl antipatizează, atunci și el o antipatizează. Ceea ce-l surprinde: nu i s-a prea întâmplat să antipatizeze femei, în special o femeie frumoasă. Iar această femeie e frumoasă, nu încape discuție, o frumusețe care rezistă și sub lupă: trăsături perfecte, piele perfectă, siluetă perfectă, ținută perfectă. E frumoasă, iar lui îi repugnă. O fi ea căsătorită, dar el o asociază cu luna și cu lumina ei rece, cu o castitate plină de cruzime, acuzatoare. E oare înțelept să-l dea pe băiatul lor pe mâna ei – de fapt, orice băiat, ba chiar și orice fată? Dar dacă, la sfârșitul anului, băiatul iese din strânsura ei la fel de rece și de acuzator ca ea? Căci el așa o judecă – punând la socoteală

religia ei despre stele şi geometria estetică a dansului, concepută de ea. Fără sânge, fără sex, fără viaţă.

Băiatul a adormit pe bancheta din spate, după ce s-a umflat cu prăjituri şi limonadă. Cu toate acestea, el se fereşte să-i mărturisească lui Inés ceea ce gândeşte: chiar şi când doarme profund, băiatul pare să audă ce se întâmplă în jurul lui. Prin urmare, el îşi ţine gura până când copilul e pus în pat.

— Inés, eşti sigură că am făcut bine? întreabă el. N-ar trebui să căutăm o altă şcoală, mai puţin... extremă?

Inés nu spune nimic.

— N-am prea înţeles conferinţa señorei, continuă el. Iar ceea ce-am înţeles mi s-a părut cam aiurea. Nu-i profesoară, e predicatoare. Ea şi soţul ei au născocit o religie şi acum caută adepţi. Davíd e prea mic, prea impresionabil să fie expus la aşa ceva.

Inés spune:

— Când am predat eu, l-am avut pe señor C, poştaşul care fluiera, şi pe G, pisicuţa care torcea, şi pe T, trenul şuierător. Fiecare literă avea o personalitate şi un sunet propriu. Inventam cuvinte punând litere unele după altele. Aşa-i înveţi pe cei mici să citească şi să scrie.

— Ai fost profesoară?

— Făceam ore la La Residencia, pentru copiii personalului.

— Nu mi-ai spus niciodată.

— Fiecare literă a alfabetului are o personalitate. Acum ea, Ana Magdalena, le conferă şi numerelor personalităţi. *Uno*, *dos*, *tres*. Le face să prindă viaţă. Aşa-i înveţi pe copiii mici. Nu e o religie. Mă duc să mă culc. Noapte bună.

Cinci dintre copiii de la academie sunt interni, restul sunt externi. Internii stau împreună cu soţii Arroyo, pentru că locuiesc prea departe ca să facă naveta. Aceştia cinci,

împreună cu tânărul pedagog şi cei doi fii ai lui señor Arroyo, primesc mâncare caldă la prânz, pregătită de Ana Magdalena. Externii îşi aduc mâncare de-acasă. În fiecare seară, Inés îi pregăteşte lui Davíd pachetul cu mâncare pentru ziua următoare şi-l pune în frigider: sandviciuri, un măr sau o banană, plus o tratație mică – o ciocolată sau un biscuit.

Într-o seară, în timp ce ea îi pregăteşte pachetul, Davíd spune:

— Câteva fete de la şcoală nu vor să mănânce carne. Zic că e o cruzime. E o cruzime, Inés?

— Dacă nu mănânci carne, nu vei prinde putere. Nu vei creşte.

— Dar e o cruzime?

— Nu, nu e o cruzime. Animalele nu simt nimic când sunt asomate. Ele n-au sentimente în felul în care le avem noi.

— L-am întrebat pe señor Arroyo dacă-i o cruzime şi el a spus că animalele nu pot face silogisme, deci nu-i o cruzime. Ce înseamnă silogisme?

Inés e pusă în încurcătură. El, Simón, intervine:

— Ce vrea el să zică – aŁźa cred – e că animalele nu gândesc logic, aşa cum gândim noi. Nu pot face deducții logice. Ele nu înțeleg că sunt urcate în camioane pentru a fi duse la abator, nici măcar când toate dovezile indică acest lucru; prin urmare, nu se sperie.

— Dar doare?

— Să fii asomat? Nu, cu condiția ca măcelarul să se priceapă. Aşa cum nu doare când mergi la doctor, dacă doctorul e priceput.

— Prin urmare, nu-i o cruzime.

— Nu, nu-i neapărat o cruzime. Un bou mare, puternic, aproape că nu simte nimic. Pentru bou, e ca o înțepătură de ac. După care nu mai e nici o senzație. Absolut nici una.

— Dar de ce trebuie să moară?

— De ce? Pentru că animalele sunt ca noi. Noi suntem muritori, aşa sunt şi ele, iar fiinţele muritoare trebuie să moară. La asta s-a gândit señor Arroyo când a glumit în legătură cu silogismele.

Băiatul scutură din cap înciudat:

— De ce trebuie să moară ca să ne dea nouă carnea lor?

— Pentru că asta se întâmplă când tai un animal: moare. Dacă tai coada unei şopârle, coada creşte la loc. Dar boul nu e şopârlă. Dacă-i retezi boului coada, nu-i va creşte una nouă. Dacă-i retezi un picior, va sângera până va muri. Davíd, nu vreau să te gândeşti la lucruri din astea. Boii sunt creaturi bune. Ne doresc tot binele. Pe limba lor, ei spun: Dacă tânărul Davíd are nevoie să-mi mănânce carnea ca să crească puternic şi sănătos, atunci de bunăvoie i-o dau lui. Nu-i aşa, Inés?

Inés dă din cap.

— Atunci de ce nu mâncăm oameni?

— Pentru că e dezgustător, spune Inés. D-aia.

Capitolul 8

Deoarece Inés n-a manifestat niciodată înainte vreun interes faţă de modă, el nu se aşteaptă ca ea să stea multă vreme la Modas Modernas. Dar se înşală. E încântată că are succes ca vânzătoare, mai ales cu clientela mai în vârstă, care îi apreciază atitudinea răbdătoare. Punând deoparte garderoba pe care şi-a adus-o din Novilla, ea începe să

poarte modele mai noi, cumpărate la reduceri sau împrumutate de la magazin.

Foarte repede, se împrieteneşte la toartă cu Claudia, patroana, o femeie de vârsta ei. Iau prânzul la un local de după colţ sau cumpără sandviciuri şi le mănâncă în depozit, unde Claudia se plânge de fiul ei, care a nimerit într-un anturaj prost şi e pe punctul de a renunța la şcoală; de asemenea, se plânge, cu mai puține detalii, de infidelitățile soțului. Dacă Inés se plânge la rândul ei, ea nu spune – cel puțin nu-i spune lui, lui Simón.

Pentru noul sezon, Claudia pleacă într-o călătorie de afaceri la Novilla, lăsând-o pe Inés responsabilă cu magazinul. Promovarea ei neaşteptată o irită pe casieriţa Inocencia, care lucrează la Modas Modernas de când s-a înființat firma. Când Claudia se întoarce, toată lumea răsuflă uşurată.

El, Simón, ascultă în fiecare seară poveştile lui Inés despre succesele şi eşecurile modei, despre cliente problematice şi superdificile, despre nedorita rivalitate cu Inocencia. Față de modestele aventuri prin care trece el când îşi face turele de livrare a publicității, Inés n-are nici o curiozitate.

La următoarea călătorie la Novilla, Claudia o invită pe Inés s-o însoțească. Inés îl întreabă ce părere are. Să meargă? Dacă o recunoaşte careva şi e dusă la poliție? El râde de temerile ei. Pe scara faptelor rele, spune el, infracțiunea de a ajuta un minor şi de a-l încuraja să tragă chiulul cu siguranță e pe treapta cea mai de jos. Cu siguranță că dosarul lui Davíd e îngropat sub munți de alte dosare; şi chiar dacă nu s-a întâmplat astfel, poliția sigur are alte treburi decât să bată străzile în căutarea părinților delincvenți.

Prin urmare, Inés acceptă invitația Claudiei. Iau trenul de noapte spre Novilla şi petrec o zi în depozitul unui

distribuitor, în cartierul industrial al oraşului, alegând haine. În timpul unei pauze, Inés telefonează la La Residencia şi vorbeşte cu fratele ei Diego. Fără preliminarii, Diego cere să i se returneze maşina (adică maşina *lui*, cum zice el). Inés refuză, dar se oferă să-i plătească jumătate din valoare, dacă i-o dă ei. El cere două treimi; ea se ţine tare, el capitulează.

Ea vrea să vorbească şi cu Stefano, celălalt frate al ei. Stefano nu mai e la La Residencia, o informează Diego. S-a mutat în oraş cu prietena lui, care aşteaptă un copil.

Inés fiind plecată sau preocupată cu ceea ce se întâmplă la Modas Modernas, cade în sarcina lui, a lui Simón, să se ocupe de Davíd. Pe lângă faptul că-l duce la şcoală dimineaţa şi-l ia acasă după-amiaza, îi şi face de mâncare. Cunoştinţele sale în privinţa artei culinare sunt rudimentare, dar din fericire băiatul e atât de flămând în aceste zile, încât mănâncă tot ce-i este pus înainte. Înfulecă farfurii întregi de piure de cartofi cu mazăre; aşteaptă cu nerăbdare puiul prăjit la sfârşit de săptămână.

Creşte ca din apă. N-o să fie niciodată înalt, dar e bine legat, iar energia lui e dezlănţuită. După şcoală, fuge să joace fotbal cu alţi băieţi din bloc. Deşi el este cel mai mic, hotărârea şi îndârjirea lui le impun respect băieţilor mai mari. Felul lui de-a alerga – cu umerii strânşi, capul aplecat, coatele lipite de coaste – pare excentric, dar are picioare agere şi nu-l poţi doborî cu uşurinţă.

La început, el, Simón, obişnuia să-l ţină pe Bolívar în lesă în timp ce băiatul juca fotbal, de teamă ca dulăul să nu se repeadă pe teren şi să atace pe oricine îl ameninţa pe tânărul său stăpân. Dar în scurt timp Bolívar a învăţat că alergatul după o minge e doar un joc, un joc al oamenilor. Acum se mulţumeşte să zacă pe liniile de tuşă, indiferent la meciul de fotbal, bucurându-se de căldura blândă a soarelui şi de amestecul bogat de mirosuri din văzduh.

Din câte spune Inés, Bolívar are şapte ani, dar el, Simón, se întreabă dacă nu cumva câinele e mai bătrân. Sigur e la vârsta a treia, etapa declinului. A început să se îngraşe; deşi nu e castrat, pare să-şi fi pierdut interesul pentru cățele. Nu mai este nici foarte abordabil. Ceilalți câini se feresc de el. Nu trebuie decât să ridice capul, să mimeze un mârâit, ca să-i alunge cu coada între picioare.

El, Simón, este singurul spectator la meciurile de fotbal de după-amiază, permanent întrerupte de ciondănelile dintre jucători. Într-una din zile, o delegație a băieților mai mari se apropie de el şi-l întreabă dacă vrea să le fie arbitru. El refuză:

— Sunt prea bătrân şi nici în formă nu-s.

Nu-i întru totul adevărat. Dar, gândind retrospectiv, îi pare bine că a refuzat şi bănuieşte că şi lui Davíd îi pare bine.

Se întreabă drept cine îl iau băieții din bloc: drept tatăl lui Davíd?, bunicul lui?, un unchi? Ce le-o fi spus Davíd? Că bărbatul care le urmăreşte meciurile împarte casa cu el şi mama lui, deşi doarme singur? E Davíd mândru de el, sau se ruşinează cu el, sau amândouă? Sau un puşti de şase ani, care merge pe şapte, este prea mic să aibă sentimente ambivalente?

Măcar băieții îl respectă pe câine. În prima zi când a venit cu câinele, s-au adunat cerc în jurul lui.

— Se numeşte Bolívar, a anunțat Davíd. E alsacian. Nu vă muşcă.

Bolívar alsacianul privea în depărtare, permițându-le băieților să-l admire.

În apartament, el, Simón, se comportă mai curând ca un chiriaş decât ca un membru cu drepturi egale al familiei. Are grijă să-şi țină tot timpul camera curată. Nu-şi lasă obiectele de toaletă în baie sau haina în cuierul de la intrare. Cum explică Inés Claudiei şi lumii largi rolul lui în viața ei, el n-

are habar. Cert e că n-a auzit-o niciodată referindu-se la el ca fiind soțul ei; dacă preferă să-l prezinte drept un chiriaş, e fericit să joace acest rol.

Inés este o femeie dificilă. Cu toate acestea, el simte o tot mai mare admirație pentru ea, precum şi o afecțiune crescândă. Cine ar fi crezut că va lăsa în urmă La Residencia şi viața uşoară pe care a dus-o acolo, ca să se dedice cu asemenea devotament soartei acestui copil îndărătnic?

— Suntem o familie, tu, Inés şi cu mine? întreabă copilul.

— Bineînțeles că suntem o familie, răspunde el pe loc. Familiile au multe forme. Noi suntem una dintre formele pe care le pot avea familiile.

— Dar e obligatoriu să fim o familie?

El a hotărât în sinea lui să nu cedeze iritării, să ia în serios întrebările băiatului, chiar dacă uneori sunt prosteşti.

— Dacă am vrea, am putea fi mai puțin o familie. Aş putea să mă mut, să-mi caut o locuință numai a mea şi să vă văd din când în când. Sau Inés ar putea să se îndrăgostească şi să se mărite, iar pe tine să te ia ca să locuieşti împreună cu noul ei soț. Dar sunt drumuri pe care nici unul din noi nu vrea să pornească.

— Bolívar nu are familie.

— Noi suntem familia lui Bolívar. Noi avem grijă de Bolívar, iar Bolívar are grijă de noi. De fapt, ai dreptate, Bolívar nu are familie, o familie de câine. A avut o familie când a fost mic, apoi a crescut şi a descoperit că nu mai avea nevoie de familie. Bolívar preferă să locuiască singur şi să întâlnească din când în când alți câini, pe stradă. Poți şi tu să iei o decizie similară când vei creşte mare: să locuieşti de unul singur, fără familie. Dar cât încă eşti mic, ai nevoie de noi ca să te îngrijim. Prin urmare, noi suntem familia ta: Inés, Bolívar şi cu mine.

Dacă am vrea, am putea fi mai puțin o familie. La două zile după această conversație, băiatul anunță, hodoronc-tronc, că vrea să stea la internat.

El, Simón, încearcă să-l descurajeze:

— De ce să te muți la academie, când ai o viață atât de frumoasă aici? Lui Inés o să-i fie teribil de dor de tine. Mie o să-mi fie dor de tine.

— Lui Inés n-o să-i fie dor de mine. Inés nu m-a recunoscut niciodată.

— Bineînțeles că te-a recunoscut.

— Ea zice că nu.

— Inés te iubeşte. Te poartă în inimă.

— Dar nu m-a recunoscut. Señor Arroyo mă recunoaşte.

— Dacă te duci la señor Arroyo, n-o să mai ai camera ta. O să dormi într-un dormitor împreună cu alți copii. Când o să te simți singur în miez de noapte, n-o să ai la cine să te duci să te mângâie. Señor Arroyo şi Ana Magdalena n-o să te lase să te cațeri în patul lor. N-o să ai cu cine să joci fotbal după-amiaza. La cină, o să primeşti morcovi şi conopidă, care nu-ți plac, în loc de piure de cartofi şi sos. Şi cum rămâne cu Bolívar? Bolívar n-o să priceapă ce se-ntâmplă. *Unde e tânărul meu stăpân?* se va întreba Bolívar. *De ce m-a abandonat?*

— Bolívar poate veni să mă vadă. Poți să-l aduci cu tine.

— Este o decizie importantă să devii intern. Ce-ar fi s-o lăsăm pentru semestrul următor, ca să avem timp de gândire?

— Nu, vreau să fiu intern acum.

El vorbeşte cu Inés:

— Nu ştiu ce i-a promis Ana Magdalena. Eu cred că e o idee proastă. E mult prea mic să plece de-acasă.

Spre surprinderea lui, Inés nu e de acord:

— Lasă-l să se ducă. În curând, o să se roage să vină acasă. Să-i fie învățătură de minte.

Ultimul lucru la care s-ar fi aşteptat din partea ei: să renunțe la neprețuitul ei fiu în favoarea soților Arroyo.

— Va fi scump, spune el. Măcar haide să discutăm cu surorile, să vedem ce părere au ele. În fond, sunt banii lor.

Deşi n-au fost invitați la reşedința surorilor din Estrella, au avut grijă să păstreze legătura cu Roberta de la fermă şi să se ducă ocazional în vizită când surorile erau acolo, ca semn că nu le-au uitat generozitatea. În timpul vizitelor, Davíd e neobişnuit de deschis in privința academiei. Surorile l-au ascultat vorbind pe larg despre numerele nobile şi numerele auxiliare, l-au privit executând câteva mişcări din dansurile mai simple, al lui Doi şi al lui Trei, dansuri care, dacă sunt executate aşa cum trebuie, cheamă respectivele numere nobile în jos dintre stele. Au fost fermecate de grația lui fizică şi impresionate de seriozitatea cu care prezintă învățăturile neobişnuite de la Academie. Dar cu ocazia acestei noi vizite, băiatul se confruntă cu o provocare diferită: să le explice de ce vrea să plece de acasă şi să locuiască alături de soții Arroyo.

— Eşti sigur că señor şi señora Arroyo au loc pentru tine? întreabă Consuelo. Din câte înțeleg – corectează-mă, Inés, dacă greşesc –, nu sunt decât ei doi, şi au o întreagă garnitură de interni, precum şi propriii copii. Ce ai împotrivă să locuieşti acasă, împreună cu părinții tăi?

— Ei nu mă înțeleg, răspunde băiatul.

Consuelo şi Valentina au un schimb de priviri.

— *Părinții nu mă înțeleg*, zice Consuelo pe un ton meditativ. Unde am mai auzit eu cuvintele acestea? Rogu-te, spune-mi, tinere: de ce este atât de important să te înțeleagă părinții? Nu e destul că sunt părinți buni?

— Simón nu înțelege numerele, zice băiatul.

— Nici eu nu înțeleg numerele. Las lucruri din astea în grija Robertei.

Băiatul tace.

— Te-ai gândit bine la povestea asta, Davíd? întreabă Valentina. Eşti chiar hotărât? Eşti sigur că după o săptămână împreună cu soţii Arroyo n-o să te răzgândeşti şi n-o să vrei să vii acasă?

— N-o să mă răzgândesc.

— Prea bine, spune Consuelo, apoi se uită la Valentina, la Alma. Poţi şi să devii intern la academie. Vom discuta costurile cu señora Arroyo. Dar reproşul la adresa părinţilor tăi, anume că nu te înţeleg, ne doare. Ni se pare că ceri prea mult, adică nu numai să fie părinţi buni, ci să te şi înţeleagă. Eu una cu siguranţă nu te înţeleg.

— Nici eu, spune Valentina.

Alma tace.

— Nu le mulţumeşti señorei Consuelo şi señorei Valentina şi señorei Alma? îl întreabă Inés pe băiat.

— Mulţumesc.

A doua zi dimineaţa, în loc să meargă la Modas Modernas, Inés îi însoţeşte la academie.

— Davíd spune că vrea să stea la internat, aici, îi spune ea Anei Magdalena. Nu ştiu cine i-a vârât ideea asta în cap şi nu vă cer să-mi spuneţi. Vreau doar să ştiu: aveţi loc pentru el?

— E adevărat, Davíd? Vrei să locuieşti cu noi?

— Da, răspunde băiatul.

— Şi dumneavoastră vă opuneţi, señora? întreabă Ana Magdalena. Dacă vă opuneţi ideii, de ce nu vă exprimaţi ca atare?

Ea i s-a adresat lui Inés, dar cel care răspunde este el, Simón:

— Nu ne opunem acestei dorinţe a lui formulate de curând, din simplul motiv că nu avem puterea s-o facem. Cu noi, Davíd întotdeauna obţine ce vrea, până la urmă. Aşa e familia noastră: un stăpân şi doi servitori.

Lui Inés nu i se pare amuzant ce-a spus el. Nici Anei Magdalena. Davíd, în schimb, zâmbeşte senin.

— Fetelor le place siguranța, spune Ana Magdalena, dar pentru băieți e altfel. Pentru băieți, pentru unii băieți, a pleca de-acasă e o aventură colosală. Totuşi, Davíd, trebuie să te avertizez – dacă vii să locuieşti cu noi, nu vei mai fi stăpân. În casa noastră, señor Arroyo e stăpânul, iar băieții şi fetele ascultă ce spune el. Accepți lucrul ăsta?

— Da.

— Dar numai în timpul săptămânii, spune Inés. La sfârşit de săptămână vine acasă.

— O să fac o listă cu lucrurile pe care trebuie să le pregătiți pentru el, spune Ana Magdalena. Nu vă faceți griji. Dacă văd că stă de unul singur şi tânjeşte după părinți, vă dau telefon. Alyosha o să fie şi el cu ochii-n patru. Alyosha se pricepe la lucrurile astea.

— Alyosha, se miră Simón. Cine-i Alyosha?

— Alyosha este omul care are grijă de interni, explică Inés. Ți-am spus. N-ai fost atent?

— Alyosha e tânărul care ne dă o mână de ajutor, explică Ana Magdalena. E un produs al academiei, prin urmare ştie cum stau treburile aici. Internii reprezintă responsabilitatea lui specială. Mănâncă împreună cu ei şi are camera lui perete în perete cu dormitorul. E foarte sensibil, bun la suflet, milos. Vă voi face cunoştință cu el.

Tranziția de la elev extern la elev intern se dovedeşte o treabă cum nu se poate mai simplă. Inés cumpără o valijoară în care împachetează câteva obiecte de toaletă şi schimburi. Băiatul pune înăuntru *Don Quijote*. A doua zi dimineața, o sărută din vârful buzelor pe Inés şi porneşte pe stradă împreună cu Simón, rămânând puțin în urmă din pricină că-şi duce bagajul.

Ca de obicei, Dmitri aşteaptă la intrare.

— Aha, prin urmare, tânărul stăpân vine să-şi ia în stăpânire reşedinţa, zice Dmitri, luând valiza. O zi mare, fără doar şi poate. O zi în care se cântă, se dansează şi se taie viţelul cel gras.

— Cu bine, băiatul meu, spune el, Simón. Fii cuminte şi ne vedem vineri.

— Sunt cuminte, spune băiatul. Întotdeauna sunt cuminte.

El se uită cum Dmitri şi băiatul dispar în sus pe scări. Apoi, ca împins de ceva, se ia după ei. Ajunge în studiou la timp să-l zărească pe băiat îndreptându-se cu paşi mărunţi spre spaţiile interioare ale apartamentului, ţinând-o de mână pe Ana Magdalena. Un sentiment de pierdere se vălătuceşte înăuntrul său, ca o negură. Lacrimile ţâşnesc, zadarnic încearcă să le ascundă.

Dmitri îl cuprinde pe după umeri cu un braţ consolator.

— Ţine-ţi firea, îi zice.

În loc să-şi ţină firea, Simón izbucneşte în hohote. Dmitri îl trage la pieptul său; el nu se împotriveşte. Lasă să-i scape un hohot copleşitor, încă unul, al treilea, inhalând, odată cu respiraţia cutremurată, adâncă, mirosurile de fum de tutun şi serj. *Mă pierd cu firea*, îşi spune el: *Mă pierd cu firea. E scuzabil la un tată.*

Apoi momentul lacrimilor se încheie. Se eliberează din strânsoare, îşi drege glasul, şopteşte ceva ce-ar trebui să fie un cuvânt de mulţumire, dar iese ca un fel de râgâit, apoi coboară scările în goană.

Acasă, în acea seară, îi relatează lui Inés episodul, un episod care, privit retrospectiv, pare tot mai ciudat – mai mult decât ciudat, bizar.

— Nu ştiu ce m-a apucat, zice el. La urma urmei, nu e ca şi cum copilul ar fi fost luat şi închis într-o închisoare. Dacă se simte singur, dacă nu se înţelege cu Alyosha, poate fi acasă într-o jumătate de oră – aşa cum a spus Ana

Magdalena. Prin urmare, de ce m-am simțit atât de nenorocit? Şi, culmea, taman în fața lui Dmitri! Dmitri!

Dar Inés e cu mintea în altă parte.

— Ar fi trebuit să-i pun pijamaua groasă, spune ea. Dacă ți-o dau ție, i-o duci mâine?

A doua zi dimineața, el îi dă lui Dmitri pijamaua învelită în hârtie maro, cu numele lui Davíd scris pe pachet.

— Haine călduroase de la Inés, spune el. Nu i le da lui Davíd, e prea împrăştiat. Dă-i-le Anei Magdalena sau tânărului care se ocupă de interni, chiar mai bine aşa.

— Alyosha. Lui o să i le dau.

— Lui Inés îi e teamă că lui Davíd s-ar putea să-i fie frig noaptea. AĹźa e ea – se teme. Apropo, permite-mi să-mi cer iertare pentru că m-am dat în spectacol ieri. Nu ştiu ce m-a apucat.

— Iubirea, spune Dmitri. Îl iubiți pe băiat. V-a frânt inima să-l vedeți că vă întoarce spatele în felul ăsta.

— Ne întoarce spatele? Ai înțeles greşit. Davíd nu ne întoarce spatele. Nici gând! Statul la internat aici, la academie, e temporar, o toană de-a lui, un experiment. După ce se satură sau dacă e nefericit, vine acasă.

— Părinții au întotdeauna inima frântă când puii părăsesc cuibul, zice Dmitri. E firesc. Sunteți slab de înger, văd asta. Şi eu sunt slab de înger, în ciuda înfățişării. N-aveți de ce vă ruşina. E în firea noastră, a dumneavoastră şi a mea. Aşa ne-am născut, suntem nişte papă-lapte. Rânjeşte: Nu ca Inés aia a dumneavoastră. *Un corazón de cuero.*

— Vorbeşti complet aiurea, zice el încordat. N-a existat vreodată o mamă mai devotată decât Inés.

— *Un corazón de cuero*, repetă Dmitri. Inimă de toval. Dacă nu mă credeți, aşteptați şi veți vedea.

Îşi extinde tura cotidiană cu bicicleta cât mai mult cu putință, pedalează încet, zăboveşte la colț de stradă. Seara

se întinde dinaintea lui ca un deşert. Găseşte un bar, cere un *vino de paja*, vinul acru căruia i-a descoperit gustul la fermă. Când pleacă de-acolo, se simte plăcut cherchelit. Dar nu trece mult şi mâhnirea apăsătoare se întoarce. *Trebuie să găsesc ceva de făcut!* îşi spune el. *Nu se poate trăi aşa, omorând timpul!*

Un corazón de cuero. Cel care are inima aspră e Davíd, nu Inés. Nu încape îndoială în privinţa iubirii lui Inés pentru copil, sau a lui. Dar e oare bine pentru copil că, din iubire, el, Simón, cedează atât de uşor în faţa capriciilor lui? Poate că în instituţiile societăţii există o înţelepciune oarbă. Poate că, în loc să-l trateze pe băieţel ca pe un mic prinţ, ar trebui să-l dea în grija şcolilor publice şi să-i lase pe dascăli să-l îmblânzească, să-l transforme într-un animal social.

Se întoarce la apartament chinuit de o durere de cap, se închide în camera lui, adoarme. Când se trezeşte, e seară, iar Inés s-a întors acasă.

— Îmi pare rău, se scuză el, eram mort de oboseală, nu am pregătit cina.

— Am mâncat deja, zice Inés.

Capitolul 9

În săptămânile care urmează, fragilitatea aranjamentului lor domestic este tot mai vădită. Pe scurt, odată cu plecarea copilului, nu există nici un motiv ca Inés şi el să locuiască împreună. Nu au nimic să-şi spună unul altuia; n-au aproape nimic în comun. Inés umple tăcerile cu pălăvrăgeli

despre Modas Modernas, pe care el aproape că nu le ascultă. Când nu-şi face turele cu bicicleta, stă în camera lui, citind ziarul sau ațipind. Nu face cumpărături, nu găteşte. Inés începe să stea în oraş până târziu, probabil cu Claudia, presupune el, ea una nu oferă nici o informație. Numai vizitele de sfârşit de săptămână ale băiatului aduc un iz de viață de familie.

Apoi, într-o zi de vineri, când el ajunge la academie să-l ia pe băiat, găseşte uşile încuiate. După o căutare îndelungată, îl găseşte pe Dmitri în muzeu.

— Unde e Davíd? întreabă el. Unde sunt copiii? Unde sunt soții Arroyo?

— S-au dus la înot, răspunde Dmitri. Nu v-au spus? Au plecat în excursie la Lacul Calderón. Un cadou pentru interni, acum că se încălzeşte vremea. Mi-ar fi plăcut şi mie să merg, dar, din păcate, am obligațiile mele.

— Când se întorc?

— Dacă vremea rămâne frumoasă, duminică după-masa.

— Duminică!

— Duminică. Nu vă faceți griji. Băiatul dumneavoastră o să se distreze de minune.

— Dar el nu ştie să înoate!

— Lacul Calderón este cea mai placidă întindere de apă din lume. Nimeni nu s-a înecat vreodată acolo.

Acestea sunt noutățile cu care este întâmpinată Inés la venirea acasă: băiatul a plecat la Lacul Calderón, într-o excursie, nu-l vor vedea în acest weekend.

— Şi unde e Lacul Calderón? vrea să ştie Inés.

— Două ore de mers cu maşina spre nord. Dmitri zice că Lacul Calderón este o experiență educațională ce nu trebuie ratată. Copiii sunt plimbați cu bărcile care au funduri de sticlă, ca să vadă viața subacvatică.

— Dmitri. Deci Dmitri este acum expert în educație.

— Putem merge până la Lacul Calderón mâine la prima oră, dacă vrei. Ca să ne asigurăm că totul e în ordine. Putem să-l salutăm pe Davíd: dacă e nefericit, îl luăm cu noi.

Zis şi făcut. Se duc la Lacul Calderón, cu Bolívar moţăind pe bancheta din spate. Pe cer, nici un nor, ziua dă semne că va fi toridă. Ratează curba; abia la prânz găsesc mica aşezare de pe malul lacului – o pensiune şi o singură prăvălie, unde se vând îngheţată şi sandale de plastic, undiţe şi momeală.

— Caut locul unde se duc grupurile de elevi, îi zice el fetei de la tejghea.

— *El centro recreativo*, urmaţi drumul de pe malul lacului. Vreun kilometru până acolo.

El centro recreativo este o clădire joasă, lungă, ajunge până pe plaja nisipoasă. Pe plajă se zbenguie multe persoane, bărbaţi, femei, adulţi şi copii, toţi goi-puşcă. Chiar şi de la acea distanţă, el o recunoaşte fără dificultate pe Ana Magdalena.

— Dmitri n-a spus nimic despre asta... despre nudismul ăsta, îi zice el lui Inés. Ce facem?

— Ei bine, eu una nu mă dezbrac, poţi să fii sigur de asta, răspunde ea.

Inés e o femeie arătoasă. N-are motiv să se ruşineze de trupul ei. Ceea ce nu spune este: *Nu-mi scot hainele în faţa ta*.

— Atunci mă dezbrac eu, zice el.

În timp ce câinele, lăsat liber, aleargă în salturi mari spre plajă, el se retrage pe bancheta din spate şi se debarasează de haine.

Păşind cu grijă peste pietre, ajunge la plaja nisipoasă tocmai când trage la mal o barcă plină de copii. Un tânăr cu o coamă de păr negru ca pana corbului o ţine bine cât coboară copiii claie peste grămadă, stropind în apa puţin

adâncă, chiuind, țipând, goi toți, Davíd printre ei. Băiatul tresare, îl recunoaşte.

— Simón! strigă el şi vine alergând. Ghici ce-am văzut, Simón! Am văzut un țipar, mânca un pui de țipar, capul puiului ieşea din gura țiparului mare, era atât de caraghios, păcat că n-ai văzut şi tu! Şi am văzut peşti, mulți peşti. Şi am văzut crabi. Asta-i tot. Unde-i Inés?

— Inés aşteaptă în maşină. Nu se simte bine, o doare capul. Am venit să aflăm ce planuri ai. Vrei să vii acasă cu noi, sau vrei să rămâi?

— Vreau să rămân. Poate să rămână şi Bolívar?

— Nu cred. Bolívar nu e obişnuit cu locuri străine. S-ar putea să plece hai-hui şi să se piardă.

— N-o să se piardă. O să am grijă de el.

— Nu ştiu. O să discut cu Bolívar şi-o să văd ce vrea să facă.

— Bine.

Şi fără alt cuvânt, băiatul se răsuceşte pe călcâie şi o şterge după prietenii lui. Băiatului nu i s-a părut ciudat că el, Simón, stătea acolo gol-puşcă. Şi cu adevărat, propria lui stinghereală se evaporă iute printre atâția nudişti, tineri şi bătrâni. Dar el e conştient de faptul că a evitat să se uite direct la Ana Magdalena. De ce? De ce numai în faţa ei îşi simte goliciunea? N-are nici un sentiment sexual faţă de ea. Pur şi simplu nu e egalul ei, nici sexual, nici altfel, şi totuşi e ca şi cum ceva ar scăpăra în ochii lui dacă ar fi să se uite direct la ea, ceva ca o săgeată, dur ca oțelul şi limpede ca lumina zilei, ceva ce el nu-şi poate permite.

El nu e egalul ei; de acest lucru e sigur. Dacă ea ar fi legată la ochi şi expusă într-o sală de expoziție, asemenea statuilor din muzeul lui Dmitri sau asemenea unui animal din cuşcă la grădina zoologică, ar putea să stea ore întregi uitându-se la ea, pierdut în admirație faţă de perfecțiunea pe care-o reprezintă ea pentru un anumit tip de formă

animalică. Dar asta nu e totul, nicidecum. Nu numai că ea e tânără şi plină de viaţă, iar el bătrân, uzat; nu numai că e sculptată din marmură, cum ar veni, în vreme ce el e modelat din lut. De ce i-a venit pe loc în minte propoziţia: *nu e egalul ei*? Care e diferenţa mai profundă între ei doi, pe care el o simte, dar nu o poate identifica exact?

În spatele lui, o voce, vocea ei:

— Señor Simón.

Se răsuceşte şi îşi înalţă ochii, ezitant.

Pe umerii ei, urme de nisip: sânii, rozalii, arşi de soare; la furca dintre picioare, un petec de păr, o uşoară nuanţă de şaten, dar atât de palidă, încât aproape că e invizibilă.

— Sunteţi singur aici? întreabă ea.

Umeri înalţi, talie lungă. Picioarele lungi, muşchi bine formaţi, picioare de dansatoare.

— Nu... Inés aşteaptă în maşină. Ne-am făcut griji din pricina lui Davíd. N-am fost înştiinţaţi despre această excursie.

Ea se încruntă.

— Dar am trimis o informare tuturor părinţilor. N-aţi primit-o?

— N-am primit nimic. Mă rog, totul e bine când se termină cu bine. Copiii par să se distreze de minune. Când îi aduceţi înapoi?

— Încă n-am hotărât. Dacă vremea rămâne bună, s-ar putea să stăm aici tot sfârşitul ăsta de săptămână. L-aţi cunoscut pe soţul meu? Juan, dânsul e señor Simón, tatăl lui Davíd.

Señor Arroyo, maestru al muzicii şi director al Academiei de Dans: nu aşa se gândise el că îl va cunoaşte, în pielea goală. Un om impozant, nu corpolent, nu chiar, dar trecut de-a doua tinereţe: la gât, la piept şi pântec, carnea a început să-i atârne. Pielea de pe întreg corpul, chiar şi de pe ţeasta pleşuvă, este de un cărămiziu uniform, ca şi când

soarele ar fi elementul lui natural. A lui trebuie să fi fost ideea acestei excursii la plajă.

Dau mâna.

— E câinele dumneavoastră? întreabă señor Arroyo, gesticulând.

— Da.

— Frumos animal.

Voce joasă, relaxată. Contemplă împreună animalul frumos. Cu privirile ațintite pe întinderea apei, Bolívar nu le acordă nici o atenție. Doi spanieli se îndreaptă spre el, îi adulmecă pe rând fundul; el nu catadicseşte să le adulmece pe-ale lor.

— Îi explicam soției dumneavoastră, spune el, Simón, că, din pricina unei probleme de comunicare, n-am aflat la timp de această excursie. Am crezut că Davíd va veni acasă în week- end, ca de obicei. De aceea ne aflăm aici. Am fost puțin nelinişțiți. Dar totul e în ordine, din câte văd, prin urmare o să plecăm.

Señor Arroyo pare să-l privească amuzat, după cum arată curbura buzelor. Nu zice: *O problemă de comunicare? Ce s-a întâmplat?* Nu spune: *Îmi pare rău că ați făcut o călătorie inutilă.* Nu spune: *Vreți să rămâneți la prânz?* Nu spune nimic. Nici o vorbă de prisos.

Chiar şi pleoapele lui au o aură bronzată. Ochii albaştri sunt mai deschişi decât ai soției.

El, Simón, îşi ia seama:

— Pot să întreb cum se descurcă Davíd cu învățătura?

Capul masiv se înclină o dată, de două ori, de trei ori. Acum, pe buzele lui este un zâmbet limpede.

— Fiul dumneavoastră are – cum să spun? – o încredere în sine cu totul ieşită din comun pentru cineva atât de tânăr. Nu se teme de aventuri – aventuri ale minții.

— Nu, nu se teme. Şi cântă foarte bine. Nu sunt muzician, dar am ureche.

Señor Arroyo ridică o mână şi, cu un gest apatic, dă la o parte ultimele cuvinte.

— Aţi făcut foarte bine, spune el. Dumneavoastră sunteţi, nu-i aşa, cel care şi-a asumat responsabilitatea de a-l creşte. El aşa mi-a spus.

Inima îi tresaltă de bucurie. Prin urmare, asta le spune băiatul oamenilor: că el, Simón, este cel care l-a crescut.

— Davíd a avut parte de o educaţie variată, dacă pot să spun aşa, zice el. Spuneţi că are încredere în sine. E adevărat. Uneori e mai mult decât încredere în sine. Poate fi îndărătnic. Cu unii dintre profesorii lui, lucrul ăsta a creat necazuri. Dar pentru dumneavoastră şi señora Arroyo are un respect deosebit.

— Ei bine, dacă aşa stau lucrurile, trebuie să ne străduim să-l merităm.

Fără ca el să observe, señora Arroyo, Ana Magdalena, s-a făcut nevăzută. Acum reapare în câmpul lui vizual, retrăgându-se spre malul lacului, înaltă, graţioasă, înconjurată de o ceată de copii goi care se hârjonesc şi ţopăie.

— Ar trebui să plec, spune el. La revedere. Apoi adaugă: Numerele doi şi trei şi aşa mai departe – mă lupt să vă înţeleg sistemul. Am ascultat cu atenţie prelegerea ţinută de señora Arroyo, îl tot întreb şi pe Davíd, însă mărturisesc că încă întâmpin dificultăţi.

Señor Arroyo ridică o sprânceană şi aşteaptă.

— Numărarea nu joacă un rol important în viaţa mea, prinde el curaj. Adică, număr mere şi portocale, ca toată lumea. Număr bani. Adun şi scad. Aritmetica furnicii, de care a vorbit soţia dumneavoastră. Însă dansul lui doi, dansul lui trei, numerele nobile şi numerele auxiliare, chemarea în jos a stelelor – chestiile astea mă depăşesc. Treceţi vreodată mai departe de doi şi trei în programa

dumneavoastră? Ajung copiii să învețe matematica propriu-zisă – *x*, *y*, *z*? Sau asta e pentru mai târziu?

Señor Arroyo tace. Soarele amiezii îi bate în cap.

— Puteți să-mi dați un indiciu, un pont? insistă el. Vreau să înțeleg. Sincer. Sincer, vreau să înțeleg.

Señor Arroyo spune:

— Doriți să înțelegeți. Vă adresați mie ca şi cum eu aş fi înțeleptul din Estrella, omul care are toate răspunsurile. Nu sunt acela. Nu am răspunsuri pentru dumneavoastră. Dar dați-mi voie să vă spun ceva despre răspunsuri în general. În opinia mea, întrebarea şi răspunsul merg împreună, asemenea cerului şi pământului, sau bărbatului şi femeii. Un bărbat pleacă în lume să caute răspuns pentru mica lui întrebare esențială: *Ce anume îmi lipseşte?* Şi într-o bună zi, dacă are noroc, află şi răspunsul: femeia. Bărbatul şi femeia merg împreună, sunt *unul şi acelaşi* – hai să folosim această sintagmă – şi din unitatea lor, din unirea lor, rezultă un copil. Copilul creşte până când, într-o bună zi, i se năzare întrebarea: *Ce anume îmi lipseşte?*, iar ciclul se reia. Ciclul se reia pentru că în întrebare se află deja răspunsul, ca un copil nenăscut.

— Prin urmare?

— Prin urmare, dacă vrem să scăpăm de ciclu, poate că ar trebui să căutăm în lume nu răspunsul adevărat, ci întrebarea adevărată. Poate că asta ne lipseşte.

— Şi cu ce mă ajută asta, señor, să înțeleg dansurile pe care le învață fiul meu de la dumneavoastră, dansurile şi stelele pe care dansurile, pasămite, le-ar chema în jos, şi locul dansurilor în educația lui?

— Da, stelele... Continuăm să fim intrigați de stele, chiar persoanele în vârstă, ca dumneavoastră şi ca mine. *Cine sunt ele? Ce ne spun nouă? Care sunt legile după care trăiesc?* Pentru un copil, e mai uşor, copilul n-are nevoie să gândească, pentru că el poate dansa. În timp ce noi stăm ca

paralizați, holbându-ne la prăpastia ce se deschide între noi şi stele – *Ce abis! Cum îl vom trece vreodată?* –, copilul îl traversează dansând.

— Davíd nu-i aşa. Îl înspăimântă abisurile. Uneori stă ca paralizat. Am văzut. E un fenomen nu cu totul neobişnuit printre copii. E un sindrom.

Señor Arroyo îi ignoră cuvintele.

— Dansul nu e o chestiune de frumuseţe. Dacă aş vrea să creez siluete frumoase în mişcare, aş folosi marionete, nu copii. Marionetele pot pluti, pot aluneca, aşa cum fiinţele umane nu pot. Pot trasa modele foarte complexe în aer. Dar nu pot dansa. Nu au suflet. Sufletul este cel care conferă graţie dansului, sufletul e cel care urmează ritmul, fiecare pas în consonanţă cu următorul pas şi cu următorul.

Cât despre stele, continuă señor Arroyo, stelele au propriile lor dansuri, dar logica lor ne depăşeşte; la fel şi ritmurile lor. Asta e tragedia noastră. Apoi sunt stelele rătăcitoare, cele care nu urmează dansul, asemenea copiilor care nu ştiu aritmetica. *Las estrellas errantes, niños que ignoran la aritmética*, cum a scris poetul[2]. Stelelor le e dat să gândească ce nu poate fi gândit, gândurile care sunt dincolo de dumneavoastră şi de mine: gândurile *dinaintea eternităţii* şi *de după eternitate*, gândurile *de la nimic spre unu* şi *de la unu spre nimic* şi aşa mai departe. Noi, muritorii, nu avem nici un dans pentru *de la nimic la unu.* Prin urmare, ca să mă întorc la întrebarea dumneavoastră legată de misteriosul

---

[2] Ultimul vers din poemul intitulat „*Los ángeles colegiales”* („Îngerii elevi”), din volumul lui Rafael Alberti *Sobre los ángeles* (*Despre îngeri*, 1929): „[Ştiam doar că o linie dreaptă, dacă vrea, poate fi curbă sau frântă /] *şi că stelele rătăcitoare sunt copii ce n-au habar de aritmetică* „. (Mulţumiri doamnei Tudora Şandru-Mehedinţi pentru informaţie şi traducere.) (N. tr.)

x şi dacă elevii noştri de la academie vor învăța vreodată răspunsul la *x*, răspunsul meu este: regret, dar nu ştiu.

El, Simón, aşteaptă continuarea, dar nu mai urmează nimic. Señor Arroyo a zis ce-a avut de zis. E rândul lui. Dar el e pierdut. Nu are nimic de spus.

— Staţi liniştit, zice señor Arroyo. Aţi venit aici nu ca să aflaţi despre *x*, ci pentru că eraţi preocupat de soarta copilului dumneavoastră. Vă puteţi convinge singur. Îi este bine. Asemenea altor copii, tânărul Davíd nu e interesat de *x*. El vrea să fie în lume, să trăiască faptul de a fi viu, o experienţă atât de nouă şi de surescitantă. Acum trebuie să mă duc s-o ajut pe soţia mea. Bună ziua, señor Simón.

El se întoarce la maşină. Inés nu e acolo. Se îmbracă în grabă, fluieră după Bolívar.

— Inés! îi spune el câinelui. Unde e Inés? Găseşte-o pe Inés.

Câinele îl conduce la Inés, care şade nu departe, sub un copac, pe o movilă de pe care se vede lacul.

— Unde e Davíd? întreabă ea. Credeam că vine acasă cu noi.

— Davíd se distrează grozav, vrea să fie cu prietenii lui.

— Prin urmare, când o să-l mai vedem?

— Depinde de vreme. Dacă rămâne bună, vor sta tot weekendul ăsta. Nu te îngrijora, Inés. E pe mâini bune. E fericit. Nu asta contează?

— Deci ne întoarcem la Estrella? Inés se ridică, se scutură de colb. Mă mir de tine. Nu te întristează toată treaba asta? Întâi, cere să plece de-acasă, acum nici măcar nu vrea să-şi petreacă weekendul cu noi.

— Mai devreme sau mai târziu, tot s-ar fi întâmplat. Are o fire independentă.

— Tu îi spui independentă, dar mie mi se pare că e cu totul sub influenţa celor doi Arroyo. Te-am văzut conversând cu el señor. Despre ce-aţi vorbit?

— Îmi explica filozofia lui. Filozofia aflată la baza academiei. Numerele şi stelele. Chemarea pe pământ a stelelor şi aşa mai departe.

— Aşa o numeşti: filozofie?

— Nu, eu nu o numesc filozofie. Personal, o numesc sforăială ieftină. Personal, o numesc gunoi mistic.

— Atunci de ce nu ne luăm seama şi nu-l scoatem pe Davíd de la academie?

— Să-l scoatem şi să-l ducem unde? La Academia de Canto, unde-şi vor livra propria filozofie aiuritoare: *Inspiră. Goleşte-ți mintea. Fii una cu cosmosul.* La vreo şcoală din oraş? *Stai nemişcat. Recită după mine: Unu şi cu unu fac doi, doi şi cu unu fac trei.* Soții Arroyo or fi plini de absurdități, dar cel puțin sunt absurdități inofensive. Iar Davíd e fericit acolo. Îi place de ei. Îi place de Ana Magdalena.

— Da, Ana Magdalena... Presupun că te-ai îndrăgostit de ea. Poți fi sincer. N-o să râd.

— Îndrăgostit? Nu, nicidecum.

— Dar o găseşti atrăgătoare.

— O găsesc frumoasă, în sensul în care o zeiță e frumoasă, dar atrăgătoare nu mi se pare. Ar fi – cum să spun – o lipsă de respect să fiu atras de ea. Chiar primejdios. E genul care poate să te omoare.

— Să te omoare! Atunci trebuie să fii precaut. Să porți armură. Un scut. Mi-ai spus că individul de la muzeu, Dmitri, e îndrăgostit de ea. L-ai avertizat că ar putea să-l omoare?

— Nu, n-am făcut-o. Nu-s amic cu Dmitri. Nu ne facem confidențe.

— Şi tânărul – cine e?

— Tânărul care-a fost cu puştii în barcă? E Alyosha, pedagogul, cel care are grijă de interni. Pare simpatic.

— Tu pari nestingherit să stai gol-puşcă în fața unor străini.

— Surprinzător de nestingherit, Inés. Surprinzător de nestingherit. Te întorci la stadiul de animal. Animalele nu sunt goale-puşcă, pur şi simplu sunt ele însele.

— Am observat că tu şi primejdioasa ta zeiță erați complet relaxați împreună. Ce excitant, nu-i aşa?

— Nu mă lua peste picior.

— Nu te iau peste picior. Dar de ce nu poți fi sincer cu mine? Oricine îşi dă seama că ți-a căzut cu tronc, la fel ca lui Dmitri. De ce să nu recunoşti, în loc să te învârți după cireş?

— Pentru că nu e adevărat. Eu Ĺźi Dmitri nu suntem una şi aceeaşi persoană.

— Dmitri şi cu tine sunteți bărbați amândoi. E de ajuns pentru mine.

Capitolul 10

Excursia la lac marchează o răcire şi mai accentuată a relațiilor dintre el şi Inés. La scurt timp după aceea, ea îl informează că-şi va lua o săptămână de concediu ca să stea în Novilla împreună cu frații ei. Îi e dor de frații ei, se gândeşte să-i invite la Estrella.

— Nu m-am înțeles niciodată cu frații tăi, spune el. Mai ales cu Diego. Dacă urmează să stea cu tine, ar fi mai bine să mă mut.

Inés nu protestează.

— Acordă-mi un răgaz să-mi găsesc un loc să stau, îi spune el. Aş dori să nu-i spunem lui Davíd încă. Eşti de acord?

— Cuplurile divorțează tot timpul, copiii trec peste asta, zice Inés. Davíd mă va avea pe mine, te va avea pe tine, doar că n-o să locuim împreună.

El cunoaşte partea de nord-est a oraşului ca pe buzunarul lui. Îşi găseşte imediat o cameră într-un apartament locuit de un cuplu în vârstă. Serviciile sunt rudimentare, curentul electric se întrerupe când ți-e lumea mai dragă, dar camera e ieftină şi are intrare separată, unde mai pui că e la doi paşi de centru. Când Inés e la serviciu, el îşi strânge catrafusele din apartament şi se instalează în noua locuință.

Deşi el şi Inés mimează, de dragul băiatului, buna înțelegere conjugală, Davíd nu poate fi păcălit:

— Unde ți-s lucrurile, Simón? – întrebare la care el, Simón, trebuie să recunoască faptul că, deocamdată, a fost nevoit să se mute, ca să-i facă loc lui Diego – şi poate şi lui Stefano.

— Diego o să fie unchiul meu, sau tatăl meu? întreabă Davíd.

— Va fi unchiul tău, aşa cum a fost întotdeauna.

— Iar tu?

— Eu o să fiu ce-am fost mereu. Eu nu mă schimb. Lucrurile se schimbă în jurul meu, dar eu sunt neschimbător. O să vezi.

Dacă băiatul e tulburat de ruptura dintre el şi Inés, n-o arată. Dimpotrivă, e exuberant, plin de poveşti despre viața la academie. Ana Magdalena are o maşină de făcut gaufre şi face gaufre pentru interni în fiecare dimineață.

— Inés, trebuie să cumperi şi tu o maşină de făcut gaufre, e nemaipomenită.

Alyosha a preluat sarcina de a le citi poveşti la culcare şi tocmai le citeşte o poveste despre trei fraţi care caută sabia Madragil, o poveste formidabilă şi ea. În spatele muzeului, Ana Magdalena are o grădină cu un ţarc unde ţine iepuri, găini şi un miel. Unul dintre iepuri e afurisit, îşi scobeşte mereu o gaură ca să iasă. Odată l-au găsit ascunzându-se în subsolul muzeului. Preferatul lui printre animale este mielul, care se numeşte Jeremiah. Jeremiah nu are mamă, de aceea trebuie să bea lapte de vacă dintr-o sticlă cu tetină de cauciuc. Dmitri îl lasă să ţină sticla atunci când bea Jeremiah.

— Dmitri?

Reiese că Dmitri are sarcina să se îngrijească de menajeria academiei, aşa cum tot Dmitri este cel care se îngrijeşte să aducă lemne din pivniţă pentru cuptorul mare şi să frece baia după ce copiii au făcut duş.

— Credeam că Dmitri lucrează la muzeu. Cei de la muzeu ştiu că Dmitri este angajat şi de academie?

— Dmitri nu vrea bani. O face pentru Ana Magdalena. Dmitri face orice pentru ea, pentru că o iubeşte şi o venerează.

— O iubeşte şi o venerează: asta spune el?

— Da.

— Frumos! Admirabil! Mă intrigă însă că Dmitri îndeplineşte aceste sarcini din dragoste şi venerație în timpul în care e plătit de muzeu ca să păzească tablourile. Dar am vorbit destul despre Dmitri. Ce ne mai poți povesti? Îți place să fii intern? Am luat hotărârea corectă?

— Da. Când visez urât, îl trezesc pe Alyosha şi el mă lasă să dorm în patul lui.

— Numai tu dormi în patul lui Alyosha? întreabă Inés.

— Nu, oricine care visează urât poate dormi cu Alyosha. El aşa zice.

— Şi Alyosha? În care pat doarme Alyosha când visează urât?

Băiatului nu i se pare amuzant.

— Şi dansul? întreabă el, Simón. Cum te descurci cu dansul?

— Ana Magdalena spune că sunt cel mai bun dintre toți.

— Bravo! Când o să te pot convinge să dansezi pentru mine?

— Niciodată, pentru că tu nu crezi în asta.

Nu crezi în asta. În ce anume va trebui să creadă, înainte ca băiatul să danseze pentru el? În trăsnaia aia despre stele?

Mănâncă împreună – Inés a gătit cina –, apoi e timpul ca el să-şi ia la revedere.

— Noapte bună, băiatul meu. Trec mâine-dimineață pe-aici. Putem să-l scoatem pe Bolívar la o plimbare. Poate e vreun meci de fotbal în parc.

— Ana Magdalena spune că, dacă eşti dansator, nu ai voie să joci fotbal. Zice că poți să faci întindere musculară.

— Ana Magdalena ştie tot felul de lucruri, dar nu se pricepe la fotbal. Eşti un băiat puternic. N-o să te răneşti dacă joci fotbal.

— Ana Magdalena spune că nu am voie.

— Prea bine, n-o să te forțez să joci fotbal. Dar, te rog, explică-mi ceva. De mine nu asculți niciodată, de Inés cu chiu, cu vai, în schimb faci întocmai ce-ți spune Ana Magdalena. De ce?

Nici un răspuns.

— Perfect. Noapte bună. Ne vedem mâine-dimineață.

Se târăşte prost-dispus până la noua lui locuință. A fost o vreme când băiatul s-a dăruit trup şi suflet lui Inés, ori cel puțin imaginii pe care-o avea Inés despre el, de mic prinț deghizat; dar zilele acelea par să se fi sfârşit. Pentru Inés trebuie să fie trist să se vadă înlocuită de señora Arroyo. Cât

despre el, ce loc i-a mai rămas lui în viața băiatului? Poate că ar trebui să urmeze exemplul lui Bolívar. Bolívar mai are puțin şi intră în apusul vieții de câine. S-a îngrăşat; uneori, când se aşază să doarmă, îi scapă un mic oftat trist. Dar dacă Inés va avea imprudența să aducă un pui de câine în casă – un pui care să crească şi să ia locul paznicului lor de acum –, Bolívar îşi va încleşta fălcile peste jugulara cățelandrului şi-l va scutura până-i va rupe spinarea. Poate că acest gen de tată va deveni el: apatic, egoist şi periculos. Poate că, în aceste condiții, băiatul îl va respecta.

Inés pleacă în excursia promisă la Novilla; deocamdată, băiatul cade din nou în responsabilitatea lui. Vineri după-masa, el aşteaptă în fața academiei. Clopoțelul sună, elevii năvălesc afară, dar nici urmă de Davíd.

Urcă scările. Studioul este pustiu. Mai departe, un coridor neluminat duce la o serie de încăperi lambrisate cu lemn negru, fără nici o piesă de mobilier. El trece printr-un spațiu întunecat, probabil o sufragerie, cu mese lungi, vechi şi uzate, şi un bufet încărcat cu veselă, şi se pomeneşte la piciorul unei alte scări. De sus se aude murmurul unei voci bărbăteşti. Urcă, bate la uşa închisă. Vocea tace. Apoi: „Intră”.

El pătrunde într-o încăpere spațioasă, luminată prin luminatoare, dormitorul internilor, fără doar şi poate. Aşezați unul lângă altul pe pat, Ana Magdalena şi Alyosha. Vreo zece copii stau grămadă în jurul lor. El îi recunoaşte pe cei doi băieți Arroyo, care au dansat la concert, dar Davíd nu e printre ei.

— Îmi cer iertare că vă deranjez, spune el. Îmi caut fiul.

— Davíd e la lecția de muzică, spune Ana Magdalena. Termină la ora patru. Vreți să-l aşteptați? Puteți să stați aici, cu noi. Alyosha ne citeşte o poveste. Alyosha, copii, dânsul e señor Simón, tatăl lui Davíd.

— Nu deranjez? întreabă el.

— Nu deranjați, îl asigură Ana Magdalena. Luați loc. Joaquín, povesteşte-i lui señor Simón ce s-a întâmplat până acum.

Nu deranjați. Luați loc. În vocea Anei Magdalena, în întreaga ei ținută, se manifestă o prietenie neaşteptată. Schimbarea s-a petrecut pentru că au stat împreună în pielea goală? De atât a fost nevoie?

Joaquín, băiatul cel mare al soților Arroyo, spune:

— E vorba de-un pescar, un pescar sărac, şi-ntr-una din zile prinde un peşte, îl despică şi în stomac găseşte un inel de aur. Freacă inelul şi...

— Ca să-l facă să strălucească, îl întrerupe fratele mai mic. Freacă inelul ca să-l facă să strălucească.

— Freacă inelul ca să-l facă să strălucească şi apare un djin, iar djinul spune: „Când freci inelul ăsta vrăjit, eu apar şi-ți îndeplinesc o dorință, ai dreptul la trei dorințe, prin urmare, care e prima dorință?" Asta-i tot.

— Superputernic, spune Ana Magdalena. Țineți minte, djinul spune că e superputernic şi poate îndeplini orice dorință. Alyosha, continuă!

Până acum, el nu s-a uitat cu atenție la Alyosha. Tânărul are păr negru, fin, chiar frumos, pe care şi-l piaptănă dat peste cap de la tâmple, şi o piele delicată, ca de fată: nici un semn că s-ar bărbieri. Tânărul îşi coboară deasupra paginii ochii negri umbriți de gene lungi şi, cu o voce surprinzător de rezonantă, începe să citească:

— „Neîncrezându-se în cuvintele djinului, pescarul a hotărât să-l pună la încercare. «Vreau o sută de peşti ca să-i duc la piața de peşte şi să-i vând», a zis pescarul. În aceeaşi clipă, un val mare s-a spart pe țărm şi a lăsat la picioarele lui o sută de peşti, care săreau şi se zbăteau în chinurile morții. «Care e a doua dorință?» l-a întrebat djinul. Încurajat, pescarul a spus: «Vreau o fată frumoasă, pe care

s-o iau de nevastă». În aceeaşi clipă, a apărut o fată atât de frumoasă, că i-a tăiat răsuflarea; fata a îngenuncheat în faţa lui: «Sunt a ta, stăpâne».

«Şi care e ultima dorinţă?» a întrebat djinul. «Vreau să fiu regele lumii», a spus pescarul. În aceeaşi clipă, pescarul s-a pomenit înveşmântat într-o mantie de brocart cu fir de aur, cu o coroană de aur pe cap. Un elefant a apărut, care l-a ridicat cu trompa lui şi l-a aşezat pe un tron de pe spinarea lui. «Asta a fost ultima ta dorinţă», a spus djinul. «Rămâi cu bine.» Zicând acestea, djinul a dispărut într-un fuior de fum. Se făcuse târziu. În afară de pescar, frumoasa lui viitoare mireasă, elefantul şi cei o sută de peşti muribunzi, nu mai era nimeni altcineva pe plajă. «Plecăm spre satul meu», a zis pescarul cu o voce cum nu se poate mai regească. «Porneşte!» Dar elefantul nu s-a clintit. «Porneşte!» a strigat pescarul şi mai tare; elefantul nu s-a clintit. «Tu! Fato!» a strigat regele. «Găseşte un băţ şi bate elefantul ca să pornească!» Ascultătoare, fata a luat un băţ şi l-a bătut pe elefant până când acesta s-a urnit din loc.

Soarele apunea când au ajuns la satul pescarului. Vecinii lui s-au strâns ciopor, minunându-se de elefant şi de fata frumoasă, chiar de pescarul însuşi, aşezat cum era pe tron, cu coroana pe cap. «Ascultaţi, sunt regele lumii, iar asta e regina mea!» a spus pescarul. «Ca să-mi dovedesc puterea, mâine dimineaţă o să vă înfruptaţi dintr-o sută de peşti.» Sătenii s-au bucurat şi l-au ajutat pe rege să coboare de pe elefant; el s-a retras în adăpostul lui modest, unde şi-a petrecut noaptea în braţele frumoasei lui mirese.

La ivirea zorilor, sătenii au pornit spre plajă să ia cei o sută de peşti. Dar când au ajuns acolo, n-au găsit decât oase de peşte, căci în timpul nopţii lupii şi urşii coborâseră pe plajă şi se ghiftuiseră. Iar sătenii s-au întors şi au spus: «O, rege, lupii şi urşii au devorat peştii, pescuieşte alţi peşti pentru noi, suntem flămânzi».

Din faldurile robei sale, pescarul a scos inelul de aur. L-a frecat o dată, de două ori, dar n-a apărut nici un djin. Atunci sătenii s-au supărat şi au spus: «Ce fel de rege eşti, dacă nu ne poți hrăni?» «Sunt regele lumii», a replicat pescarul uns rege. «Dacă nu mă recunoaşteți, o să plec de-aici.» S-a răsucit spre nevasta din acea noapte: «Adu elefantul», a poruncit el. «Vom pleca din acest sat nerecunoscător.» Dar în timpul nopții, elefantul plecase de unul singur, cu tron cu tot, nimeni nu ştia unde să-l găsească.

«Haide!» i-a spus pescarul miresei sale. «Mergem pe jos.» Dar mireasa a refuzat: «Reginele nu merg pe jos», a pufnit ea. «Vreau să călătoresc ca o regină, pe un *palafrén blanco*, cu o suită de fecioare care să meargă înainte, bătând tamburine.»„

Uşa se deschide şi în încăpere intră tiptil Dmitri, urmat de Davíd. Alyosha se opreşte din citit.

— Vino, Davíd, spune Ana Magdalena. Alyosha ne citeşte povestea pescarului care a vrut să fie rege.

În timp ce Davíd se aşază lângă ea, Dmitri rămâne lângă uşă, aşezat pe vine, cu şapca în mână. Ana Magdalena se încruntă, face un gest brusc, scurt, din mână, ca pentru a-l concedia, dar el nu-l ia în seamă.

— Continuă, Alyosha, spune Ana Magdalena, şi voi, copii, ascultați cu atenție, pentru că, atunci când Alyosha o să termine de citit, o să vă întreb ce putem învăța din povestea pescarului.

— Eu ştiu răspunsul, sare Davíd. Eu am citit singur povestea.

— Poate că ai citit-o singur, Davíd, dar noi, ceilalți, n-am citit-o, spune Ana Magdalena. Alyosha, continuă!

— „«Eşti mireasa mea, supune-mi-te!» a spus pescarul. Furioasă, fata a clătinat din cap. «Eu sunt regină, eu nu merg pe jos, eu călăresc pe un *palafrén*», a repetat ea.”

— Ce e un *palafrén*, Alyosha? întreabă unul dintre copii.

— Un *palafrén* este un cal, spune Davíd. Nu-i aşa, Alyosha?

Alyosha dă din cap.

— „«Eu călătoresc pe-un *palafrén.*» Fără un cuvânt, regele i-a întors spatele miresei sale şi a luat-o din loc cu paşi mari. Mulți kilometri a mers el aşa, până a ajuns la un alt sat. Sătenii s-au strâns în jurul lui, minunându-se de coroană şi de mantie. «Priviți, eu sunt regele lumii», a spus pescarul. «Aduceți-mi mâncare să mănânc, pentru că sunt flămând.» «Îți vom aduce mâncare», au replicat sătenii, «dar dacă eşti rege, după cum spui, unde ți-e suita de supuşi?» «N-am nevoie de suită de supuşi ca să fiu rege», a zis pescarul. «Nu-mi vedeți coroana de pe cap? Faceți cum spun. Vreau să-mi pregătiți un ospăț.» Atunci sătenii i-au râs în nas. În loc de ospăț, i-au dat jos coroana de pe cap, i-au smuls mantia, iar el a rămas în fața lor doar cu veşmintele sale sărăcăcioase de pescar. «Eşti un potlogar!» au strigat sătenii. «Eşti doar un pescar! Nu eşti mai breaz decât noi! Întoarce-te de unde-ai venit!» Şi l-au bătut cu nuiele, făcându-l s-o rupă la fugă. Aşa s-a încheiat povestea pescarului care a vrut să fie rege.”

— Şi aşa s-a încheiat povestea, spune Ana Magdalena ca un ecou. O poveste interesantă, nu-i aşa, copii? Ce credeți că putem învăța din ea?

— Eu ştiu, zice Davíd şi-i aruncă lui Simón un zâmbet în colțul gurii, ca pentru a zice: *Vezi ce deştept sunt aici, la academie?*

— Poate că tu ştii, Davíd, dar asta pentru că ai citit povestea înainte, spune Ana Magdalena. Hai să le dăm şi altor copii o şansă.

— Ce s-a întâmplat cu elefantul?

Cel care a pus întrebarea e băiatul mai mic al soților Arroyo.

— Alyosha, ce s-a întâmplat cu elefantul? zice Ana Magdalena.

— Elefantul a fost ridicat în înaltul cerului de un mare vârtej şi a fost dus în casa lui din pădure, unde a trăit fericit până la adânci bătrâneți, răspunde Alyosha pe un ton plat.

O privire trece de la Alyosha la Ana Magdalena. Pentru prima oară, lui i se năzare că ar putea să se petreacă ceva între cei doi – nevasta pură ca alabastrul a directorului şi tânărul pedagog chipeş.

— Ce putem învăța din povestea pescarului? repetă Ana Magdalena. Pescarul a fost un om bun, sau un om rău?

— A fost un om rău, spune băiatul cel mic al soților Arroyo. L-a bătut pe elefant.

— Nu el l-a bătut pe elefant, ci mireasa lui l-a bătut pe elefant, spune băiatul cel mare al soților Arroyo, Joaquín.

— Dar el a pus-o să facă asta.

— Pescarul era rău pentru că era egoist, zice Joaquín. Nu s-a gândit decât la sine când i s-au dăruit cele trei dorințe. Ar fi trebuit să se gândească la alți oameni.

— Prin urmare, ce învățăm din povestea pescarului? întreabă din nou Ana Magdalena.

— Că nu trebuie să fim egoişti.

— Suntem de acord, copii? zice Ana Magdalena. Suntem de acord cu Joaquín că povestea ne avertizează împotriva egoismului, că dacă suntem prea egoişti, vom sfârşi prin a fi alungați în deşert de vecinii noştri? Davíd, ai vrut să spui ceva.

— Sătenii greşesc, zice Davíd.

Se uită în jur, ridică bărbia cu un gest provocator.

— Explică, îi cere Ana Magdalena. Dă-ne motivele tale. De ce au greşit sătenii?

— El era rege. Ar fi trebuit să se încline în fața lui.

Dinspre Dmitri, care stă ciucit lângă uşă, se aud aplauze molcome.

— Bravo, Davíd, spune Dmitri. Ai vorbit ca un stăpân.

Ana Magdalena se încruntă la Dmitri.

— N-ai îndatoriri de îndeplinit? întreabă ea.

— Îndatoriri față de statui? Statuile sunt moarte, fiecare dintre ele, pot să se îngrijească singure.

— N-a fost un rege adevărat, zice Joaquín, care pare să devină tot mai încrezător. Era un pescar care zicea că e rege. Asta spune povestea.

— Era rege, spune Davíd. Djinul l-a făcut rege. Djinul era atotputernic.

Cei doi băieți se săgetează din priviri. Alyosha intervine:

— Cum ajungem să fim regi? Aceasta e întrebarea adevărată, nu-i aşa? Cum ajunge oricare dintre noi să fie rege? Trebuie să întâlnim un djin? Trebuie să despicăm un peşte şi să găsim un inel vrăjit?

— Întâi, trebuie să fii prinț, spune Joaquín. Nu poți fi rege dacă nu ai fost mai întâi prinț.

— Ba poți, spune Davíd. A avut trei dorințe, şi asta a fost a treia lui dorință. Djinul l-a făcut regele lumii.

Din nou, dinspre Dmitri se aud aplauze molcome, răsunătoare. Ana Magdalena îl ignoră.

— Prin urmare, ce crezi *tu* că putem învăța din poveste, Davíd? întreabă ea.

Băiatul trage adânc aer în piept, ca pentru a zice ceva, dar brusc scutură din cap.

— Ce? repetă Ana Magdalena.

— Nu ştiu. Nu pot să văd.

— E timpul să mergem, Davíd, spune el, Simón, şi se ridică. Mulțumim, Alyosha, pentru lectură. Mulțumesc, señora.

E prima vizită a băiatului în camera înghesuită în care el, Simón, locuieşte acum. Nu face nici un comentariu, dar îşi bea oranjada şi-şi mănâncă biscuiții. Apoi, cu Bolívar pe urmele lor, se duc la plimbare, explorând cartierul. Cartierul

nu e interesant, numai străzi, una după alta, case înghesuite. E vineri seara, totuşi, iar oamenii care se întorc acasă după o săptămână de muncă se uită curioşi la băieţel şi la câinele mare cu ochi galbeni şi reci.

— Acesta e teritoriul meu, spune el, Simón. Aici îmi împart mesajele, pe toate străzile astea de jur împrejur. Nu-i o slujbă grozavă, dar nici să fii hamal nu-i o slujbă grozavă. Fiecare dintre noi găseşte nivelul ce i se potriveşte cel mai bine – acesta e nivelul meu.

Se opresc la o intersecţie. Bolívar lipăie pe lângă el, pe drum. Un om solid, călare pe bicicletă, coteşte brusc să-l evite, se uită în urmă mânios.

— Bolívar! strigă băiatul.

Bolívar revine agale lângă el.

— Bolívar se poartă ca un rege, spune el, Simón. Se poartă ca şi când ar fi întâlnit un djin. Crede că toată lumea trebuie să se dea la o parte din calea lui. Ar trebui să fie mai prevăzător. Poate că nu i-a mai rămas nici o dorinţă. Sau poate că djinul lui era făcut din fum.

— Bolívar e regele câinilor, zice băiatul.

— O fi el regele câinilor, dar asta nu-l salvează dacă e să-l calce o maşină. La urma urmei, regele câinilor e doar un câine.

Din indiferent ce motiv, băiatul nu e plin de vioiciune ca de obicei. La masă, în timp ce mănâncă piure, sos şi mazăre, pleoapele i se închid. Fără să protesteze, se culcă pe sofa.

— Dormi tun, îi şopteşte Simón, sărutându-l pe frunte.

— Mă fac mic-mic-mic, spune băiatul cu voce spartă, pe jumătate adormită. Mă fac mic-mic-mic şi cad.

— Lasă-te să cazi, îi şopteşte el. Sunt aici să am grijă de tine.

— Sunt fantomă, Simón?

— Nu, nu eşti fantomă, eşti real. Tu eşti real, şi eu sunt real. Acum dormi.

A doua zi dimineaţa, băiatul pare mai vioi.

— Ce facem azi? Putem merge la lac? Vreau să mă plimb din nou cu barca.

— Nu azi. Putem să facem o plimbare până acolo atunci când vor fi şi Diego şi Stephano aici, ca să le arătăm împrejurimile. Ce zici de-un meci de fotbal? Cumpăr un ziar şi vedem cine joacă.

— Nu vreau să văd fotbal. E plicticos. Putem merge la muzeu?

— În regulă. Dar chiar vrei să vizitezi muzeul, sau să-l vezi pe Dmitri? De ce-ţi place atât de mult de Dmitri? Pentru că-ţi cumpără dulciuri?

— Stă de vorbă cu mine. Îmi spune tot felul.

— Îţi spune poveşti?

— Da.

— Dmitri e un om singuratic. Întotdeauna caută pe cineva căruia să-i spună poveşti. E puţin cam jalnic. Ar trebui să-şi găsească o iubită.

— E îndrăgostit de Ana Magdalena.

— Da, mi-a spus, aşa spune oricui îl ascultă. Cu siguranţă că Anei Magdalena i se pare jenant.

— Are fotografii cu femei dezbrăcate.

— Păi, nu mă surprinde. Asta fac bărbaţii când sunt singuri, unii bărbaţi. Adună fotografii cu femei frumoase şi-şi închipuie cum ar fi să fie împreună cu ele. Dmitri e singur şi nu ştie să se descurce cu această singurătate, prin urmare, când n-o urmează pe señora Arroyo peste tot ca un câine, se uită la fotografii. Nu-l putem condamna pentru asta, dar n-ar trebui să-ţi arate fotografiile. Nu e frumos, şi Inés se va supăra dacă va auzi despre asta. O să stau de vorbă cu el. Le arată şi altor copii?

Băiatul dă din cap.

— Ce-mi mai poți spune? Despre ce vorbiți voi doi?

— Despre cealaltă viață. Zice că va fi cu Ana Magdalena în cealaltă viață.

— Atâta?

— Zice că pot să fiu cu ei în cealaltă viață.

— Tu şi cu mai cine?

— Numai eu.

— Clar, o să am o discuție cu el. O să am o discuție şi cu Ana Magdalena. Nu-mi place povestea asta cu Dmitri. După părerea mea, nu trebuie să-ți petreci prea multă vreme cu el. Acum termină-ți micul dejun.

— Dmitri spune că are pofte. Ce e aia poftă?

— Pofta este o stare prin care trec adulții, în special bărbații adulți, aşa ca Dmitri, care sunt prea mult singuri fără o soție sau o prietenă. E un fel de durere, ca durerea de cap sau de stomac. Le provoacă fantezii. Îi face să-şi imagineze lucruri care nu sunt adevărate.

— Dmitri suferă de poftă din pricina Anei Magdalena.

— Davíd, Ana Magdalena e o femeie căsătorită. Are un soț pe care-l iubeşte. Poate să fie prietenă cu Dmitri, dar nu-l poate iubi. Dmitri are nevoie de o femeie care să-l iubească pe el. Când va găsi femeia care să-l iubească, va fi vindecat de toate chinurile. Nu va mai avea nevoie să se uite la fotografii şi nu va mai simți nevoia să spună oricărui trecător cât o venerează pe doamna de la etaj. Dar sunt sigur că ți-e recunoscător pentru că-i asculți poveştile, pentru că-i eşti prieten bun. Sunt sigur că asta-l ajută.

— Altui băiat i-a zis că vrea să se sinucidă. O să-şi tragă un glonț în cap.

— Care-i băiatul cu pricina?

— Unul.

— Nu cred. Băiatul o fi înțeles greşit. Dmitri nu se va sinucide. Las' că nici n-are armă. Luni dimineața, când te duc la şcoală, o să stau de vorbă cu Dmitri şi o să-l întreb

care-i problema şi ce putem face ca să-l ajutăm. Poate că atunci când vom merge cu toţii la lac, o să-l invităm şi pe Dmitri cu noi. Ce zici, o facem?

— Da.

— Până atunci, nu vreau să te mai întâlneşti cu Dmitri între patru ochi. Înţelegi? Înţelegi ce spun?

Băiatul tace, refuză să-l privească în ochi.

— Davíd, înţelegi ce-ţi spun? Asta-i o chestiune serioasă. Nu-l cunoşti pe Dmitri. Nu ştii de ce ţi se confesează. Nu ştii ce se petrece în inima lui.

— Plângea. L-am văzut. Stătea ascuns în debara şi plângea.

— Care debara?

— Debaraua cu mături şi tot felul.

— Ţi-a spus de ce plângea?

— Nu.

— Ei bine, când îţi apasă ceva sufletul, adesea prinde bine să plângi. Probabil că ceva îl apasă pe suflet şi acum, că a plâns, are inima mai uşoară. O să stau de vorbă cu el. O să aflu ce se-ntâmplă. Aflu eu unde-i buba.

Capitolul 11

Se ţine de cuvânt. Luni dimineaţa, după ce-l duce pe Davíd la şcoală, îl caută pe Dmitri. Îl găseşte într-una dintre sălile de expoziţie, suit pe-un scaun şi folosind un pămătuf din pene cu care şterge de praf un tablou înrămat, agăţat sus pe perete. Tabloul înfăţişează un bărbat şi o femeie

îmbrăcați ceremonios în negru, așezați pe-o pajiște într-un peisaj împădurit, cu un șervet de picnic întins între ei, în vreme ce în fundal paște liniștit o cireadă de vite.

— Ai o clipă liberă, Dmitri? întreabă el.

Dmitri coboară și se postează în fața lui.

— Davíd îmi spune că inviți copii de la academie în camera ta. Îmi spune și că i-ai arătat fotografii cu femei goale. Dacă este adevărat, îți cer să pui imediat capăt acestui obicei. Altfel, vei avea de suportat consecințe serioase, pe care nu e cazul să ți le înșirui. Înțelegi ce-ți spun?

Dmitri își dă șapca pe ceafă.

— Crezi că abuzez de trupurile tinere și frumoase ale copiilor ăstora? De asta mă acuzi?

— Eu nu te acuz de nimic. Sunt sigur că relațiile tale cu copiii sunt complet nevinovate. Dar copiii își imaginează lucruri, exagerează lucruri, vorbesc între ei, vorbesc cu părinții lor. Toată povestea poate să capete o turnură urâtă. Sunt sigur că îți dai seama de asta.

Un cuplu tânăr intră în sala de expoziție, primii vizitatori ai zilei. Dmitri pune scaunul la locul lui, într-un colț, apoi se așază pe el, ținând pămătuful de praf ridicat ca o suliță.

— Complet nevinovate, spune el cu voce joasă. Și mi-o spui așa în față: *complet nevinovate*? Glumești, fără doar și poate, Simón. Așa te cheamă: Simón?

Cuplul tinerilor le aruncă o privire, șoptesc între ei, părăsesc încăperea.

— Anul viitor, Simón, voi sărbători cel de-al patruzeci și cincilea an în această viață. Ieri, eram un țânc, iar azi, cât ai clipi, am patruzeci și patru, cu perciuni și burdihan, și un genunchi paradit, și toate cele care vin mână-n mână cu patruzeci și patru. Chiar crezi că poți ajunge la vârsta asta înaintată și să fii complet nevinovat? Ai spune așa ceva despre tine? Ești complet nevinovat?

— Te rog, Dmitri, fără discursuri. Am venit să-ți adresez o rugăminte, o rugăminte politicoasă. Nu-i mai chema pe copiii de la academie în camera ta. Nu le mai arăta fotografii deocheate. Şi nu le mai vorbi despre profesoara lor, señora Arroyo, şi despre sentimentele tale pentru ea. Ei nu înțeleg.

— Şi dacă nu încetez?

— Dacă nu încetezi, te voi raporta autorităților muzeului şi-ți vei pierde slujba. Pur şi simplu.

— Pur şi simplu... Nimic în viața asta nu e simplu, Simón – ar trebui să ştii asta. Permite-mi să-ți povestesc despre slujba asta a mea. Înainte să vin la muzeu, am lucrat într-un spital. Nu ca doctor, mă grăbesc să adaug, întotdeauna am fost cel prost, n-am trecut examenele, n-am fost bun la carte. Dmitri dobitocul. Nu am fost doctor, am fost infirmier, făceam ceea ce nimeni altcineva nu voia să facă. Timp de şapte ani, cu câteva întreruperi, am fost infirmier la spital. Ți-am mai spus despre asta, dacă îți aminteşti. Nu regret anii ăia. Am văzut multe de-ale vieții, multe de-ale vieții şi multe de-ale morții. Atât de multe, că a trebuit să plec, n-am mai rezistat. Am acceptat această slujbă, unde n-ai nimic de făcut, doar să şezi toată ziua, să caşti, să aştepți clopoțelul să sune ora închiderii. Dacă n-ar fi academia de la etaj, dacă n-ar fi Ana Magdalena, aş fi pierit de mult din pricina plictiselii.

De ce crezi, Simón, că pălăvrăgesc cu puştiul tău şi cu alți micuți? De ce crezi că joc tot felul de jocuri cu ei şi le cumpăr dulciuri? Pentru că vreau să-i corup? Pentru că vreau să-i violez? Nu. Mă crezi, nu mă crezi, mă joc cu ei în speranța că ceva din mireasma şi din inocența lor se va lipi de mine, şi astfel n-o să mă transform într-un bătrân morocănos, singuratic, aşezat într-un colț ca un păianjen, inutil, fără nici un rost, nedorit. Pentru că ce rost am de unul singur, şi ce rost ai de unul singur, tu, Simón? – ce rost avem de unii singuri, bătrâni, obosiți, sfârşiți, aşa ca

noi? Putem foarte bine să ne încuiem într-un veceu şi să ne tragem un glonţ în cap. Nu eşti de acord?

— Patruzeci şi patru nu înseamnă bătrâneţe, Dmitri. Eşti în floarea vârstei. Nu ai nevoie să bântui coridoarele Academiei de Dans a soţilor Arroyo. Ai putea să te însori, ai putea avea copiii tăi.

— Aş putea. Într-adevăr, aş putea. Crezi că nu vreau? Dar e o piedică, Simón, o piedică. Piedica e señora Arroyo. Sunt *encaprichado* de ea. Eşti familiarizat cu acest cuvânt? Nu? O să-l găseşti în cărţi. Îndrăgostit. Tu ştii asta, ea ştie asta, toată lumea ştie asta, nu e un secret. Chiar şi señor Arroyo, care e cu capul în nori aproape tot timpul. Sunt îndrăgostit de señora Arroyo, sunt nebun după ea, *loco*, ăsta-i începutul şi sfârşitul. Îmi spui: *Renunţă la ea, caută în altă parte*. Dar eu n-o s-o fac. Sunt prea prost să fac aşa ceva – prea prost, prea obtuz, prea de modă veche, prea fidel. Ca un câine. Nu mi-e ruşine s-o spun. Sunt câinele Anei Magdalena. Ling pământul acolo unde a călcat. În genunchi. Şi acum vrei s-o abandonez, uita-aşa, s-o abandonez şi să-i găsesc un înlocuitor. *Domn responsabil, angajament stabil, trecut de prima tinereţe, caut văduvă respectabilă cu intenţie de căsătorie. Scrie la c.p. 123, adaugă fotografie.*

Nu ţine, Simón. Nu pe femeia din c.p. 123 o iubesc eu, ci pe Ana Magdalena Arroyo. Ce fel de soţ aş fi pentru c.p. 123, ce fel de tată, atâta vreme cât port imaginea Anei Magdalena în inima mea? Şi copiii ăia pe care mi-i doreşti, copiii din sămânţa mea: crezi că mă vor iubi ei, copiii zămisliţi din vintre nepăsătoare? Bineînţeles că nu. Mă vor urî, mă vor dispreţui, exact ceea ce merit. Cine are nevoie de un tată a cărui inimă nu este acasă?

Prin urmare, mulţumesc pentru sfatul tău chibzuit şi amabil, dar din nefericire nu-l pot urma. Când e vorba de marile alegeri ale vieţii, îmi urmez inima. De ce? Pentru că

inima are întotdeauna dreptate, iar capul greşeşte întotdeauna. Înţelegi? întreabă Dmitri.

El începe să înţeleagă de ce Davíd e captivat de omul ăsta. Fără îndoială, există un element de bravadă în toată vorbăria asta despre iubire extravagantă, neîmpărtăşită, precum şi un soi pervers de fanfaronadă. Şi derâdere: de la bun început, a simţit că este anume ales pentru asemenea confidenţe, deoarece Dmitri îl consideră eunuc sau lunatic, străin de pasiunile pământeşti. Dar spectacolul are forţă, nimic de zis. Cât de pătimaş, de măreţ, cât de autentic trebuie să-i pară Dmitri unui băiat de vârsta lui Davíd, pe lângă o uscătură aşa ca el!

— Da, Dmitri, înţeleg. Te-ai exprimat foarte limpede, prea limpede. Dă-mi voie să mă exprim şi eu la fel de limpede. Relaţiile cu señora Arroyo te privesc, pe mine nu. Señora Arroyo e femeie în toată firea, poate să aibă singură grijă de ea. Dar copiii sunt cu totul altceva. Soţii Arroyo conduc o şcoală, nu un orfelinat. Nu le poţi lua elevii şi să-i adopţi într-o familie a ta. *Nu sunt copiii tăi*, Dmitri, aşa cum señora Arroyo nu e soţia ta. Vreau să încetezi să-l inviţi pe Davíd, copilul meu, copilul pentru a cărui siguranţă sunt responsabil, în camera ta şi să-i arăţi fotografii deocheate. Pe copilul meu şi pe oricare alt copil. Dacă nu pui punct acestei situaţii, o să am grijă să fii concediat. Asta-i tot.

— O ameninţare, Simón? Mă ameninţi? Dmitri se ridică de pe scaun, încă ţinând pămătuful de praf. Tu, un străin de niciunde, mă ameninţi pe mine? Crezi că eu nu am putere aici? Buzele lui se întredeschid într-un zâmbet care îi dezveleşte dinţii galbeni. Agită uşor penele în faţa lui Simón: Crezi că eu n-am prieteni sus-puşi?

El, Simón, face un pas îndărăt.

— Ce cred eu nu e treaba ta, spune el rece. Am spus ce-am avut de spus. Bună ziua.

În acea noapte, începe să plouă. Plouă şi a doua zi, fără întrerupere şi fără speranță de întrerupere. Mesagerii pe biciclete nu pot porni în turele lor. El rămâne în camera lui, îşi omoară timpul ascultând muzică la radio, picoteşte, în vreme ce într-o găleată picură apă dintr-o crăpătură în tavan.

În a treia zi de ploaie, uşa de la camera lui se dă de perete şi Davíd se iveşte în fața lui, ud leoarcă, părul lipit de creştet.

— Am fugit, anunță el. Am fugit de la academie.

— Ai fugit de la academie! Hai, închide uşa, scoateți hainele ude, trebuie să fii înghețat. Credeam că-ți place la academie. S-a întâmplat ceva?

În timp ce vorbeşte, se agită în jurul băiatului, îl dezbracă, îl înfăşoară într-un prosop.

— Ana Magdalena a plecat. La fel şi Dmitri. Au plecat amândoi.

— Sunt sigur că trebuie să existe o explicație. Ei ştiu că eşti aici? Señor Arroyo ştie? Alyosha ştie?

Băiatul clatină din cap a negare.

— Se vor îngrijora. Hai să-ți fac ceva cald de băut, apoi ies să dau un telefon, să le spun că eşti în siguranță.

Punându-şi pelerina galbenă şi şapca de marinar, tot galbenă, iese în ploaia torențială. De la cabina telefonică din colțul străzii, sună la academie. Nici un răspuns.

Se întoarce în cameră.

— Nu răspunde nimeni, zice el. Va trebui să mă duc până acolo. Aşteaptă-mă aici. Te rog, te rog, nu pleca.

De data asta, merge cu bicicleta. Îi ia cincisprezece minute prin potop. Ajunge ud până la piele. Studioul e gol, dar în sufrageria cavernoasă îi găseşte pe colegii lui Davíd, internii, aşezați la una din mesele lungi, împreună cu Alyosha, care le citeşte. Alyosha se opreşte din citit şi-l priveşte întrebător.

— Îmi cer iertare că întrerup, spune el, Simón. Am telefonat, dar n-a răspuns nimeni. Am venit să vă spun că Davíd e în siguranță. E acasă cu mine.

Alyosha roşeşte.

— Îmi pare rău. Am încercat să-i țin pe toți împreună, dar uneori pierd socoteala. Credeam că e sus.

— Nu, e cu mine. Mi-a spus ceva despre Ana Magdalena, cum că ar fi plecat.

— Da, Ana Magdalena a plecat. Am întrerupt pentru o vreme cursurile, până se înapoiază.

— Şi când se înapoiază?

Alyosha dă din umeri neajutorat.

El se întoarce acasă pe bicicletă.

— Alyosha zice că au întrerupt cursurile, îi spune băiatului. Zice că Ana Magdalena se va întoarce curând. N-a fugit. E o prostie povestea asta.

— Nu-i o prostie. Ana Magdalena a fugit cu Dmitri. O să devină țigani.

— Cine ți-a spus asta?

— Dmitri.

— Dmitri e un visător. Întotdeauna a visat să fugă împreună cu Ana Magdalena. Ana Magdalena nu e interesată de el.

— Nu mă asculți niciodată! Au fugit. O să aibă o viață nouă. Nu vreau să mă întorc la academie. Vreau să plec cu Ana Magdalena şi Dmitri.

— Vrei s-o părăseşti pe Inés şi să fii cu Ana Magdalena?

— Ana Magdalena mă iubeşte. Dmitri mă iubeşte. Inés nu mă iubeşte.

— Bineînțeles că Inés te iubeşte! Abia aşteaptă să se întoarcă de la Novilla, ca să fie din nou cu tine. Cât despre Dmitri, el nu te iubeşte. El e incapabil de iubire.

— O iubeşte pe Ana Magdalena.

— Are o pasiune pentru Ana Magdalena. E cu totul altceva. Pasiunea e egoistă. Iubirea e lipsită de egoism. Inés te iubeşte într-un mod lipsit de egoism. La fel ca mine.

— Cu Inés mă plictisesc. Cu tine mă plictisesc. Când se va opri ploaia? Nu pot să sufăr ploaia.

— Îmi pare rău să aud că eşti atât de plictisit. Cât despre ploaie, din nefericire nu sunt împăratul cerurilor, prin urmare nu pot face nimic s-o opresc.

Estrella are două posturi de radio. El mută pe postul doi, tocmai când crainicul anunță închiderea târgului agricol din pricina vremii „nefavorabile". Vestea e urmată de o litanie de servicii de autobuze care au fost suspendate şi de şcoli care-şi întrerup cursurile. „Cele două academii din Estrella, Academia de Canto şi Academia de Dans, îşi vor închide şi ele porțile."

— Ți-am spus, zice băiatul. N-o să mă mai întorc niciodată la academie. Nu-mi place acolo.

— În urmă cu o lună, îți plăcea la academie. Acum o urăşti. Poate, Davíd, e timpul să înveți că nu există doar două sentimente pe care le poți avea, iubirea şi ura, ci mai sunt multe altele. Dacă te hotărăşti să urăşti academia şi-i întorci spatele, te vei pomeni curând într-o şcoală publică, unde profesorii nu-ți vor citi poveşti despre djini şi elefanți, ci te vor pune să faci calcule toată ziua, şaizeci şi trei împărțit la nouă, şaptezeci şi doi împărțit la şase. Eşti un băiat norocos, Davíd, norocos şi foarte alintat. Cred că trebuie să te trezeşti la realitate.

Acestea fiind zise, iese în ploaie şi telefonează la academie. De data asta răspunde Alyosha.

— Alyosha! Sunt eu, Simón, din nou. Tocmai am auzit la radio că academia va fi închisă până se opreşte ploaia. De ce nu mi-ai spus? Vreau să vorbesc cu señor Arroyo.

Tăcere lungă. Apoi:

— Señor Arroyo este ocupat, nu poate veni la telefon.

— Señor Arroyo, directorul academiei voastre, e prea ocupat să stea de vorbă cu părinții. Señora Arroyo şi-a abandonat îndatoririle şi nu poate fi găsită. Ce se întâmplă?

Tăcere. Din afara cabinei telefonice, o tânără îi aruncă o privire exasperată, mimează cuvinte, bate în ceasul de la mână. Are o umbrelă, dar firavă, n-are cum s-o protejeze de şuvoaiele de ploaie care se revarsă asupra ei.

— Alyosha, ascultă-mă. Davíd şi cu mine ne întoarcem. Venim acum. Lasă uşa descuiată. Salut.

N-are rost să încerce să rămână uscați. Se duc la academie cu bicicleta, băiatul stă pe bara vechii biciclete grele, uitându-se afară de sub pelerina galbenă, strigând de plăcere şi ridicându-şi picioarele când trec prin bălți. Semafoarele nu funcționează, străzile sunt aproape pustii. În piața oraşului vânzătorii la tarabă şi-au împachetat marfa şi au plecat acasă de mult.

O maşină e oprită în dreptul intrării la Academie. Un copil, pe care el îl recunoaşte ca fiind unul dintre colegii lui Davíd, şade pe bancheta din spate, cu fața lipită de geam, în vreme ce mama lui încearcă să aburce o valiză în portbagaj. El se duce s-o ajute.

— Mulțumesc, spune ea. Sunteți tatăl lui Davíd, nu-i aşa? Îmi amintesc de dumneavoastră de la spectacol. Să ne adăpostim de ploaie, bine?

El şi ea se retrag în gangul de la intrare, în vreme ce Davíd urcă în maşină, lângă prietenul său.

— Teribil, nu-i aşa? spune femeia scuturându-şi apa din păr.

El o recunoaşte, îşi aduce aminte numele ei: Isabella. În haina de ploaie şi încălțată cu pantofi cu toc, e elegantă, chiar atrăgătoare. Ochii ei n-au astâmpăr.

— La vreme vă referiți? Da, n-am mai văzut o asemenea ploaie. Parcă e sfârşitul lumii.

— Nu, mă refer la treaba cu señora Arroyo. Atât de tulburător pentru copii! Se bucura de o reputație foarte bună academia. Acum încep să mă îndoiesc. Ce planuri aveți pentru Davíd? Îl lăsați în continuare aici?

— Nu ştiu. Trebuie să discutăm, mama lui şi cu mine. Dar ce anume vreți să spuneți despre señora Arroyo?

— N-ați auzit? Soții Arroyo s-au despărțit şi ea a şters-o. Presupun că era de aşteptat, o femeie mai tânără şi un bărbat mai bătrân. Dar în mijlocul trimestrului, fără să-i avertizeze pe părinți! Nu văd cum mai poate funcționa academia. Ăsta e dezavantajul acestor inițiative mici – depind atât de mult de persoane anume. Ei, trebuie să plecăm. Cum o să-i despărțim pe copii? Cu siguranță sunteți mândri de Davíd. Aud că e un băiat foarte deştept.

Ea îşi înalță gulerul hainei de ploaie, înfruntă ploaia, bate în geamul maşinii.

— Carlos! Carlito! Plecăm! La revedere, Davíd. Poate că într-una din zile o să poți veni să vă jucați. Le voi telefona părinților tăi.

O scurtă fluturare din mână şi maşina o ia din loc.

Uşile studioului stau larg deschise. În timp ce el şi băiatul urcă scările, aud muzică de orgă, un pasaj de mare virtuozitate executat în viteză şi repetat una-ntruna. Alyosha îi aşteaptă cu fața încordată.

— Mai plouă afară? întreabă el. Hai, Davíd, vino să te îmbrățişez.

— Nu fi trist, Alyosha, spune băiatul. S-au dus într-o viață nouă.

Alyosha îi aruncă lui Simón o privire nedumerită.

— Dmitri şi Ana Magdalena, explică băiatul răbdător. S-au dus să trăiască o viață nouă. O să fie țigani.

— Sunt complet derutat, Alyosha, spune el, Simón. Aud tot felul de poveşti, nu ştiu pe care s-o cred. Este imperios necesar să vorbesc cu señor Arroyo. Unde e?

— Señor Arroyo cântă la pian, spune Alyosha.

— Aud. Şi totuşi, pot vorbi cu el?

Pasajul rapid, strălucitor, pe care l-a auzit este acum împletit cu un pasaj mai grav, în cheie de bas, care pare oarecum asemănător cu primul. Nu e nici urmă de tristeţe în muzică, nici melancolie, nimic nu sugerează că muzicianul a fost abandonat de frumoasa şi tânăra lui soţie.

— Stă la claviatură de azi-dimineaţă de la şase, spune Alyosha. Nu cred că vrea să fie întrerupt.

— Prea bine, am timp, voi aştepta. Vrei, te rog, să-i dai lui Davíd haine uscate? Iar mie îmi permiţi să folosesc telefonul?

Telefonează la Modas Modernas.

— Sunt Simón, prietenul lui Inés. Puteţi, vă rog, să-i transmiteţi un mesaj lui Inés la Novilla? Spuneţi-i că este o criză la academie şi ar trebui să vină acasă fără întârziere... Nu, n-am nici un număr de-al ei... Spuneţi doar *o criză la academie*. Va înţelege.

Se aşază şi-l aşteaptă pe Alyosha. Dacă n-ar fi atât de exasperat, ar putea să se bucure de muzică, de modul ingenios în care omul împleteşte motivele, surprizele armonice, logica trecerilor în consonanţă. Un muzician adevărat, fără doar şi poate, consemnat la rolul de profesor. Nu e de mirare că n-are nici o pornire să vină în faţa unor părinţi supăraţi.

Alyosha se întoarce cu o pungă de plastic în care se află hainele ude ale băiatului.

— Davíd salută animalele, raportează el.

Băiatul apare brusc, alergând şi strigând:

— Alyosha! Simón! Ştiu unde e! Ştiu unde e Dmitri! Veniţi!

Se iau după băiat, coboară scara din spate, ajung în subsolul vast, slab luminat, al muzeului, trec de nişte schele, de pânze sprijinite grămadă de pereţi, de un grup de

nuduri de marmură legate împreună, până ajung la o boxă mică într-un colț, făcută din foi de placaj prinse în cuie unele de altele, ceva improvizat, fără acoperiş.

— Dmitri! strigă băiatul şi bate în uşă. Alyosha e aici, şi Simón!

Nici un răspuns. Atunci Simón vede că uşa boxei este încuiată cu un lacăt.

— Nu-i nimeni înăuntru, spune el. E încuiată pe dinafară.

— *E aici!* insistă băiatul. Îl aud! Dmitri!

Alyosha trage o platformă de schele şi o sprijină de un perete al boxei. Urcă, se uită înăuntru, coboară iute.

Înainte să-l poată opri vreunul din ei, Davíd a urcat şi el pe platformă. Sus, îngheață vizibil. Alyosha urcă şi-l aduce jos.

— Ce-i? întreabă el, Simón.

— Ana Magdalena. Plecați! Luați-l pe Davíd cu dumneavoastră. Chemați ambulanța! A fost un accident, aşa să spuneți. Spuneți-le să vină imediat. Apoi picioarele i se înmoaie, îngenunchează pe podea. Fața îi e palidă. Repede, repede! mai spune el.

Tot ce urmează se petrece în viteză. Soseşte ambulanța, apoi poliția. Muzeul e golit de vizitatori; la intrare se pune pază; scara spre subsol e blocată. Însoțit de cei doi băieți Arroyo şi de internii rămaşi, Alyosha se retrage la ultimul etaj al clădirii. Nici urmă de señor Arroyo: locul unde se află orga e gol.

El, Simón, se apropie de unul dintre agenții de poliție.

— Putem pleca?

— Cine sunteți?

— Suntem cei care am descoperit... am descoperit cadavrul. Fiul meu Davíd e elev aici. E foarte tulburat. Aş vrea să-l duc acasă.

— Nu vreau să merg acasă, anunţă băiatul. Are o privire fixă, îndărătnică; şocul care l-a redus la tăcere pare să fi trecut. Vreau s-o văd pe Ana Magdalena.

— Cu siguranţă acest lucru nu se va întâmpla.

Se aude un fluier. Fără un cuvânt, agentul îi abandonează. În aceeaşi clipă, băiatul o rupe la fugă, ţinându-şi capul în jos, ca un tăuraş. Traversează studioul. Simón îl ajunge abia la piciorul scării, unde doi brancardieri, ducând o targă acoperită cu un cearşaf alb, încearcă să treacă de-un grup de oameni. Cearşaful se agaţă, descoperind-o preţ de-o clipă pe decedata señora Arroyo până la sânul gol. Partea stângă a chipului este vânătă, aproape neagră. Ochii sunt larg deschişi. Buza de sus e retrasă într-un rânjet. Brancardierii se grăbesc să aşeze la loc cearşaful.

Un agent în uniformă îl prinde pe băiat de braţ, ţinându-l pe loc.

— Dă-mi drumul! ţipă el, zbătându-se să se elibereze. Vreau s-o salvez!

Agentul îl ridică în sus fără efort, îl ţine suspendat, în timp ce băiatul dă din picioare. El, Simón, nu intervine, ci aşteaptă până când targa a fost aşezată în ambulanţă, iar portierele au fost închise cu un pocnet.

— Acum puteţi să-i daţi drumul, îi spune el agentului. Am eu grijă mai departe. E fiul meu. E tulburat. A fost profesoara lui.

Nu are nici energia, nici dispoziţia să meargă pe bicicletă. Unul lângă altul, el şi băiatul se târăsc prin ploaia monotonă, în drum spre casă.

— Iar mă udă ploaia, se plânge băiatul.

El îl trage sub pelerină.

Sunt întâmpinaţi la uşă de Bolívar, cu aceeaşi ţinută impunătoare.

— Stai lipit de Bolívar, îl instruieşte el pe băiat. Lasă-l să te încălzească. Lasă-l să-ți dea din căldura lui.

— Ce-o să se întâmple cu Ana Magdalena?

— E la spital acum. Nu vreau să mai discut despre asta. Mi-a ajuns pentru azi.

— Dmitri a omorât-o?

— N-am idee. Nu ştiu cum a murit. Acum vreau să-mi spui ceva. Cămăruța aia în care am găsit-o e camera în care te-a dus Dmitri ca să-ți arate fotografii cu femei?

— Da.

Capitolul 12

A doua zi, prima zi cu cer limpede după marile ploi, Dmitri se predă. Se prezintă la registratura poliției.

— Eu am fost, o anunță el pe tânăra din spatele biroului, şi când ea nu înțelege, el scoate ziarul de dimineață şi bate uşor în titlul de pe prima pagină, „MOARTEA BALERINEI”, cu o fotografie a Anei Magdalena, bust, frumoasă în felul ei glacial. Eu am ucis-o, spune el. Eu sunt vinovatul.

În orele care urmează, scrie la poliție o mărturie completă şi detaliată a celor întâmplate: cum, sub un pretext oarecare, a convins-o pe Ana Magdalena să-l însoțească în subsolul muzeului; cum a posedat-o cu forța şi apoi a strangulat-o; cum i-a închis cadavrul în boxă; cum, timp de două zile şi două nopți, a rătăcit pe străzile oraşului, nepăsându-i de frig şi ploaie, nebun – scrie el, deşi nu spune ce l-a înnebunit (vinovăția? durerea?) – până când,

văzând ziarul la un chioşc şi fotografia ai cărei ochi – zice el – l-au străpuns până-n suflet, şi-a luat seama şi s-a predat, „hotărât să-şi plătească datoria”.

Toate acestea se află la prima înfăţişare, care stârneşte mult interes public, pentru că, de când există Estrella, nu s-a întâmplat nimic atât de extravagant. Señor Arroyo nu e prezent la proces: a zăvorât porţile academiei şi nu vrea să stea de vorbă cu nimeni. El, Simón, încearcă să fie prezent în sală, dar mulţimea din faţa micului tribunal este atât de numeroasă, încât renunţă. La radio aude că Dmitri şi-a recunoscut vina şi a refuzat asistenţă juridică, deşi magistratul i-a explicat că nu e nici momentul, nici locul să-şi recunoască vinovăţia. „Am făcut cel mai abominabil gest din lume, am ucis persoana pe care-o iubesc”, se relatează că ar fi spus. „Biciuiţi-mă, spânzuraţi-mă, frângeţi-mi oasele.” Din sală a fost dus înapoi la celula lui, îndurând pe drum huiduieli şi insulte din partea publicului.

Răspunzând apelului său, Inés s-a întors de la Novilla, însoţită de fratele ei mai mare, Diego. Davíd se mută înapoi în apartament, cu ei. Nemaiţinându-se lecţii la care să se ducă, e liber să joace fotbal cu Diego cât e ziua de lungă. Din câte spune băiatul, Diego e „strălucit” la fotbal.

El, Simón, se întâlneşte cu Inés la prânz. Discută ce e de făcut în privinţa lui Davíd.

— Pare în dispoziţia lui dintotdeauna, pare să fi trecut peste şoc, dar eu unul am îndoieli, îi spune el lui Inés. Nici un copil nu poate fi expus unei asemenea scene fără să sufere efecte secundare.

— N-ar fi trebuit niciodată să meargă la academia aia, spune Inés. Ar fi trebuit să angajăm un tutore, aşa cum am spus eu. Ce pacoste s-au dovedit cei doi Arroyo până la urmă!

El şovăie:

— Nu poți spune că a fost vina señorei Arroyo că a fost omorâtă, sau a soțului ei, dacă-i pe-aşa. Oriunde poți să-ți încrucişezi drumul cu un monstru ca Dmitri. Ca să vedem partea plină a paharului – Davíd măcar a învățat o lecție despre adulți şi unde îi pot duce pasiunile lor.

Inés pufneşte:

— Pasiune? Aşa numeşti tu violul şi crima, pasiune?

— Nu, violul şi crima sunt fărădelegi, dar nu poți nega faptul că Dmitri a fost împins la aşa ceva de pasiune.

— Atunci, halal pasiune, zice Inés. Dacă ar fi mai puțină pasiune, lumea ar fi un loc mai sigur.

Se află într-un local peste drum de Modas Modernas, unde mesele sunt înghesuite. Vecinele lor, două doamne bine îmbrăcate, foarte probabil clientele lui Inés, au tăcut şi ascultă ceea ce pare să se transforme într-o ceartă. Prin urmare, el se abține să spună ceea ce intenționa (*pasiune*, era el pe punctul de a spune, *ce ştim noi despre pasiune, Inés?*), şi schimbă vorba:

— Să nu ne ambalăm. Ce face Diego? Ce părere are despre Estrella? Cât stă? Vine şi Stefano?

Nu, Stefano nu vine la Estrella, află el. Stefano este sub papucul prietenei lui, care nu vrea ca el s-o lase singură. Cât despre Diego, nu are o părere bună despre Estrella. Spune că e *atrasada*, înapoiată. Nu înțelege ce caută Inés aici; vrea ca Inés să se întoarcă la Novilla, împreună cu el.

— Şi ai face asta? întreabă el. Te-ai muta înapoi la Novilla? Trebuie să ştiu, pentru că unde merge Davíd merg şi eu.

Inés nu răspunde, se joacă absentă cu lingurița.

— Şi cu magazinul cum rămâne? întreabă el. Ce-ar zice Claudia dacă ai abandona-o hodoronc-tronc? El se apleacă peste masă: Fii sinceră, Inés, îi mai eşti devotată lui Davíd aşa cum ai fost la început?

— Cum adică, *îi mai eşti devotată*?

— Adică, mai eşti mama băiatului? Îl mai iubeşti, sau te îndepărtezi de el? Pentru că – trebuie să te avertizez –, nu pot să fiu şi tată, şi mamă.

Inés se ridică:

— Trebuie să mă întorc la magazin.

Academia de Canto este un loc cu totul deosebit de Academia de Dans. Găzduită într-o clădire elegantă, cu faţadă de sticlă, este situată într-un scuar plin de verdeaţă, în cel mai scump cartier al oraşului. El şi Davíd sunt conduşi în biroul señorei Montoya, directoarea adjunctă, care îi salută cu răceală. În urma închiderii Academiei de Dans, îi informează ea, Academia de Canto a primit un mic puhoi de cereri din partea foştilor elevi. Numele lui Davíd poate fi adăugat listei, dar perspectivele sale nu sunt favorabile: întâietate se va acorda candidaţilor care au primit educaţie muzicală oficială. În plus, el, Simón, trebuie să reţină că taxele la Academia de Canto sunt considerabil mai mari decât cele de la Academia de Dans.

— Davíd a luat lecţii de muzică, însuşi señor Arroyo i-a fost profesor, răspunde el. Are voce bună. Nu vreţi să-i daţi măcar şansa să dovedească ce poate? A excelat la dans. Ar putea să exceleze şi la canto.

— Asta vrea să devină, cântăreţ?

— Davíd, ai auzit întrebarea señorei. Vrei să devii cântăreţ?

Băiatul nu răspunde, se uită nemişcat pe fereastră.

— Ce vrei să faci în viaţa ta, tinere? întreabă señora Montoya.

— Nu ştiu, răspunde băiatul. Depinde.

— Davíd are şase ani, spune el, Simón. Nu vă puteţi aştepta din partea unui puşti de şase ani să aibă un plan de viaţă.

— Señor Simón, dacă există o trăsătură care îi uneşte pe toţi elevii de la academia noastră, de la cel mai mic la cel mai mare, este aceea că toţi sunt pasionaţi de muzică. Eşti pasionat de muzică, tinere?

— Nu. Pasiunile fac rău.

— I-auzi! Cine ţi-a spus aşa ceva, că pasiunile fac rău?

— Inés.

— Şi cine e Inés?

— Inés e mama lui, intervine el, Simón. Davíd, cred că ai înţeles-o greşit pe Inés. Ea se referea la pasiunea fizică. Ce-ar fi să cânţi, pentru ca señora Montoya să audă ce voce bună ai? Cântă cântecul acela englezesc pe care obişnuiai să mi-l cânţi mie.

— Nu. Nu vreau să cânt. Nu-mi place să cânt.

El îl ia pe băiat într-o vizită la cele trei surori de la fermă. Sunt primiţi cu aceeaşi căldură dintotdeauna şi sunt serviţi cu prăjituri şi cu limonada de casă a Robertei. Băiatul se duce să facă un tur al grajdurilor şi staulelor, reîntâlnindu-se cu vechii lui prieteni. Cât lipseşte Davíd, el, Simón, relatează discuţia cu señora Montoya:

— Pasiune pentru muzică: închipuiţi-vă această întrebare adresată unui puşti de şase ani. Copiii pot să fie entuziasmaţi, dar nu pot avea pasiuni.

A ajuns să le simpatizeze pe surori. Simte că faţă de ele îşi poate descărca sufletul.

— Întotdeauna am socotit că Academia de Canto e o instituţie cu pretenţii cam exagerate, zice Valentina. Dar au standarde înalte, fără doar şi poate.

— Dacă, printr-un miracol, Davíd ar fi admis, aţi fi dispuse să-i plătiţi taxele? întreabă el, spunându-le cifra ce i-a fost comunicată.

— Desigur, zice Valentina fără să clipească.

Consuelo şi Alma dau şi ele din cap.

— L-am îndrăgit pe Davíd. Este un copil excepțional. Îl aşteaptă un viitor măreț. Deşi nu neapărat pe scena operei.

— Cum face față şocului? îl întreabă Consuelo pe Simón. Cu siguranță că l-a tulburat teribil.

— O visează pe señora Arroyo. S-a ataşat foarte mult de ea, ceea ce m-a surprins, pentru că mie mi s-a părut o persoană rece, rece şi distantă. Dar el s-a ataşat de ea de la bun început. Probabil că a sesizat în ea o calitate care mie mi-a scăpat.

— Era foarte frumoasă. Frumusețe clasică. Nu ți s-a părut frumoasă?

— Da, era frumoasă. Dar pentru un băiețel nu frumusețea contează.

— Probabil că ai dreptate. Spune-mi, crezi că ea nu a avut nici o vină în toată povestea asta tristă?

— Nu întru totul. Între ea şi Dmitri a fost o poveste lungă. Dmitri era obsedat de ea, diviniza pământul de sub picioarele ei. Aşa mi-a spus el mie, aşa le spunea tuturor celor care erau dispuşi să-l asculte. Dar ea nu-l lua în seamă. De fapt, îl trata ca pe-un gunoi. Am fost martor. Şi să ne mirăm că l-au apucat pandaliile până la urmă? Desigur, nu încerc să-i găsesc o justificare...

Davíd se întoarce din plimbarea lui.

— Unde e Rufo? întreabă el.

— Era bolnav, l-am adormit, răspunde Valentina. Unde ți-s pantofii?

— Roberta m-a pus să mi-i scot. Pot să-l văd pe Rufo?

— A adormi pe cineva e un eufemism, băiatul meu. Rufo a murit. Roberta ne va găsi un pui care va creşte şi va fi noul nostru câine de pază, în locul lui Rufo.

— Dar unde e Rufo?

— Nu pot să-ți spun. Nu ştiu. Am lăsat-o pe Roberta să se ocupe de asta.

— Nu l-a tratat ca pe-un gunoi.

— Pardon – cine nu a tratat pe cine ca pe-un gunoi?

— Ana Magdalena. Nu l-a tratat pe Dmitri ca pe-un gunoi.

— Ai tras cu urechea? Nu-i frumos, Davíd. N-ar trebui să tragi cu urechea.

— Nu l-a tratat ca pe-un gunoi. Se prefăcea doar.

— Ei bine, sunt sigură că ştii mai bine decât mine. Ce face mama ta?

El, Simón, intervine:

— Regret că Inés nu-i aici, a venit în vizită un frate de-al ei din Novilla. Stă în apartamentul nostru. Eu m-am mutat deocamdată.

— Îl cheamă Diego, spune băiatul. Îl urăşte pe Simón. Zice că Simón e *una manzana podrida*. Zice că Inés ar trebui să fugă de Simón şi să se întoarcă la Novilla. Ce înseamnă *una manzana podrida*?

— Măr putred.

— Ştiu, dar ce *înseamnă*?

— Nu ştiu. Simón, vrei să-i spui ce înseamnă *una manzana podrida*? – pentru că dumneata eşti *manzana* în discuție.

Cele trei surori izbucnesc în râs.

— Diego a fost supărat pe mine multă vreme pentru că i-am luat-o pe sora lui. În opinia lui, el, Inés şi fratele lor mai mic au trăit fericiți împreună, până am apărut eu pe scenă şi am furat-o pe Inés. Ceea ce e complet fals, desigur, o interpretare cu totul greşită a faptelor.

— Serios? Şi care e adevărul? zice Consuelo.

— Nu am furat-o pe Inés. Inés nu are nici un sentiment față de mine. Ea este mama lui Davíd. Are grijă de el, iar eu am grijă de amândoi. Asta-i tot.

— Foarte ciudat, spune Consuelo. Foarte neobişnuit. Dar te credem. Te cunoaştem şi te credem pe cuvânt. Nu considerăm că eşti *una manzana podrida*.

Surorile ei consimt dând din cap.

— Prin urmare, tu, tinere, ar trebui să te duci la fratele acesta al lui Inés şi să-l informezi că a făcut o greşeală uriaşă în privința lui Simón. O să faci asta?

— Ana Magdalena a făcut o pasiune pentru Dmitri, zice băiatul.

— Nu cred, spune el, Simón. Exact invers. Dmitri a făcut o pasiune. Pasiunea lui pentru Ana Magdalena l-a împins să comită lucruri reprobabile.

— Întotdeauna spui că pasiunea e ceva rău. La fel şi Inés. Amândoi urâți pasiunea.

— Nicidecum, Davíd. Nu urăsc pasiunea, e cum nu se poate mai neadevărat. Cu toate acestea, consecințele pasiunii sunt serioase. Ce credeți, Valentina, Consuelo, Alma, pasiunea e un lucru bun?

— Eu cred că pasiunea e bună, zice Alma. Fără pasiune, lumea ar înceta să mai funcționeze. Ar fi un loc mohorât şi gol. De fapt – se uită spre surorile ei –, fără pasiune, n-am fi aici nici unul dintre noi. Nici porcii, nici vitele, nici găinile. Toți suntem aici datorită pasiunii, pasiunea cuiva pentru altcineva. O auzi primăvara, când văzduhul e plin de cântecul păsărilor, fiecare pasăre căutându-şi perechea. Dacă aceea nu e pasiune, ce e? Chiar şi moleculele. N-am avea apă, dacă oxigenul n-ar avea o pasiune pentru hidrogen.

Dintre cele trei surori, de Alma îi place cel mai mult, dar nu cu pasiune. Alma nu are nimic din frumusețea surorilor ei. E scundă, chiar îndesată; față rotundă, plăcută, dar fără personalitate; poartă ochelari mici, cu ramă de sârmă, care nu-i vin bine. E soră bună cu celelalte două, sau e vitregă? Nu le cunoaşte suficient ca să le întrebe.

— Nu crezi, Alma, că sunt două tipuri de pasiune, unul bun şi unul rău? întreabă Valentina.

— Nu, eu cred că există un singur tip de pasiune, aceeaşi peste tot. Tu ce părere ai, Davíd?

— Simón spune că n-am voie să am păreri, zice băiatul. Simón spune că sunt prea mic. Spune că trebuie să fiu cât el de bătrân ca să am păreri.

— Simón zice numai prostii, zice Alma. Simón se transformă într-un *manzana* bătrân şi stafidit.

Şi iar se prăpădesc de râs surorile.

— Nu-l asculta pe Simón. Spune-ne ce crezi tu.

Băiatul păşeşte în mijlocul încăperii şi, doar în ciorapi şi fără nici un preambul, începe să danseze. Simón recunoaşte imediat dansul. E cel executat de băiatul cel mare al soților Arroyo la spectacol; dar Davíd îl execută mai bine, cu mai multă grație, autoritate, convingere, deşi celălalt băiat era fiul maestrei dansului. Surorile privesc în tăcere, absorbite, în timp ce băiatul trasează hieroglifele lui complexe, evitând cu uşurință măsuțele şi taburetele care umplu salonul.

Dansezi pentru femeile astea, dar pentru mine nu vrei să dansezi, îşi spune el. *Dansezi pentru Inés. Ce au ele şi eu nu am?*

Dansul ajunge la sfârşit. Davíd nu se înclină – nu aşa se face la academie –, ci, preț de o clipă, rămâne drept şi nemişcat în fața lor, cu ochii închişi şi cu un zâmbet mic, extatic, pe buze.

— Bravo, exclamă Valentina. A fost un dans al pasiunii?

— E un dans pentru a-l chema în jos pe Trei, răspunde băiatul.

— Şi pasiunea? Unde apare pasiunea în tablou? vrea să ştie Valentina.

Băiatul răspunde cu un gest pe care el, Simón, nu l-a mai văzut până acum: îşi astupă gura cu trei degete de la mâna dreaptă.

— E o şaradă? iscodeşte Consuelo. Trebuie să ghicim?

Băiatul nu se mişcă, ochii lui însă sclipesc ştrengăreşte.

— Înțeleg, zice Alma.

— Atunci poate ne explici şi nouă, i se adresează Consuelo surorii ei.

— Nu e nimic de explicat.

Când el le-a spus surorilor că băiatul o visa pe Ana Magdalena, a spus doar jumătate de adevăr. În tot timpul petrecut împreună, întâi cu el, apoi cu Inés, băiatul adormea noaptea fără probleme, dormea adânc şi se trezea luminos, plin de energie. Dar, de când cu descoperirea din subsolul muzeului, ceva se schimbase. Acum, în timpul nopții, apare cu regularitate lângă patul lui Inés, sau lângă patul lui, când vine în vizită şi rămâne peste noapte, şi scânceşte, se plânge de coşmaruri. În visele lui, Ana Magdalena îi apare vânătă din cap până-n picioare, ducând un prunc „mic, mic, mic, cât un bob de mazăre"; sau îşi deschide palma în care se află pruncul, făcut covrig ca un melc mic şi albastru.

El îşi dă toată silința să-l consoleze pe băiat.

— Ana Magdalena te-a iubit foarte mult, îi spune el. De aceea te vizitează în vise. Vine să-şi ia rămas-bun şi să-ți spună să nu mai ai vise întunecate, pentru că ea e împăcată în viața ei nouă.

— L-am visat şi pe Dmitri. Avea hainele ude. Dmitri o să mă omoare, Simón?

— Bineînțeles că nu, îl linişteşte el – de ce să facă una ca asta? În plus, nu e adevăratul Dmitri cel pe care-l vezi, ci un Dmitri făcut din fum. Mişcă-ți mâinile aşa – îşi mişcă mâinile, ca să-i arate cum – şi va dispărea.

— Dar penisul lui l-a făcut să omoare oameni? Penisul lui l-a făcut s-o omoare pe Ana Magdalena?

— Penisul nu te împinge să faci nimic. Altceva a intrat în Dmitri care l-a împins să facă ce-a făcut, ceva ciudat pe care nici unul dintre noi nu-l înțelege.

— Nu vreau să am un penis ca al lui când o să fiu mare. Dacă penisul meu creşte mare, o să mi-l tai.

El îi relatează lui Inés conversația.

— Cred că are impresia că adulții încearcă să se omoare între ei când fac dragoste, că strangularea este punctul culminant al actului. Şi cred că l-a văzut pe Dmitri gol la un moment dat. E o confuzie în mintea lui. Dacă Dmitri spune că-l iubeşte, înseamnă că vrea să-l violeze şi să-l stranguleze. Ce n-aş da să nu-l fi întâlnit niciodată pe omul ăsta!

— Greşeala a fost că l-am trimis la academie, asta e, zice Inés. N-am avut nici o clipă încredere în Ana Magdalena aia.

— Puțină compasiune, te rog. Ea e moartă, noi suntem vii.

O roagă pe Inés să aibă compasiune, dar nu era, în realitate, ceva ciudat la Ana Magdalena – mai ciudat decât pur şi simplu ciudat, ceva inuman? Ana Magdalena şi haita ei de copii, ca o lupoaică înconjurată de puii ei. Ochii ce vedeau prin tine. Chiar şi în focul veşnic, e greu de crezut că ochii aceia vor pieri vreodată.

— Când o să mor, o să mă învinețesc, aşa ca Ana Magdalena? întreabă băiatul.

— Bineînțeles că nu, răspunde el. Te vei duce direct în următoarea viață. Acolo o să fii o persoană cu totul nouă, radioasă. Va fi formidabil. Va fi o aventură, exact aşa cum această viață e o aventură.

— Dar dacă nu mă duc în viața următoare, o să mă învinețesc?

— Crede-mă, băiete, întotdeauna va fi o viață viitoare. De moarte nu trebuie să te temi. Se termină într-o clipită şi imediat începe viața nouă.

— Nu vreau să merg în viața următoare. Vreau să merg în stele.

Capitolul 13

Judecătoriile din Estrella au ca mandat recuperarea, reabilitarea şi salvarea infractorilor (*recuperación, rehabilitación y salvación*): asta a aflat el de la ceilalți mesageri pe biciclete, colegi cu el. De aici decurg două tipuri de procese: procesele lungi, în care acuzatul contestă acuzația şi instanța trebuie să-i stabilească vinovăția sau nevinovăția; şi procesele scurte, în care acuzatul îşi recunoaşte vina, iar sarcina instanței este de a stabili pedeapsa potrivită.

Dmitri şi-a recunoscut vina din capul locului. Şi-a pus numele nu doar pe o depoziție, ci pe trei, una mai detaliată decât alta, relatând cu lux de amănunte cum a violat-o şi apoi a strangulat-o pe Ana Magdalena Arroyo. I s-au dat toate ocaziile să-şi atenueze transgresiunea (*A băut în noaptea fatală? Victima a murit accidental în timpul jocului erotic?*), dar a refuzat totul. Ce a făcut este de neiertat, spune el, de nescuzat. Dacă ceea ce a făcut poate fi iertat sau nu, nu are el căderea să decidă, ripostează anchetatorii; ceea ce trebuie el să spună este *de ce* a făcut ce-a făcut. În acest punct se încheie brusc a treia depoziție. „Acuzatul a refuzat să mai coopereze”, raportează anchetatorii. „Acuzatul a adoptat un limbaj vulgar şi a devenit violent.”

Procesul este stabilit pentru ultima zi a lunii, când Dmitri va compărea în fața unui judecător şi a doi asesori, pentru stabilirea sentinței.

Cu două zile înaintea procesului, doi polițişti în uniformă bat la uşa camerei închiriate de el, Simón, şi comunică un mesaj: Dmitri a cerut să-l vadă.

— Pe mine? Simón e nedumerit. De ce să vrea să mă vadă pe mine? Abia dacă mă cunoaşte.

— N-avem idee, răspund polițiştii. Vă rugăm să veniți cu noi.

Îl duc în arestul poliției. E ora şase seara; tocmai are loc schimbul de tură, prizonierii din celule urmează să primească mâncare; e nevoit să aştepte ceva vreme până e dus într-o încăpere neaerisită, cu un aspirator într-un colț şi două scaune de modele diferite, unde îl aşteaptă Dmitri – tuns scurt, îmbrăcat în pantaloni kaki călcați la dungă, cămaşă kaki şi sandale, arată considerabil mai dichisit decât în zilele de altădată, când era custode la muzeu.

— Ce mai faci, Simón? îl salută Dmitri. Ce face frumoasa Inés şi ce face puştiulachele vostru? Mă gândesc adesea la el. Să ştii că mi-a fost drag. Toți micii dansatori de la academie mi-au fost dragi. Şi ei m-au îndrăgit pe mine. Dar acum a trecut, totul a trecut.

El, Simón, e iritat destul că a fost chemat să-l vadă pe individ, dar faptul de a fi supus acestei pălăvrăgeli siropoase îl scoate din pepeni.

— Le-ai cumpărat afecțiunea cu bomboane, spune el. Ce vrei de la mine?

— Eşti supărat, înțeleg de ce. Am comis o faptă îngrozitoare. Am pricinuit suferință multor suflete. Comportamentul meu nu poate fi scuzat, absolut. Ai dreptate să-mi întorci spatele.

— Ce vrei, Dmitri? De ce sunt aici?

— Eşti aici, Simón, pentru că am încredere în tine. Am trecut în revistă toate cunoştințele şi tu eşti cel în care am cea mai multă încredere. De ce am încredere în tine? Nu pentru că te cunosc bine – nu te cunosc bine, aşa cum nici tu nu mă cunoşti bine. Dar am încredere în tine. Eşti un om de încredere, un om care merită încredere. Oricine poate vedea asta. Şi eşti discret. Eu unul nu sunt discret. Dar admir discreția la alții. Dacă aş mai avea o viață, aş alege să

fiu discret, un om de încredere. Dar viața pe care o am aceasta e, atâta mi-e dată. Şi, vai, sunt ceea ce sunt.

— Treci la subiect, Dmitri. De ce mă aflu aici?

— Dacă o să cobori în depozitul muzeului şi o să te opreşti la piciorul scării şi-o să te uiți în dreapta, o să vezi trei fişete de culoare gri, lipite de perete. Sunt încuiate toate trei. Aveam o cheie, dar ăştia de-aici mi-au luat-o. Dar poți să le deschizi cu uşurință. Înfige o şurubelniță în crăpătura de deasupra yalei şi dă-i un pumn. Limba de metal care zăvoreşte sertarele va ceda. O să vezi, doar încearcă. E uşor.

În sertarul de jos al fişetului din mijloc, continuă Dmitri – *sertarul de jos al fişetului din mijloc* –, vei găsi o casetă mică, din cele folosite de copiii de şcoală. Conține hârtii. Vreau să le arzi. Tot, arde tot, fără să te uiți la ele. Pot să am încredere în tine să faci asta?

— Vrei să mă duc la muzeu, să sparg un fişet, să fur documente şi să le distrug. Ce alte infracțiuni vrei să comit în numele tău, pentru că nu le poți comite singur, aflându-te în spatele gratiilor?

— Ai încredere în mine, Simón. Eu am încredere în tine, tu trebuie să ai încredere în mine. Caseta aceea mică n-are nici o legătură cu muzeul. Îmi aparține mie. Conține lucruri personale. Peste câteva zile, voi fi condamnat şi cine ştie ce sentință va fi. Este foarte probabil să nu mai văd Estrella niciodată, să nu mai trec niciodată prin porțile muzeului. În oraşul pe care-l consideram al meu, voi fi dat uitării, condamnat uitării. Ceea ce va fi drept, drept şi bine. Nu vreau să fiu păstrat în amintire. Nu vreau să zăbovesc în amintirea oamenilor doar pentru că ziarele pun mâna pe lucrurile mele personale. Înțelegi?

— Înțeleg, dar nu sunt de acord. Nu voi face ce mi-ai cerut. Ci o să fac uite-aşa: o să mă duc la directorul muzeului şi-o să-i spun: „Dmitri, care a lucrat aici, îmi spune că în incintă sunt câteva obiecte personale de-ale lui,

hârtii şi nu mai ştiu ce. M-a rugat să le recuperez şi să i le returnez în închisoare. Îmi permiteţi să fac asta?" Dacă directorul este de acord, îţi voi aduce hârtiile cu pricina. Şi vei putea dispune de ele cum doreşti. Atât voi face pentru tine, dar nimic ilegal.

— Nu, Simón, nu, nu, nu! Nu le poţi aduce aici, e prea riscant! Nimeni nu trebuie să vadă hârtiile cu pricina, nici măcar tu!

— Ultimul lucru din lume pe care mi-l doresc este să-ţi văd aşa-numitele hârtii personale. Sunt sigur că nu conţin altceva decât mizerii.

— Da! Exact! Mizerii! De aceea trebuie distruse! Ca să rămână mai puţină mizerie în lume!

— Nu! Refuz să fac aşa ceva. Găseşte pe altcineva.

— N-am pe nimeni altcineva, Simón, pe nimeni în care să am încredere. Dacă tu nu mă ajuţi, nimeni nu mă va ajuta. Va fi doar o chestiune de timp până să le găsească cineva şi să le vândă unui ziar. Scandalul va izbucni din nou şi vechile răni se vor redeschide. Nu poţi lăsa să se întâmple una ca asta, Simón. Gândeşte-te la copiii care s-au împrietenit cu mine şi mi-au luminat zilele. Gândeşte-te la puştiul tău.

— Scandal, că bine spui. Adevărul e că nu vrei ca toate fotografiile acelea porcoase ale tale să devină publice, pentru că vrei ca lumea să se gândească la tine ca la un om cu pasiuni, nu ca la un criminal cu pofte pornografice. Şi-acum, plec.

Bate la uşă, care se deschide imediat.

— Noapte bună, Dmitri.

— Noape bună, Simón. Fără resentimente, aşa sper.

Vine şi ziua procesului. *Crime passionnel* de la muzeu e pe buzele tuturor în Estrella, după cum a aflat el din tururile sale cu bicicleta. Deşi are grijă să ajungă la tribunal cu mult înaintea orei anunţate, la porţi este deja o mulţime

care aşteaptă. Îşi croieşte cu greu drum până în foaier, unde vede un afiş mare cu un anunț: *Schimbarea locului de desfăşurare. Procesul programat pentru ora 8:30 a.m. a fost reprogramat. Va începe la 9:30 a.m., la Teatro Solar.*

Teatro Solar este cea mai mare sală de spectacole din Estrella. Îndreptându-se într-acolo, intră în vorbă cu un bărbat care e însoțit de un copil, o fetiță cu puțin mai mare decât Davíd. Bărbatul întreabă:

— Mergeți la proces?

El confirmă cu o mişcare a capului.

— Zi mare, spune bărbatul.

Fetița, îmbrăcată în alb din cap până-n picioare, cu o panglică roşie în păr, îi zâmbeşte.

— Fiica dumneavoastră? întreabă el.

— Cea mare, răspunde bărbatul.

El se uită în jur şi observă şi alți copii, nu puțini, în mulțimea ce se îndreaptă spre sală.

— Credeți că e o idee bună s-o aduceți şi pe ea? îl întreabă el pe bărbat. Nu e cam mică pentru aşa ceva?

— O idee bună? Depinde, spune bărbatul. Dacă e multă pălăvrăgeală juridică şi ea se plictiseşte, va trebui, probabil, s-o duc acasă. Dar sper să fie scurt şi la obiect.

— Am un fiu cam de aceeaşi vârstă, spune el. Trebuie să spun că nici prin gând nu mi-ar trece să-l aduc.

— Mă rog, zice bărbatul, presupun că sunt opinii diferite. După cum văd eu treaba, un eveniment ca acesta poate fi educativ – îi înveți pe tineri cât de primejdios e să te încurci cu profesorii.

— Din câte ştiu eu, omul care e judecat acum n-a fost niciodată profesor, explică el acru.

Dar uite că au ajuns la intrarea în sală, iar tatăl şi fiica lui au fost înghițiți de mulțime.

Locurile din sală sunt ocupate, însă el găseşte un loc la balcon, cu vedere bună spre scena unde a fost pusă o bancă lungă acoperită cu postav verde, probabil pentru judecători.

Ora 9.30 vine şi trece. Sala se încinge, devine sufocantă. Nou-sosiții împing din spate, iar el ajunge să se lipească de balustradă. Jos, oamenii s-au aşezat pe intervalele dintre scaune. Un tânăr întreprinzător trece în sus şi-n jos, vinde apă îmbuteliată.

Deodată, mişcare. Se aprind lumini deasupra scenei. Adus de-un gardian în uniformă, apare Dmitri, încătuşat la glezne. Orbit, se opreşte, se uită spre public. Escorta îl plasează într-un spațiu mic, delimitat cu frânghie.

Nemişcare totală. Din culise apar cei trei judecători sau, mai corect, judecătorul şi cei doi asesori, cu robe roşii. Ca un val uriaş, mulțimea se ridică în picioare. Teatrul are o capacitate de vreo două sute de locuri – după socoteala lui –, dar acum sunt pe puțin de două ori mai multe persoane.

Mulțimea se aşază. Judecătorul spune ceva inaudibil. Gardianul lui Dmitri se repede şi potriveşte microfonul.

— Eşti prizonierul cunoscut sub numele de Dmitri? întreabă judecătorul.

Face un semn din cap către gardian, care aşază un microfon în fața lui Dmitri.

— Da, domnule judecător.

— Şi eşti acuzat că ai violat-o şi ai ucis-o pe numita Ana Magdalena Arroyo în a cincea zi a lunii martie, anul curent.

Nu e o întrebare, ci o expunere de fapte. Dmitri însă răspunde:

— Violul şi crima au avut loc în noaptea de patru martie, domnule judecător. Am atras atenția asupra acestei erori din raport. Patru martie a fost ultima zi a Anei Magdalena pe pământ. A fost o zi cumplită, cumplită pentru mine, dar şi mai cumplită pentru ea.

— Şi ai mărturisit că te faci vinovat de ambele capete de acuzare.

— De trei ori. Am mărturisit de trei ori. Sunt vinovat, domnule judecător. Condamnați-mă.

— Răbdare. Înainte să fii condamnat, vei avea dreptul să te adresezi instanței, un drept de care sper că vei profita. Întâi, vei avea posibilitatea să te disculpi, ulterior vei avea posibilitatea să pledezi pentru o reducere a pedepsei. Înțelegi sensul acestor termeni: disculpare, reducere a pedepsei?

— Înțeleg termenii cum nu se poate mai bine, domnule judecător, dar n-au nici o relevanță în cazul meu. Nu mă dezvinovățesc. Sunt vinovat. Judecați-mă. Condamnați-mă. Năpustiți-vă asupra mea cu toată forța legii. Nu voi protesta, vă promit.

Freamăt în public.

— Judecați-l! strigă cineva.

— Linişte! strigă altcineva.

Murmure, şuşoteli.

Judecătorul priveşte întrebător spre colegii lui, întâi la unul, apoi la celălalt. Ridică ciocănelul, îl izbeşte o dată, de două ori, de trei ori. Freamătul încetează, se lasă tăcerea.

— Mă adresez tuturor celor care s-au ostenit să vină aici astăzi, ca să vadă cum se face dreptate. Vă amintesc cu toată seriozitatea că dreptatea nu se face în grabă, nici prin aclamații şi în nici un caz prin neglijarea procedurilor juridice. Se întoarce către Dmitri: Disculpare. Spui că nu poți sau nu vrei să te disculpi. De ce nu? Pentru că, după cum spui, vina dumitale este incontestabilă. Întreb: Cine eşti dumneata să te antepronunți şi să decizi verdictul acestei instanțe, care este exact verdictul privitor la vinovăția dumitale?

Vina *dumitale*: să stăm puțin şi să cumpănim la această sintagmă. Ce înseamnă, ce poate să însemne să vorbim

despre *vina mea* sau *vina ta* sau *vina noastră* în raport cu o acțiune sau alta? Şi dacă n-am fost noi înşine, sau nu cu totul noi înşine, atunci când a avut loc acțiunea? În acest caz, acțiunea a fost *a noastră*? De ce, atunci când oamenii au comis fapte abominabile, spun de regulă ulterior: *Nu pot să explic de ce-am făcut ce-am făcut, n-am fost eu însumi, nu mi-am dat seama*? Dumneata stai în fața noastră şi îți afirmi vinovăția. Susții că vina îți este incontestabilă. Dar dacă, în clipa în care faci această afirmație, nu eşti dumneata însuți sau nu cu totul dumneata însuți? Acestea sunt numai câteva dintre problemele pe care instanța are datoria să le pună în discuție şi la care să găsească răspuns. Nu este de căderea dumitale, acuzatul, omul aflat în ochiul furtunii, să le blochezi.

Mai spui că nu vrei să te salvezi. Dar salvarea dumitale nu este o chestiune care să depindă de dumneata. Dacă noi, judecătorii dumitale, nu facem eforturi să te salvăm, urmând cu scrupulozitate litera legii, atunci n-am reuşit să salvăm legea. Desigur, avem o responsabilitate față de societate, o responsabilitate importantă şi serioasă, de a o apăra de violatori şi ucigaşi. Dar avem o responsabilitate egală să te salvăm pe dumneata, acuzatul, de dumneata însuți, în sensul în care legea defineşte „a fi tu însuți". E limpede?

Dmitri tace.

— Atât despre aspectul disculpării, în care refuzi să pledezi. Trec la problema reducerii pedepsei, în favoarea căreia iarăşi refuzi să pledezi, după cum spui. Dă-mi voie să-ți spun, ca de la bărbat la bărbat, Dmitri: pot să înțeleg că vrei să acționezi onorabil şi să accepți fără murmur pedeapsa ce-ți va fi dată. Pot să înțeleg că nu vrei să te faci de ruşine în public, dând impresia că te târăşti în patru labe în fața legii. Dar tocmai de aceea avem avocați. Când îi ceri unui avocat să pledeze în favoarea ta, îi permiți să-şi asume

orice oprobriu pe care pledoaria respectivă îl atrage. Ca reprezentant al dumitale, el se târăşte în favoarea dumitale, ca să zic aşa, lăsându-ţi intactă demnitatea. Prin urmare, dă-mi voie să te întreb: de ce ai refuzat să te reprezinte un avocat?

Dmitri îşi drege vocea.

— Scuip pe avocaţi! zice, şi scuipă pe podea.

Intervine primul asesor:

— Judecătorul a pus problema că s-ar putea să nu fiţi dumneavoastră înşivă, aşa cum a fi tu însuţi este înţeles de lege. La ceea ce a spus dânsul, daţi-mi voie să adaug că a scuipa într-o sală de tribunal nu este ceva ce faci când eşti tu însuţi.

Dmitri se uită la fel de fix, dezvelindu-şi dinţii ca un animal încolţit.

— Instanţa poate numi un avocat din oficiu, continuă asesorul. Încă nu e prea târziu! Instanţa are toate prerogativele să facă acest lucru. Putem să numim un avocat şi să amânăm această şedinţă, ca să-i dăm timp avocatului respectiv să studieze dosarul şi să decidă asupra celui mai potrivit curs al acţiunii.

Din partea publicului se aude un murmur dezamăgit.

— Judecaţi-mă acum! strigă Dmitri. Dacă n-o faceţi, îmi tai beregata. Mă spânzur. Mă izbesc cu capul de pereţi până-mi fac praf creierii. Nu mă veţi putea împiedica.

— Atenţie! exclamă asesorul. Colegul meu a consemnat dorinţa dumneavoastră de a fi perceput ca având o comportare onorabilă. Dar dumneavoastră nu vă comportaţi onorabil când ameninţaţi instanţa. Dimpotrivă, vă comportaţi ca un descreierat.

Dmitri dă să răspundă, însă judecătorul ridică o mână.

— Taci, Dmitri! Vom tăcea cu toţii! Vom tăcea cu toţii şi vom aştepta să ni se potolească pasiunile. După care vom

delibera într-un mod calm, rațional, la întrebarea cum să procedăm mai departe.

Judecătorul își împleteşte mâinile şi închide ochii. Colegii îl imită. În auditoriu, mulți fac la fel. El, Simón, face la fel, fără tragere de inimă. Secundele trec. Undeva, în spatele lui Simón, un bebeluş scânceşte. *Să ni se potolească pasiunile*, își repetă el în gând: ce altă pasiune simt în afara imitației?

Judecătorul deschide ochii.

— Prin urmare, spune el. Nu se contestă faptul că decedata Ana Magdalena şi-a găsit sfârşitul ca rezultat al acțiunilor acuzatului Dmitri. Să-şi facă depoziția privind ziua de patru martie, aşa cum a văzut-o el; şi pentru procesul-verbal, să se ştie că mărturia lui Dmitri va fi consemnată ca pledoarie pentru disculpare. Vorbeşte, Dmitri!

— Când vulpea ține gâsca-n bot, spune Dmitri, nu zice: „Drăguță gâscă, drept semn al milosteniei mele, îți dau şansa să mă convingi că, de fapt, nu eşti gâscă". Nu, ci îi înhață capul, îi sfâşie pieptul şi-i înfulecă inima. Mă țineți de gât. Hai! Muşcați-mi capul!

— Nu eşti fiară, Dmitri, nici noi nu suntem fiare. Eşti om, şi noi suntem oameni, cărora li s-a încredințat sarcina de a face dreptate sau cel puțin de a încerca acest lucru. Alătură-te nouă în acest demers. Pune-ți încrederea în lege, în protocoalele încercate şi testate ale legii. Spune-ne povestea dumitale, începând cu decedata Ana Magdalena. Cine a fost Ana Magdalena pentru dumneata?

— Ana Magdalena a fost o profesoară de dans şi soția directorului Academiei de Dans. Academia de Dans ocupa etajul de deasupra muzeului unde lucram eu. O vedeam zilnic pe Ana Magdalena.

— Continuă.

— Am iubit-o. Am iubit-o din prima clipă în care am văzut-o. Am venerat-o. Am adulat-o. Sărutam pământul de

sub tălpile ei. Dar ea nu voia să aibă nimic de-a face cu mine. Mă socotea necioplit. Râdea de mine. Aşa că am ucis-o. Am violat-o şi apoi am strangulat-o. Asta e tot.

— Nu e tot, Dmitri. Ai venerat-o pe Ana Magdalena, ai adulat-o, dar ai violat-o şi ai strangulat-o. Ne este greu să înţelegem acest lucru. Ajută-ne. Când femeia pe care o iubeşti te refuză cu dispreţ, sentimentele tale sunt rănite, dar sigur nu reacţionezi năpustindu-te asupra ei şi omorând-o. Trebuie să mai fie un motiv, ceva ce s-a petrecut în ziua cu pricina, care te-a împins să acţionezi. Spune-ne mai detaliat ce s-a întâmplat în acea zi.

Chiar şi din locul în care şade, el, Simón, vede roşeaţa mâniei care încinge chipul lui Dmitri, vede intensitatea cu care acesta apucă microfonul.

— Condamnaţi-mă! urlă el. Isprăviţi odată!

— Nu, Dmitri. Nu suntem aici ca să ne supunem ordinelor dumitale, suntem aici să facem dreptate.

— Nu puteţi face dreptate! Nu puteţi măsura vinovăţia mea! Nu poate fi măsurată!

— Dimpotrivă, tocmai de aceea ne aflăm aici: să-ţi măsurăm vinovăţia şi să decidem asupra unei pedepse pe măsură.

— Ca o pălărie pe măsura capului?

— Da, ca o pălărie pe măsura capului dumitale. Pentru a face dreptate nu numai în cazul dumitale, ci şi al victimei dumitale.

— Femeii pe care o numiţi victima mea nu-i pasă de ce faceţi. E moartă. S-a dus. Nimeni n-o mai poate aduce îndărăt.

— Nicidecum, Dmitri, Ana Magdalena nu e dusă. E cu noi astăzi, aici, în sala asta. Ne bântuie, mai ales pe dumneata. Nu va pleca până nu va fi mulţumită de felul în care s-a făcut dreptate. Prin urmare, spune-ne ce s-a întâmplat în ziua de patru martie.

Se aude un pocnet distinct când carcasa microfonului crapă în mâinile lui Dmitri. Lacrimi țâșnesc din ochii lui stinși, asemenea apei stoarse din piatră. El clatină încet din cap, dintr-o parte în alta. Se aud cuvinte sugrumate:

— Nu pot! Nu vreau!

Judecătorul toarnă apă într-un pahar și-i face semn gardianului să i-l ducă lui Dmitri, care soarbe zgomotos.

— Putem continua, Dmitri? întreabă judecătorul.

— Nu, zice Dmitri și acum lacrimile curg nestăvilite. Nu.

— Atunci vom face o pauză, ca să te lăsăm să-ți revii. Ne întrunim din nou în această după-amiază, la ora două.

Din sală se aude un mârâit nemulțumit. Judecătorul izbește puternic cu ciocănelul.

— Liniște! cere el. Aici nu ne distrăm! Atenție cum vă purtați!

Părăsește cu pași mari scena. Urmat întâi de cei doi asesori, apoi de gardianul care-l împinge pe Dmitri în fața lui.

El, Simón, se alătură mulțimii care se revarsă în jos pe scări. În foaier, e uluit să dea ochi cu fratele lui Inés, Diego, care l-a adus și pe Davíd cu el.

— Ce cauți aici? îl întreabă el pe băiat, ignorându-l pe Diego.

— Eu am vrut să vin, zice băiatul. Am vrut să-l văd pe Dmitri.

— Sunt sigur că pentru Dmitri e destul de umilitor și fără să vină aici copiii de la academie și să caște gura la el. Inés ți-a dat voie să vii?

— El vrea să fie umilit, spune băiatul.

— Nu, nu vrea. Un copil nu poate înțelege un asemenea lucru. Dmitri nu vrea să fie luat drept nebun. Vrea să i se lase demnitatea.

Un străin, un tânăr slăbănog, semănând cu o pasăre, care duce o sacoșă, i-a ascultat vorbind și acum intervine:

— Dar omul ăsta nu poate fi decât bolnav la cap. Cum să comiți o asemenea crimă dacă nu eşti sucit? Şi o ține una şi bună cu pedeapsa cea mai grea. Ce persoană normală ar face aşa ceva?

— Care e cea mai grea pedeapsă aici, în Estrella? întreabă Diego.

— Ocna. Muncă grea la ocnă, pe viață.

Diego râde:

— Deci mai aveți ocne!

Tânărul se arată mirat:

— Da, avem ocne. Ce-i atât de ciudat în asta?

— Nimic, zice Diego, însă continuă să zâmbească.

— Ce-i ocna? vrea să ştie băiatul.

— E locul de unde se scoate sarea. Ca o mină de aur, de unde se scoate aurul.

— Acolo o să se ducă Dmitri?

— Acolo sunt trimise merele putrede, zice Diego.

— Putem să-l vizităm? Putem să mergem la ocnă?

— Hai să nu zicem hop până n-am sărit, spune el, Simón. Nu cred că judecătorul o să-l trimită pe Dmitri la ocnă. Aşa cred eu că merg treburile. Cred că o să decidă că Dmitri are ceva la cap şi o să-l trimită la un spital, să fie tratat. Ca peste un an sau doi să reapară ca un om nou-nouț, cu un cap nou-nouț.

— Nu păreți să aveți o părere prea bună despre psihiatrie, zice tânărul cu sacoşă. Scuzați, nu m-am prezentat. Sunt Mario. Student la drept. De aceea sunt azi aici. E un caz care mă intrigă. Ridică probleme fundamentale. De exemplu, misiunea tribunalului este aceea de a reabilita infractorii, dar până unde poate merge tribunalul cu reabilitarea unui infractor care nu vrea să fie reabilitat, precum acest om, Dmitri? Poate că ar trebui să i se ofere o opțiune: reabilitarea la ocnă, sau reabilitarea într-un spital de psihiatrie. Pe de altă parte, de ce să i se dea unui infractor

un rol în propria condamnare? În mediul juridic, opoziția față de o asemenea abordare a fost întotdeauna acerbă, după cum vă puteți imagina.

El, Simón, vede că Diego începe să-şi piardă răbdarea. Îl cunoaşte pe Diego, ştie că-l plictiseşte ceea ce el numeşte conversația isteață.

— E vreme frumoasă, Diego, îi spune el. Ce-ar fi ca tu şi Davíd să găsiți ceva mai bun de făcut?

— Nu! sare băiatul. Vreau să rămân.

— El a vrut să venim aici, nu eu se apără Diego. Puțin îmi pasă ce i se întâmplă individului ăstuia, Dmitri.

— Ție nu-ți pasă, dar mie îmi pasă! ripostează băiatul. Nu vreau ca Dmitri să capete un cap nou! Vreau să se ducă la ocnă!

Procesul reîncepe la două după-amiaza. Adunat din nou în sală, publicul este considerabil mai restrâns decât înainte.

El, Diego şi băiatul găsesc cu uşurință locuri.

Dmitri este iar adus pe scenă, urmat de judecător şi de asesori.

— Am în fața mea un raport de la directorul muzeului unde dumneata, Dmitri, ai fost angajat, zice judecătorul. Scrie că ți-ai îndeplinit îndatoririle fără greş şi conştiincios şi că, până la aceste evenimente recente, a avut toate motivele să te considere un om onest. De asemenea, am un raport de la dr. Alejandro Toussaint, specialist în boli ale sistemului nervos, care a fost mandatat de instanță să-ți evalueze sănătatea mintală. Dr. Toussaint declară că nu a putut efectua această evaluare din pricina comportamentului dumitale violent şi necooperant. Doreşti să comentezi?

Dmitri e mut ca o stană.

— În sfârşit, am un raport al medicului legist privind evenimentele din patru martie. Scrie că a avut loc un act

sexual complet, respectiv un act sexual care se încheie cu ejacularea spermei, fapt care a avut loc în timp ce decedata mai era în viață. Ulterior, decedata a fost strangulată manual. Conteşti ceva din cele de mai sus?

Dmitri tace.

— Te vei fi întrebând de ce enumăr aceste fapte oribile. O fac pentru ca să se înțeleagă limpede că instanța este pe deplin conştientă de cât de cumplită este crima comisă de dumneata. Ai violat o femeie care a avut încredere în dumneata şi apoi ai omorât-o în modul cel mai necruțător. Mă cutremur, toți ne cutremurăm când ne gândim prin ce a trecut ea în ultimele ei clipe. Ne lipseşte însă capacitatea de a înțelege de ce ai comis acest gest gratuit, fără sens. Eşti o ființă umană supusă greşelilor, Dmitri, sau aparții unei alte specii, fără suflet, fără conştiință? Te îndemn încă o dată: dă-ne o explicație în ceea ce te priveşte.

— Aparțin unei specii străine. Nu am loc pe acest pământ. Terminați cu mine! Omorâți-mă! Zdrobiți-mă sub călcâi!

— Asta e tot ce ai de spus?

Dmitri tace.

— Nu ajunge, Dmitri, nu ajunge. Dar nu ți se va mai cere să vorbeşti. Instanța aceasta s-a dat peste cap în eforturile de a-ți face dreptate, dar te-ai opus la fiecare tentativă. Acum trebuie să suporți consecințele. Colegii mei şi cu mine ne vom retrage pentru deliberări. Se adresează gardianului: Luați-l pe inculpat.

În mulțime se produce un freamăt stânjenit. Să rămână? Cât va dura toată treaba asta? Dar abia de-au apucat oamenii să părăsească sala, că Dmitri este adus înapoi pe scenă şi curtea se întoarce, ocupându-şi locurile.

— Ridică-te, Dmitri, spune judecătorul. Prin puterile ce-mi sunt conferite, voi pronunța acum sentința. Voi fi concis. Nu invoci nici o circumstanță atenuantă. Dimpotrivă, ceri să

procedăm împotriva dumitale cu toată severitatea. Întrebarea ce ne stă în față este: cererea aceasta vine din inimă, din pocăință față de acțiunile dumitale odioase, ori dintr-o minte tulburată?

Întrebarea e dificilă. În atitudinea dumitale nu e nici urmă de remuşcare. Soțului îndurerat al victimei dumitale nu i-ai adresat nici un cuvânt de scuză. Te prezinți ca o ființă fără conştiință. Colegii mei şi cu mine avem toate motivele să te trimitem la ocnă şi să încheiem acest caz.

Pe de altă parte, este prima dumitale abatere. Ai fost un angajat bun. Ai tratat-o pe decedată cu respect, până în ziua în care te-ai năpustit asupra ei. Ce forță malignă a pus stăpânire pe dumneata în acea zi rămâne un mister pentru mine. Te-ai opus oricărui efort din partea noastră de a înțelege.

Sentința noastră este următoarea: vei fi dus de aici la spitalul pentru nebunii periculoşi şi vei fi ținut acolo. Autoritățile medicale îți vor evalua cazul o dată pe an şi vor face un raport către această instanță. În funcție de alte rapoarte, vei fi sau nu vei fi chemat în fața instanței la o dată în viitor, pentru reconsiderarea sentinței. Asta e tot.

Ceva ca un oftat colectiv se aude dinspre public. E oftatul lui Dmitri? Publicului îi pare rău de el? Greu de crezut. Judecătorul şi asesorii ies pe rând de pe scenă. Cu capul căzut în piept, Dmitri este dus de-acolo.

— La revedere, Diego, spune el, Simón. La revedere, Davíd. Ce planuri ai pentru weekend? Ne vedem?

— Putem vorbi cu Dmitri? întreabă băiatul.

— Nu. Nu se poate.

— Eu vreau!

Şi fără nici un avertisment, băiatul fuge pe intervalul dintre scaune şi se cațără pe scenă. El şi Diego se reped după el, prin culise şi printr-un coridor întunecat. La

capătul coridorului, dau peste Dmitri şi gardianul lui, care se uită în stradă, printr-o uşă pe jumătate deschisă.

— Dmitri! strigă băiatul.

Neținând cont de lanțurile de la mâini, Dmitri îl ridică pe băiat şi-l îmbrățişează. Gardianul încearcă să-i despartă fără tragere de inimă.

— Nu te lasă să mergi la ocnă, Dmitri? îl întreabă băiatul.

— Nu, ocna nu-i pentru mine, numai casa de nebuni. Dar voi scăpa, nici o grijă. Voi scăpa şi voi prinde primul autobuz în direcția ocnei. Şi-o să spun: *Aici Dmitri, prezent la datorie, domnule*. N-ar îndrăzni să mă refuze. Aşa că nu te teme, tinere. Dmitri încă e stăpân pe soarta lui.

— Simón spune că o să ți se taie capul şi-o să ți se dea unul nou.

Uşa e dată de perete, lumina dă buzna înăuntru.

— A sosit duba, spune Dmitri. E timpul ca Dmitri să plece. Îl sărută pe băiat pe buze şi-l pune jos: Cu bine, tânărul meu prieten. Da, vor să-mi dea un cap nou. Este prețul uitării. Te iartă, dar apoi îți taie capul. Fii atent la iertare, asta-ți spun.

— Eu nu te iert, spune băiatul.

— E bine! Învață o lecție de la Dmitri: nu-i lăsa să te ierte, nu-i asculta când îți promit o viață nouă. Viața nouă e o minciună, băiete, cea mai mare minciună dintre toate. Nu există viață următoare. Numai această viață există. Dacă-i laşi să-ți taie capul, e sfârşitul tău. Numai întuneric şi întuneric, nimic altceva decât întuneric.

Din lumina orbitoare a soarelui se ivesc doi oameni în uniformă şi-l îmbrâncesc pe Dmitri pe trepte în jos. Când să-l urce în dubă, el se răsuceşte şi strigă:

— Spune-i lui Simón să ardă ştii tu ce! Spune-i că vin şi-i tai beregata dacă n-o face!

Apoi uşa se închide cu o bufnitură şi duba o ia din loc.

— Ce-a vrut să spună cu chestia asta de pe urmă? întreabă Diego.

— Nimic. A lăsat ceva în urmă, şi vrea ca eu să le distrug. Fotografii tăiate din reviste, chestii d-astea.

— Doamne fără haine pe ele, zice băiatul. M-a lăsat să le văd.

Capitolul 14

Este condus în biroul directorului muzeului.

— Vă mulţumesc că aţi acceptat să mă primiţi, spune el. Vin la rugămintea unui angajat de-al dumneavoastră, Dmitri, care ar dori să se salveze pe sine şi să salveze şi muzeul de la o posibilă situaţie jenantă. Din ce mi-a spus el, în incinta muzeului se află o colecţie de fotografii obscene care îi aparţin. Ar dori să fie distruse înainte ca presa să pună mâna pe ele. Sunteţi de acord cu acest lucru?

— Fotografii obscene... Aţi văzut fotografiile cu pricina, señor Simón?

— Nu, în schimb le-a văzut fiul meu. Fiul meu e elev la Academia de Dans.

— Şi spuneţi că fotografiile au fost furate din colecţia noastră?

— Nu, nu, nu de aşa ceva e vorba. Sunt fotografii cu femei, decupate din reviste pornografice. Vă pot arăta. Ştiu exact unde se găsesc – mi-a spus Dmitri.

Directorul scoate o legătură de chei, porneşte înainte spre subsol şi deschide fişetul descris de Dmitri. Sertarul de jos conține o casetă de carton mică, pe care el o deschide.

Prima fotografie e cu o blondă cu buze de un roşu țipător, care şade pe o canapea, în pielea goală, cu picioarele desfăcute, ținându-se de sânii destul de voluminoşi, împingându-i în față.

Cu o exclamație de dezgust, directorul închide caseta.

— Luați-le! exclamă el. Nu vreau să mai aud de povestea asta.

Mai sunt câteva imagini de acelaşi tip, vreo şase-şapte – el, Simón, le descoperă când deschide caseta în intimitatea camerei lui. Dar pe lângă ele, ascuns sub ele, e un plic conținând o pereche de chiloți negri, de femeie; un singur cercel de argint, un model simplu; o fotografie a unei tinere, o fetişcană, uşor de recunoscut – Ana Magdalena ținând în brațe o pisică şi zâmbind către obiectiv; şi, la urmă, legate cu un elastic, scrisori către *Mi amor*, de la AM. Nici o dată pe nici una dintre ele, nici vreo adresă a expeditorului, dar el deduce că au fost trimise din stațiunea maritimă Aguaviva. Sunt descrise diverse activități de vacanță (înot, culesul scoicilor, plimbări pe dune) şi sunt menționați Joaquín şi Damian – cu numele lor. „Mi-e dor să fiu din nou în brațele tale”, zice într-o scrisoare. „Mi-e dor de tine cu pasiune (*apasionadamente*)”, scrie în alta.

Le citeşte pe toate încet, de la un capăt la altul, le citeşte a doua oară, se obişnuieşte cu scrisul de mână, mai degrabă de copil, nu s-ar fi aşteptat la aşa ceva, fiecare *i* are în vârf un cerculeț, atent trasat, după care le pune la loc în plic, împreună cu fotografia, cercelul şi chiloții, pune plicul în casetă, iar pe aceasta sub pat.

Primul lui gând e că Dmitri a vrut ca el să citească scrisorile – a vrut ca el, Simón, să ştie că el, Dmitri, a fost iubit de-o femeie pe care el, Simón, poate că a dorit-o de la

distanță, dar pe care nu a fost destul de bărbat s-o posede. Însă cu cât se gândeşte mai mult la asta, cu atât mai puțin plauzibilă pare explicația. Dacă Dmitri a avut, în realitate, o aventură cu Ana Magdalena, dacă vorbăria lui despre venerarea pământului de sub picioarele ei şi comportamentul ei disprețuitor față de el în replică n-au fost nimic altceva decât o perdea pentru acuplări clandestine în subsolul muzeului, de ce a susținut în depozițiile sale că a posedat-o cu forța? Mai mult, de ce ar vrea Dmitri ca el, Simón, să afle adevărul despre ei doi, când, după toate aparențele, el, Simón, ar informa imediat autoritățile care ar cere, prompt, redeschiderea cazului? Oare cea mai simplă şi mai bună explicație nu ar fi aceea că Dmitri a avut încredere în el că va arde caseta şi conținutul ei, fără să le cerceteze?

Dar tot rămâne un semn de întrebare, cel mai mare: dacă Ana Magdalena n-a fost femeia pe care toți au crezut-o a fi, iar moartea ei n-a fost ceea ce a părut să fie, de ce a mințit Dmitri față de polițişti şi în instanță? Ca să-i apere ei numele? Ca să-l ferească pe soțul ei de umilință? Oare Dmitri, având un spirit nobil, a luat asupra lui toată vina, pentru ca numele Arroyo să nu fie târât în noroi?

Dar ce a putut face Ana Magdalena, sau ce a putut zice, în noaptea de 4 martie ca să fie ucisă de un bărbat în brațele căruia tânjea – tânjea *apasionadamente* – să fie?

Pe de altă parte, dacă Ana Magdalena n-a scris niciodată aceste scrisori? Dacă sunt falsuri şi dacă el, Simón, e folosit ca unealtă într-un complot de a-i întina ei numele?

Se cutremură. *Chiar e nebun!* îşi zice. *Judecătorul a avut dreptate, la urma urmei! Locul lui e într-o casă de nebuni, în lanțuri, în spatele unei uşi încuiate cu şapte lacăte.*

Se afuriseşte singur. N-ar fi trebuit niciodată să se amestece în treburile lui Dmitri. N-ar fi trebuit să se ducă la el când l-a chemat, n-ar fi trebuit să stea de vorbă cu directorul muzeului, n-ar fi trebuit să se uite în casetă.

Acum, djinul a ieşit din sticlă şi el, Simón, n-are habar ce să facă. Dacă predă scrisorile la poliție, devine complice într-un complot al cărui scop îi e necunoscut; la fel şi dacă le duce înapoi la muzeu şi i le dă directorului; iar dacă le arde sau le ascunde, devine complice în alt complot, acela de-a o prezenta pe Ana Magdalena drept un martir fără pată.

În puterea nopții, se ridică, scoate caseta de sub pat, o înveleşte într-o cuvertură şi-o pune sus, pe dulap.

Apoi, dimineața, când dă să plece la sediu, să ia broşurile pe care urmează să le distribuie în acea zi, maşina lui Inés opreşte în fața casei; din ea coboară Diego şi băiatul.

Se vede de la o poştă că Diego e prost-dispus.

— Ieri toată ziua şi azi din nou băiatul ăsta ne-a bătut la cap, pe Inés şi pe mine, zice el. Drept care, iată-ne. Spune-i, Davíd, spune-i lui Simón ce vrei.

— Vreau să-l văd pe Dmitri. Vreau să merg la ocnă. Dar Inés nu mă lasă.

— Bineînțeles că nu te lasă. Am crezut c-ai înțeles. Dmitri nu-i la ocnă. A fost trimis la spital.

— Da, numai că Dmitri nu vrea să meargă la spital, el vrea să meargă la ocnă!

— Davíd, nu prea ştiu ce crezi tu că se petrece într-o ocnă, însă în primul rând ocna e la sute de kilometri depărtare şi, în al doilea rând, o ocnă nu-i o stațiune de vacanță. De aceea l-a trimis judecătorul pe Dmitri la un spital: ca să-l salveze de ocnă. Ocna este un loc unde te duci să suferi.

— Dar Dmitri nu vrea să fie salvat. El vrea să sufere. Putem merge la spital?

— Bineînțeles că nu. Spitalul unde l-au trimis pe Dmitri nu-i un spital normal. E un spital pentru oameni periculoşi. Publicul nu are voie înăuntru.

— Dmitri nu-i periculos.

— Dimpotrivă, Dmitri e extrem de periculos, după cum s-a dovedit. Oricum, n-o să te duc la spital, nici Diego n-o să te ducă. Nu vreau să mai am nimic de-a face cu Dmitri.

— De ce?

— Nu-s obligat să-ți spun.

— Din pricină că-l urăşti pe Dmitri! Tu urăşti pe toată lumea!

— Foloseşti cuvântul ăsta prea uşor. Eu nu urăsc pe nimeni. Pur şi simplu nu vreau să mai am de-a face cu Dmitri. Nu este un om bun.

— Ba da! Mă iubeşte! Mă recunoaşte! Tu nu mă iubeşti!

— Ceea ce nu e adevărat. Te iubesc. Te iubesc cu mult mai mult decât te iubeşte Dmitri. Dmitri nu cunoaşte sensul iubirii.

— Dmitri iubeşte multă lume. Şi iubeşte pentru că are o inimă mare. Mi-a spus-o. Nu mai râde, Diego! De ce râzi?

Diego nu se poate opri din râs.

— Chiar a spus asta – că dacă ai o inimă mare, poți iubi mulți oameni? Poate că a vrut să spună multe fete.

Râsul lui Diego îl stârneşte pe băiat şi mai mult. Acum vorbeşte cu voce ridicată:

— E adevărat! Dmitri are o inimă mare şi Simón are o inimă mică – aşa spune Dmitri, zice că Simón are o inimă cât un purice de mică şi nu poate iubi pe nimeni cu ea. Simón, e adevărat că Dmitri a avut contact sexual cu Ana Magdalena ca s-o facă să moară?

— Nu am de gând să răspund la această întrebare. E prostească. E ridicolă. Habar n-ai ce-i contactul sexual.

— Ba ştiu! Mi-a spus Inés. A avut contact sexual de multe ori şi nu-i place. Zice că-i oribil.

— Oricum ar fi, nu voi mai răspunde la alte întrebări despre Dmitri. Nu vreau să-i mai aud numele. Am terminat cu el.

— Dar de ce-a avut contact sexual cu ea? De ce nu vrei să-mi spui? A vrut să-i facă inima să se oprească?

— Termină, Davíd! Potoleşte-te! Iar către Diego: Băiatul e tulburat, vezi bine. Are coşmaruri de când... de când cu întâmplarea. Ar trebui să-l ajuți, nu să râzi de el.

— Spune-mi! strigă băiatul. De ce nu vrei să-mi spui? Voia să facă un bebeluş cu ea? Voia să-i oprească inima? Ea poate să aibă un bebeluş chiar dacă i se opreşte inima?

— Nu, nu poate. Când mama moare, pruncul din ea moare şi el. Asta e regula. Dar Ana Magdalena nu avea nici un bebeluş.

— De unde ştii? Tu nu ştii nimic. Dmitri a făcut ca bebeluşul ei să se albăstrească? Putem să-i pornim din nou inima Anei Magdalena?

— Ana Magdalena nu urma să aibă un bebeluş, şi nu, nu-i putem face inima să bată din nou, pentru că nu aşa funcționează inima. Când inima se opreşte, se opreşte pentru totdeauna.

— Dar când are o viață nouă, inima ei o să bată din nou, nu-i aşa?

— Într-un anumit sens, da. În viața următoare, Ana Magdalena va avea o inimă nouă. Nu numai că va avea o viață nouă şi o inimă nouă, ci nu-şi va mai aminti nimic din mizeria asta. Nu-şi va aminti de academie şi nu şi-l va aminti pe Dmitri, ceea ce va fi o binecuvântare. Va putea s-o ia cu totul de la început, aşa cum am făcut noi, tu şi cu mine, va fi curățată complet de trecut, fără nici o amintire rea care s-o apese.

— Tu l-ai iertat pe Dmitri, Simón?

— Nu mie mi-a făcut rău Dmitri, prin urmare eu nu am de ce să-l iert. El trebuie să caute iertarea Anei Magdalena. Şi a lui señor Arroyo.

— Eu nu l-am iertat. El nu vrea să fie iertat de nimeni.

— E fanfaronadă din partea lui, fanfaronadă perversă. Vrea să credem că-i un sălbatic care face lucruri pe care persoanele normale se tem să le facă. Davíd, sunt îngreţoşat şi obosit de atâta vorbărie despre omul ăsta. Din punctul meu de vedere, e mort şi îngropat. Acum trebuie să plec, să-mi fac turele. Data viitoare când ai vise urâte, aminteşte-ţi că e suficient să-ţi fluturi braţele, şi visele se vor evapora precum fumul. Flutură braţele şi strigă: *Pieriţi!*, cum face Don Quijote. Dă-mi un pupic. Ne vedem vineri. Cele bune, Diego.

— Vreau să merg la Dmitri! Dacă Diego nu mă duce, o să mă duc singur!

— Te poţi duce, dar n-o să te lase să intri. Locul unde-i ţinut nu-i un spital normal. E un spital pentru criminali, înconjurat de ziduri şi cu gardieni şi câini de pază.

Diego deschide portiera maşinii. Băiatul urcă şi se aşază cu braţele încrucişate, îmbufnat.

— Dacă vrei părerea mea, spune Diego calm, băiatul ăsta e cu frâiele scăpate. Tu şi Inés ar trebui să faceţi ceva în privinţa lui. Începeţi prin a-l trimite la şcoală.

A avut o părere greşită despre spital, după cum se dovedeşte, cu totul greşită. Spitalul psihiatric pe care şi-l imaginase el, spitalul situat departe în provincie, cu ziduri înalte şi câini de pază, nu există. Există doar spitalul oraşului, cu o aripă de psihiatrie destul de modestă – acelaşi spital în care Dmitri a muncit înainte să se alăture personalului de la muzeu. Printre infirmieri, sunt câţiva care-şi amintesc de el cu afecţiune, din vremurile de altădată. Fără să ţină cont că e un criminal care şi-a mărturisit fapta, ei îl răsfaţă, aducându-i de mâncare de la cantina personalului, aprovizionându-l cu ţigări. Are propria rezervă în aripa marcată cu Acces Restricţionat, cu o cabină de duş şi un birou cu veioză.

Despre toate acestea – gustările, țigările, cabina de duş –, el, Simón, află când, a doua zi după vizita lui Diego, vine acasă din turele sale cu bicicleta şi-l găseşte pe criminalul care s-a autodenunțat întins pe patul lui, adormit, în timp ce băiatul şade pe podea, cu picioarele încrucişate, jucându-se cu nişte cărți de joc. El e atât de surprins, încât îi scapă un strigăt, la care băiatul ridică un deget la buze şi şopteşte: „Şşşşt!”

Dintr-un pas, el e lângă pat şi-l scutură pe Dmitri:

— Măi! Ce faci aici?

Dmitri se ridică în capul oaselor.

— Linişteşte-te, Simón, zice. Plec iute. Vreau doar să mă asigur că... ştii tu... ai făcut cum ți-am spus.

Simón ignoră întrebarea.

— Davíd, cum a ajuns omul ăsta aici?

Îi răspunde Dmitri însuşi:

— Am venit amândoi cu autobuzul, Simón, ca oamenii normali. Linişteşte-te! Tânărul Davíd a venit să mă viziteze ca un bun prieten ce-mi este. Am stat de vorbă. Apoi am îmbrăcat o uniformă de infirmier, ca în vremurile de demult, şi tânărul m-a luat de mână şi am ieşit, noi doi, pur şi simplu. *E fiul meu*, am spus. *Ce băiat drăguț*, au zis ei. Bineînțeles că uniforma m-a ajutat. Oamenii au încredere în uniforme – este unul dintre lucrurile pe care le afli în viață. Am ieşit din spital şi am venit direct aici. Şi după ce tu şi cu mine vom fi terminat ce-avem de terminat, iau autobuzul înapoi. N-o să observe nimeni c-am plecat.

— Davíd, e adevărat? Un spital pentru nebunii criminali, şi-l lasă pe omul ăsta să iasă?

— Voia pâine, răspunde băiatul. A zis că în spital n-au pâine pentru el.

— Aiurea! Acolo primeşte trei mese pe zi şi pâine cât pofteşte.

— A zis că n-are pâine, aşa că i-am dus pâine.

— Aşază-te, Simón, spune Dmitri. Şi fă-mi, te rog, o favoare, bine? (Scoate un pachet de ţigări şi-şi aprinde una.) Te rog să nu mă insulţi, nu în faţa băiatului. Nu spune că sunt un nebun criminal. Pentru că nu-i adevărat. Criminal poate că sunt, dar nu şi nebun. Câtuşi de puţin.

Vrei să auzi ce spun doctorii, cei cărora li s-a cerut să vadă ce-i rău cu mine? Nu? Foarte bine, sar peste doctori. Să vorbim, în schimb, despre familia Arroyo. Aud că au fost nevoiţi să închidă academia. Păcat. Îmi plăcea academia. Îmi plăcea să fiu cu tinereii, micii dansatori, toţi atât de fericiţi, atât de plini de viaţă. Mi-aş fi dorit să merg la o asemenea academie în copilăria mea. Cine ştie, poate că s-ar fi ales altceva de mine. Dar n-are rost să plâng după laptele vărsat, nu-i aşa? Ce s-a făcut e bun făcut.

Lapte vărsat. Expresia îl înfurie:

— Mulţi au plâns din pricina laptelui vărsat de tine, izbucneşte el. Ai lăsat inimi frânte în urma ta şi multă supărare.

— Lucru pe care-l pot înţelege, zice Dmitri, pufăind relaxat din ţigară. Crezi că nu-mi dau seama de enormitatea crimei mele, Simón? Din ce alt motiv m-am oferit să mă duc la ocnă? Ocnele nu-s pentru plângăcioşi. Trebuie să fii bărbat ca să rezişti la ocnă. Dacă mi s-ar da hârtiile de plecare de la spital, mâine m-aş duce într-acolo. *Aici Dmitri*, i-aş spune căpitanului ocnei, *în formă perfectă, raportez prezent la datorie!* Dar nu-mi dau drumul psihologii şi psihiatrii, specialiştii în nu ştiu ce deviant şi nu ştiu cum deviant. *Povesteşte-ne despre mama ta*, zic ei. *Mama te-a iubit? Când erai sugar, te-a hrănit la sân? Ce simţeai sugând la sânul ei?* Ce să zic eu la aşa ceva? Ce-mi amintesc despre mama mea şi sânii ei, când aproape nu-mi amintesc ziua de ieri? Aşa că spun ce-mi trece prin minte. *Parcă sugeam o lămâie*, zic eu. Sau: *Parcă era porc, ca atunci când sug o coastă de porc.* Pentru că aşa funcţionează psihiatria,

corect? – zici primul lucru care-ți vine-n minte şi ei pleacă şi analizează, apoi vin şi-ți spun ce-i rău cu tine.

Toți sunt atât de interesați de mine, Simón! Mă uimeşte. Pe mine nu mă interesează persoana mea, pe ei însă da. Pentru mine, eu sunt un criminal de rând, la fel de obişnuit ca buruienile. Dar pentru ei, eu sunt ceva special. N-am conştiință, sau am prea multă conştiință, nu se pot hotărî care din două. Dacă ai prea multă conştiință, le-aş spune eu, conştiința asta te roade, nu mai rămâne nimic din tine, ca un păianjen care devoră o viespe sau ca o viespe care devoră un păianjen, niciodată nu-mi amintesc care pe care, nu rămâne decât carcasa. Ce zici, tinere? Ştii ce e conştiința?

Băiatul confirmă dând din cap.

— Bineînțeles că ştii! Tu îl înțelegi pe bătrânul Dmitri mai bine decât oricine – mai bine decât toți psihologii din lume. *Ce visezi?* mă întreabă ei. *Poate un vis despre căderea în găuri negre, unde te înghit dragonii*. – *Da*, răspund eu, *da, exact!* Dar tu nu a trebuit niciodată să mă întrebi despre visele mele. M-ai privit o dată şi m-ai înțeles din prima. *Te înțeleg şi nu te iert.* N-o să uit niciodată vorbele astea. Simón, băiatul ăsta al tău e cu adevărat deosebit. Un caz deosebit. Înțelepciunea îi depăşeşte vârsta. Ai putea învăța de la el.

— Davíd nu este un caz special. Nu există cazuri speciale. El nu e caz special şi nici tu nu eşti. Nu amăgeşti pe nimeni cu spectacolul ăsta de nebunie, Dmitri, nici măcar o clipă. Sper să fii trimis la ocnă. Asta o să pună capăt aiurelilor tale.

— Bine zis, Simón, bine zis! Te iubesc pentru asta. Te-aş săruta, doar că nu ți-ar plăcea, pentru că nu eşti genul de bărbat care sărută. Câtă vreme fiul tău aici de față a fost întotdeauna gata să-i dea bătrânului Dmitri un pupic, nu-i aşa, băiatul meu?

— Dmitri, de ce-ai făcut ca inima Anei Magdalena să se oprească? întreabă băiatul.

— Bună întrebare! Asta vor doctorii să afle mai presus de orice. Îi excită gândul – să strângi o femeie frumoasă în braţe atât de tare încât să-i opreşti inima –, dar le e prea ruşine să întrebe. Nu îndrăznesc să pună întrebarea făţiş, aşa ca tine, nu, trebuie să ajungă la ea pe ocolite, ca şerpii. *Te-a iubit mama ta? Ce gust avea laptele mamei tale?* Sau judecătorul ăla tâmpit: *Cine eşti? Eşti tu însuţi?*

De ce i-am oprit inima? O să-ţi spun. Eram împreună, ea şi cu mine, când deodată mi-a venit un gând – mi-a ţâşnit din senin şi nu m-a mai lăsat. Mi-am zis: *Ce-ar fi să-ţi pui mâinile în jurul gâtului ei când e, ştii, când e în spasm, şi s-o sugrumi niţel? Să-i arăţi cine-i stăpânul. Să-i arăţi ce-nseamnă cu adevărat dragostea.*

Să omori persoana iubită: e ceva ce bătrânul Simón aici de faţă nu va înţelege niciodată. Dar tu înţelegi, nu-i aşa? Tu îl înţelegi pe Dmitri. Din prima clipă l-ai înţeles.

— N-a vrut să se mărite cu tine?

— Să se mărite cu mine? Nu. Cum să se mărite o doamnă ca Ana Magdalena cu cineva ca mine? Eu sunt mâzgă, băiete. Bătrânul Simón are dreptate. Sunt mâzgă, iar mâzga mea se lipeşte de toţi cei pe care-i ating. De aceea trebuie să mă duc la ocnă, unde toţi sunt mâzgă, unde voi fi acasă la mine. Nu, Ana Magdalena m-a disprețuit. Eu am iubit-o, am venerat-o, aş fi făcut orice pentru ea, dar ea n-a vrut să aibă de-a face cu mine, ai văzut doar, toată lumea a văzut asta. Prin urmare, i-am făcut o surpriză mare – i-am oprit inima. Am învățat-o minte. I-am dat o temă de gândire.

Se lasă tăcerea. Apoi el, Simón, spune:

— Ai întrebat despre hârtiile tale, cele pe care voiai să le distrug.

— Da. De ce altfel m-aş osteni să-mi părăsesc locul din spital şi să vin aici? Să aflu despre hârtii, desigur. Hai,

spune-mi. Am avut încredere în tine şi tu mi-ai înşelat încrederea. Asta vrei să-mi spui? Spune-o!

— N-am înşelat nici o încredere. Dar îți spun următoarele: am văzut ce era în casetă, inclusiv ştii tu ce. Prin urmare, ştiu că povestea pe care mi-o înşiri nu-i adevărată. Nu spun mai mult. Dar n-o să stau aici sfios ca o mioară şi să-ți înghit minciunile.

Dmitri se răsuceşte către băiat:

— Ai ceva de mâncare, băiete? Lui Dmitri îi cam ghiorăie maţele de foame.

Băiatul sare în picioare, caută în dulap, se întoarce cu un pachet de biscuiți.

— Turte cu ghimbir! exclamă Dmitri. Vrei şi tu o turtă cu ghimbir, Simón? Nu? Dar tu, Davíd?

Băiatul ia de la el un biscuite şi muşcă.

— Deci e informație publică, da? zice Dmitri.

— Nu, nu e informație publică.

— Dar o vei folosi împotriva mea.

— Ce să folosească împotriva ta? vrea să ştie băiatul.

— Nu contează, fiule. Asta e ceva între bătrânul Simón şi mine.

— Depinde ce înțelegi prin *împotrivă*. Dacă te ții de cuvânt şi dispari în ocnă pentru restul vieții tale, atunci ceea ce reprezintă obiectul discuției noastre încetează a mai avea vreo consecință, într-un fel sau altul.

— Nu te lansa în jocuri de logică cu mine, Simón. Ştii şi tu, ştiu şi eu ce înseamnă *împotrivă*. De ce n-ai făcut aşa cum ți s-a spus? Acum poftim în ce belea te-ai băgat.

— Eu? Nu eu sunt în belea, tu eşti în belea.

— Nu, Simón. Mâine sau poimâine, sau răspoimâine, voi fi liber să merg la ocnă, să-mi plătesc datoria, să-mi curăț conştiința, în vreme ce tu – *tu* – vei fi obligat să rămâi aici, cu beleaua asta pe cap.

— Ce belea, Dmitri? întreabă Davíd. De ce nu-mi spui?

— O să-ți spun ce belea. *Săracul Dmitri! Chiar îi facem dreptate? N-ar fi trebuit să ne străduim mai mult să-l salvăm, să-l transformăm într-un cetățean bun şi un membru util al societății? Cum trebuie să se simtă – el se ofileşte la ocnă, în timp ce noi ducem viețile noastre relaxate în Estrella? N-ar fi trebuit să-i arătăm un pic de milă? N-ar trebui să-l aducem înapoi şi să-i spunem: Totul e iertat, Dmitri, poți să-ți primeşti vechea slujbă înapoi, şi uniforma, şi pensia, trebuie doar să spui că-ți pare rău, ca să ne simțim noi mai bine înăuntrul nostru?* Asta e beleaua, băiatul meu. Să te tăvăleşti în excremente ca un porc. Să te tăvăleşti în propriul căcat. De ce n-ai făcut ce ți-am spus, Simón, în loc să te laşi tras în farsa asta stupidă de a mă salva de propria-mi ființă? *Trimiteți-l la doctori, spuneți-le să-i deşurubeze vechiul cap şi să-i înşurubeze unul nou.* Şi pastilele pe care ți le dau! E mai rău decât la ocnă să fii în secția pentru nebuni! Să treci prin douăzeci şi patru de ore este ca şi cum ai înota prin noroi. Tic-tac tic-tac. Abia aştept să încep să trăiesc din nou.

El, Simón, a ajuns la capătul răbdărilor.

— De ajuns, Dmitri. Acum te rog să pleci, să pleci imediat, sau chem poliția.

— O, deci e rămas-bun, da? Şi tu, Davíd? Şi tu îți iei rămas-bun de la Dmitri? *Rămas-bun – ne vedem în viața următoare.* Aşa o să fie? Credeam că avem o înțelegere, tu şi cu mine. Te-a lucrat bătrânul Simón, ți-a zdruncinat încrederea în mine: *E un om rău, cum poți să iubeşti un om atât de rău?* Cine a încetat vreodată să iubească pe cineva pentru că era o persoană rea? Eu i-am făcut Anei Magdalena ce era mai rău pe lume, dar ea nu a încetat să mă iubească. Poate că m-a urât, dar asta nu înseamnă că nu m-a iubit. Iubirea şi ura: nu poți avea una fără cealaltă. Precum sarea şi piperul. Asta uită oamenii. M-a iubit şi m-a urât. Ca orice persoană normală. Ca Simón, aici de față. Crezi că Simón te iubeşte tot timpul? Bineînțeles că nu. Te

iubeşte şi te urăşte, totul e amestecat înăuntrul lui, doar că nu-ți spune. Nu, el păstrează secretul, se preface că totul e frumos şi placid în interiorul lui, nici valuri, nici clipociri. Aşa cum şi vorbeşte marele nostru om rațional. Dar, crede-mă, bătrânul Simón aici de față are pe dinăuntru o harababură la fel de mare ca mine sau ca tine. De fapt, chiar şi mai mare. Pentru că eu, cel puțin, nu pretind să fiu ceea ce nu sunt. *Aşa sunt eu*, zic, *şi aşa vorbesc, totul la un loc.* Mă asculți, băiete? Prinde-mi cuvintele cât mai poți, pentru că Simón aici de față vrea să mă alunge din viața ta. Ascultă cu mare atenție. Când mă asculți pe mine, asculți adevărul, şi ce vrem noi până la urmă, dacă nu adevărul?

— Dar când o s-o vezi pe Ana Magdalena în viața următoare, n-o să-i mai faci inima să se oprească, bine?

— Nu ştiu, băiatul meu. Poate că nu va mai fi o viață următoare – nu pentru mine, nu pentru vreunul dintre noi. Poate că soarele va străluci amenințător pe cer şi ne va înghiți, şi acela va fi sfârşitul nostru, al tuturor. Gata cu Dmitri. Gata cu Davíd. Doar o minge mare de foc. Aşa văd eu lucrurile uneori. Asta e viziunea mea.

— Şi apoi?

— Apoi nimic. Multe flăcări, apoi multă tăcere.

— Dar e adevărat?

— Adevărat? Cine poate şti? Totul e în viitor, iar viitorul e un mister. Ce zici?

— Eu zic că nu e adevărat. Doar zici aşa.

— Ei bine, dacă tu spui că nu-i adevărat, atunci nu-i adevărat. Pentru că tu, Davíd, tinere, eşti regele lui Dmitri şi cuvântul tău e lege pentru Dmitri. Dar, ca să mă întorc la întrebarea ta, nu, n-o s-o mai fac încă o dată. Ocna o să mă vindece pentru totdeauna de răutatea mea, de furiile mele şi de pornirile mele criminale. O să scoată toate prostiile astea din mine. Aşa că nu trebuie să te temi, Ana Magdalena e în siguranță.

— Dar nu trebuie să mai ai contact sexual cu ea, niciodată.

— Fără contact sexual! Tinerelul ăsta al tău e foarte strict, Simón, foarte categoric. Dar se dă el pe brazdă pe măsură ce creşte. Contactul sexual face parte din natura umană, băiatul meu, nu ai cum să scapi de asta. Chiar şi Simón va fi de acord. Nu poți să scapi, nu-i aşa, Simón? Nu poți să scapi de trăsnet.

El, Simón, e mut. Când a fost lovit de trăsnet ultima dată? Nu în viața asta.

Brusc, Dmitri pare să nu mai fie interesat de ei. Ochii aruncă priviri agitate prin cameră.

— E vremea să plec. Vremea să mă întorc în celula mea singuratică. Vă supărați dacă păstrez biscuiții? Îmi place să rod câte-un biscuite din când în când. Vino să mă mai vezi, tinere. Putem merge la o plimbare cu autobuzul sau putem merge la grădina zoologică. Mi-ar plăcea. Întotdeauna îmi place să stau la palavre cu tine. Eşti singurul care-l înțelege cu adevărat pe bătrânul Dmitri. Psihologii şi psihiatrii cu întrebările lor pur şi simplu nu descifrează ce sunt eu, om sau fiară. Dar tu vezi prin mine, în inima mea. Acum îmbrățişează-l pe Dmitri.

Îl ridică pe băiat de jos, într-o îmbrățişare strânsă, îi şopteşte în ureche ceva ce el, Simón, nu aude. Băiatul dă viguros din cap.

— Cu bine, Simón. Să nu crezi tot ce-ți spun. E doar aer, aer care suflă unde voieşte.

Uşa se închide în urma lui.

Capitolul 15

De pe lista de cursuri de spaniolă oferite de institut, el alege Redactare în spaniolă (elementar). „Cursanții care se înscriu la acest curs trebuie să stăpânească limba vorbită. Vom învăța să scriem limpede, logic şi într-un stil bun."

El e cel mai în vârstă din clasă. Chiar şi profesoara e tânără, o femeie atrăgătoare, brunetă, cu ochi negri, care le spune să i se adreseze cu numele Martina, pur şi simplu.

— O să facem turul clasei şi fiecare îmi va spune cine este şi ce speră să obțină de la acest curs, zice Martina.

Când îi vine rândul, el spune:

— Mă numesc Simón, lucrez în domeniul publicitar, dar la nivelul de jos. Vorbesc spaniola de un an şi mai bine şi am ajuns să o vorbesc destul de fluent. A venit vremea să învăț să scriu limpede, logic şi într-un stil bun.

— Mulțumesc, Simón, zice Martina. Următorul?

Bineînțeles că vrea să scrie bine. Cine n-ar vrea? Dar nu din acest motiv e el aici. Nu chiar din acest motiv. Va descoperi fiind aici de ce se află aici. Martina le împarte copii ale cursului.

— Vă rog să tratați cu respect manualul, aşa cum ați trata un prieten, spune Martina. La sfârşitul cursului, o să vă rog să mi-l înapoiați, ca să poată deveni prietenul altui cursant.

Exemplarul lui e bine frunzărit, cu multe sublinieri în cerneală şi creion.

Citesc două specimene de corespondență de afaceri: o scrisoare a lui Juan care solicită un post de vânzător; şi o scrisoare a Luisei către proprietarul ei, prin care anunță încheierea perioadei de închiriere a apartamentului ei. Se remarcă forma de adresare şi de încheiere. Se studiază împărțirea în paragrafe şi forma paragrafelor.

— Un paragraf este o unitate de gândire, spune Martina. Exprimă un gând şi-l leagă de cel anterior şi de următorul.

Ca primă temă, trebuie să exerseze compunerea în paragrafe.

— Spuneți-mi ceva despre voi, spune Martina. Nu totul, doar ceva. Spuneți-mi-o în trei paragrafe, legat fiecare de următorul.

El este de acord cu filozofia despre compoziție a Martinei şi se străduieşte să-şi facă tema bine. „Am sosit în țara asta având drept scop principal", scrie el, „să protejez un băiețel care a ajuns în grija mea şi să-l duc la mama lui. La un moment dat, i-am găsit mama şi l-am reunit cu ea."

Acesta e primul paragraf.

„Totuşi, îndatoririle mele nu s-au încheiat aici", scrie el. *Totuşi*: cuvântul de legătură. „Am continuat să am grijă de mamă şi de copil, să mă preocup de bunăstarea lor. Când bunăstarea lor a fost amenințată, i-am adus la Estrella, unde am fost primiți cu brațele deschise şi unde băiatul, care răspunde la numele de Davíd şi locuieşte în prezent cu mama lui, Inés, şi cu unchiul lui, Diego (Inés şi cu mine nu mai împărțim aceeaşi locuință), prosperă."

Sfârşitul celui de-al doilea paragraf. Începe paragraful trei şi ultimul, introdus prin cuvântul de legătură *acum*.

„Acum, cu strângere de inimă, trebuie să accept că sarcina mea s-a încheiat, că băiatul s-ar putea să nu mai aibă nevoie de mine. E timpul să închei un anumit capitol din existența mea şi să deschid unul nou. Deschiderea noului capitol e legat de proiectul de a învăța să scriu – o legătură care încă nu mi-e limpede."

Ajunge. Sunt cele trei paragrafe cerute, legate cum trebuie. Un al patrulea paragraf, dacă ar fi să-l scrie, ar depăşi cerințele temei şi l-ar avea ca subiect pe Dmitri. Încă nu are cuvânt de legătură, cuvântul care ar face al patrulea paragraf să-l urmeze limpede şi logic pe al treilea; dar, după cuvântul de legătură, ar scrie: „Aici, în Estrella, am întâlnit un bărbat pe nume Dmitri, care ulterior şi-a câştigat faima

ca violator şi ucigaş. În mai multe ocazii, Dmitri a ridiculizat felul în care vorbesc, îl surprinde ca fiind excesiv de glacial şi raţional". Cumpăneşte, înlocuieşte cuvântul *glacial* cu *rece*. „Dmitri crede că stilul defineşte omul. Dmitri nu ar scrie cum scriu eu acum, cu paragrafe legate unul de celălalt. Dmitri ar numi asta scriere lipsită de pasiune, iar pe mine m-ar numi un om lipsit de pasiune. Un om pasional s-ar revărsa fără paragrafe, ar spune Dmitri.

Deşi n-am nici cel mai mic respect pentru omul ăsta, Dmitri", ar continua el, în ceea ce ar fi al cincilea paragraf, „mă pune pe gânduri opinia lui critică. De ce mă pune pe gânduri? Pentru că el spune (şi aici aş putea să fiu de acord) că o persoană rece, raţională nu este cea mai bună călăuză pentru un băiat care e impulsiv şi pătimaş din fire.

Prin urmare (al şaselea paragraf), vreau să devin o persoană diferită." Aici se opreşte, la mijlocul paragrafului. Destul, mai mult decât destul.

În a doua întâlnire a clasei, Martina continuă discuţia despre genul scrisorilor de afaceri, în special scrisoarea de solicitare.

— Scrisoarea de solicitare poate fi socotită un act de seducţie, zice ea. În ea, ne prezentăm în lumina cea mai favorabilă. *Acesta sunt eu*, spunem, *nu-i aşa că sunt atrăgător? Angajează-mă şi voi fi al tău.*

Chicoteli amuzate în clasă.

— Dar, desigur, scrisoarea noastră trebuie în acelaşi timp să fie precisă. Trebuie să existe un echilibru. E necesară o anumită artă pentru a compune o scrisoare de solicitare bună; arta prezentării de sine. Astăzi vom studia această artă, cu scopul de a o stăpâni şi de a ne-o însuşi.

Îl intrigă Martina, atât de tânără şi totuşi atât de sigură pe ea.

La jumătatea cursului, o pauză de zece minute. În timp ce cursanţii se revarsă pe coridor, spre toalete, Martina citeşte

temele. Când revin în sală, ea le dă hârtiile înapoi. Pe tema lui, ea a scris: „Bună împărțirea în paragrafe. Conținut neobișnuit”. A doua temă este să scrie o scrisoare de solicitare pentru ceea ce Martina numește „slujba visurilor voastre, slujba pe care v-ați dori s-o aveți”. — Nu uitați să sune cât mai atrăgător, adaugă ea. Faceți-vă doriți.

„*Estimado señor Director*”, scrie el, „răspund la anunțul de azi din *Star*, care oferă postul de custode în cadrul muzeului. Deși nu am nici o experiență în acest domeniu, am câteva calități care mă fac eligibil. În primul rând, sunt o persoană matură, de încredere. În al doilea rând, iubesc, sau cel puțin respect, arta, inclusiv artele vizuale. În al treilea rând, nu am așteptări mari. Dacă ar fi să fiu numit în postul de custode, nu m-aș aștepta să fiu promovat în postul de custode principal, cu atât mai puțin să ajung director.”

Împarte textul scris în cinci părți, cinci paragrafe scurte.

„Nu pot să pretind cu sinceritate”, continuă el, „că a fi custode de muzeu a fost visul meu dintotdeauna. Totuși, am ajuns la un moment de criză în viață. *Trebuie să te schimbi*, îmi spun. Să mă schimb în ce? Poate că anunțul pe care mi-au căzut ochii a fost un semn pentru mine, un semn din ceruri. *Urmează-mă*, spunea *Star*[3]. Îi urmez îndemnul Ĺźi această scrisoare constituie decizia mea.”

E al Ĺźaselea paragraf.

Îi predă Martinei scrisoarea, cu toate cele șase paragrafe. În timpul pauzei, el nu pleacă din sală, rămâne așezat la pupitrul său, urmărind-o pe furiș cum citește, urmărind mișcările rapide, hotărâte, ale stiloului. Observă când ea ajunge la scrisoarea lui: zăbovește mai mult asupra ei, o citește cu o încruntătură. Ridică ochii și-l vede privind-o.

---

[3] „Steaua” (în engl. în orig.). (N. tr.)

La sfârşitul pauzei, le înapoiază temele. Pe a lui a scris: *Te rog să ne întâlnim după oră.*

El aşteaptă după oră, până pleacă toţi cursanţii.

— Simón, ţi-am citit cu interes temele, spune ea. Scrii bine. Dar mă întreb dacă acesta e cel mai bun curs pentru tine. Nu simţi că ar fi potrivit un curs de scriere creativă? Nu e prea târziu să schimbi cursul, să ştii.

— Dacă îmi spui că ar trebui să mă retrag de la curs, mă retrag, răspunde el. Dar eu nu consider că ceea ce scriu e creator. Pentru mine, e acelaşi tip de text pe care-l notezi într-un jurnal. A ţine un jurnal nu este o activitate creatoare. E un fel de a scrie scrisori. Îţi scrii scrisori ţie însuţi. Dar înţeleg ce spui. Locul meu nu e aici. Nu te mai fac să pierzi timpul cu mine. Îţi mulţumesc. Scoate manualul din sacoşă: Îţi înapoiez manualul.

— Nu o lua aşa, spune ea. Nu pleca. Nu te retrage. Voi continua să-ţi citesc temele. Dar ţi le voi citi exact aşa cum citesc temele celorlalţi cursanţi: ca profesoară de compunere, nu ca o confidentă. Eşti de acord?

— Da. Mulţumesc. Îţi apreciez amabilitatea.

A treia temă le cere să-şi descrie experienţa ocupaţională anterioară şi să expună pe scurt calificările educaţionale.

„Am fost muncitor manual”, scrie el. „Azi îmi câştig existenţa introducând broşuri în cutii poştale. Din pricină că nu mai am forţa de altădată. Pe lângă faptul că-mi lipseşte forţa fizică, îmi lipseşte şi pasiunea. Cel puţin asta e opinia lui Dmitri, omul despre care am scris deunăzi, un om pasional. Pasiunea lui Dmitri a răbufnit într-o seară într-atât, încât el şi-a ucis amanta. Cât despre mine, n-am nici o dorinţă să omor pe cineva, cu atât mai puţin o persoană pe care o iubesc. Dmitri râde când spun asta – când spun că n-aş omorî niciodată o persoană pe care o iubesc. După părerea lui Dmitri, la un nivel îngropat, fiecare dintre noi doreşte să-l ucidă pe cel iubit. Fiecare dintre noi doreşte să-i

omoare pe cei iubiți, dar puține suflete alese au curajul să acționeze conform dorinței.

Un copil îl adulmecă pe laş, zice Dmitri. Un copil îl adulmecă şi pe mincinos, şi pe ipocrit. De aici – zice Dmitri – , stingerea treptată a iubirii lui Davíd pentru mine, care m-am dovedit laş, mincinos şi ipocrit. Prin comparație, în atracția manifestată de Davíd față de personaje precum Dmitri însuşi (un ucigaş care şi-a mărturisit vina) şi unchiul lui, Diego (în opinia mea, un gunoi şi un târâie-brâu, dar trecem), el găseşte o înțelepciune profundă. Copiii vin pe lume cu intuiția a ce e bun şi adevărat, zice el, dar pierd această putere când se integrează în societate. În opinia lui, Davíd este o excepție. Davíd şi-a păstrat facultățile înnăscute în forma lor cea mai pură. Îl respectă pentru aceasta – de fapt, îl adulează sau, aşa cum spune el, îl venerează. *Suveranul meu, regele meu*, aşa îl numeşte el, cu o uşoară notă de batjocură.

Cum poți să recunoşti pe cineva pe care nu l-ai văzut niciodată? Aceasta e întrebarea pe care aş vrea să i-o pun lui Dmitri.

Întâlnirea cu Dmitri (pe care eu îl displac şi, dintr-un punct de vedere moral, îl disprețuiesc) a fost o experiență educativă pentru mine. Aş merge până acolo încât aş include-o printre competențele educaționale.

Cred că sunt deschis la idei noi, inclusiv ale lui Dmitri. Cred că e foarte probabil ca judecata lui Dmitri asupra mea să fie corectă: anume că, în calitate de tată sau tată vitreg, sau călăuză în viață, eu nu sunt persoana potrivită pentru un copil ca Davíd, un copil excepțional, un copil care nu omite niciodată să-mi amintească faptul că eu nu-l cunosc sau nu-l înțeleg. Prin urmare, poate că a venit vremea să mă retrag şi să-mi găsesc un alt rol în viață, un alt obiect sau suflet asupra căruia să-mi revărs ceea ce se revarsă din mine, uneori sub formă de vorbărie, alteori sub formă de

lacrimi, şi alteori sub forma pe care persist s-o numesc grijă iubitoare.

Grija iubitoare este o formulare pe care aş folosi-o fără ezitare într-un jurnal. Dar, desigur, acesta nu e un jurnal. Prin urmare, pretenția de a fi animat de grijă iubitoare este cam pompoasă.

Va urma.

Drept notă de subsol, vreau să adaug ceva despre lacrimi.

O anumită muzică mă face să lăcrimez. Dacă nu-s un om pasional, de unde vin lacrimile astea? Încă nu l-am văzut pe Dmitri mişcat până la lacrimi de muzică.

Drept a doua notă de subsol, vreau să spun ceva despre câinele Bolívar al lui Inés, adică despre câinele care a venit cu Inés când ea a consimțit să devină mama lui Davíd, dar care acum este câinele lui Davíd, în sensul în care vorbim de cineva care ne păzeşte ca fiind păzitorul «nostru», deşi nu avem nici o putere asupra ființei cu pricina.

Asemenea copiilor, despre câini se spune că-i pot adulmeca pe laşi, mincinoşi şi aşa mai departe. Dar Bolívar m-a acceptat din prima clipă şi fără rezerve în familia lor. Asta ar trebui să-i dea de gândit lui Dmitri."

Când señora Martina – nu-i poate spune doar Martina, în ciuda tinereții ei – împarte temele corectate cursanților, el nu şi-o primeşte pe-a sa. Dar când trece pe lângă pupitrul lui, ea îi murmură: „După ore, te rog, Simón". Cuvintele acestea şi boarea uşoară a unui miros pentru care el nu are nici un nume.

Señora Martina e tânără, e drăguță, inteligentă, el îi admiră încrederea în sine, competența, ochii negri, dar nu e îndrăgostit de ea, aşa cum n-a fost îndrăgostit de Ana Magdalena, pe care a cunoscut-o mai bine (şi a văzut-o goală), dar care e moartă acum. Nu dragoste vrea el de la señora Martina, ci altceva. Vrea ca ea să-l asculte şi să-i răspundă dacă ceea ce spune el – şi ce se străduieşte să

exprime pe pagină – sună autentic sau, dimpotrivă, e o minciună lungă de la început la sfârşit. Apoi, vrea ca ea să-i spună ce să facă, poftim, cu el însuşi; dacă să continue să plece în turele lui pe bicicletă în fiecare dimineaţă şi să zacă în pat după-amiezile, să se odihnească şi să asculte radioul şi (tot mai des) să bea, după care să adoarmă şi să doarmă un somn de plumb, timp de opt sau nouă sau chiar zece ore; sau să iasă în lume şi să facă altceva cu totul deosebit.

Să aştepţi aşa ceva din partea unei profesoare de redactare e cam mult, cu mult mai mult decât e ea plătită să facă. Dar şi pentru copilul care a urcat la bordul vaporului pe ţărmul îndepărtat era o mare aşteptare ca bărbatul singuratic, în haine ponosite, să-l ia sub aripa sa protectoare şi să-i călăuzească paşii într-o ţară străină.

Colegii lui de clasă – cu care încă n-a schimbat altceva decât un salut din cap – ies unul câte unul din sală.

— Aşază-te, Simón, spune señora Martina.

El se aşază în faţa ei.

— E ceva ce mă depăşeşte, mărturiseşte ea şi-l priveşte calmă în ochi.

— E doar proză, spune el. Te depăşeşte proza?

— Este un apel, spune ea. Mi-l adresezi mie. Am o slujbă dimineaţa, ore de predat seara, plus un soţ şi-un copil, şi-o casă de care trebuie să am grijă. E prea mult. Ridică hârtiile în aer, ca pentru a-i aprecia greutatea: Prea mult, repetă ea.

— Suntem uneori solicitaţi când ne aşteptăm mai puţin.

— Înţeleg ce spui, dar pentru mine e prea mult.

El ia cele trei pagini din mâna ei şi le pune în sacoşă.

— La revedere, zice. Mulţumesc încă o dată.

Acum, se pot întâmpla două lucruri. Unu – nu se va întâmpla nimic. Doi – señora Martina îşi va schimba părerea, îi va da de urmă, îl va găsi zăcând în camera lui, pe pat, după-masa, ascultând radioul, şi-i va spune: *Prea bine,*

Simón, luminează-mă: spune ce anume vrei de la mine. Îi dă trei zile.

Trec trei zile. Señora Martina nu bate la uşa lui. E limpede că s-a întâmplat primul lucru: nimic.

În camera lui, care a fost spoită cine ştie când într-o culoare deprimantă de galben-gălbenuş, nu reuşeşte să se simtă ca acasă. Cuplul în vârstă de la care a închiriat-o se ţine la distanţă, lucru pentru care e recunoscător, dar sunt nopţi în care, prin pereţii subţiri, îl aude pe bărbat tuşind şi iar tuşind, semn că ceva nu e în regulă cu el.

Bate coridoarele institutului. Se duce la un curs scurt de bucătărie, în încercarea de a găsi metode să-şi îmbogăţească dieta monotonă; dar reţetele despre care vorbeşte instructorul necesită un cuptor, pe care el nu-l are. Nu se alege decât cu o tăviţă cu mirodenii, pe care o primesc toţi cursanţii: chimion, ghimbir, scorţişoară, turmeric, piper roşu, piper negru.

Intră la un curs de astrologie. Discuţia are ca obiect Sferele: dacă stelele aparţin sferelor sau, dimpotrivă, urmează traiectorii proprii; dacă sferele sunt finite ca număr sau, dimpotrivă, infinite. Lectorul e de părere că numărul sferelor este finit – finit, dar necunoscut sau imposibil de cunoscut, după cum se exprimă lectorul.

— Dacă numărul Sferelor este finit, ce se află dincolo de ele? întreabă un cursant.

— Nu există dincolo, răspunde lectorul.

Studentul are o privire contrariată.

— Nu există dincolo, repetă lectorul.

Pe el nu-l interesează Sferele, nici măcar stelele, care, din punctul lui de vedere, sunt mormane de materie nesimţitoare, care se mişcă prin spaţiul gol, supuse unor legi de origine misterioasă. Ceea ce vrea el să ştie este ce au stelele de-a face cu numerele, ce-au de-a face numerele cu muzica şi cum o persoană inteligentă precum Juan

Sebastián Arroyo poate să vorbească despre stele, numere şi muzică dintr-o singură răsuflare. Dar lectorul nu se arată interesat de numere sau muzică. Subiectul lectorului sunt configurațiile alcătuite de stele şi cum influențează aceste configurații destinul uman.

Nu există dincolo. Cum poate lectorul – o femeie – să fie atât de sigur de sine? Propria lui opinie e că, indiferent dacă există sau nu un dincolo, omul s-ar îneca în disperare dacă n-ar exista ideea unui dincolo de care să se agațe.

Capitolul 16

Inés primeşte un mesaj din partea surorilor. S-a ivit o chestiune urgentă, ar putea, oare, ea şi el, Simón, să vină la fermă?

Sunt primiți cu ceai şi prăjitură de ciocolată proaspăt scoasă din cuptor. La îndemnul surorilor, Davíd înfulecă două bucăți mari.

— Davíd, spune Alma, după ce băiatul termină de mâncat, am ceva ce s-ar putea să te intereseze – o familie de marionete cu care obişnuiam să ne jucăm când eram mici, pe care le-a descoperit Roberta în pod. Ştii ce e o marionetă? Da? Ai vrea să le vezi?

Alma îl conduce pe băiat afară din cameră; iar ei pot să se ocupe de treburi serioase.

— Am primit vizita lui señor Arroyo, zice Valentina. I-a adus şi pe cei doi băieți simpatici ai lui. Vrea să ştie dacă am accepta să-l ajutăm să repună pe picioare academia. A

pierdut mulți elevi din pricina episodului aceluia tragic, dar are speranța că, dacă academia se redeschide, unii vor reveni. Care e părerea voastră, Inés, Simón? Voi sunteți cei cu experiență directă în privința academiei.

— O să încep eu, zice el, Simón. Foarte bine, señor Arroyo anunță că-şi redeschide academia, dar cine va preda? Şi cine se va ocupa de administrație? Señora Arroyo ducea toată povara. Unde va găsi în Estrella pe cineva să-i ia locul, cineva care să aibă aceeaşi viziune ca el, aceeaşi filozofie?

— Ne spune că vine să-l ajute cumnata lui, zice Valentina. De asemenea, are cuvinte de laudă pentru un tânăr pe nume Alyosha. El simte că Alyosha va fi capabil să preia o parte dintre activități. Dar în esența ei, academia va deveni o academie de muzică mai degrabă decât de dans, iar señor Arroyo însuşi va preda.

Acum vorbeşte Inés şi nu ezită să-şi exprime punctul de vedere:

— Când l-am trimis la început pe Davíd la familia Arroyo, ni s-a promis – atenție, promis – că, pe lângă dans, el va primi şi o educație normală. Ni s-a spus că va învăța să citească, să scrie şi să facă socoteli, aşa cum învață copiii în şcoli normale. N-a primit nimic din toate astea. Señor Arroyo este un om de treabă, nimic de zis, dar nu e profesor cum trebuie să fie. Eu am o mare reținere să-l dau pe Davíd înapoi în grija lui.

— Ce vrei să spui că nu e profesor cum trebuie să fie? nu înțelege Valentina.

— Adică e cu capul în nori. Adică habar n-are ce se petrece sub nasul lui.

Schimb de priviri între surori. El, Simón, se apleacă spre Inés:

— Crezi că e momentul oportun? murmură el.

— Da, e momentul oportun. Întotdeauna e bine să fii sincer. Vorbim de viitorul unui copil, un copil a cărui

educație până acum a fost o calamitate, care rămâne tot mai în urmă. Sunt foarte reticentă să-l supun la un alt experiment.

— Păi, asta spune totul, e de părere Consuelo. Eşti mama lui Davíd, ai dreptul să decizi ce-i mai bine pentru el. Să înțelegem, prin urmare, că, după părerea voastră, academia e o investiție proastă?

— Da, zice Inés.

— Şi tu, Simón?

— Depinde. Se răsuceşte către Inés: Ascultă, dacă Academia de Dans s-a închis definitiv şi dacă în Academia de Canto nu e loc pentru Davíd, ceea ce e posibil, dacă şcolile publice ies din discuție, ce propui să facem cu el? Unde îşi va primi educația?

Înainte ca Inés să apuce să răspundă, Alma se întoarce cu băiatul care duce o cutie veche de placaj.

— Alma spune că le pot lua, anunță el.

— Sunt marionetele, spune Alma. Noi nu mai avem nevoie de ele, m-am gândit că lui Davíd i-ar plăcea.

— Desigur, spune Consuelo. Sper să-ți placă să te joci cu ele.

Inés nu se lasă abătută de la problemă:

— Unde va căpăta Davíd instrucția? Ți-am zis: ar trebui să angajăm un profesor particular, cineva calificat cu diplomă, cineva care nu are convingeri bizare despre originea copiilor şi despre modul de funcționare a minții unui copil, cineva care se aşază în fața lui Davíd şi acoperă programa şcolilor normale şi îl ajută să recupereze tot ce-a pierdut. Asta cred că trebuie să facem.

— Tu ce crezi, Davíd? îl întreabă el, Simón. Să-ți luăm un profesor particular?

Davíd se aşază ținând cutia în brațe.

— Eu vreau să fiu cu señor Arroyo.

— Vrei să te duci cu señor Arroyo doar pentru că-l poți învârti pe degete cum vrei tu, îi zice Inés.

— Dacă mă obligi să merg la altă şcoală, o să fug.

— N-o să te obligăm să mergi nicăieri. O să angajăm un profesor particular care va veni să-ți predea acasă.

— Eu vreau să merg la señor Arroyo. Señor Arroyo ştie cine sunt. Voi nu ştiți cine sunt eu.

Inés pufneşte exasperată. Deşi n-are nici o tragere de inimă, el, Simón, preia frâiele discuției:

— Nu contează cât suntem de speciali, Davíd, uneori trebuie să ne aşezăm şi să învățăm anumite lucruri. Trebuie să învățăm să citim – şi nu vorbesc de citirea unei singure cărți –, altfel nu vom şti ce se întâmplă în lume. Trebuie să ştim să socotim, altfel nu vom putea să ne descurcăm cu banii. De asemenea, cred că Inés se gândeşte – corectează-mă dacă greşesc, Inés – la faptul că trebuie să căpătăm deprinderi bune, precum autodisciplina şi respectul pentru părerile altora.

— Eu ştiu ce se petrece în lume, spune băiatul. Tu nu ştii ce se petrece în lume.

— Ce se petrece în lume, Davíd? îl iscodeşte Alma. Noi ne simțim complet rupte de lume, aici, la fermă. Vrei să ne spui tu?

Băiatul pune jos cutia cu marionete, se apropie cu paşi mici de Alma, îi şopteşte îndelung la ureche.

— Ce ți-a spus, Alma? o întreabă Consuelo.

— Socotesc că nu vă pot spune. Numai Davíd poate s-o facă.

— Vrei să ne spui, Davíd? îl întreabă Consuelo.

Băiatul scuturã din cap cu hotărâre, dintr-o parte în alta.

— Atunci, asta pune punct discuției, hotărăşte Consuelo. Mulțumim, Inés, mulțumim, Simón, pentru opiniile despre señor Arroyo şi Academia de Dans. Dacă totuşi vă hotărâți

să angajați un tutore pentru fiul vostru, sunt sigură că vom putea să vă ajutăm în privința onorariului.

Când să plece, el, Simón, e tras deoparte de Consuelo.

— Trebuie să-l struneşti pe băiat, Simón, murmură ea. Pentru binele lui. Înțelegi ce vreau să spun?

— Înțeleg. Mai are şi o altă latură, credeți-mă. Nu este întotdeauna atât de încrezut. Şi are suflet bun.

— Răsuflu uşurată să aud asta, spune Consuelo. Acum trebuie să plecați.

Durează mult până reuşeşte să intre în academie, sau fosta academie. Sună la uşă, aşteaptă, sună din nou, iar şi iar, apoi începe să bată în uşă, întâi cu încheieturile degetelor, apoi cu picioarele. În sfârşit, aude mişcare în interior, cheia se răsuceşte în broască, uşa este deschisă de Alyosha, ciufulit, ținută neglijentă, ca şi când abia s-a trezit din somn, deşi e trecut de mult de miezul zilei.

— Salut, Alyosha, îți aminteşti de mine? Tatăl lui Davíd. Ce faci? Maestrul e acasă?

— Señor Arroyo este cu muzica lui. Dacă vreți să-l vedeți, va trebui să aşteptați. S-ar putea să fie o aşteptare lungă.

Studioul în care Ana Magdalena îşi ținea lecțiile este gol. Duşumeaua de cedru, odată lustruită zilnic de tălpile tinere în balerini, şi-a pierdut luciul.

— O să aştept, zice el. Timpul meu nu contează.

Îl urmează pe Alyosha în refectoriu şi se aşază la una din mesele lungi.

— Ceai? întreabă Alyosha.

— Ar fi grozav.

Vag aude sunetul unui pian. Muzica se întrerupe, începe din nou, iar se opreşte.

— Mi se spune că señor Arroyo ar vrea să redeschidă academia, zice el, şi că tu ar urma să preiei o parte din lecții.

— O să predau flautul şi-o să conduc orele de dans la clasa elementară.

— Prin urmare, veți insista pe orele de dans. Înțelesesem că academia va deveni doar o academie pentru muzică. Doar pentru muzică pură.

— Dincolo de muzică e întotdeauna dansul. Dacă ascultăm cu atenție, dacă ne abandonăm muzicii, sufletul va începe să danseze înăuntrul nostru. Asta este una dintre pietrele de încercare ale filozofiei lui señor Arroyo.

— Şi tu crezi în filozofia lui?

— Da, cred.

— Din păcate, Davíd nu se va întoarce. El unul vrea foarte mult, dar mama lui se împotriveşte. Personal, nu ştiu ce să zic. Pe de-o parte, mi se pare că filozofia academiei, filozofia pe care o împărtăşeşti şi tu, nu poate fi luată în serios. Sper că nu te superi că o spun. Mai ales aspectul astrologic. Pe de altă parte, Davíd e ataşat de familia Arroyo, mai ales de amintirea Anei Magdalena. Foarte ataşat. Se agață de amintirea asta. Nu vrea să se detaşeze.

Alyosha zâmbeşte:

— Da, am văzut asta. La început, o punea la încercare. Cu siguranță ați observat: cum pune la încercare oamenii, cum îşi impune voința asupra altora. A încercat să-i dea ordine, ei; ea însă nu a tolerat acest lucru, nici o clipă. *Atâta vreme cât eşti în grija mea, vei face cum spun eu,* i-a spus ea. *Şi nu mă privi cu ochii ăştia. Privirea ta nu are nici o putere asupra mea.* După care el nu şi-a mai încercat niciodată şmecheriile. O respecta. O asculta. Cu mine, e altă poveste. Ştie că sunt slab de înger. Dar nu-mi pasă.

— Şi colegii lui de clasă? Şi ei îi simt lipsa?

— Toți cei mici o iubeau pe Ana Magdalena, răspunde Alyosha. Era severă cu ei, cerea mult, dar ei îi erau devotați. După moartea ei, am încercat cât am putut să-i protejez, dar erau prea multe poveşti care circulau, şi apoi, desigur,

părinții au venit şi i-au luat. Prin urmare, nu pot spune dincolo de orice îndoială cum au fost afectați. A fost o tragedie. Nu te poți aştepta ca un copil să treacă printr-o asemenea tragedie fără să fie afectat.

— Într-adevăr, aşa e. Dar mai e şi povestea cu Dmitri. Trebuie să fi fost şocant pentru ei. Dmitri era favoritul lor.

Alyosha dă să răspundă, când uşa refectoriului se deschide brusc şi Joaquín şi fratele lui năvălesc înăuntru, agitați, urmați, o clipă mai târziu, de-o persoană străină – o femeie cu păr cărunt, care merge sprijinită în baston.

— Mătuşa Mercedes spune că putem mânca biscuiți, zice Joaquín. Putem?

— Bineînțeles, răspunde Alyosha şi, cu stângăcie, face prezentările: Señora Mercedes, dânsul e señor Simón, tatăl unuia dintre băieții de la academie. Señor Simón, dânsa e señora Mercedes, care a venit în vizită din Novilla.

Señora Mercedes, mătuşa Mercedes, îi întinde o mână osoasă. În trăsăturile înguste, acviline, şi în pielea măslinie, el nu vede nici o asemănare cu Ana Magdalena.

— Nu vrem să vă întrerupem, spune ea cu o voce atât de joasă, încât e ca un bolborosit. Băieții au venit pentru gustare.

— Nu întrerupeți nimic, spune el, Simón.

Nu e adevărat. Ar dori să afle mai multe despre Alyosha. Îl impresionează tânărul, bunul lui simţ, seriozitatea.

— Îmi umplu timpul, aştept să-l văd pe señor Arroyo. Alyosha, poate îi aminteşti că sunt aici.

Cu un oftat, señora Mercedes se aşază pe-un scaun.

— Fiul dumneavoastră nu-i aici?

— E acasă, cu mama lui.

— Se numeşte Davíd, spune Joaquín. E cel mai bun din clasă.

El şi fratele lui s-au aşezat la capătul îndepărtat al mesei, cu o cutie de biscuiți în fața lor.

— Am venit să discut cu señor Arroyo viitorul fiului meu, îi explică el lui Mercedes. Viitorul lui şi viitorul academiei, după tragedia recentă. Permiteți-mi să spun că am fost şocați de moartea surorii dumneavoastră. A fost un profesor excepțional şi o persoană excepțională.

— Ana Magdalena nu a fost sora mea, spune Mercedes. Sora mea, mama lui Joaquín şi a lui Damian, a murit acum zece ani. Ana Magdalena este – a fost – a doua soție a lui Juan Sebastián. Familia Arroyo e complicată. Din fericire, eu nu fac parte din complicația asta.

Desigur! Căsătorit de două ori! Ce greşeală prostească din partea lui!

— Îmi cer scuze, zice el. Nu m-am gândit.

— Dar bineînțeles că am cunoscut-o pe Ana Magdalena, continuă señora Mercedes, neperturbată. Pentru scurt timp, mi-a fost elevă. Aşa a ajuns să-l cunoască pe Juan Sebastián. Aşa a intrat în familie.

Greşeala lui prostească pare să fi deschis drumul pentru dezvăluirea unor vechi animozități.

— Ați predat dansul?

— Am predat dansul. O mai fac şi acum, deşi probabil n-ați spune-o când vă uitați la mine.

Mercedes bate cu bastonul în podea.

— Mărturisesc că, pentru mine, dansul e ca o limbă străină, spune el. Davíd a renunțat să-mi mai explice.

— Atunci de ce-l trimiteți la o academie de dans?

— Davíd nu ascultă de nimeni. Mama lui şi cu mine n-avem nici un control asupra lui. Are o voce minunată, dar nu vrea să cânte. E un dansator dăruit, dar nu vrea să danseze pentru mine. Refuză categoric. Spune că nu înțeleg.

— Dacă fiul dumneavoastră şi-ar explica dansul, n-ar mai putea să danseze, spune Mercedes. Acesta e paradoxul în care suntem prinşi noi, dansatorii.

— Credeți-mă, señora, nu sunteți prima care mi-o spune. De la señor Arroyo, de la Ana Magdalena, de la fiul meu, mereu aud cât de obtuze sunt întrebările mele.

Mercedes scoate un hohot de râs, jos, energic, asemenea unui lătrat.

— Trebuie să înveți să dansezi, Simón – pot să-ți spun Simón? O să te vindece de obtuzitate. Sau o să încetezi să mai pui întrebări.

— Mă tem că nu mai pot fi vindecat, Mercedes. Ca să fiu sincer, nu văd întrebarea la care dansul să fie răspunsul.

— Aşa e, îmi dau seama de asta. Dar cu siguranță că uneori ai fost îndrăgostit. Când ai fost îndrăgostit, n-ai văzut întrebarea la care iubirea a fost răspunsul, sau ai fost şi în iubire obtuz?

El tace.

— N-ai fost oare îndrăgostit de Ana Magdalena, măcar puțin? insistă ea. Se pare că acesta era efectul ei asupra majorității bărbaților. Şi tu, Alyosha – cu tine cum a fost ? Ai fost şi tu îndrăgostit de Ana Magdalena?

Alyosha se îmbujorează, dar nu răspunde.

— Vorbesc serios: la care întrebare Ana Magdalena a fost în atât de multe cazuri răspunsul?

E o întrebare reală, el îşi dă seama de asta. Mercedes este o femeie serioasă, o persoană serioasă. Dar e o întrebare care se pune în fața copiilor?

— N-am fost îndrăgostit de Ana Magdalena, spune el. N-am fost îndrăgostit niciodată, din câte îmi amintesc eu, de absolut nimeni. Dar, vorbind în abstract, recunosc forța întrebării dumneavoastră. Ce ne lipseşte când nu ne lipseşte nimic, când ne suntem nouă înşine suficienți? După ce tânjim, când nu suntem îndrăgostiți?

— Dmitri a fost îndrăgostit de ea.

Joaquín i-a întrerupt, cu vocea lui clară, dar încă neformată, de copil.

— Dmitri e omul care a ucis-o pe Ana Magdalena, explică el, Simón.

— Ştiu cine e. Mă îndoiesc să fie cineva în ţara asta care să nu ştie povestea. Respins în dragoste, Dmitri s-a năpustit asupra obiectului imposibil de obţinut al dorinţei sale şi i-a pus capăt vieţii. Bineînţeles că a făcut un lucru îngrozitor. Îngrozitor, dar nu greu de înţeles.

— Nu sunt de acord, spune el. De la bun început, am considerat acţiunile lui de neînţeles. Aşa le-au considerat şi judecătorii lui. De aceea e închis într-un spital de psihiatrie. Pentru că nici o fiinţă întreagă la minte n-ar putea face aşa ceva.

Dmitri n-a fost un amant respins. Asta nu poate spune el. Asta e cu adevărat imposibil de înţeles, mai mult decât de neînţeles. *A omorât-o pentru că aşa i s-a năzărit lui. A omorât-o ca să vadă cum e să sugrumi o femeie. A omorât-o fără nici un motiv*.

— Eu nu-l înţeleg pe Dmitri şi nici nu vreau să-l înţeleg, continuă el. Mi-e absolut indiferent ce se întâmplă cu el. Poate să zacă în spitale de psihiatrie până îmbătrâneşte şi încărunţeşte, poate fi trimis la ocnă, unde să trudească până moare – mi-e totuna.

Între Mercedes şi Alyosha are loc un schimb de priviri.

— Punct sensibil, evident, zice Mercedes. Iartă-mă că l-am atins.

— Ce-ar fi să ne plimbăm? îi întreabă Alyosha pe băieţi. Hai să mergem în parc. Luaţi nişte pâine, să hrănim caraşii.

Cei trei pleacă. El şi Mercedes rămân singuri. Dar el n-are chef de vorbă; şi nici ea nu se arată dispusă. Prin uşa deschisă se aude răsunând claviatura la care se află Arroyo. El, Simón închide ochii, încearcă să se liniştească, să se lase pătruns de muzică. Cuvintele lui Alyosha îi revin în minte: *Dacă ascultăm cu atenţie, sufletul va începe se danseze înăuntrul nostru*. Când a dansat ultima oară sufletul lui?

Din felul în care muzica se întrerupea şi reîncepea, el a bănuit că Arroyo exersa. Dar s-a înşelat. Pauzele durează prea mult pentru un exerciţiu, muzica însăşi pare uneori să-şi piardă drumul. Omul nu exersează, ci compune. Simón ascultă acum cu un alt fel de atenţie.

Muzica variază prea mult în ritmul ei, are o logică mult prea complicată ca să poată fi urmărită de o fiinţă greoaie ca el, dar îi aminteşte dansul uneia dintre acele mici păsăruici care planează şi ţâşnesc, bătând din aripi mult prea repede ca să vezi mişcarea. Întrebarea e: unde-i sufletul? Când va ieşi sufletul din locul unde s-a ascuns şi îşi va deschide aripile?

Nu e în relaţii bune cu sufletul său. Ceea ce ştie despre suflet în general, ceea ce a citit, este că o şterge când este confruntat cu o oglindă, şi prin urmare nu poate fi văzut de cel care-l posedă, de cel pe care-l posedă.

Neînstare să-şi vadă sufletul, nu s-a îndoit de ceea ce-i spun oamenii despre el: că e un suflet uscat, lipsit de pasiune. Intuiţia lui proprie, obscură – anume că, departe de a fi lipsit de pasiune, sufletul lui suferă de alean după nici el nu ştie ce –, el o tratează cu scepticism, drept genul de poveste pe care cineva cu un suflet uscat, raţional, limitat, şi-o spune sieşi pentru a-şi păstra respectul de sine.

Prin urmare, încearcă să nu gândească, să nu facă ceva care ar putea alarma sufletul timid din interior. Se abandonează muzicii, permiţându-i să-l pătrundă şi să se reverse înăuntrul lui. Iar muzica, parcă înţelegând ce se întâmplă, îşi pierde caracterul de oprire-pornire şi începe să curgă. Chiar la marginea conştiinţei, sufletul – care e într-adevăr ca o pasăre mică – apare, îşi scutură aripile, îşi începe dansul.

Aşa îl găseşte Alyosha, la masă, cu bărbia proptită în mâini, aproape adormit. Alyosha îl scutură.

— Señor Arroyo vă primeşte acum.

Din femeia cu baston, cumnata Mercedes, nici urmă. Câtă vreme a fost el absent?

Se târăşte pe coridor, în urma lui Alyosha.

Capitolul 17

Încăperea în care-i poftit e plăcută, luminoasă şi aerisită, cu razele soarelui revărsându-se prin luminatoare. În ea, nimic altceva decât o masă acoperită de hârtii în neorânduială şi un pian cu coadă. Arroyo se ridică să-l întâmpine.

El se aşteptase la un bărbat în doliu, un om distrus. Dar Arroyo poartă o jachetă de catifea vineție peste pijama, e încălțat cu papuci şi pare la fel de zdravăn şi de vesel ca întotdeauna. Îi oferă o țigară, dar el, Simón, refuză.

— Ce plăcere să vă revăd, señor Simón, spune Arroyo. N-am uitat conversația noastră pe țărmul Lacului Calderón, cu referire la stele. Despre ce vom discuta azi?

După muzică şi somnolența ce l-a cuprins, limba i se împleticeşte, mintea îi e confuză.

— Despre fiul meu Davíd, spune el. Despre el am venit să discut. Despre viitorul lui. Davíd s-a cam sălbăticit în ultima vreme. În absența şcolii. Am depus o cerere de înscriere la Academia de Canto, dar n-avem prea multe speranțe. Suntem îngrijorați din pricina lui, mai ales mama lui. S-a gândit să angajeze un tutore. Dar acum am auzit că s-ar putea să vă redeschideți porțile. Ne întrebam...

— Vă întrebați cine va preda dacă redeschidem. Vă întrebați cine îi va lua locul soției mele. Chiar așa, cine?! Pentru că fiul dumneavoastră a fost foarte apropiat de ea, după cum știți. Cine o poate înlocui în inima lui?

— Aveți dreptate. Încă se agață de amintirile despre ea. Nu le dă drumul. Dar e mai mult de-atât.

Pâcla începe să se destrame.

— Davíd are un mare respect pentru dumneavoastră, señor Arroyo. Spune că dumneavoastră știți cine e el. *Señor Arroyo știe cine sunt*. Eu, pe de altă parte – zice el –, nu știu și n-am știut niciodată. Trebuie să întreb: Ce vrea să spună când zice că știți cine e?

— Sunteți tatăl lui, și totuși nu știți cine e?

— Eu nu sunt tatăl lui adevărat, n-am susținut niciodată că aș fi. Mă consider un fel de tată vitreg. L-am întâlnit pe vaporul care a sosit aici. Am văzut că era pierdut, prin urmare mi-am asumat responsabilitatea lui, am avut grijă de el. Ulterior, am putut să-l reunesc cu mama lui, Inés. Asta e povestea noastră, pe scurt.

— Și acum vreți ca eu să vă spun cine e el, acest copil pe care l-ați întâlnit la bordul unui vapor. Dacă aș fi filozof, aș răspunde astfel: Depinde ce înțelegeți prin *cine*, depinde ce înțelegeți prin *el*, depinde ce înțelegeți prin *este*. Cine este el? Cine sunteți dumneavoastră? Chiar așa, cine sunt eu? Tot ceea ce vă pot spune cu certitudine e că, într-o bună zi, o ființă, un băiat, a apărut în pragul academiei. Înțelegeți asta la fel de bine ca și mine, pentru că dumneavoastră l-ați adus. Din acea zi, a fost plăcerea mea să-l acompaniez ca muzician. L-am acompaniat în dansurile lui, așa cum acompaniez toți copiii aflați în grija mea. Am vorbit cu el. Am vorbit mult, Davíd al dumneavoastră și cu mine. A fost relevant.

— Îl numim Davíd, señor Arroyo, dar numele lui adevărat, dacă pot folosi această expresie, dacă înseamnă ceva,

desigur că nu este Davíd, după cum cu siguranță ştiți – dacă ştiți cine e el cu adevărat – că Davíd e doar numele de pe fişa lui, numele pe care i l-au dat la cheu. La fel de bine pot spune că Simón nu e numele meu adevărat, ci un nume ce mi-a fost dat la cheu. Pentru mine, numele nu sunt importante, nu merită să ne preocupăm de ele. Înțeleg că puteți aborda o altă linie, că atunci când e vorba de nume şi numere, dumneavoastră şi cu mine aparținem unor şcoli de gândire diferite. Dar permiteți-mi să spun ce am de spus. În şcoala mea de gândire, numele sunt doar o convenție, aşa cum numerele sunt o convenție. Nu e nimic misterios în asta. Băiatul despre care vorbim ar fi putut foarte bine să aibă numele *şaizeci şi şase*, iar eu numele *nouăzeci şi nouă*. *Şaizeci şi şase* şi *nouăzeci şi nouă* puteau foarte bine să fie folosite în loc de *Davíd* şi *Simón*, odată ce ne-am fi obişnuit cu ele. Nu am înțeles niciodată de ce băiatul pe care acum îl numesc Davíd consideră numele a fi atât de semnificative – mai ales numele lui. Numele noastre aşa-zis adevărate, numele pe care le-am avut înainte de *Davíd* şi *Simón*, sunt doar înlocuitori – aşa îmi par mie – pentru numele pe care le-am avut înaintea lor şi aşa mai departe. E ca atunci când dai în urmă paginile de la o carte, ca să ajungi la prima pagină. Dar nu există prima pagină. Cartea nu are început; sau începutul s-a pierdut în negurile uitării generale. Cel puțin eu aşa văd lucrurile. Prin urmare, repet întrebarea: ce vrea Davíd să spună când zice că ştiți *cine e el* ?

— Şi dacă aş fi filozof, señor Simón, aş răspunde astfel: depinde ce înțelegeți prin *a şti*. L-am întâlnit pe băiat într-o altă viață? Cum aş putea fi sigur? Memoria s-a pierdut în uitarea generală, după cum spuneți. Am unele intuiții, aşa cum le aveți şi dumneavoastră, fără doar şi poate, dar intuițiile nu sunt amintiri. Dumneavoastră vă amintiți că l-ați întâlnit pe băiat la bordul vaporului, ați hotărât că se pierduse şi l-ați luat în grijă. E posibil ca el să-şi amintească

altfel evenimentul. E posibil ca dumneavoastră să fi părut pierdut; şi *el* a hotărât să aibă grijă de *dumneavoastră*.

— Mă judecaţi greşit. E posibil să am amintiri, dar n-am intuiţii. Intuiţiile nu fac parte din capitalul meu de bază.

— Intuiţiile sunt precum stelele căzătoare. Săgetează cerurile, sunt prezente o clipită, dispar în clipa următoare. Dacă nu le vezi, este pentru că ţii ochii închişi.

— Dar *ce e* săgetarea cerurilor? Dacă vă e cunoscut răspunsul, de ce nu mi-l spuneţi?

Señor Arroyo striveşte ţigara.

— Depinde de ce înţelegeţi prin *răspuns*, zice el. (Se ridică, îl prinde pe el, Simón, de umeri, se uită fix în ochii lui.) Curaj, prietene, spune el şi răsuflarea îi miroase a fum. Tânărul Davíd e un copil excepţional. Cuvântul pe care-l folosesc pentru el este *integral*. Este integral într-un fel în care alţi copii nu sunt. Nimic nu-i poate fi luat. Nimic nu i se poate adăuga. Cine sau ce credem noi – dumneavoastră, eu – că este el nu are importanţă. Cu toate acestea, iau în serios dorinţa dumneavoastră de a primi răspuns la întrebare. Răspunsul va veni când vă veţi aştepta mai puţin. Sau nu va veni. Se poate întâmpla şi asta.

El se scutură iritat:

— Nici nu vă imaginaţi, señor Arroyo, cât îmi displac paradoxurile şi mistificările astea de doi bani. Să nu mă înţelegeţi greşit. Vă respect, aşa cum am respectat-o şi pe defuncta dumneavoastră soţie. Sunteţi educatori, vă luaţi profesiunea în serios, preocuparea pentru elevi e autentică – nu mă îndoiesc de nimic din toate astea. Dar cu privire la sistemul dumneavoastră, *el sistema Arroyo*, am cele mai profunde îndoieli. O spun cu tot respectul pentru dumneavoastră ca muzician. Stele. Meteoriţi. Dansuri misterioase. Numerologie. Nume secrete. Revelaţii mistice. Poate că impresionează minţile tinere, dar nu încercaţi aceeaşi metodă cu mine.

Ieşind din academie, preocupat, prost-dispus, dă nas în nas cu cumnata lui Arroyo, aproape că o răstoarnă. Bastonul ei cade cu zgomot pe trepte în jos. El i-l aduce, îşi cere scuze pentru stângăcia lui.

— Nu te scuza, spune ea. Ar trebui să fie lumină pe scară, nu ştiu de ce clădirea trebuie să fie atât de întunecoasă şi mohorâtă. Dar dacă tot eşti aici, dă-mi braţul dumitale. Am nevoie de ţigări şi nu vreau să-l trimit pe vreunul din băieţi, ar fi un exemplu prost.

O ajută să ajungă la chioşcul de la colţul străzii. Ea merge încet, dar el nu se grăbeşte. Ziua e plăcută. El începe să se relaxeze.

— Ce ziceţi de-o cafea? propune el.

Se aşază la o terasă. Se bucură de soarele ce le inundă feţele.

— Sper că nu te-au jignit remarcile mele, spune ea. Mă refer la remarcile mele despre Ana Magdalena şi efectul ei asupra bărbaţilor. Ana Magdalena n-a fost genul meu, dar de fapt am ţinut mult la ea. Şi felul în care a murit – nimeni nu merită să moară aşa.

El tace.

— După cum am spus, mi-a fost elevă în tinereţea ei. Promitea, a muncit din greu, avea gânduri serioase în privinţa carierei. Însă trecerea de la adolescenţă la maturitate i-a creat mari probleme. Întotdeauna e o perioadă dificilă pentru o dansatoare, dar mai ales în cazul ei. Ea voia să-şi păstreze puritatea siluetei, o puritate firească atunci când suntem imaturi. N-a reuşit: noua siluetă de femeie se vădea tot mai mult, se manifesta. Astfel că, în cele din urmă, ea a renunţat, s-a apucat să facă alte lucruri. Am pierdut legătura cu ea. După moartea surorii mele, ea a reapărut deodată alături de Juan Sebastián. M-a surprins – nu ştiam că erau în contact –, dar nu am spus nimic.

Lui i-a făcut bine, trebuie să recunosc asta, a fost o soție bună. Şi-a asumat grija copiilor – cel mic era bebeluş – şi le-a devenit mamă. L-a scos pe Juan Sebastián din meseria de ceasornicar, în care nu avea nici un viitor, şi l-a convins să deschidă academia. Şi de atunci el a înflorit. Prin urmare, să nu mă înțelegi greşit. În multe sensuri, a fost o persoană admirabilă.

El tace.

— Juan Sebastián e un om cult. I-ai citit cartea? Nu? A scris o carte despre filozofia muzicii. O mai poți găsi în librării. Sora mea l-a ajutat. Sora mea a studiat muzica. A fost o pianistă extraordinară. Ea şi Juan Sebastián cântau la patru mâini. Câtă vreme Ana Magdalena, deşi este, pardon, era o tânără extrem de inteligentă, nu era nici muziciană, nici ceea ce aş numi o intelectuală. În locul dimensiunii intelectuale, ea aducea entuziasmul. A preluat rapid filozofia lui Juan Sebastián şi a devenit adepta ei înfocată. A aplicat-o lecțiilor ei de dans. Dumnezeu ştie ce-au priceput cei mici din asta. Dă-mi voie, Simón, să te întreb: ce-a înțeles copilul dumitale din lecțiile Anei Magdalena?

Ce-a înțeles Davíd din lecțiile Anei Magdalena? E pe punctul de a răspunde, un răspuns cumpănit, când ceva îl năpădeşte. Poate e amintirea izbucnirii lui mânioase față de Arroyo, sau e doar obosit, obosit de-a fi rezonabil, nu ştie, nu poate spune, însă simte cum i se zbârceşte fața, iar vocea care iese din gâtlejul lui abia şi-o poate recunoaşte, într-atât e de răguşită, de uscată.

— Mercedes, fiul meu a descoperit-o pe Ana Magdalena. A văzut-o pe patul de moarte. Amintirile lui despre ea sunt contaminate de această imagine, această oroare. Pentru că era moartă de ceva vreme – ca să înțelegeți. O imagine la care nici un copil n-ar trebui expus.

Ca să vă răspund la întrebare, fiul meu încearcă să se agațe de amintirea Anei Madalena aşa cum era în viață, şi de poveştile pe care le-a auzit de la ea. Ar vrea să creadă într-un tărâm ceresc unde numerele dansează etern. I-ar plăcea să creadă că atunci când dansează dansurile învățate de la ea, numerele coboară şi dansează cu el. La sfârşitul fiecărei zile de şcoală, Ana Magdalena îi aduna pe toți copiii în jurul ei, făcea să răsune ceea ce ea numea arcul ei – despre care ulterior am aflat că era un banal diapazon – şi le cerea să-şi închidă ochii şi să producă acel sunet împreună. Le va linişti sufletele, le spunea ea, îi va aduce în armonie cu tonul emis de stele când se rotesc pe orbitele lor. Mă rog, de asta se agață fiul meu – de tonul ceresc. Alăturându-ne dansului stelelor – crede el –, noi participăm în ființarea lor cerească. Dar cum să facă asta, Mercedes, *cum poate el* face asta după tot ce-a văzut?

Mercedes se întinde peste masă şi-l bate pe braț:

— Hai, hai! Ați trecut printr-o perioadă dificilă, toți. Poate că ar fi mai bine ca fiul dumitale să dea uitării academia, cu toate lucrurile reprobabile, şi să se ducă la o şcoală normală, cu profesori normali.

Un al doilea val de oboseală se abate asupra lui. Ce face el, stă la discuții cu străina asta care nu înțelege nimic?

— Fiul meu nu e un copil normal, spune el. Îmi pare rău, nu mă simt bine, nu mai pot continua.

Îi face semn chelnerului.

— Eşti tulburat, Simón. Nu te mai reții. Atât îți mai spun – sunt aici, în Estrella nu de dragul cumnatului meu, care cu greu mă suportă, ci pentru copiii surorii mele, doi băieți pierduți la care nu se gândeşte nimeni. Fiul dumitale o să meargă mai departe, dar care e viitorul lor? Întâi şi-au pierdut mama, apoi mama vitregă, sunt abandonați în această lume dură a bărbaților şi a ideilor bărbaților. Plâng pentru ei, Simón. Ei au nevoie de blândețe, toți copiii au

nevoie de blândețe, chiar şi băieții. Au nevoie să fie mângâiați şi cocoloşiți, au nevoie să inspire mirosurile blânde ale femeilor şi să simtă blândețea atingerii unei femei. De unde să primească ei toate astea? Vor creşte nedesăvârşiți, incapabili să înflorească.

Blândețe. El nu prea poate spune că Mercedes e blândă, cu nasul ăsta ca un cioc ascuțit şi cu mâinile artritice, osoase. El plăteşte, se ridică.

— Trebuie să plec, spune el. Mâine e ziua lui Davíd. Va împlini şapte ani. Sunt pregătiri de făcut.

Capitolul 18

Inés este hotărâtă să serbeze ziua de naştere a băiatului. La petrecere au fost invitați toți colegii lui de la academie, de a căror urmă a reuşit să dea, precum şi băieții din blocul lor, cei cu care joacă fotbal. De la *pastelería* a comandat un tort în formă de mingi de fotbal; a adus acasă o *pinãta*[4] viu colorată, în formă de măgar, iar de la prietena ei Claudia a împrumutat bețele cu care puştii o vor face bucăți; a angajat un magician ca să facă numere de magie. Lui Simón nu i-a spus ce cadou a pregătit, dar el ştie că Inés a cheltuit o grămadă de bani.

---

[4] Recipient făcut din hârtie, lut sau pânză; decorat şi umplut cu jucării mici sau dulciuri, este folosit la petreceri şi celebrări, unde participanții – adulți sau copii – îl distrug pentru a ajunge la conținut. (N. tr.)

Primul lui impuls este s-o egaleze pe Inés în dărnicie, apoi se stăpâneşte: deoarece este părintele mai puţin important, darul lui trebuie să fie mai puţin important. În încăperea din spate a unui magazin de vechituri, găseşte obiectul potrivit: o machetă de vapor, asemănător cu vaporul la bordul căruia au venit ei, cu un coş de fum şi elice, cu o covertă şi pasageri minusculi sculptaţi în lemn, care se apleacă peste balustradă sau se plimbă pe puntea superioară.

În timp ce explorează magazinele din vechiul cartier al oraşului, caută cartea pomenită de Mercedes, cartea lui Arroyo despre muzică. Nu o găseşte. Nici un librar n-a auzit de ea.

— Am fost la câteva dintre recitalurile lui, spune unul dintre ei. E un pianist uluitor, un adevărat virtuoz. N-am ştiut că scrie şi cărţi. Sunteţi sigur?

Convine cu Inés ca băiatul să doarmă la el, în camera închiriată, în noaptea dinaintea petrecerii, pentru ca ea să pregătească apartamentul.

— Ultima ta noapte ca băieţel, îi spune el băiatului. De mâine, vei avea şapte ani şi un băiat în vârstă de şapte ani este un băiat mare.

— Şapte este un număr nobil, spune băiatul. Cunosc toate numerele nobile. Vrei să ţi le înşir?

— Nu în seara asta, mulţumesc. Ce alte ramuri ale numerologiei ai mai studiat pe lângă numerele nobile? Ai studiat fracţiile, sau acestea sunt interzise? Nu cunoşti termenul *numerologie*? Numerologia este ştiinţa pe care o practică señor Arroyo în academia lui. Numerologii sunt oameni care cred că numerele există independent de noi. Ei cred că, şi dacă ar veni un potop colosal şi ar îneca toate fiinţele vii, numerele ar supravieţui.

— Dacă potopul ar fi chiar mare, până la cer de mare, numerele s-ar îneca şi ele. Şi n-ar mai rămâne nimic, doar stelele întunecate şi numerele întunecate.

— Stelele întunecate? Ce sunt astea?

— Stelele dintre stelele luminoase. Nu le poți vedea din pricină că sunt întunecate.

— Stelele întunecate trebuie să fie una dintre descoperirile tale. În numerologie, aşa cum o înțeleg eu, nu se pomeneşte de stele întunecate sau de numere întunecate. Mai mult, conform numerologilor, numerele nu se pot îneca, indiferent cât de mult cresc apele revărsate. Nu se pot îneca, deoarece ele nu respiră, nu mănâncă, nu beau. Ele există, pur şi simplu. Noi, ființele omeneşti, venim, plecăm, călătorim din viața asta în următoarea, dar numerele rămân aceleaşi pentru totdeauna. Asta scriu în cărțile lor oameni precum señor Arroyo.

— Eu am găsit o cale să mă întorc din noua viață. Să-ți spun? Este strălucită. Legi o frânghie de-un copac, o frânghie lungă, lungă, apoi, când ajungi în viața următoare, legi capătul celălalt al frânghiei de-un copac, un alt copac. Apoi, când vrei să te întorci din viața următoare, te ții de frânghie, atâta tot. Ca omul din *larebinto*.

— *Laberinto*. E un plan foarte iscusit, foarte ingenios. Din nefericire, eu văd un cusur. Cusurul e că, în timp ce înoți înapoi, în viața asta, ținându-te de frânghie, valurile se vor înălța până la tine şi te vor spăla de toate amintirile tale. Prin urmare, când vei ajunge de partea asta, nu îți vei aminti nimic din ce ai văzut în partea cealaltă. Va fi ca şi când n-ai vizitat niciodată partea cealaltă. Ca şi când ai dormit fără să visezi.

— De ce?

— Pentru că, aşa cum am spus, te vei fi scufundat în apele uitării.

— Dar de ce? De ce trebuie să uit?

— Pentru că asta e regula. Nu te poți întoarce din viața următoare şi să povesteşti ce-ai văzut acolo.

— De ce e asta regula?

— O regulă e doar o regulă. Regulile nu trebuie să se justifice. Ele sunt la fel ca numerele. Nu există *de ce* pentru numere. Universul acesta este un univers de reguli. Nu există *de ce* pentru univers.

— De ce?

— Acum faci pe prostul.

Mai târziu, după ce Davíd a adormit pe canapea şi el însuşi zace pe pat, ascultând fojgăiala şoarecilor în tavan, se întreabă cum se va gândi băiatul cândva la aceste conversaţii ale lor. El, Simón, se socoteşte o persoană rezonabilă, raţională, care îi oferă băiatului o elucidare rezonabilă, raţională a motivului pentru care lucrurile sunt aşa cum sunt. Dar oare nevoile sufletului unui copil sunt mai bine servite de micile lui omilii seci decât de călătoria fantastică oferită la academie? De ce să nu-l lase să-şi petreacă aceşti ani preţioşi dansând numerele şi comunicând cu stelele, în compania lui Alyosha şi a lui señor Arroyo, şi să aştepte ca judecata sănătoasă şi raţiunea să apară când le vine vremea?

O frânghie de la un pământ la altul: ar trebui să-i spună lui señor Arroyo acest lucru, să-i scrie un bilet: „Fiul meu, cel care spune că îi cunoaşteţi numele adevărat, a născocit un plan pentru salvarea tuturor: un pod de frânghie de la un mal la celălalt; sufletele care se trag punând o mână după alta, dintr-o parte în alta a oceanului, unii către noua viaţă, alţii înapoi spre cea veche. Un asemenea pod, spune fiul meu, ar însemna sfârşitul uitării. Am şti cu toţii cine suntem şi ne-am bucura”.

Chiar ar trebui să-i scrie lui Arroyo. Nu doar un bilet, ci o scrisoare mai lungă, mai amplă, care să spună ceea ce poate ar fi spus el dacă n-ar fi ieşit valvârtej de la întrevederea lor. Dacă n-ar fi atât de somnoros, de letargic, ar aprinde lumina şi s-ar pune pe scris. „Stimate Juan Sebastián, iertaţi-mi scena de nervozitate de azi-dimineaţă, trec printr-o perioadă

dificilă, deşi, desigur, povara sub care trudesc eu este mult mai uşoară decât a dumneavoastră. Mai precis, mă aflu pe mare (folosesc o metaforă comună), îndepărtându-mă tot mai mult de pământ. De ce? Permiteți-mi să fiu candid. În ciuda eforturilor susținute ale intelectului, nu pot să cred în numere, numerele mai înalte, numerele din înalt, aşa cum faceți dumneavoastră şi cum par să facă toți cei care au legătură cu academia dumneavoastră, inclusiv fiul meu Davíd. Nu înțeleg nimic despre numere, nici o iotă, nimicuța, de la început până la sfârşit. Credința dumneavoastră în ele v-a ajutat (presupun eu) să treceți prin această perioadă dificilă, în vreme ce eu, neavând această credință, sunt iritabil, irascibil, gata să izbucnesc (ați asistat la o asemenea izbucnire azi-dimineață) – de fapt, devin greu de suportat, nu numai de către cei din jurul meu, ci şi de mine însumi.

Răspunsul va veni când vă veți aştepta mai puțin. Sau nu va veni. Simt aversiune față de paradoxuri, Juan Sebastián, stare pe care păreți a nu o împărtăşi. Asta trebuie să fac pentru a avea cugetul împăcat: să înghit paradoxuri cu polonicul? Şi, dacă tot am ajuns aici, ajutați-mă să înțeleg de ce un copil şcolit de dumneavoastră, atunci când e rugat să explice numerele, răspunde că nu pot fi explicate, nu pot fi decât dansate. Acelaşi copil, înainte să urmeze academia dumneavoastră, se temea să păşească de pe o dală de pavaj pe următoarea, ca să nu cadă în spațiul dintre ele şi să dispară în nimicnicie. Iar acum dansează peste spații fără să tresară. *Ce puteri magice are dansul?* „

Ar trebui s-o facă. Ar trebui să scrie scrisoarea. Dar va răspunde Juan Sebastián? Juan Sebastián nu i se pare genul să se ridice din pat în toiul nopții, ca să arunce o frânghie unui om care, deşi nu se înează, nici nu ştie să înoate.

În timp ce adoarme, îi vine în minte o imagine de la meciurile de fotbal din parc: băiatul, ţinând capul plecat şi pumnii strânşi, fuge, fuge, fuge, ca o forţă irezistibilă. De ce, de ce, de ce, când e atât de plin de viaţă – această viaţă, viaţa de acum –, îl interesează atât de mult viaţa următoare?

Primii sosiţi la petrecere sunt doi băieţi care locuiesc într-un apartament de la etajul de sub ei, fraţi, vădit stingheriţi în cămăşile lor scrobite, în pantaloni scurţi, cu părul ud şi bine lipit de ţeastă. Se grăbesc să ofere cadoul ambalat în hârtie colorată, iar Davíd îl depoziteză într-un spaţiu pe care l-a eliberat anume într-un colţ.

— Aici e grămada pentru cadouri, anunţă el. Nu le voi deschide decât după ce-au plecat toţi.

Grămada conţine deja marionetele primite de la surorile de la fermă şi cadoul lui Simón, vaporul, împachetat într-o cutie de carton, legată cu o panglică.

Se aude soneria. Davíd se repede să întâmpine oaspeţi noi şi să primească şi mai multe cadouri.

Deoarece el, Simón, şi-a asumat sarcina de a servi gustările, nu prea are multe de făcut. Bănuieşte că majoritatea musafirilor îl consideră pe Diego tatăl băiatului, iar pe el, Simón, drept un bunic sau o rudă şi mai îndepărtată.

Petrecerea se desfăşoară bine, deşi cei câţiva copii de la academie se cam feresc de copiii mai gălăgioşi din bloc şi stau în grup, şuşotind între ei. Inés – cu părul coafat modern, cu o rochie alb-cu-negru elegantă, în toate privinţele o mamă de care un băiat poate fi mândru – arată mulţumită de ceea ce se întâmplă.

— Frumoasă rochie, îi zice el lui Inés. Îţi vine bine.

— Mulţumesc, zice ea. E momentul tortului. Vrei, te rog, să-l aduci?

Prin urmare, e privilegiul lui să aducă la masă uriaşul tort în formă de minge de fotbal, aşezat în soclul de marţipan verde, şi să zâmbească afectuos când, dintr-un singur *puffff*, Davíd stinge toate cele şapte lumânări.

— Bravo! exclamă Inés. Acum trebuie să-ţi pui o dorinţă.

— Mi-am pus-o deja. E secret. N-o să spun nimănui.

— Nici măcar mie? întreabă Diego. Aşa, la ureche?

Şi îşi înclină capul într-un gest de complicitate.

— Nu.

Se întâmplă un carambol la tăierea tortului: când cuţitul se cufundă, coaja de ciocolată crapă şi tortul se desface în două părţi neegale, din care una se rostogoleşte şi se sfărâmă de suprafaţa mesei, răsturnând un pahar de limonadă. Cu un strigăt de triumf, Davíd roteşte cuţitul deasupra capului:

— E cutremur!

Inés se repede să strângă mizeria.

— Atenţie la cuţit, să nu răneşti pe cineva!

— E ziua mea. Pot să fac ce vreau.

Telefonul sună. Magicianul. Întârzie vreo patruzeci şi cinci de minute, chiar o oră. Inés trânteşte furioasă receptorul.

— Cum poţi să faci afaceri în halul ăsta? strigă ea.

Sunt prea mulţi copii în apartament. Diego a răsucit un balon, dându-i formă de pitic cu urechi uriaşe; balonul devine jucăria băieţilor. Aleargă dintr-o cameră în alta, se împiedică de mobilier. Bolívar se ridică şi-şi face apariţia din culcuşul lui din bucătărie. Copiii se dau înapoi, speriaţi. El, Simón, este cel care trebuie să-l ţină pe câine de zgardă.

— Numele lui e Bolívar, anunţă Davíd. Nu muşcă, nu-i muşcă decât pe cei răi.

— Pot să-l mângâi? întreabă o fată.

— Bolívar nu e foarte binedispus în acest moment, răspunde Simón. Are obiceiul să doarmă după-masa. Şi ține la tabieturile lui.

Zicând acestea, îl duce frumuşel pe Bolívar înapoi în bucătărie.

Din fericire, Diego îi convinge pe băieții mai zvăpăiați, printre care şi Davíd, să se ducă în parc, să joace fotbal. El şi Inés rămân acasă, ocupându-se de cei mai timizi. Apoi fotbaliştii se întorc valvârtej şi înfulecă tot ce-a mai rămas din tort şi din biscuiți.

Se aude o ciocănitură în uşă. Magicianul, un omuleț înfierbântat, cu obraji rozalii, cu joben pe cap, îmbrăcat în frac, stă în prag ținând un coş de nuiele în brațe. Inés nu-i dă nici o şansă să deschidă gura.

— Prea târziu! țipă ea. Aşa îți tratezi clienții? Pleacă! Nu primeşti nci o lețcaie de la noi!

Musafirii pleacă. Înarmat cu o foarfecă, Davíd începe să-şi deschidă cadourile. Desface cadoul de la Inés şi Diego.

— E o chitară! exclamă el.

— Se numeşte ukulele, îl corectează Diego. E şi o broşură în care îți spune cum să cânți la ea.

Băiatul ciupeşte corzile, produce sunete discordante.

— Mai întâi trebuie acordată, spune Diego. Hai să-ți arăt.

— Nu acum, zice băiatul desfăcând cadoul primit de la el, Simón. Extraordinar! strigă el. Putem să mergem în parc, să-l punem pe apă?

— E un model, zice el. Nu sunt sigur că va pluti fără să se răstoarne. Putem încerca în cadă.

Umplu cada. Vaporul pluteşte vesel, fără vreun semn că s-ar scufunda.

— E extraordinar! repetă băiatul. Cel mai grozav cadou!

— După ce vei fi învățat să cânți la ukulele, acesta va fi cel mai grozav cadou, spune el. Instrumentul ăsta muzical

nu-i un model, ci e de-adevăratelea, e adevărat. Le-ai mulțumit lui Inés şi lui Diego?

— Juan Pablo spune că academia e o şcoală de fătălăi, zice că numai fătălăii se duc la academie.

El ştie cine e Juan Pablo: unul dintre băieții din bloc, mai mare decât Davíd, şi ca vârstă, şi ca statură.

— Juan Pablo n-a trecut niciodată dincolo de porțile academiei. Habar n-are ce se petrece acolo. Dacă ai fi fătălău, te-ar lăsa Bolívar să faci pe stăpânul cu el – Bolívar, care va fi lup în viața următoare?

Inés îl prinde la uşă tocmai când el dă să plece, şi îi strecoară în mână câteva hârtii.

— E o scrisoare de la academie şi ziarul de ieri, paginile cu anunțuri de lecții particulare. Trebuie să ne hotărâm pentru un profesor particular. I-am marcat pe cei posibili. Nu mai putem aştepta.

Scrisoarea, adresată lui Inés şi lui deopotrivă, nu este de la academia lui Arroyo, ci de la Academia de Canto. Dat fiind nivelul extrem de ridicat al cererilor de înscriere pentru trimestrul următor, ei sunt informați că, din păcate, nu există nici un loc pentru Davíd. Li se mulțumeşte pentru interesul manifestat.

Cu scrisoarea în mână, el se întoarce a doua zi la Academia de Dans.

Încruntat, se aşază în refectoriu.

— Spune-i lui señor Arroyo că sunt aici, îi cere el lui Alyosha. Nu plec până nu vorbesc cu el.

Câteva minute mai târziu, apare maestrul însuşi.

— Señor Simón! V-ați întors!

— Da, m-am întors. Sunteți un om ocupat, señor Arroyo, prin urmare voi fi scurt. Am menționat data trecută că am făcut o cerere de înscriere a lui Davíd la Academia de Canto. Cererea a fost între timp respinsă. Singurele opțiuni care ne-au rămas sunt sistemul public sau cel privat.

Sunt câteva elemente pe care nu vi le-am destăinuit, dar pe care trebuie să le cunoaşteţi. Când partenera mea Inés şi cu mine am părăsit Novilla şi am venit la Estrella, fugeam de lege. Nu pentru că suntem oameni răi, ci pentru că autorităţile din Novilla voiau să ni-l ia pe Davíd, din motive pe care nu le voi detalia acum, şi să-l plaseze într-o instituţie. Ne-am opus. Tehnic, suntem infractori, Inés şi cu mine.

L-am adus pe Davíd aici şi am găsit un cămin pentru el în academia dumneavoastră – un cămin temporar, după cum s-a dovedit. Şi acum ajung la subiect. Dacă îl înscriem pe Davíd într-o şcoală publică, avem toate motivele să ne aşteptăm că va fi identificat şi trimis înapoi la Novilla. Prin urmare, evităm şcolile publice. Recensământul, care e în mai puţin de-o lună, complică şi mai mult lucrurile. Va trebui să ascundem orice urmă de-a lui de cei care fac recensământul.

— Şi eu o să-mi ascund fiii. Davíd li se poate alătura. Sunt destule unghere întunecate în clădirea asta.

— Dumneavoastră de ce trebuie să vă ascundeţi fiii?

— Nu au fost luaţi la socoteală la ultimul recensământ, prin urmare nu au numere, prin urmare ei nu există. Sunt fantome. Dar continuaţi. Îmi spuneaţi că evitaţi şcolile publice.

— Da. Inés şi-ar dori un tutore particular pentru Davíd. Am mai încercat o dată cu un tutore. N-a fost un succes. Băiatul are o personalitate puternică. E obişnuit să obţină ce vrea. Are nevoie să devină în mai mare măsură un animal social. Are nevoie să fie într-o clasă cu alţi copii, sub îndrumarea unui profesor pe care-l respectă.

Sunt conştient că sunteţi strâmtorat financiar, señor Arroyo. Dacă vă vedeţi cu claritate drumul spre redeschiderea academiei şi dacă Davíd se poate întoarce, vă ofer ajutorul meu fără remuneraţie. Pot să fac treabă de

administrator: mătur, curăț, duc lemne de foc şi aşa mai departe. Pot să ajut cu internii. Nu mă feresc de munca fizică. În Novilla, am muncit ca hamal.

Nu-s eu tatăl lui Davíd, dar sunt protectorul lui. Din nefericire, pare să-şi piardă respectul pe care-l avea pentru mine. E şi ăsta un semn al sălbăticiei lui. Mă ia peste picior, spune că sunt bătrânul care se ține peste tot după el, făcându-i cu degetul şi admonestându-l. Dar pe dumneavoastră vă respectă, señor Arroyo, pe dumneavoastră şi pe regretata dumneavoastră soție.

Dacă veți redeschide porțile, elevii de altădată se vor întoarce, sunt sigur de asta. Davíd va fi primul. Nu pretind să înțeleg filozofia dumneavoastră, dar pot să văd că a fi sub aripa dumneavoastră îi face bine băiatului. Ce părere aveți?

Señor Arroyo l-a ascultat cu mare seriozitate, nu l-a întrerupt deloc. Acum vorbeşte:

— Señor Simón, deoarece sunteți sincer cu mine, voi fi sincer cu dumneavoastră. Ceea ce spuneți nu este adevărat. El vă iubeşte şi vă admiră, chiar dacă nu vă ascultă întotdeauna. Îmi spune mândru cum, atunci când erați hamal, duceați cele mai grele poveri, mai grele decât ale camarazilor dumneavoastră mai tineri. Ceea ce are împotriva dumneavoastră este că, deşi vă considerați tatăl lui, nu ştiți cine e. Sunteți conştient de asta. Am mai discutat şi înainte.

— Nu numai că-mi face vină din asta, señor Arroyo, ci mi-o aruncă în față.

— V-o aruncă în față şi asta vă necăjeşte, e normal. O să reformulez ceea ce v-am spus când ne-am întâlnit ultima oară şi poate că vă liniştesc puțin în această privință.

Fiecare dintre noi am trăit experiența sosirii într-o țară nouă şi a primirii unei noi identități. Purtăm, fiecare dintre noi, nume ce nu sunt ale noastre. Dar curând ne obişnuim cu ea, cu viața asta nouă, inventată.

Fiul dumneavoastră e o excepție. El simte cu neobișnuită intensitate falsitatea noii lui vieți. Nu a cedat încă presiunii de a uita. Ceea ce-și amintește eu n-am de unde știi, dar include ceea ce el crede că este numele lui adevărat. Care e numele acela? Iar n-am de unde știi. Refuză să-l dezvăluie sau nu e în stare s-o facă, nu am cum spune care din ele. Poate că e mai bine ca secretul lui să rămână secret. E vreo diferență dacă, așa cum spuneați deunăzi, e cunoscut sub numele de Davíd sau Tomás, sau șaizeci și șase ori nouăzeci și nouă, sau Alfa ori Omega? S-ar cutremura pământul sub picioarele noastre dacă s-ar afla numele lui adevărat, ar cădea stelele de pe cer? Bineînțeles că nu.

Simțiți-vă consolat, prin urmare. Nu sunteți primul tată care este respins, și nici ultimul nu veți fi.

Cât despre cealaltă chestiune – vă oferiți voluntar serviciile în folosul academiei. Vă mulțumesc. Înclin să accept, cu gratitudine. Sora răposatei mele soții a avut și ea amabilitatea să-și ofere ajutorul. Este o profesoară remarcabilă – nu știu dacă v-a spus –, dar aparține unei alte filozofii. Iar dorința mea de a redeschide academia a primit sprijin și din alte părți. Ceea ce mă încurajează să cred că vom putea depăși dificultățile prezente. Totuși, dați-mi un răgaz să iau o hotărâre.

Discuția se încheie în acest punct. El își ia la revedere. *Dificultățile prezente*: cuvintele lasă un gust amar. Oare Arroyo are vreo idee despre ce dificultăți are el? Cât mai poate fi ferit de adevărul despre Ana Magdalena? Cu cât stă Dmitri mai mult în spital, așteptând să treacă timpul, cu atât sporește posibilitatea să înceapă să se laude în fața prietenilor cu nevasta glacială a maestrului, care nu putea să-și ia mâinile de pe el. Povestea se va răspândi ca un foc de paie. Oamenii o să râdă pe înfundate pe la spatele lui Arroyo; dintr-un personaj de tragedie, va deveni un personaj de batjocură. El, Simón, ar fi trebuit să găsească până acum

un mijloc de a-l fi avertizat, încât, atunci când vor începe bârfele, el să fie pregătit să le facă față.

Şi scrisorile, scrisorile incriminatoare? De mult ar fi trebuit să le ardă. *Te quiero apasionadamente*. Pentru a mia oară se blestemă că s-a implicat în povestea lui Dmitri.

Capitolul 19

În această stare de spirit agitată ajunge acasă, unde îl găseşte pe Dmitri întins în fața uşii, îmbrăcat în uniforma de infirmier, ud din cap până-n picioare – iar plouă –, dar zâmbind cu gura până la urechi.

— Salutare, Simón. Groaznică vreme, nu-i aşa? Mă laşi să intru?

— Nu, nu te las. Cum ai ajuns aici? Davíd e cu tine?

— Davíd nu ştie nimic despre asta. Am venit neajutat: am luat un autobuz, apoi pe jos. Nimeni nu s-a uitat la mine. *Brrrr!* E frig. Ce n-aş da pentru o ceaşcă de ceai!

— De ce eşti aici, Dmitri?

Dmitri chicoteşte.

— Surpriză, nu-i aşa? Ar trebui să vezi cum arăți. Eşti complicele unui criminal. Nu-ți face griji. O să dispar curând. N-o să mă mai vezi, nu în această viață. Aşa că lasă-mă înăuntru.

El descuie uşa. Dmitri intră, trage cuvertura de pe pat, se înveleşte în ea.

— Aşa-i mai bine! zice. Vrei să ştii de ce-s aici? O să-ți spun, aşa că ascultă cu atenție. În zori, adică peste câteva

ore, voi porni pe drumul spre nord. Spre ocnă. Aceasta e decizia mea, finală. Mă predau autorităților de la ocnă şi cine ştie ce se va alege de mine acolo. „Dmitri, eşti ca un urs. Nimic nu te poate omorî", spun oamenii. Mda, o fi fost adevărat cândva, dar nu şi acum. Loviturile, lanțurile, pâinea şi apa – cine ştie cât voi fi în stare să rezist înainte să cad în genunchi şi să spun: „Destul! Lichidați-mă! Dați-mi *coup de grâce*!"

Sunt doar două spirite luminate în oraşul ăsta cufundat în noapte – tu, Simón, şi señor Arroyo, iar Arroyo iese din discuție, nu se cuvine, eu fiind ucigaşul soției lui şi aşa mai departe. Prin urmare, rămâi tu. Noi doi încă putem sta de vorbă. Îți zici că vorbesc prea mult, ştiu asta, şi ai dreptate într-un fel, pot fi plicticos. Dar priveşte lucrurile din punctul meu de vedere. Dacă nu vorbesc, dacă nu mă explic, cine sunt eu? Un bou. Un nimeni. Sau un psihopat. Poate. Dar cu siguranță un nimic, un zero, fără vreun loc în lume. Nu înțelegi asta, nu-i aşa? Zgârcit cu vorbele, aşa eşti tu. Fiecare cuvânt controlat şi cântărit înainte să-l trimiți afară. Mă rog, fiecare în felul său.

Am iubit-o pe femeia aia, Simón. În clipa în care am zărit-o prima oară, am ştiut că e steaua mea, destinul meu. O gaură s-a căscat în viața mea, o gaură pe care numai şi numai ea putea s-o umple. Ca să fiu cinstit, şi acum sunt îndrăgostit de ea, de Ana Magdalena, deşi e îngropată în pământ sau preschimbată în cenuşă, nimeni nu vrea să-mi spună care din două. *Şi ce dacă?* zici tu, *oamenii se îndrăgostesc tot timpul*. Dar nu cum am fost eu. Eu nu am meritat-o, ăsta-i adevărul adevărat. Înțelegi? Poți să înțelegi cum e să fii cu o femeie, să fii cu ea în toate sensurile posibile – ca s-o spun delicat –, când uiți unde eşti, timpul s-a oprit, în acest fel de a fi cu cineva, frenetic, când eşti în ea şi ea e în tine – aşa să fii cu ea şi în acelaşi timp să fii conştient, într-un colț al minții, că ceva e greşit în toată

povestea asta? Nu din punct de vedere moral, n-am prea avut relații cu moralitatea, am fost întotdeauna genul independent, din punct de vedere moral –, ci greşit într-un sens cosmologic, ca şi când planetele din cerurile de deasupra capetelor noastre s-au aliniat greşit şi ne spuneau *Nu, nu, nu* – înțelegi? Nu, bineînțeles că nu înțelegi, şi cine te-ar putea condamna? Explic eu prost.

Dar, cum spuneam, n-am meritat-o pe Ana Magdalena. La asta se reduce totul, până la urmă. N-ar fi trebuit să fiu acolo, să împart patul cu ea. A fost o greşeală. O jignire – adusă stelelor, adusă cuiva, nu ştiu cui anume. Acesta era sentimentul pe care-l aveam, sentimentul obscur, sentimentul care nu se lăsa dus. Poți să înțelegi? Ai aşa, o sclipire cât de mică?

— Nu mă interesează câtuşi de puțin sentimentele tale, Dmitri, nici cele din trecut, nici cele prezente. Nu trebuie să-mi spui nimic din toate astea. Eu nu te încurajez.

— Bineînțeles că nu mă încurajezi! Nimeni n-ar putea să-mi respecte mai mult intimitatea. Eşti un tip de treabă, Simón, din rasa rară a oamenilor cu adevărat de treabă. Dar eu nu vreau să mă ascund! Vreau să fiu ființă omenească, şi a fi ființă omenească înseamnă a fi un animal care vorbeşte. De aceea îți spun lucrurile astea: ca să pot fi din nou ființă omenească, să aud o voce omenească ieşind din nou din pieptul ăsta al meu, din pieptul lui Dmitri! Şi dacă nu-ți pot spune ție, cui să-i spun? Cine-a mai rămas? Prin urmare, dă-mi voie să-ți spun: o făceam – făceam dragoste –, ea şi cu mine, ori de câte ori puteam, ori de câte ori găseam o oră liberă sau chiar un minut, două, trei. Pot să fiu franc cu asemenea chestiuni, nu-i aşa? Pentru că n-am secrete față de tine, Simón – nu de când ai citit scrisorile acelea pe care n-ar fi trebuit să le citeşti.

Ana Magdalena. Ai văzut-o, Simón, trebuie să fii de acord, era o frumusețe, o adevărată frumusețe, din cea autentică,

fără cusur din cap până-n picioare. Ar fi trebuit să fiu mândru că țin o asemenea frumusețe în brațe, dar n-am fost. Nu, mi-era ruşine. Pentru că ea merita mai mult, mai mult decât un nimeni ca mine, urât, păros, ignorant. Mă gândesc la brațele acelea răcoroase ale ei, răcoroase ca marmura, care se încolăceau în jurul meu, trăgându-mă în ea – *pe mine!, pe mine!* – şi clatin din cap. E ceva greşit acolo, Simón, profund greşit. Frumoasa şi bestia. De aceea am folosit cuvântul *cosmologic*. O greşeală printre stele sau planete, ceva încurcat.

Tu nu vrei să mă încurajezi, apreciez asta, zău că da. E un gest de respect din partea ta. Dar cu siguranță ai întrebări legate de Ana Magdalena. Pentru că, dacă eu eram într-adevăr nedemn de ea, după cum sunt sigur că eram, ce căuta ea în pat cu mine? Răspunsul, Simón, e: *Zău că nu ştiu*. Ce a văzut în mine, când avea un soț de o mie de ori mai merituos, un soț care o iubea şi care îi arăta acest lucru, sau cel puțin aşa spunea ea?

Fără îndoială că îți vine în minte cuvântul *poftă*: Ana Magdalena avea poftă de orice îi oferam. Dar n-a fost aşa! Pofta a fost în întregime din partea mea. Din partea ei, numai grație şi dulceață, ca şi când o zeiță cobora să-i ofere unui muritor gustul ființei nemuritoare. Ar fi trebuit s-o venerez, şi am făcut-o, chiar am făcut-o, până în ziua fatidică în care totul a mers rău. De aceea plec la ocnă, Simón: din pricina ingratitudinii mele. Ingratitudinea e un păcat teribil. Poate cel mai rău dintre toate. De unde a venit ingratitudinea asta a mea? Cine ştie! Vorba aia, inima omului este un codru întunecat. I-am fost recunoscător Anei Magdalena, până-ntr-o zi când – *bum!* – am devenit nerecunoscător, uite-aşa!

Şi de ce? De ce i-am făcut ei ultimul lucru – lucrul suprem? Îmi bat capul – *de ce, neghiobule, de ce, de ce?* –, dar nu primesc nici un răspuns. Pentru că regret fapta, nu

încape îndoială. Dacă aş putea s-o aduc de oriunde-ar fi, din groapa ei în pământ sau de pe valurile pe care-a fost spulberată ca praful, aş face-o-ntr-o clipită. M-aş umili în faţa ei, *am o mie de regrete, îngerul meu*, aş spune (aşa o numeam uneori*, îngerul meu*), *n-am să mai fac*. Dar regretul nu ajută, nu-i aşa? – regretul, pocăinţa. Săgeata timpului: n-o pot întoarce îndărăt. Nu se poate merge înapoi.

Cei de la spital nu înţeleg asemenea lucruri. Frumuseţea, graţia, recunoştinţa – totul este o carte închisă pentru ei. Se uită în capul meu cu lămpile şi telescoapele şi microscoapele lor, căutând firele scurtcircuitate sau întrerupătorul conectat, când ar trebui să fie deconectat. *Greşeala nu e în capul meu, e în sufletul meu!* le spun eu, dar bineînţeles că ei mă ignoră. Sau îmi dau pastile. *Înghite asta*, zic ei, *vezi dacă te reglează. Pastilele n-au nici un efect asupra mea*, le spun eu, *numai biciul! Biciuiţi-mă!*

Numai biciul are putere asupra mea, Simón, biciul şi ocna. Sfârşit de poveste. Îţi mulţumesc că m-ai ascultat. De-acum încolo, îţi promit că buzele mele vor fi pecetluite. Niciodată de-acum încolo nu vor mai rosti numele sfânt al Anei Magdalena. An după an voi trudi în tăcere, scoţând sare pentru oamenii de treabă ai ţării, până-ntr-o zi, când n-o să mai pot. Inima mea, bătrâna şi credincioasa mea inimă de urs, va ceda. Când o să-mi dau ultima suflare, binecuvântata Ana Magdalena o să coboare, calmă, minunată ca întotdeauna, şi-o să-mi pună un deget pe buze. *Hai, Dmitri,* va spune ea, *alătură-mi-te în viaţa următoare, unde trecutul e iertat şi uitat.* Aşa îmi închipui eu.

Când rosteşte cuvintele *iertat şi uitat*, vocea lui Dmitri se frânge. Ochii lui sclipesc de lacrimi. Fără să vrea, el, Simón, este mişcat. Apoi Dmitri îşi ia seama:

— Ajung la subiect. Pot să rămân peste noapte? Pot să dorm aici şi să-mi refac forţele? Pentru că mâine va fi o zi lungă, grea.

— Dacă promiți că mâine-dimineață dispari şi dacă juri că nu te voi mai vedea niciodată, absolut niciodată, da, poți dormi aici.

— Jur! Niciodată! Pe capul mamei mele jur! Mulțumesc, Simón. Eşti un tip de treabă. Cine-ar fi crezut că tu, cel mai corect, mai vertical om din oraş, vei ajunge să ajuți şi să sprijini un criminal? Încă o favoare – poți să-mi împrumuți nişte haine? M-aş oferi să le cumpăr, dar nu am bani, mi i-au luat la spital.

— Îți dau haine, îți dau bani, îți dau tot ce trebuie ca să scap de tine.

— Generozitatea ta mă face să mă ruşinez cu adevărat. Am greşit față de tine, Simón. Făceam glume pe socoteala ta, pe la spatele tău. N-ai ştiut asta, nu-i aşa?

— Mulți oameni râd de mine. Sunt obişnuit. Sunt imun.

— Ştii ce spunea Ana Magdalena despre tine? Zicea că pretinzi că eşti un cetățean stimabil şi un om rațional, dar de fapt eşti un copil pierdut. Cuvintele ei erau: un copil care nu ştie unde locuieşte sau ce vrea. O femeie pătrunzătoare, nu crezi? Câtă vreme tu, zicea ea referindu-se la mine, Dmitri – cel puțin tu ştii ce vrei, cel puțin se poate spune asta despre tine. Şi e adevărat! Mereu am ştiut ce vreau, şi ea m-a iubit pentru asta. Femeile iubesc un bărbat care ştie ce vrea, care nu se dă după cireş.

Încă ceva, Simón. Ce-ar fi să-mi dai ceva de mâncare, să mă întăresc pentru călătoria ce mă aşteaptă?

— Ia ce găseşti în bufet. Eu mă duc să mă plimb. Am nevoie de aer curat. O să lipsesc mai mult.

Când se întoarce o oră mai târziu, Dmitri a adormit în patul lui. În timpul nopții, e trezit de sforăitul bărbatului. Se ridică de pe canapea şi-l scutură.

— Sforăi, îi zice el.

Cu un oftat colosal, Dmitri se răsuceşte. Un minut mai târziu, sforăitul reîncepe.

Următorul lucru pe care-l ştie e că păsările din copaci au început să ciripească. E un frig muşcător. Dmitri se învârte agitat prin încăpere.

— Trebuie să plec, şopteşte el. Ziceai ceva de bani şi haine.

El se ridică, aprinde lumina, găseşte o cămaşă şi nişte pantaloni pentru Dmitri. Sunt la fel de înalți, dar Dmitri e mai lat în umeri, cu pieptul mai voluminos, cu talie mai groasă: cămaşa abia se poate îmbumba. Îi dă lui Dmitri o sută de *reales* din portmoneul lui.

— Ia haina mea, îi mai spune el. E agățată de uşă.

— Îți sunt etern recunoscător, zice Dmitri. Iar acum trebuie să ies şi să-mi întâmpin soarta. Spune-i rămas-bun băiatului din partea mea. Dacă vine cineva să îşi bage nasul, spune-le că am luat trenul spre Novilla. Se opreşte, apoi: Simón, ți-am spus că am plecat din spital de unul singur. Nu e chiar adevărat. De fapt, a fost o minciună gogonată. M-a ajutat băiatul tău. Cum? I-am telefonat. *Dmitri strigă după libertate*, i-am spus. *Poți să dai o mână de ajutor?* O oră mai târziu, el era acolo şi m-a scos, ca şi prima oară. Pur şi simplu. Nimeni nu ne-a văzut. Bizar. Parcă eram invizibili. Asta-i tot. M-am gândit că trebuie să-ți spun, ca să lămurim totul între noi.

Capitolul 20

Claudia şi Inés plănuiesc un eveniment la Modas Modernas: un show pentru a promova tendințele de

primăvară; în timp ce ele sunt ocupate cu supravegherea croitoreselor, angajarea modelelor şi cu publicitatea, Diego îl are în grijă pe băiat. Dar Diego nu e în stare. Uneori nu vine acasă toată noaptea, se întoarce în zori, doarme până la prânz. Inés îl ia la refec, lui nu-i pasă.

— Nu-s bonă, zice el. Dacă vrei bonă, angajează-ți.

Toate acestea, Davíd i le relatează lui Simón. Sătul să stea singur în apartament, băiatul i s-a alăturat în turele cu bicicleta. Colaborează bine împreună. Energia băiatului pare inepuizabilă. Aleargă de la o casă la alta, vâră în cutiile poştale broşuri care deschid o lume nouă a minunilor: nu numai inelul de chei care luminează în întuneric şi centura-minune care topeşte grăsimea în timp ce dormi, şi câinele-electric care latră de câte ori sună soneria, dar şi señora Victrix, consultații astrale, doar cu programare; Brandy, modelul de lenjerie, tot cu programare; Ferdi clovnul, garantat că îți va însufleți viitoarea petrecere; ca să nu mai vorbim de cursuri de gastronomie, cursuri de meditație, cursuri de gestionare a mâniei, două pizza la preț de una.

— Asta ce-nseamnă, Simón? întreabă copilul arătând un fluturaş tipărit pe hârtie maronie ieftină.

Omul, măsurătorul tuturor lucrurilor, scrie acolo. *O conferință susținută de eminentul savant dr. Javier Moreno. Institutul de Studii Avansate, seriile de joi, 8 p.m. Intrare liberă, donații bine-venite.*

— Nu prea ştiu. O fi ceva legat de arpentaj. Arpentorul este cel care împarte pământul în parcele, pentru ca să poată fi cumpărat sau vândut. Nu ar fi interesant pentru tine.

— Şi ăsta?

— *Walkie-talkie*. Un nume aiuristic pentru un telefon fără fir. Îl duci cu tine şi vorbeşti cu prieteni aflați la distanță.

— Pot să am şi eu unul?

— Se vând pereche, unul pentru tine, unul pentru prietenul tău. Nouăsprezece *reales* nouăzeci şi cinci. O căciulă de bani pentru o jucărie.

— Zice Grăbiți-vă, cât sunt pe stoc.

— Uită! N-o să se epuizeze walkie-talkie-urile în lumea asta, te asigur.

Băiatul are o sumedenie de întrebări despre Dmitri.

— Crezi că a ajuns la ocnă? Chiar o să-l bată cu biciul? Când ne putem duce să-l vizităm?

El răspunde cât poate de cinstit, dat fiind că nu ştie nimic despre ocnă.

— Sunt sigur că deținuții nu-şi petrec toată ziua săpând după sare. Au şi perioade de odihnă, când pot să joace fotbal sau să citească. Dmitri o să ne scrie după ce se va fi instalat acolo, o să ne povestească despre noua lui viață. Trebuie doar să avem răbdare.

Mult mai greu îi e să răspundă la întrebările despre crima pentru care Dmitri s-a dus la ocnă, întrebări care se tot repetă: „Când a făcut ca inima Anei Magdalena să se oprească, a durut? De ce s-a albăstrit Ana Magdalena? O să mă albăstresc şi eu când o să mor?" Cea mai dificilă întrebare este aceasta: „De ce a omorât-o? De ce, Simón?"

Nu vrea să ocolească întrebările băiatului. Nerăspunse, pot să coacă. Prin urmare, născoceşte cea mai uşoară, mai suportabilă poveste.

— Preț de câteva minute, Dmitri a înnebunit, spune el. Unor oameni li se întâmplă. Ceva plesneşte în capul lor. Dmitri a înnebunit la cap, şi în nebunia lui a ucis persoana pe care o iubea cel mai mult. Curând după aceea, şi-a venit în fire. Nebunia a dispărut şi pe el l-au năpădit regretele. A încercat disperat s-o readucă pe Ana Magdalena la viață, dar n-a ştiut cum. Prin urmare, a decis să facă lucrul de onoare. Şi-a recunoscut crima şi a cerut să fie pedepsit. Acum s-a dus la ocnă ca să-şi plătească datoria – datoria pe care o are

față de Ana Magdalena, de señor Arroyo şi de toți băieții şi toate fetele de la academie, care şi-au pierdut profesoara pe care o iubeau atât de mult. De câte ori presărăm sare pe mâncare, ne amintim că-l ajutăm pe Dmitri să-şi plătească datoria. Şi într-o bună zi în viitor, după ce îşi va fi plătit datoria cu totul, el poate veni înapoi de la ocnă şi ne vom reuni cu toții.

— Dar nu şi Ana Magdalena.

— Nu, nu şi Ana Magdalena. Ca s-o vedem, va trebui să aşteptăm până în viața următoare.

— Doctorii au vrut să-i dea lui Dmitri un cap nou, unul care nu mai înnebuneşte.

— Aşa e. Voiau să fie siguri că el nu va mai înnebuni din nou. Din nefericire, durează să înlocuieşti capul unui om, iar Dmitri se grăbea. A părăsit spitalul înainte ca doctorii să aibă şansa să-i vindece vechiul cap sau să-i dea unul nou. S-a grăbit să-şi plătească datoria. El a considerat că era mult mai important să-şi plătească datoria decât să se vindece la cap.

— Dar poate înnebuni din nou, nu-i aşa, dacă are tot capul vechi?

— Iubirea l-a împins pe Dmitri spre nebunie. La ocnă nu vor fi femei de care să se îndrăgostească. Prin urmare, posibilitatea ca Dmitri să înnebunească din nou este foarte mică.

— Tu n-o să înnebuneşti, nu-i aşa, Simón?

— Nu, n-o să înnebunesc. Eu n-am un asemenea cap, din ăla care înnebuneşte. Nici tu nu ai. Ceea ce înseamnă că avem noroc.

— Dar Don Quijote a avut. El a avut felul de cap care înnebuneşte.

— Da, numai că Don Quijote şi Dmitri sunt oameni foarte deosebiți. Don Quijote a fost o persoană bună, prin urmare nebunia lui l-a împins spre fapte bune, bunăoară să salveze

fecioarele de amenințarea dragonilor. Don Quijote e un model bun pe care să-l urmezi în viață. Nu şi Dmitri. De la Dmitri nu se poate învăța nimic bun.

— De ce?

— Pentru că, dincolo de nebunia din capul lui, Dmitri nu-i o persoană bună, cu o inimă bună. La început, pare prietenos şi generos, dar asta e doar la suprafață, ca să te amăgească. L-ai auzit cum a spus că imboldul de-a o ucide pe Ana Magdalena a venit de nicăieri. Ceea ce nu e adevărat. N-a venit de nicăieri. A venit din inima lui, unde a pândit o vreme îndelungată, aşteptând să atace ca un şarpe.

Nu putem face nimic să-l ajutăm pe Dmitri, nici tu, Davíd, nici eu. Atâta vreme cât refuză să-şi privească inima şi să înfrunte ceea ce vede acolo, el nu se va schimba. Spune că vrea să fie salvat, dar singura cale de-a fi salvat este să se salveze singur, iar Dmitri este prea leneş, prea mulțumit de felul în care este, ca să facă asta. Înțelegi?

— Şi furnicile? Au şi ele inimi rele?

— Furnicile sunt insecte. N-au sânge, deci n-au inimi.

— Şi urşii?

— Urşii sunt animale, prin urmare inimile lor nu-s nici bune, nici rele, sunt doar inimi. De ce întrebi de furnici şi urşi?

— Poate că doctorii ar trebui să ia o inimă de la un urs şi să i-o pună lui Dmitri.

— Asta e o idee interesantă. Din nefericire, doctorii n-au găsit încă o cale să pună o inimă de urs într-un om. Până se va putea face acest lucru, Dmitri va trebui să-şi asume responsabilitatea pentru acțiunile lui.

Băiatul îi aruncă o privire pe care el nu reuşeşte s-o interpreteze: amuzament? derâdere?

— De ce mă priveşti aşa?

— De-aia, zice băiatul.

Ziua se încheie. Îl duce pe băiat înapoi la Inés şi se reîntoarce în cămăruța lui, unde pâcla de care se teme îl cuprinde din nou. Îşi toarnă un pahar de vin, şi încă un pahar. *Singurul mod de salvare e de-a te salva singur.* Copilul apelează la el pentru a fi călăuzit, şi ce-i oferă el altceva decât gargară, prostii periculoase? Încredere în sine. Dacă el, Simón, trebuie să se bazeze pe sine, ce speranță are el să fie salvat? Salvat de la ce? De la bine, de la lipsa oricărui scop, de la un glonț în cap.

De pe dulap, ia caseta mică, deschide plicul, se uită la fata cu pisica în brațe, fata care, două decenii mai târziu, va alege această imagine a sa pentru a o dărui iubitului ei. Reciteşte scrisorile, de la început la sfârşit.

Joaquín şi Damian s-au împrietenit cu două fete de la internat. Le-am invitat să vină azi cu noi la plajă. Apa era rece ca gheața, dar ei tot au intrat, n-a părut să le pese. Am fost o familie fericită printre multe alte familii fericite, dar adevărul e că eu n-am fost cu adevărat acolo. Am fost absentă. Eram cu tine, aşa cum sunt cu tine în inima mea în fiecare minut al fiecărei zile. Juan Sebastián simte asta. Fac tot ce pot ca să se simtă iubit, dar el îşi dă seama că s-a schimbat ceva între noi. Dmitri al meu, cât de dor mi-e de tine, cum mă înfior când mă gândesc la tine! Zece zile! Oare vor trece vreodată?...

Zac trează noaptea, gândindu-mă la tine, nerăbdătoare să treacă timpul, tânjind să fiu din nou goală în brațele tale...

Crezi în telepatie? Am stat pe stâncă, priveam marea, îmi concentram întreaga energie asupra ta, şi la un moment dat pot să jur că ți-am auzit vocea. Mi-ai rostit numele, iar eu ți-am răspuns. S-a întâmplat ieri, marți; să fi fost zece dimineața. Ai simțit şi tu asta? M-ai auzit? Putem vorbi unul altuia indiferent de distanța dintre noi? Spune-mi că e adevărat!...

Tânjesc după tine, iubitul meu, tânjesc apasionadamente*! Mai sunt doar două zile!*

Împăturește scrisorile, le pune înapoi în plic. Ar vrea să creadă că sunt falsuri, scrise de Dmitri însuși, dar nu e adevărat. Sunt ceea ce spun că sunt: vorbele unei femei îndrăgostite. Îl avertizează pe copil împotriva lui Dmitri. Dacă vrei un model în viață, uită-te la mine, zice el: uită-te la Simón, tatăl vitreg exemplar, omul rațiunii, plicticosul; sau, dacă nu la mine, atunci la nebunul bătrân Don Quijote, inofensivul. Dar, dacă băiatul chiar are nevoie de-o educație, cine e mai bun de-a fi urmat decât bărbatul care ar putea să inspire o asemenea iubire nepotrivită, incomprehensibilă?

Capitolul 21

Inés scoate o scrisoare mototolită din geantă.

— Am vrut să-ți arăt asta, dar am uitat, zice ea.

Adresată atât lui señor Simón, cât și señorei Inés, scrisă pe hârtie cu antetul Academiei de Dans, dar pe care vârful academiei a fost găurit cu o lovitură de creion, scrisoarea semnată de Juan Sebastián Arroyo îi invită la o recepție în onoarea distinsului filozof Javier Moreno Gutiérrez, care va fi organizată în cadrul Muzeului de Arte Frumoase. „Urmați indicatoarele spre intrarea de pe Calle Hugo, urcați la etajul doi.” Se vor servi gustări.

— E în seara asta, spune Inés. Eu nu pot merge, sunt prea ocupată. Şi mai e şi treaba cu recensământul. Când am programat show-ul, am uitat cu totul de recensământ, iar când ne-am amintit, a fost prea târziu, deja fusese anunțat evenimentul. Începe mâine la trei după-masa şi până la ora şase trebuie să trimitem acasă toți angajații, iar spațiile comerciale trebuie închise. Nu ştiu cum o să ne descurcăm. Du-te tu la recepție. Şi ia-l pe Davíd cu tine.

— Ce-i o recepție? Ce-i treaba cu recensământul? întreabă băiatul.

— Un recensământ e o numărătoare, explică el, Simón. Mâine noapte, o să numere toți oamenii din Estrella şi o să facă o listă cu numele lor. Inés şi cu mine am hotărât să te ținem ascuns de funcționarii recensământului. Nu vei fi singurul. Señor Arroyo îşi va ascunde şi el fiii.

— De ce?

— De ce? Din felurite motive. Señor Arroyo crede că dacă le dai numere oamenilor îi transformi în furnici. Noi vrem să te ținem departe de listele oficiale. Cât despre recepție, o recepție e o petrecere pentru adulți. Poți să vii şi tu. Va fi de mâncare. Dacă o să ți se pară prea plicticos, poți să te duci să vezi animalele din menajeria lui Alyosha. Nu le-ai mai văzut de mult.

— Dacă mă numără la recensământ, o să mă recunoască?

— Poate da. Poate nu. Nu vreau să riscăm.

— Dar o să mă ascundeți mereu?

— Bineînțeles că nu – numai în timpul recensământului. Nu vreau să le dăm un motiv să te facă pachet şi să te trimită la şcoala aia îngrozitoare a lor, din Punta Arenas. După ce treci de vârsta şcolii, poți să răsufli uşurat şi să-ți fii propriul stăpân.

— Şi pot să-mi las şi barbă, nu-i aşa?

— Poți să-ți laşi barbă, poți să-ți schimbi numele, poți să faci tot felul de lucruri ca să eviți să fii recunoscut.

— Dar eu vreau să fiu recunoscut!

— Nu, nu vrei să fii recunoscut, nu încă, nu vrei să rişti aşa ceva. Davíd, nu cred că înțelegi ce înseamnă să recunoşti sau să fii recunoscut. Dar să nu ne certăm din pricina asta. După ce creşti mare, poți să fii oricine vrei tu, poți să faci tot ce vrei. Până atunci, Inés şi cu mine vrem să faci aşa cum ți se spune.

Ajung târziu la recepție. El e surprins cât de mulți oaspeți sunt prezenți. E limpede că invitatul de onoare, filozoful distins, are mulți adepți.

Le salută pe cele trei surori.

— L-am auzit pe maestrul Moreno vorbind în timpul ultimei lui vizite, zice Consuelo. Când a fost asta, Valentina?

— Acum doi ani.

— Acum doi ani, confirmă Consuelo. Ce om interesant! Bună seara, Davíd, nu ne dai un pupic?

Ascultător, băiatul o sărută pe fiecare pe obraz.

Arroyo li se alătură, însoțit de Mercedes, cumnata lui, care poartă o rochie de mătase gri, cu o mantilla stacojie frapantă, şi de maestrul Moreno însuşi, un omuleț bondoc, cu bucle lungi, piele ciupită de vărsat şi buze subțiri, late, ca de broască.

— Javier, le cunoşti pe señora Consuelo şi pe surorile ei, dar permite-mi să ți-l prezint pe señor Simón. Señor Simón este filozof el însuşi. Este, de asemenea, tatăl acestui minunat tânăr, al cărui nume este Davíd.

— Davíd nu este numele meu adevărat, zice băiatul.

— Davíd nu este numele lui adevărat, ar fi trebuit să menționez asta, zice señor Arroyo, dar este numele sub care este cunoscut în mijlocul nostru. Simón, cred că ai cunoscut-o pe cumnata mea Mercedes, care a venit în vizită din Novilla.

El face o mică plecăciune în fața lui Mercedes, care îi zâmbeşte. Atitudinea ei s-a înmuiat de când au vorbit ultima oară. O femeie arătoasă în felul ei fioros. Cum o fi arătat sora ei, cea moartă? se întreabă el.

— Şi ce vă aduce la Estrella, señor Moreno? inițiază el o conversație.

— Călătoresc mult, señor. Profesiunea mea face din mine un itinerant, un nomad. Țin conferințe peste tot în țară, în varii institute. Dar, ca să spun adevărul, sunt în Estrella ca să mă văd cu prietenul Juan Sebastián. Ne cunoaştem de mult. Pe vremuri, țineam împreună un atelier de reparat ceasuri. Şi cântam împreună într-un cvartet.

— Javier este un violonist de primă mână, zice Arroyo. De primă mână.

Moreno dă din umeri.

— Se prea poate, dar tot amator sunt. Cum ziceam, noi doi aveam o afacere, dar la un moment dat el a început să aibă îndoieli în privința asta, prin urmare, în două vorbe, am lichidat-o. El şi-a făcut Academia de Dans, eu mi-am urmat drumul meu. Dar păstrăm legătura. Avem divergențe, însă, în mare, vedem lumea în acelaşi fel. Altfel, cum am fi fost în stare să lucrăm împreună în toți anii aceia?

Deodată, el îşi aminteşte:

— Aha, cu siguranță sunteți acel señor Moreno care a ținut o conferință despre arpentaj. Am văzut afişul, Davíd cu mine.

— Arpentaj? nu pricepe Moreno.

— Măsurători topografice.

— *Omul, măsura tuturor lucrurilor*, zice Moreno. Acesta este titlul conferinței pe care o voi ține în seara asta. Nu va fi despre topografie, câtuşi de puțin. Va fi despre Metros şi moştenirea lui intelectuală. Am crezut că asta e limpede.

— Îmi cer iertare. Confuzia îmi aparține. Aşteptăm cu nerăbdare să vă ascultăm. Dar *Omul, măsurătorul* este titlul

sub care în mod sigur a fost anunțată conferința – ştiu, pentru că eu însumi am distribuit fluturaşii, asta mi-e meseria. Cine e Metros?

Moreno dă să răspundă, însă un cuplu care şi-a aşteptat cu nerăbdare rândul intervine:

— Maestre, suntem atât de emoționați că v-ați întors! În Estrella ne simțim cu totul izolați de viața adevărată a minții! Va fi singura dumneavoastră manifestare?

El, Simón, se retrage.

— De ce a spus señor Arroyo că eşti filozof? îl întreabă copilul.

— A fost o glumă. Cu siguranță că te-ai obişnuit cu felul lui de-a vorbi. Tocmai pentru că nu sunt filozof spune despre mine că sunt filozof. Hai să mănânci ceva. O să fie o seară lungă. După recepție, urmează conferința lui señor Moreno. O să-ți placă. O să fie ca o poveste citită. Señor Moreno se va urca pe un podium şi ne va vorbi despre un om pe nume Metros, de care eu n-am auzit niciodată, dar care e limpede că-i un om important.

Gustările promise în invitație se dovedesc a fi o oală mare plină cu ceai, mai degrabă cald decât fierbinte, şi câteva farfurii cu biscuiți mici şi tari. Băiatul muşcă dintr-unul, se strâmbă, îl scuipă.

— Groaznic! zice el.

El, Simón, curăță mizeria fără să spună nimic.

— Au mult ghimbir. (E vocea lui Mercedes, care s-a apropiat de ei pe neauzite. Nici urmă de baston; pare să se mişte cu uşurință.) Dar să nu-i spuneți lui Alyosha, continuă ea. Ca să nu-l jigniți. El şi băieții au gătit toată după-amiaza. Deci tu eşti faimosul Davíd! Băieții îmi spun că eşti un dansator bun.

— Pot să dansez toate numerele.

— Aşa am auzit şi eu. Mai e vreun dans pe care-l execuți în afară de dansul numerelor? Poți să execuți dansuri omeneşti?

— Ce înseamnă dansuri omeneşti?

— Eşti ființă omenească, nu-i aşa? Poți executa vreunul dintre dansurile oamenilor, bunăoară să dansezi de bucurie sau să dansezi îmbrățişat cu cineva de care-ți place?

— Ana Magdalena nu ne-a învățat aşa ceva.

— Ai vrea să te învăț eu?

— Nu.

— Ei bine, până nu înveți ce fac ființele omeneşti, nu poți fi o ființă omenească deplină. Ce altceva nu faci? Ai prieteni cu care te joci?

— Joc fotbal.

— Practici un sport. Dar te joci cu adevărat vreodată? Joaquín spune că nu vorbeşti niciodată cu alți copii la şcoală, nu faci decât să dai ordine şi să le spui ce să facă. E adevărat?

Băiatul tace.

— Mda, cu siguranță nu e uşor să am cu tine o conversație ca între oameni, tinere Davíd. Cred că o să caut pe altcineva cu care să stau de vorbă.

Cu ceaşca în mână, ea se depărtează.

— De ce nu te duci să saluți animalele? îi sugerează el lui Davíd. Ia şi biscuiții lui Alyosha. Poate că iepurilor o să le placă.

El unul se întoarce la cercul din jurul lui Moreno.

— Despre Metros, omul, nu ştim nimic, tocmai spune Moreno, şi nici despre filozofia lui nu ştim mai multe, deoarece nu a lăsat nici un document scris. Cu toate acestea, moştenirea lui este uriaşă. Cel puțin aceasta e opinia mea.

Conform unei variante a legendei, Metros spunea că nu există nimic în univers care să nu poată fi măsurat.

Conform altei variante, Metros susținea că nici o măsurătoare nu poate fi absolută – măsurătoarea este întotdeauna relativă pentru cei care măsoară. Filozofii încă dezbat dacă cele două variante sunt compatibile.

— Şi dumneavoastră ce credeți? întreabă Valentina.

— Eu stau cu un picior pe-un mal şi cu unul pe celălalt mal, după cum voi explica în conferința din seara asta. Apoi prietenul meu Juan Sebastián va avea şansa să-mi dea replica. Am regizat seara ca pe-o dezbatere – ne-am gândit că va fi mai animat aşa. Juan Sebastián m-a criticat în trecut pentru interesul meu față de Metros. El este critic şi față de metru în general, față de ideea că totul în univers poate fi măsurat.

— Că totul în univers trebuie măsurat, intervine Arroyo. E o diferență.

— Că totul în univers trebuie măsurat, mulțumesc că m-ai corectat. Acesta e motivul pentru care prietenul meu a hotărât să nu se mai ocupe de ceasuri. Ce e un ceas, la urma urmei, dacă nu un mecanism pentru a impune un metron pe fluxul timpului?

— Metron? nu pricepe Valentina. Ce-i asta?

— Metronul şi-a primit numele de la Metros. Orice unitate de măsură este un metron: un gram, de exemplu, sau un metru, sau un minut. Fără metra, ştiințele naturii n-ar fi posibile. Luați cazul astronomiei. Zicem că astronomia se ocupă de stele, dar asta nu e chiar adevărat. Nu putem pune stelele în ecuații matematice, dar noi putem face operații matematice bazându-ne pe metra lor şi astfel descoperim legile universului.

Davíd a reapărut lângă el, trăgându-l de braț.

— Vino să vezi, Simón! şoptește el.

— Legile matematice ale universului, zice Arroyo.

— Legile matematice, zice Moreno.

Pentru un bărbat atât de neatrăgător la exterior, Moreno vorbeşte cu o remarcabilă încredere în sine.

— Fascinant! zice Valentina.

— Vino să vezi, Simón! şopteşte băiatul din nou.

— Imediat, şopteşte la rândul lui.

— Într-adevăr fascinant, repetă ca un ecou Consuelo. Dar e târziu. Ar trebui să ne îndreptăm spre institut. O întrebare rapidă, señor Arroyo: când veți redeschide academia?

— Data încă nu a fost stabilită, răspunde Arroyo. Ceea ce vă pot spune este că, până găsim un profesor de dans, academia va fi doar o academie de muzică.

— Am crezut că señora Mercedes va fi noua profesoară de dans.

— Vai, nu, Mercedes are obligații în Novilla, de care nu se poate deroba. A venit în vizită în Estrella ca să-şi vadă nepoții, adică pe fiii mei, nu ca să predea. Încă trebuie să găsim un profesor de dans.

— Încă trebuie să găsiți un profesor de dans, zice Consuelo. Nu ştiu nimic despre Dmitri ăsta, mai mult decât am citit în ziar, dar – scuzați-mă că spun – sper că în viitor veți fi mai atent la personalul pe care-l alegeți.

— Dmitri nu era angajatul academiei, zice el, Simón. Lucra ca om de serviciu la muzeul de la parter. Muzeul ar trebui să fie mai atent cu personalul pe care-l angajează.

— Un maniac criminal în clădirea asta, zice Consuelo. Gândul îmi dă fiori.

— Într-adevăr, a fost un maniac criminal. Era în acelaşi timp şi simpatic. Copiii de aici îl iubeau.

El ține nu cu Dmitri, ci cu Arroyo, omul care era atât de cufundat în muzica lui, încât şi-a lăsat soția să se îndepărteze într-o relație fatală cu un netrebnic.

— Copiii sunt inocenți. A fi inocent înseamnă să iei lucrurile aşa cum ți se prezintă. Înseamnă să-ți deschizi

inima în fața cuiva care îți zâmbeşte şi te laudă, şi care împarte dulciuri.

Davíd spune:

— Dmitri zice că nu s-a putut stăpâni. Zice că pasiunea l-a făcut s-o ucidă pe Ana Magdalena.

Urmează o tăcere înghețată. Cu o încruntătură, Moreno îl măsoară din priviri pe băiatul ciudat.

— Pasiunea nu e nici o apărare, spune Consuelo. Toți simțim pasiune la un moment dat, dar nu ne apucăm să ucidem oameni din pricina asta.

— Dmitri s-a dus la ocnă, zice Davíd. O să scoată multă sare ca să se răscumpere pentru că a ucis-o pe Ana Magdalena.

— Ei bine, atunci să fim atente să nu folosim sarea lui Dmitri la fermă, nu-i aşa? spune Consuelo, uitându-se sever la cele două surori ale ei. Câtă sare costă viața unui om? Poate că l-am putea întreba pe omul Metra.

— Metros, o corectează Moreno.

— Pardon: Metros. Simón, vrei să vă ducem noi cu maşina?

— Mulțumesc, nu – am venit cu bicicleta.

În timp ce adunarea se dispersează, Davíd îl ia de mână şi-l duce la o scară întunecoasă pe care coboară până la grădinița împrejmuită din spatele muzeului. Cade o ploaie uşoară. În lumina slabă, băiatul scoate cuiul de la o portiță şi, în patru labe, intră într-un coteț. Urmează o explozie de cotcodăceli. Davíd iese cu o vietate în brațe, care se zbate: un miel.

— Uite, e Jeremiah! Era atât de mare, că nu-l puteam ridica, dar Alyosha a uitat să-i dea lapte şi acum s-a micşorat.

El mângâie mielul care încearcă să-i sugă degetul.

— Nimeni în lume nu se micşorează, Davíd. Nu e din pricină că Alyosha nu l-a hrănit, ci pentru că nu e

adevăratul Jeremiah. Ăsta e un Jeremiah nou, care i-a luat locul lui Jeremiah cel vechi, deoarece Jeremiah cel vechi a crescut şi s-a preschimbat în oaie. Oamenilor le plac Jeremiah cei mici, nu şi Jeremiah cei vechi. Nimeni nu vrea să-i giugiulească pe Jeremiah cei vechi. Ăsta e nenorocul lor.

— Unde e Jeremiah cel vechi? Pot să-l văd?

— Jeremiah cel vechi s-a dus la păşune, cu oile celelalte. Într-una din zile, când o să avem timp, putem merge să-l căutăm. Dar acum trebuie să mergem la o conferinţă.

Pe Calle Hugo, ploaia s-a înteţit. El şi băiatul ezită în prag, când deodată aud o şoaptă răguşită:

— Simón!

O siluetă învelită într-o pelerină sau într-o pătură se iveşte în faţa lor, o mână le face semn. Dmitri! Băiatul se repede şi-l îmbrăţişează peste şolduri.

— Ce naiba faci aici, Dmitri? întreabă Simón.

— Şşşşt! face Dmitri şi, cu o şoaptă exagerată: Putem merge undeva?

— Nu mergem nicăieri, zice el, fără să coboare vocea. Ce faci aici?

Fără să răspundă, Dmitri îl prinde de braţ şi-l împinge pe strada pustie – el e uimit de forţa bărbatului ăstuia –, până în pragul unei tutungerii.

— Ai fugit, Dmitri? vrea să ştie băiatul. E surescitat, ochii îi sclipesc în lumina slabă.

— Da, am fugit, spune Dmitri. Am nişte treburi de rezolvat, a trebuit să fug, n-am avut încotro.

— Şi te caută cu copoii?

— Vremea asta nu e bună pentru copoi, zice Dmitri. E prea umed pentru nasurile lor. Copoii sunt acum în cuştile lor, aşteaptă să se oprească ploaia.

— Ce aiureli, zice el, Simón. Ce vrei de la noi?

— Trebuie să vorbim, Simón. Ai fost întotdeauna un tip de treabă, întotdeauna am simțit că pot sta de vorbă cu tine. Putem merge la tine acasă? N-ai idee cum e să n-ai casă. Să n-ai un loc unde să-ți pui capul. Recunoşti haina? E cea pe care mi-ai dat-o tu. M-a impresionat, să ştii, darul ăsta al tău. Când eram jupuit de toți pentru ce-am făcut, tu mi-ai dat o haină şi-un pat în care să dorm. Asta e ceva ce numai un tip de treabă poate să facă.

— Ți-am dat-o ca să scap de tine. Acum lasă-ne în pace. Ne grăbim.

— Nu! sare băiatul. Spune-ne despre ocnă, Dmitri. Chiar te biciuiesc la ocnă?

— Sunt multe de spus despre ocnă, zice Dmitri, dar asta trebuie să mai aştepte. Am ceva mai presant care mă preocupă, anume căința. Am nevoie de ajutorul tău, Simón. Nu m-am căit niciodată, ştii? Acum vreau să mă căiesc.

— Credeam că pentru asta avem ocne: loc de penitență. Ce faci aici, când ar trebui să fii acolo?

— Nu e chiar atât de simplu, Simón. Pot să explic totul, dar va lua timp. Trebuie să ne zgribulim în frig şi umezeală?

— Puțin îmi pasă dacă ți-e frig şi eşti ud. Davíd şi cu mine avem un program. Data trecută când te-am văzut, spuneai că pleci la ocnă ca să te predai pentru a-ți ispăşi pedeapsa. Ai ajuns barem la ocnă, ori şi asta a fost o minciună?

— Când am plecat de la tine, Simón, chiar intenționam să mă duc la ocnă. Aşa-mi spunea inima. *Acceptă-ți pedeapsa ca un bărbat*, zicea inima mea. Dar au intervenit alți factori. *Intervenit*: ce cuvânt frumos! Alți factori şi-au făcut simțită prezența. Prin urmare, nu. De fapt, nu m-am dus la ocnă, nu încă. Îmi pare rău, Davíd. Te-am dezamăgit. Ți-am spus că mă duc şi uite că n-am făcut-o.

Adevărul e că am stat şi-am cugetat, Simón. A fost o perioadă întunecată pentru mine, am stat şi-am cugetat la

soarta mea. A fost un adevărat şoc să descopăr că nu eram în stare, la urma urmei, să accept ceea ce mă aştepta, anume pedeapsa la ocnă. Şoc, zău aşa. Şi ține de bărbăția mea. Dacă aş fi fost bărbat, un bărbat adevărat, m-aş fi dus, nu încape îndoială. Dar n-am fost bărbat, asta am descoperit. Eram mai puțin decât bărbat. Eram un laş. Aceasta era realitatea cu care trebuia să mă confrunt. Ucigaş şi, mai mult decât atât, laş. Mă poți condamna că eram tulburat?

El, Simón s-a săturat.

— Hai, Davíd, zice el. Iar lui Dmitri: Te avertizez, o să sun la poliție.

Aproape că se aşteaptă ca băiatul să riposteze. Dar nu: aruncându-i o privire peste umăr lui Dmitri, băiatul îl urmează.

— Râde ciob de oală spartă! strigă Dmitri după ei. Am văzut cum te uitai la Ana Magdalena, Simón! Şi tu erai mort după ea, dar n-ai fost destul de bărbat pentru ea!

În mijlocul străzii bătute de ploaie, el se răsuceşte, obosit, ca să înfrunte tirada lui Dmitri.

— Hai! Sună la poliție! Şi tu, Davíd: mă aşteptam la mai multe de la tine, zău. Credeam că eşti un soldățel viteaz. Dar nu, se dovedeşte că eşti la mâna lor – a javrei ăleia înghețate de Inés şi a momâii ăsteia. Te-au crescut mămicuța şi tăticuțu' până n-a mai rămas din tine decât o umbră. Du-te! Fă ce poți mai rău!

Parcă trăgându-şi puterea din tăcerea lor, Dmitri iese din prag, ridică haina deasupra capului, ca pe-o pânză de corabie, şi traversează strada cu paşi mari, înapoi la academie.

— Ce-o să facă, Simón? şopteşte băiatul. O să-l omoare pe señor Arroyo?

— N-am idee. Individul e nebun. Din fericire, nu e nimeni acasă, toți s-au dus la institut.

Capitolul 22

Deşi pedalează cât poate el de repede, ajung târziu la conferință. Străduindu-se să nu facă zgomot, el şi băiatul se aşază cu hainele lor ude în rândul din spate.

— O figură nebuloasă, Metros, tocmai spune Moreno. Şi, asemenea amicului său Prometeu, aducătorul focului, poate doar un personaj de legendă. Cu toate acestea, apariția lui Metros marchează un punct de cotitură în istoria omenirii: momentul în care am renunțat cu toții la vechiul mod de a înțelege lumea, modul animalic, inconştient, când am abandonat ca pe ceva inutil încercarea de a cunoaşte lucrurile în sine, şi am început în schimb să vedem lumea prin metra lui. Concentrându-ne privirea pe fluctuațiile din metra, ne-am creat posibilitatea să descoperim legi noi, legi cărora chiar şi corpurile cereşti trebuie să li se supună.

La fel şi pe pământ, unde, în spiritul noii ştiințe metrice, am măsurat omenirea şi, găsind că toți oamenii sunt egali, am conchis că oamenii ar trebui să fie egali şi în fața legii. Gata cu sclavii, gata cu regii, gata cu excepțiile.

A fost Metros măsurătorul un om rău? Au fost el şi moştenitorii lui vinovați de abolirea realității şi înlocuirea ei cu un simulacru, aşa cum susțin unii critici? Ne-ar fi mai bine dacă Metros nu s-ar fi născut? Privind în jurul nostru la acest minunat institut, proiectat de arhitecți şi construit de ingineri care au studiat metra statisticilor şi dinamicii, e greu să accepți acest punct de vedere.

Mulțumesc pentru atenția acordată, încheie Moreno.

Aplauzele din partea publicului, care aproape umple sala, sunt îndelungi şi răsunătoare. Moreno îşi strânge însemnările şi coboară de pe podium. Arroyo trece la microfon.

— Mulțumesc, Javier, pentru această prezentare fascinantă şi documentată a lui Metros şi a moştenirii lui, o prezentare pe care ne-o oferi cum nu se poate mai nimerit în ajunul recensământului, o orgie a măsurătorii. Cu asentimentul tău, voi răspunde scurt. După replica mea, podiumul e deschis dezbaterilor.

Arroyo face un semn. Cei doi băieți Arroyo se ridică de la locurile lor din primul rând, se dezbracă de haine, rămân în tricouri, şorturi şi balerini aurii, se alătură tatălui lor pe scenă.

— Oraşul Estrella mă cunoaşte drept muzician şi drept director al Academiei de Dans, o academie unde nu se face nici o distincție între dans şi muzică. De ce nu? Pentru că noi credem că muzica şi dansul împreună, muzică-dans, reprezintă modul propriu de înțelegere a universului, modul uman dar şi modul animal, modul care a prevalat înaintea venirii lui Metros.

Aşa cum academia noastră nu face distincție între muzică şi dans, nu face distincție nici între minte şi trup. Învățăturile lui Metros au format o ştiință nouă, mentală, iar cunoaşterea dobândită pe această cale era o cunoaştere nouă, mentală. Vechiul mod de înțelegere vine din trup şi minte, care se mişcă la unison, trup-minte, în ritmul muzicii-dansului. În acest dans, vechile amintiri urcă la suprafață. Sunt amintiri arhaice, cunoaşterea pe care am pierdut-o când am navigat încoace, traversând oceanul.

Ne putem intitula academie, dar nu suntem o academie de bărbi sure, membrii noştri sunt copii, ale căror amintiri arhaice, amintiri dintr-o existență anterioară, sunt departe de-a se fi stins. De aceea i-am rugat pe aceşti doi tineri, fiii mei, Joaquín şi Damian, elevi ai academiei, să mi se alăture pe scenă.

Învățăturile lui Metros se bazează pe numere, dar Metros n-a inventat numerele. Numerele existau înainte să se fi

născut Metros, înainte să fi apărut omenirea. Metros doar le-a folosit, supunându-le sistemului său. Regretata mea soție numea numerele din mâinile lui Metros numere-furnici, care se copulează la nesfârşit, divizându-se şi multiplicându-se la nesfârşit. Prin dans, ea îşi întorcea elevii spre numerele adevărate, care sunt eterne, indivizibile, nenumărabile.

Eu sunt muzician, nu mă pricep la argumentații, după cum poate vă dați seama. Ca să vă ofer ocazia să vedeți cum a fost lumea înainte de sosirea lui Metros, eu voi tăcea în timp ce Joaquín şi Damian o să execute două dansuri pentru noi: dansul lui Doi şi dansul lui Trei. După care, vor executa dansul lui Cinci, care e mai dificil.

El dă un semnal. Simultan, în contrapunct, fiecare de câte-o parte a scenei, băieții încep dansurile lui Doi şi Trei. În timp ce ei dansează, agitația stârnită în pieptul lui – al lui Simón – se potoleşte; reuşeşte să se relaxeze şi urmăreşte încântat mişcările lor uşoare, fluente. Deşi filozofia dansului susținută de Arroyo îi este la fel de neînțeleasă ca întotdeauna, el începe să vadă, foarte vag, de ce unul din dansuri e potrivit lui Doi, iar celălalt lui Trei, şi să întrevadă, la fel de vag, ce înțelege Arroyo prin expresia a dansa numere, a chema numerele în jos.

Dansatorii se opresc în acelaşi moment, pe aceeaşi bătaie, în mijlocul scenei. Rămân nemişcați o clipă; apoi, la un semn al tatălui lor, care acum îi acompaniază la flaut, încep amândoi dansul lui Cinci.

El, Simón, îşi dă imediat seama de ce Arroyo a spus că Cinci e dificil; dificil pentru dansatori, dar dificil şi pentru spectatori. Cu Doi sau Trei, el simțea o forță în trup – curgerea sângelui sau oricum ar vrea el să spună – care se mişca în acord cu mădularele băiatului. Cu Cinci, nu există un asemenea sentiment. Dansul are o anumită compoziție –

pe care el o detectează vag –, dar trupul lui e prea prost, prea apatic să-l găsească şi să-l urmeze.

Se uită la Davíd care şade lângă el. Davíd stă încruntat; buzele lui se mişcă fără sunet.

— S-a întâmplat ceva? şopteşte el. Nu dansează bine?

Băiatul scutură nerăbdător din cap.

Dansul lui Cinci ajunge la capăt. Unul lângă altul, băieții Arroyo se întorc spre public. Aplauze neentuziaste, politicoase, dezorientate. În această clipă, Davíd sare de la locul lui şi aleargă printre scaune, spre scenă. Speriat, el, Simón, se ridică şi porneşte după el. Dar e prea târziu să-l oprească să urce pe scenă.

— Ce s-a întâmplat, tinere? se încruntă Arroyo.

— E rândul meu, zice băiatul. Vreau să-l dansez pe Şapte.

— Nu acum. Nu aici. Acesta nu e un spectacol. Du-te la locul tău.

Printre murmurele audienței, el, Simón, urcă pe scenă.

— Vino, Davíd, superi pe toată lumea.

Băiatul îl dă la o parte cu hotărâre.

— E rândul meu!

— Prea bine, acceptă Arroyo. Dansează-l pe Şapte. După ce termini, sper că te vei duce şi te vei aşeza liniştit la loc. Eşti de acord?

Fără o vorbă, băiatul se descalță. Joaquín şi Damian îi fac loc; în tăcere, el începe să danseze. Arroyo îl urmăreşte cu ochii mijiți de concentrare, apoi duce flautul la buze. Melodia pe care-o interpretează e precisă, exactă, corectă; dar chiar şi el, Simón, distinge că dansatorul e cel care conduce, iar maestrul cel care se supune. Dintr-o memorie îngropată ies cuvintele *stâlp al harului*, îl iau prin surprindere, deoarece imaginea care persistă în mintea lui, de pe terenul de fotbal, este cea a băiatului ca un balot compact de energie. Dar acum, pe scena institutului,

moştenirea Anei Magdalena se dezvăluie. Ca şi cum pământul şi-ar fi pierdut forţa gravitaţională, băiatul pare să se lepede de toată greutatea trupească, pentru a deveni lumină pură. Lui Simón, logica dansului îi scapă în întregime, dar ştie că ceea ce se desfăşoară în faţa lui este extraordinar; şi, din tăcerea care cuprinde sala, bănuieşte că oamenilor din Estrella li se pare la fel de extraordinar.

Numerele sunt integrale şi asexuate, spunea Ana Magdalena; modul lor de a iubi şi de a se împerechea depăşeĹźte capacitatea noastră de înţelegere. Din această pricină, ele pot fi chemate în jos doar de fiinţe asexuate. Ei bine, fiinţa care dansează în faţa lor nu e nici copil, nici bărbat, nici băiat, nici fată; el ar spune că nu e nici trup, nici spirit. Cu ochii închişi, cu gura deschisă, absorbit, Davíd pluteşte de la un pas la altul cu o asemenea graţie fluidă, încât timpul se opreşte în loc. Prea fascinat până şi să respire, el, Simón, şopteşte pentru sine: *Ţine minte asta! Dacă vei fi tentat cândva în viitor să te îndoieşti de el, ţine minte asta!*

Dansul lui Şapte se sfârşeşte la fel de brusc precum a început. Flautul tace. Gâfâind uşor, băiatul se întoarce spre Arroyo:

— Vrei să-l dansez pe Unsprezece?

— Nu acum, zice Arroyo cu gândul în altă parte.

Din fundul sălii reverberează un strigăt, un strigăt neclar – *Bravo*? *Slavo*? –, dar vocea e familiară: e a lui Dmitri. El, Simón, simte cum i se opreşte inima în piept. Omul ăsta chiar n-o să înceteze să-l urmărească?

Arroyo îşi ia seama şi anunţă:

— E timpul să ne întoarcem la subiectul conferinţei noastre, Metros şi moştenirea lui. Aveţi întrebări pe care doriţi să i le adresaţi lui señor Moreno?

Un domn mai în vârstă se ridică.

— Dacă ţopăielile copiilor s-au încheiat, maestre, am două întrebări. Întâi, señor Moreno, spuneaţi că, în calitate de moştenitori ai lui Metros, ne-am măsurat şi am constatat că suntem cu toţii egali. Fiind egali, ziceţi dumneavoastră, înseamnă că ar trebui să fim egali şi în ochii legii. Nimeni n-ar mai trebui să fie deasupra legii. Gata cu regii, gata cu supermenii, gata cu fiinţele excepţionale. Dar – şi ajung la prima mea întrebare – chiar e bine ca statul de drept să nu permită nici o excepţie? Dacă legea este aplicată fără excepţie, unde mai e loc de milostenie?

Moreno urcă din nou pe scenă.

— Excelentă întrebare, profundă, răspunde el. Oare n-ar trebui să existe loc de milostenie într-un stat de drept? Răspunsul dat de legiuitorii noştri este că ar trebui într-adevăr să existe un loc aparte pentru milostenie sau – în termeni mai concreţi – pentru reducerea pedepsei, *dar numai când condamnatul merită aşa ceva*. Delincventul are o datorie faţă de societate. Iertarea de datorie trebuie câştigată printr-un efort de pocăinţă. Astfel este păstrată suveranitatea măsurii: consistenţa pocăinţei delincventului trebuie cântărită, ca să zic aşa, şi o greutate echivalentă va fi dedusă din pedeapsă. Mai aveaţi o întrebare.

Vorbitorul se uită în jur.

— Voi fi scurt. N-aţi spus nimic despre bani. Dar ca măsură universală a valorii, banii sunt cu siguranţă moştenirea principală a lui Metros. Unde am fi fără bani?

Înainte ca Moreno să apuce să răspundă, Dmitri, cu capul descoperit, purtând haina lui, a lui Simón, se repede pe intervalul dintre scaune şi, dintr-o singură mişcare, urcă pe scenă, urlând în tot acest timp:

— Destul, destul, destul! Juan Sebastián, strigă el – n-are nevoie de microfon –, sunt aici ca să-ţi cer iertare. Se întoarce către public: Da, îi cer iertare acestui om. Ştiu că sunteţi preocupaţi de alte chestiuni, chestiuni importante,

dar eu sunt Dmitri, proscrisul Dmitri, iar Dmitri n-are ruşine, a depăşit ruşinea, aşa cum a depăşit multe alte lucruri. Se întoarce iar spre Arroyo: Trebuie să-ți spun, Juan Sebastián – continuă el fără pauză, ca şi cum şi-ar fi repetat îndelung discursul –, în ultima vreme am avut gânduri negre. M-am gândit chiar să mă sinucid. De ce? Pentru că am ajuns să-mi dau seama – şi realizarea a fost amară – că nu voi fi niciodată liber, până nu mi se va ridica de pe umeri povara vinovăției.

Dacă Arroyo e deconcertat, n-o arată. Îl înfruntă pe Dmitri ținându-şi spatele drept.

— Cui să mă adresez pentru despovărare? întreabă Dmitri. Legii? Ai auzit ce-a spus individul despre lege. Legea nu ține seamă de starea în care se găseşte sufletul omului. Legea nu face decât o ecuație, leagă o sentință de o crimă. Să luăm cazul Anei Magdalena, soția ta, a cărei viață a fost curmată uite-aşa. Ce-i dă unui străin, unui individ care n-a văzut-o niciodată pe Ana Magdalena, dreptul să-şi pună o robă stacojie şi să spună: *Pe viață în temniță, atâta valorează viața ei*? Sau: *Douăzeci şi cinci de ani la ocnă*? E aiurea! Unele crime nu pot fi măsurate! Ies din orice scală!

Şi, în fond, ce s-ar obține cu douăzeci şi cinci de ani la ocnă? Un chin exterior, atâta tot. Chinul exterior anulează, oare, chinul interior, asemenea unui plus cu un minus? Nu. Chinul interior continuă să turbeze.

Pe neaşteptate, el cade în genunchi în fața lui Arroyo:

— Sunt vinovat, Juan Sebastián. Tu ştii asta, şi eu ştiu asta. N-am pretins niciodată altminteri. Sunt vinovat şi am teribilă nevoie de iertarea ta. Numai când voi căpăta iertarea ta mă voi tămădui. Pune-ți mâna pe creştetul meu, spune: *Dmitri, mi-ai făcut ceva îngrozitor, dar te iert.* Spune-o!

Arroyo tace, trăsăturile îi sunt înghețate a dezgust.

— Ce-am făcut a fost rău, Juan Sebastián. Nu o neg şi nu vreau să cadă în uitare. Să se țină minte pentru totdeauna

că Dmitri a făcut un lucru rău, un lucru îngrozitor. Dar cu siguranță asta nu înseamnă că trebuie să fiu damnat şi azvârlit în beznă. Cu siguranță că mi se poate arăta şi mie puțină îndurare. Cu siguranță e cineva care să poată spune: *Dmitri? Mi-l amintesc pe Dmitri. A făcut o faptă rea, dar în inima lui nu era un om rău, bătrânul Dmitri.* Va fi de ajuns pentru mine, acel strop de apă salvatoare. Nu absolvirea mea, ci recunoaşterea mea ca om, şi vorbele: *E încă al nostru, e încă unul dintre noi.*

În fundul sălii se produce oarece agitație. Doi polițişti în uniformă înaintează cu pas hotărât pe interval, spre scenă.

Cu brațele deasupra capului, Dmitri se ridică în picioare.

— Prin urmare, aşa mi se răspunde, strigă el. *Luați şi-nchideți acest spirit problematic.* Cine e răspunzător pentru asta? Cine a chemat poliția? Unde te piteşti, Simón? Arată-te la față! După toate cele prin care-am trecut, crezi că mă sperie o celulă de închisoare? Nimic din ce-ai putea face nu se compară cu ceea ce-mi fac singur. Ți se pare că arăt ca un om fericit? Nu arăt, te asigur. Arăt ca un om cufundat în adâncurile nenorocirii, pentru că acolo mă aflu, noapte şi zi. Numai tu, Juan Sebastián, poți să mă tragi afară din fântâna adâncă a nenorocirii mele, pentru că ție ți-am greşit.

Polițiştii s-au oprit lângă podium. Sunt tineri, băiețandri şi, în lumina puternică a reflectoarelor, brusc nesiguri pe ei.

— Ți-am greşit, Juan Sebastián, ți-am greşit profund. De ce-am făcut-o? N-am idee. Nu numai că n-am idee de ce am făcut-o, ci nu cred că am făcut-o. Acesta e adevărul gol-goluț. Jur. Este de neînțeles – de neînțeles din afară, de neînțeles dinăuntru. Dacă faptele nu m-ar privi drept în față, aş fi tentat să fiu de acord cu judecătorul – îți aminteşti de judecătorul de la proces?, bineînțeles că nu, n-ai fost acolo –, aş fi tentat să spun: *Nu eu am făcut-o, ci altcineva*. Dar desigur că asta nu e adevărat. Nu că aş fi schizofrenic

sau hebefrenic sau ce-or mai zice ei că aş fi. Nu sunt rupt de realitate. Picioarele mi-s pe pământ, acolo unde au fost întotdeauna. Nu: eu am fost. Eu am fost. Mister şi, totuşi, nici un mister. Un mister care nu e mister. Cum de s-a întâmplat să fiu *eu* cel care a comis fapta – *eu*, dintre toţi oamenii? Mă poţi ajuta să răspund la această întrebare, Juan Sebastián? Poate să mă ajute cineva?

Desigur, individul este o făcătură de la un cap la altul. Desigur, părerea lui de rău este jucată, face parte din planul lui de-a scăpa de ocnă. Cu toate acestea, când el, Simón, încearcă să-şi imagineze cum acest om, care în fiecare zi se ducea la chioşcul din scuar ca să-şi umple buzunarele cu acadele pentru copii, a fost în stare să-şi încleştеze mâinile în jurul gâtului de alabastru al Anei Magdalena, storcând viaţa din ea, imaginaţia nu-l mai ajută. Nu-l mai ajută sau îl părăseşte. Ceea ce-a făcut omul ăsta poate să nu fie un mister adevărat, dar mister tot este.

Din fundul scenei, răsună vocea băiatului:

— De ce nu mă întrebi pe mine? Întrebi pe toată lumea, nu şi pe mine!

— Ai dreptate, zice Dmitri. Vina mea, ar fi trebuit să te întreb şi pe tine. Spune-mi, drăguţule dansator, ce să fac cu mine însumi?

Luându-şi seama, cei doi poliţişti tineri încep să urce pe scenă. Brusc, Arroyo le face semn să se îndepărteze.

— Nu! Trebuie să mă întrebi *cu adevărat* !

— S-a făcut, zice Dmitri. Chiar o să te-ntreb. Îngenunchează încă o dată, îşi împreunează mâinile, îşi ia o mină serioasă: Davíd, te rog, spune-mi – nu, nu e bine, nu pot. Eşti prea fraged, băiete. Trebuie să fii om în toată firea ca să înţelegi iubirea şi moartea şi lucruri d-astea.

— Aşa spui mereu, aşa spune şi Simón: *Tu nu înţelegi, eşti prea mic*. Eu *pot* să înţeleg! Întreabă-mă, Dmitri! *Întreabă-mă!*

Dmitri repetă circul cu deslipitul şi lipitul palmelor, cu închiderea ochilor, abordarea unei expresii goale.

— *Dmitri, întreabă-mă!*

Acum băiatul ţipă de-a dreptul.

Publicul începe să se agite. Oamenii se ridică şi pleacă. El, Simón, prinde privirea lui Mercedes, care şade în rândul din faţă. Ea ridică o mână, un gest pe care el nu-l descifrează. Cele trei surori, aşezate lângă ea, stau cu feţele împietrite.

El, Simón, le face semn poliţiştilor.

— Destul, Dmitri, termină cu circul. E timpul să pleci.

În timp ce unul din poliţişti îl imobilizează pe Dmitri, celălalt îi pune cătuşele.

— Aşa, zice Dmitri cu vocea lui firească. Înapoi la ospiciu. Înapoi la celula mea singuratică. Simón, de ce nu-i spui tinerelului tău ce se petrece în mintea ta? Tinere Davíd, tatăl tău sau unchiul sau cum îşi zice el e prea sensibil să-ţi spună, dar, în ascuns, el speră că o să-mi tai beregata, că sângele meu o să se scurgă în canal. Atunci vor putea să facă o investigaţie şi vor conchide că tragedia s-a petrecut în timp ce echilibrul din mintea decedatului era tulburat, şi acesta va fi sfârşitul lui Dmitri. O să-i închidă dosarul. Ei bine, dă-mi voie să-ţi spun că n-am de gând să mă sinucid. O să continui să trăiesc şi-o să continui să te chinui, Juan Sebastián, până când vei ceda.

Dându-se în spectacol, se chinuie să îngenuncheze din nou, ţinându-şi mâinile încătuşate deasupra capului.

— Iartă-mă, Juan Sebastián, iartă-mă!

— Luaţi-l, zice el, Simón.

— Nu! strigă băiatul. Faţa îi e îmbujorată, respiraţia precipitată. Îşi ridică o mână, o întinde dramatic. Trebuie s-o aduci înapoi, Dmitri! strigă el. *Adu-o înapoi!*

Dmitri se chinuie să se aşeze, îşi freacă bărbia ţepoasă.

— Pe cine să aduc înapoi, tinere Davíd?

— Ştii tu! Trebuie s-o aduci înapoi pe Ana Magdalena!

Dmitri oftează.

— Mi-aş dori să pot, tinere, mi-aş dori să pot. Crede-mă, dacă Ana Magdalena ar fi să apară dintr-odată în faţa noastră, m-aş apleca şi i-aş spăla picioarele cu lacrimi de bucurie. Dar ea nu se va întoarce. E dusă. Aparţine trecutului, iar trecutul este pentru totdeauna în urma noastră. Asta e legea firii. Nici măcar stelele nu pot să înoate împotriva curgerii timpului.

Cât a durat discursul lui Dmitri, băiatul şi-a ţinut mâna ridicată, ca şi cum numai aşa s-ar fi păstrat forţa poruncii lui; dar pentru el, Simón, şi poate şi pentru Dmitri, e limpede că acum începe să şovăie. Lacrimi îi tremură în ochi.

— E timpul să plec, zice Dmitri. Le dă voie poliţiştilor să-l ajute să se ridice. Înapoi la doctori, zice el. *De ce-ai făcut-o, Dmitri? De ce? De ce? De ce?* Dar poate că nu există nici un de ce. Poate că e ca şi cum ai întreba o găină de ce e găină, sau de ce există un univers în locul unei găuri mari în cer. Lucrurile sunt cum sunt. Să nu plângi, băiete. Ai răbdare, aşteaptă viaţa următoare şi o vei vedea din nou pe Ana Magdalena. Nu uita asta.

— Nu plâng, spune băiatul.

— Ba da. Nu-i nimic rău să plângi zdravăn. Te uşurează.

Capitolul 23

Ziua recensământului a sosit, la fel şi ziua prezentării de modă de la Modas Modernas. Băiatul se trezeşte neliniştit, morocănos, fără poftă de mâncare. O fi bolnav? El, Simón, îi pune mâna pe frunte, dar nu simte să aibă febră.

— L-ai văzut pe Şapte aseară? întreabă Davíd.

— Bine-nțeles. N-am putut să-mi iau ochii de la tine. Ai dansat minunat. Asta e părerea tuturor.

— Dar l-ai văzut pe *Şapte*?

— Adică numărul şapte? Nu. Nu văd numere. E un cusur de-al meu. Nu văd decât ce se află în fața ochilor mei. Ştii asta.

— Ce facem azi?

— După toată agitația de ieri-seară, cred că ar trebui să avem o zi liniştită. Ce-ar fi să mergem să aruncăm un ochi la prezentarea de modă a lui Inés? – dar nu ştiu dacă domnii sunt bine-veniți. Dacă vrei, putem merge să-l luăm pe Bolívar la o plimbare, numai să ne întoarcem înainte de ora şase. Din pricina stării excepționale.

Se aşteaptă la o serie de întrebări de genul *De ce?*, dar băiatul nu e interesat de recensământ sau starea excepțională. *Unde e Dmitri acum?* – încă o întrebare care nu se aude. Să-l fi văzut pe Dmitri pentru ultima oară? Poate să înceapă trecerea în uitare a lui Dmitri? Se roagă să fie aşa.

După cum se dovedeşte, abia la miezul nopții bat la uşă funcționarii responsabili cu recensământul. El îl ia pe băiatul adormit pe jumătate, scâncind, îl înveleşte într-o pătură şi-l doseşte pur şi simplu în dulap.

— Să nu scoți un sunet, îi şopteşte el. E important. Nici un sunet.

Responsabilii cu recensământul – un cuplu tânăr – se scuză că au ajuns atât de târziu.

— Nu suntem familiarizați cu partea asta a oraşului, zice femeia. E un adevărat labirint de străduțe şi alei întortocheate.

El le oferă ceai, dar ei se grăbesc:

— Avem încă de rezolvat o listă lungă de adrese. O să ne ia toată noaptea.

Recensământul propriu-zis se termină cât ai clipi. *Număr de persoane în familie*: „UNA”, completează el. *Stare matrimonială*: „NECĂSĂTORIT”.

După plecarea cuplului, îl scoate pe băiat din dulap şi-l întinde pe pat, aproape adormit.

A doua zi dimineața, se duc s-o vadă pe Inés. Ea şi Diego iau micul dejun; Inés este mai luminoasă şi mai veselă decât a văzut-o el vreodată, pălăvrăgeşte despre show, care a fost un adevărat succes – toată lumea e de aceeaşi părere. Doamnele din Estrella au dat buzna să vadă noile modele de primăvară. Decolteurile adânci, taliile înalte, combinația simplă de alb şi negru au câştigat aprobarea unanimă. Comenzile au depăşit toate aşteptările.

Băiatul ascultă cu ochi împăienjeniți.

— Bea-ți laptele, îl îndeamnă Inés. Laptele îți întăreşte oasele.

— Simón m-a închis în dulap, zice el. N-am putut respira.

— Numai când au fost cei de la recensământ, atât, explică el. Un cuplu tânăr, foarte politicoşi amândoi; Davíd a tăcut ca un peşte. Ce-au văzut cei doi – un celibatar bătrân şi singur, trezit din somn. N-a durat nici cinci minute. Nimeni nu moare asfixiat în cinci minute.

— La fel a fost şi aici. Au venit şi-n cinci minute au şi plecat. Fără întrebări.

— Prin urmare, Davíd rămâne invizibil, zice el, Simón. Felicitări, Davíd. Ai scăpat din nou.

— Până la următorul recensământ, spune Diego.

— Până la următorul recensământ, e de acord el, Simón.

— Când au atâtea milioane de numărat, adaugă Diego, ce contează că le scapă câte unul?

— Chiar aşa, ce contează? repetă el, Simón, ca un ecou.

— Pe bune, sunt invizibil? întreabă băiatul.

— N-ai nume, n-ai număr. E destul să te facă invizibil. Dar nu-ți face griji. Noi te vedem. O persoană obişnuită, cu ochi în cap, te poate vedea.

— Nu-mi fac griji, spune băiatul.

Sună soneria: un tânăr îmbujorat şi încins după un drum lung cu bicicleta le aduce o scrisoare. Inés îl pofteşte înăuntru, îi oferă un pahar cu apă.

Scrisoarea, adresată lui Inés şi Simón, este de la Alma, a treia soră. Inés o citeşte cu glas tare:

„După ce ne-am întors de la institut, am stat de vorbă cu surorile mele până târziu în noapte. Bineînțeles că nimeni n-ar fi putut prevedea că Dmitri va năvăli în felul acesta. Totuşi, am fost consternate de modul în care s-au desfăşurat evenimentele. După părerea noastră, señor Arroyo n-ar fi trebuit să-i invite pe copii pe scenă. N-a fost semn bun pentru puterea lui de judecată.

Avem, eu şi surorile mele, tot respectul pentru señor Arroyo muzicianul, dar considerăm că a sosit momentul să ne distanțăm de academie şi de coteria pe care şi-a format-o acolo. Prin urmare, vă scriu ca să vă informez că, dacă Davíd se întoarce la Academia de Dans, noi nu o să mai plătim taxele cuvenite."

Inés întrerupe lectura.

— Despre ce-i vorba? nu pricepe ea. Ce s-a întâmplat la institut?

— O poveste lungă. Señor Moreno, oaspetele în onoarea căruia s-a organizat recepția, a ținut acolo o conferință, la care am fost şi noi prezenți, Davíd şi cu mine. După conferință, Arroyo şi-a invitat fiii pe scenă, ca să execute unul dintre dansurile lor. Momentul a fost gândit ca o replică artistică la conferință, dar Arroyo a pierdut controlul şi totul s-a transformat în haos. O să-ți dau detalii în alt moment.

— A venit Dmitri, intervine băiatul. A strigat la Simón. A strigat la toată lumea.

— Iar Dmitri! N-o să mai scăpăm de omul ăsta? zice Inés şi reia lectura:

„Suntem celibatare fără copii”, scrie Alma, „prin urmare, surorile mele şi cu mine nu avem căderea să dăm sfaturi în ceea ce priveşte creşterea copiilor. Şi totuşi, Davíd ni se pare mult prea răzgâiat. Noi credem că i-ar prinde bine dacă energia i-ar fi înfrânată din când în când.

Daţi-mi voie să adaug un gând al meu. Davíd este un copil cu totul special. O să mi-l amintesc cu afecţiune, chiar dacă nu-l voi mai vedea niciodată. Salutaţi-l din partea mea. Spuneţi-i că mi-a plăcut să-l văd dansând.

Urări de bine,

Alma.”

Inés împătureĹźte scrisoarea şi o împinge sub borcanul de gem.

— Ce înseamnă că sunt mult prea răzgâiat? vrea să ştie băiatul.

— Nu contează, spune Inés.

— O să-mi ia înapoi marionetele?

— Bine-nţeles că nu. Sunt ale tale, le poţi păstra.

Urmează o tăcere lungă.

— Şi-acum? zice el, Simón.

— O să căutăm un tutore, răspunde Inés. Cum am zis de la bun început. Cineva cu experienţă. Cineva care n-o să-şi pună mintea cu orice aiurealã.

Uşa Academiei de Dans nu e deschisă de Alyosha, ci de Mercedes, care umblă din nou sprijinită în baston.

— Bună ziua, o salută el. Fiţi atât de amabilă şi anunţaţi-l pe maestru că noul ajutor s-a prezentat la serviciu.

— Intră, spune Mercedes. Maestrul s-a închis în camera lui, ca de obicei. Despre ce serviciu e vorba?

— Curățenie. Transport. Orice e nevoie. Începând de azi, sunt omul bun la toate la academie: factotum, salahor.

— Dacă într-adevăr aşa stau lucrurile, trebuie frecată pardoseala bucătăriei. Şi a băilor. De ce te oferi chiar aşa? Bani nu sunt ca să fii plătit.

— Am o înțelegere cu Juan Sebastián. Nu e vorba de bani.

— Pentru o persoană care nu dansează, pari neobişnuit de devotat lui Juan Sebastián şi academiei lui. Înseamnă că fiul vostru se întoarce?

— Nu. Mama lui nu e de acord. Mama lui consideră că Davíd s-a sălbăticit cât a fost cu Juan Sebastián.

— Ceea ce nu e neadevărat.

— Ceea ce nu e neadevărat. Mama lui consideră că e timpul să primească, în sfârşit, o educație normală.

— Şi dumneata? Ce consideri?

— Eu nu consider, Mercedes. În familia noastră, eu sunt cel prost, cel orb, cel incapabil să danseze. Inés conduce. Davíd conduce. Câinele conduce. Eu mă împleticesc în urma lor, aşteptând ziua în care mi se vor deschide larg ochii şi voi vedea lumea aşa cum e în realitate, cu numere cu tot, în toată măreția lor, Doi şi Trei şi toate celelalte. V-ați oferit să-mi dați lecții de dans, iar eu v-am refuzat. Pot să mă răzgândesc acum?

— Prea târziu. Plec azi. Am tren spre Novilla. Ar fi trebuit să profiți când ai avut ocazia. Dacă vrei lecții, de ce nu-l rogi pe fiul dumitale?

— Davíd crede că sunt needucabil, fără speranță de îndreptare. Nu e timp pentru o singură lecție? O introducere rapidă în misterele dansului?

— Să văd ce pot face. Întoarce-te după prânz. O să vorbesc cu Alyosha, să-l rog să ne cânte la pian. Între timp, ocupă-te de încălțăminte. Nu poți dansa în ghete. Nu promit

nimic, Simón. Nu sunt Ana Magdalena, nu mă atrage *el sistema Arroyo*. N-o să ai viziuni cât eşti cu mine.

— În regulă. Viziunile vin când vin. Sau nu vin deloc.

Găseşte magazinul de încălţăminte fără dificultate. Îl serveşte acelaşi vânzător de data trecută, bărbatul înalt cu faţa tristă şi cu mustăcioară.

— Balerini pentru dumneavoastră, señor? Clatină din cap: Nu avem măsura dumneavoastră. Nu ştiu ce să vă spun. Dacă noi nu avem, nu există în nici un magazin din Estrella.

— Arătaţi-mi cea mai mare măsură pe care-o aveţi.

— Cea mai mare măsură pe care-o avem e un treizeci şi şase, măsură de damă.

— Arătaţi-mi-o. Pe auriu.

— Din nefericire, avem un treizeci şi şase pe argintiu.

— Argintiu să fie.

Bineînţeles că piciorul lui nu intră într-un treizeci-şi-şase.

— Îi iau, zice şi-i dă vânzătorului cincizeci şi nouă de *reales*.

Când ajunge acasă, taie vârfurile balerinilor cu o lamă de ras, îşi împinge picioarele înăuntru, leagă şireturile. Degetele i se ţesc obscen. Merge, îşi zice el.

Când îi vede balerinii, Mercedes izbucneşte în râs.

— De unde ai luat papucii ăştia de clovn? Scoate-i. Mai bine dansezi desculţ.

— Nu. Am plătit pentru ei, o să-i port.

— Juan Sebastián! strigă Mercedes. Vino să vezi!

Arroyo intră în studio şi-l salută cu o mişcare din cap. Dacă observă balerinii, dacă i se par caraghioşi, nu dă nici un semn. Se aşază la pian.

— Credeam că o să ne cânte Alyosha, zice el, Simón.

— Alyosha e de negăsit, explică Mercedes. Nu-ţi face griji, nu-i sub demnitatea lui Juan Sebastián să cânte pentru dumneata, doar cântă pentru copii în fiecare zi.

Mercedes îşi pune bastonul deoparte, se poziționează în spatele lui, îl apucă de antebrațe.

— Închide ochii. Te balansezi într-o parte şi-n alta, îți laşi greutatea mai întâi pe piciorul stâng, apoi pe cel drept, şi iar pe stângul, şi înapoi, şi tot aşa. Dacă te ajută, imaginează-ți că în spatele dumitale, mişcându-se odată cu dumneata, este o zeiță tânără, de o frumusețe ieşită din comun, nu bătrâna şi urâta Mercedes.

El se supune. Arroyo începe să cânte: o melodie simplă, o melodie pentru copii. El, Simón, nu e atât de sigur pe picioare pe cât şi-a închipuit că este, poate din pricină că nu a mâncat. Cu toate acestea, se balansează în ritmul muzicii.

— Bine. Acum du în față piciorul drept, un pas mic, şi înapoi; apoi piciorul stâng în față şi înapoi. Bun. Repetă mişcarea, dreptul în față şi înapoi, stângul în față, înapoi, până îți spun eu să te opreşti.

El se supune, împiedicându-se uneori în balerinii cu tălpi moi. Arroyo răstoarnă melodia, o variază, o dezvoltă: în vreme ce cadența rămâne constantă, mica arie începe să dezvolte o structură nouă, punct după punct, asemenea unui cristal care creşte în văzduh. Îl copleşeşte beatitudinea; ar dori să se aşeze şi să asculte cum se cuvine.

— Acum îți dau drumul, Simón. O să-ți ridici brațele, ca să-ți ții echilibrul, şi-o să continui cu paşii dreapta-înapoi, stânga-înapoi, dar cu fiecare pas o să te răsuceşti spre stânga într-un sfert de cerc.

El face cum i se spune.

— Cât trebuie s-o țin tot aşa? întreabă el. Simt că amețesc.

— Continuă. Amețeala o să treacă.

Se supune. E răcoare în studio; e conştient de spațiul înalt de deasupra capului său. Mercedes se retrage; nu există decât muzica. Ținând brațele întinse, ochii închişi, el

se mişcă târşâit, într-un cerc lent. Deasupra orizontului începe să răsară prima stea.